

REGIONALNI RAZVOJNI PROGRAM REGIJE POSAVJE ZA OBDOBJE 2021–2027

FEBRUAR, 2022

KAZALO VSEBINE

1. Uvod.....	7
2. Analiza regionalnih razvojnih potencialov in opredelitev ključnih razvojnih ovir in prednosti regije, vključno s položajem v mednarodnem prostoru	8
2.1 Predstavitev regije Posavje	8
2.2 Analiza človeških virov in kakovosti družbenega življenja v regiji	11
2.2.1 Demografski trendi	11
2.2.2 Trg delovne sile.....	13
2.2.3 Izobraževanje in usposabljanje.....	16
2.2.4 Socialni razvoj in blaginja	18
2.2.4 Zdravje in kakovost življenja	22
2.2.5 Nevladni sektor kot razvojni potencial regije	24
2.3 Analiza gospodarstva regije.....	25
2.3.1 Gospodarska moč regije	25
2.3.2 Podporno okolje za razvoj gospodarstva in podjetništva.....	29
2.3.3 Kmetijstvo.....	32
2.3.4 Sladkovodna akvakultura	36
2.3.5 Gozdarstvo.....	37
2.3.6 Izvajanje pristopa LEADER/CLLD.....	40
2.3.7 Turizem	40
2.4 Kulturni in naravni potenciali	44
2.4.1 Kulturne znamenitosti	44
2.4.2 Naravne znamenitosti	46
2.5 Ravnanje z naravnimi viri in skrb za okolje.....	50
2.5.1 Oskrba s pitno vodo.....	50
2.5.2 Odvajanje in čiščenje odpadnih voda	51
2.5.3 Odvoz in ravnanje z odpadki	52
2.5.4 Raba energije in obnovljivih virov energije	53
2.5.6 Poplavna območja	54
2.5.7 Spremljanje kakovosti okolja.....	54
2.6 Analiza prostora.....	54
2.6.1 Naselja in njihova opremljenost.....	54
2.6.2 Prometni sistemi, dostopnost	55

2.6.3 Stanovanjska politika.....	57
2.6.4 Prostorsko načrtovanje	57
2.6.5 Položaj regije v mednarodnem prostoru.....	59
3. SWOT analiza	61
4. Ključni izzivi regije.....	63
5. Vizija razvoja regije	66
6. Opredelitev in utemeljitev razvojne specializacije regije.....	67
7. Opredelitev in opis (strateških) razvojnih ciljev regije	67
8. Opredelitev in opis razvojnih prioritet regije s kvantificiranimi kazalniki ter ukrepov v okviru posamezne prioritete.....	68
8.1 Gospodarsko močno in pametno Posavje	68
8.2 Družbeni razvoj Posavja.....	76
8.3. Zeleno in nizkoogljično Posavje.....	82
8.4 Mobilno in dostopno Posavje.....	90
8.5 Skladen prostorski razvoj – povezana mesta in podeželje	93
9. Priprava programskega dela RRP	97
10. Skupna okvirna finančna ocena vrednosti RRP.....	99
11. Opredelitev sistema spremljanja, vrednotenja in organiziranosti izvajanja RRP 100	
11.1 Postopek priprave RRP	100
11.2 Organiziranost izvajanja RRP	101
11.3 Spremljanje in vrednotenje učinkov RRP	101
12. Opredelitev sistema informiranja in obveščanja javnosti o načrtovanju in izvajanju RRP	102
13. Najpomembnejši regijski projekti.....	102
13.1. Razvoj kadrov v Posavju – Talent center	103
13.2. Les – regijski potencial za razvoj zelenih delovnih mest	105
13.3. Vzpostavitev, nadgradnja in upravljanje gospodarske poslovne infrastrukture.....	106
13.4. Nadgradnja in posodobitev izobraževalne infrastrukture.....	107
13.5. Razvojni center kmetijstva in gozdarstva Posavje.....	108
13.6. Trajnostno upravljanje, razvoj in promocija turistične destinacije Čatež in Posavje	110
13.7. Aktiviranje naravne in kulturne dediščine Posavja za trajnostni turizem	111
13.8. Posavje – vključujoče, varno in povezano	112
13.9. »Aktivirajmo Posavje«	113
13.10. Namestitve in programi integrirane oskrbe	114

13.11. Naložbe v zdravstveno infrastrukturo	115
13.12. Privlačni pogoji za bivanje mladih v regiji.....	116
13.13. Pogoji za razvoj športnih in prostočasnih aktivnosti v regiji Posavje	116
13.14. Zagotavljanje infrastrukturnih pogojev na področju kulture	117
13.15. Zgodovina in kulturna dediščina skozi pripovedna doživetja.....	118
13.16. Ohranjanje biotske raznovrstnosti	119
13.17. Spremljanje in izboljšanje kakovosti okolja.....	122
13.18. Hidravlične izboljšave vodovodnega sistema v Posavju.....	123
13.19. Odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih voda v Posavju.....	124
13.20. Čistilne naprave in naprave za predelavo blata	125
13.21. Ravnanje z odpadki.....	126
13.22. Energetske sanacije stavb	127
13.23. Raba energije iz obnovljivih virov.....	128
13.24. Energetska izraba odpadkov	129
13.25. Prilagajanje na podnebne spremembe	129
13.26. Podpora in razvoj krožnega gospodarstva v Posavju	130
13.27. Prehod v nizkoogljično družbo	132
13.28. Vzpostavitev in razvoj kolesarskih poti regije Posavje	133
13.29. Trajnostna mobilnost mest	134
13.30. E-mobilnost	135
13.31. Prometna infrastruktura v Posavju	136
13.32. Digitalna transformacija družbe	137
13.33. Trajnostni razvoj urbanih naselij	138
13.34. Izvajanje pristopa CLLD.....	139
13.35 . Prenova razvrednotenih površin	140
14. Skupni regijski projekti.....	141
14.1. Regijska štipendijska shema Posavje.....	141
14.2. Regijska garancijska shema Posavje.....	143
14.3. Podjetno nad izzive RRA Posavje – PONI RRA Posavje.....	145
14.4. Regio Invest Si.....	149
14.5. Prehranska samooskrba v javnih ustanovah	151
14.6. Regijsko prometno načrtovanje	152
14.7. RDO – upravljanje turističnih destinacij	153
14.8. SPOT svetovanje	155

14.9. Regionalni prostorski plan.....	157
15. Skladnost s cilji politik in usmeritev EU	158
16. Viri in literatura.....	161
17. Priloge.....	162

Odgovorna oseba: mag. Nataša Šerbec

Člani priprave/vodje področij:

- *Vodja področij gospodarstva, človeških virov in kakovosti življenja:
Danica Kramžar, Simona Hostar*
- *Vodja področja okolje in prostor, infrastruktura in energetika:
Urška Renko, Špela Sečnik*
- *Vodji področij turizma, kulture in naravnih znamenitosti:
Nataša Kežman, Ana Jurečič Martinčič*
- *Vodja področja podeželje s kmetijstvom in ribištvom:
Lucija Avguštin*

1. Uvod

Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja v 13. členu določa strukturo Regionalnega razvojnega programa (RRP), ki zajema strateški in programski del. Strateški del obsega analizo regionalnih razvojnih potencialov, opredelitev ključnih razvojnih ovir in prednosti regije, razvojne cilje in prioritete regije v programskem obdobju ter določitev razvojne specializacije regije, medtem ko programski del vsebuje programe za spodbujanje razvoja v regiji s časovnim in finančnim ovrednotenjem ter določi sistem spremljanja, vrednotenja in organiziranosti izvajanja regionalnega razvojnega programa. Vsebinsko RRP pa določa Uredba o regionalnih razvojnih programih.

Razvojni svet regije Posavje je 25. 7. 2018 na svoji 12. redni seji skladno z Uredbo o regionalnih razvojnih programih sprejel Sklep o pripravi regionalnega razvojnega programa regije Posavje za obdobje 2021–2027 in Program priprave RRP za obdobje 2021–2027.

Območje priprave Strategije/RRP je regija Posavje s šestimi občinami:

- Občina Bistrica ob Sotli,
- Občina Brežice,
- Občina Kostanjevica na Krki,
- Mestna občina Krško,
- Občina Radeče,
- Občina Sevnica.

Vodja priprave RRP:

- vodja priprave: mag. Nataša Šerbec,
- namestnica vodje priprave: Nataša Šterban Bezjak.

Člani priprave RRP:

- sodelavci RRA Posavje,
- vodje odborov RRS,
- Razvojna mreža regije Posavje,
- širša projektna skupina razvojnih partnerjev v regiji.

Pri pripravi RRP sodelujejo predstavniki razvojnih institucij po naslednjih področjih:

- **Človeški viri:** Zavod za zaposlovanje, mladinski centri, Ljudska univerza, Zavod Dobra družba, regionalno stičišče nevladnih organizacij, nevladne organizacije, šole, fakultete, šolski center, predstavniki občin;
- **Gospodarstvo:** GZS in Območne podjetniške zbornice, predstavniki občin;
- **Kultura in naravne znamenitosti:** Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine, Javni zavod Kozjanski park, Kulturni dom Krško, Posavski muzej, Galerija Božidar Jakac, predstavniki občin, nevladne organizacije;
- **Podeželje s kmetijstvom, gozdarstvom in turizem:** KGZ, Zavod za gozdove Slovenije, LTO, člani LAS Posavje, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru, predstavniki občin, nevladne organizacije;
- **Okolje in prostor:** komunalna podjetja, predstavniki občin;
- **Infrastruktura in energetika:** predstavniki občin, Fakulteta za energetiko Univerze v Mariboru;

- **Kakovost življenja** (socialne, zdravstvene storitve, etnične manjšine, prosti čas): sociala: CSD, humanitarne in druge nevladne organizacije; zdravstvo: zdravstveni domovi, bolnica, NIJZ, Zavod za zdravstveno varstvo NM, predstavniki občin.

2. Analiza regionalnih razvojnih potencialov in opredelitev ključnih razvojnih ovir in prednosti regije, vključno s položajem v mednarodnem prostoru

2.1 Predstavitev regije Posavje

S 75.000 prebivalci in površino 968 km² regija Posavje predstavlja 3,6 % prebivalstva in 4,8 % površine Slovenije. Po razvitosti se uvršča na 7. mesto med 12 slovenskimi regijami.

Regija Posavje leži na jugovzhodu Slovenije v spodnjem toku Save s pritoki Mirne, Krke in Sotle. Leži na stičišču predalpskega, panonskega in dinarskega sveta. Na severu poteka čez Srednjesotelsko gričevje (Kozjansko), na vzhodu se stika s Posavskim hribovjem, proti jugu pa se nadaljuje s Krškim, Senovskim in Bizeljskim gričevjem, ki preide v Krško raven ter proti jugovzhodu v del Gorjancev. Vz dolž Sotle območje meji na Republiko Hrvaško.

Regija Posavje vključuje šest občin: Bistrica ob Sotli, Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško, Radeče in Sevnica, od katerih je občina Krško novembra 2021 postala mestna občina. Površina regije je 968,2 km² in predstavlja 4,78 % ozemlja Slovenije. V Posavju živi 75.928 prebivalcev (1. 7. 2021), kar je 3,6 % prebivalcev Slovenije.

Slika 1: Območje priprave RRP Razvojne regije Posavje

Največja v regiji je tako po številu prebivalcev kot površini in številu naselij Mestna občina Krško, ki meri 286,5 km², v 158 naseljih pa živi 25.904 prebivalcev. Občina Brežice se razprostira na 268,1 km² in šteje 24.419 prebivalcev, ki prebivajo v 109 naseljih občine. Občina Sevnica je imela ob zadnji objavi števila prebivalstva 17.639 prebivalcev, ki živijo v 118 naseljih, površina občine pa znaša 272,2 km². Občina Kostanjevica na Krki meri 58,3 km², v 28 naseljih pa prebiva 2.446 občanov. Po površini je malenkost manjša občina Radeče, in sicer 52 km², kjer v 23 naseljih prebiva 4.164 prebivalcev. Najmanjša je občina Bistrica ob Sotli, velikosti 31,1 km², s 1.356 prebivalci v 11 naseljih (SURS, 2021).

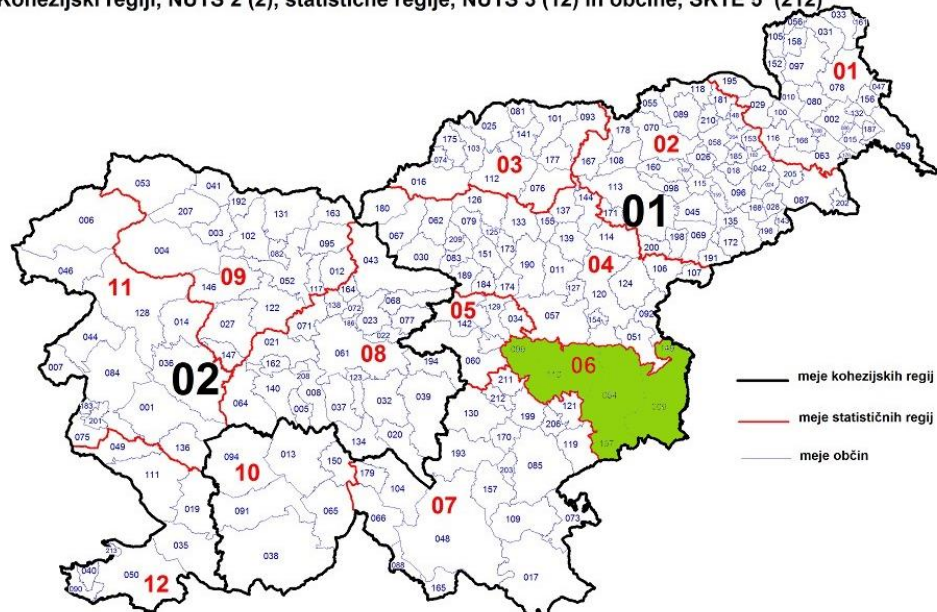
V letu 2020 je v regiji živel 78,5 prebivalcev na km², v Sloveniji 103,6 prebivalcev na km². Gostota naseljenosti je bila najvišja v Brežicah in Krškem (90,5 prebivalcev na km²), izrazito nižja pa v občinah Bistrica ob Sotli (43,1 prebivalcev na km²) in Kostanjevica na Krki (41,9 prebivalcev na km²).

Regija Posavje je bila pred letom 2015 statistično obravnavana kot Spodnjeposavska regija s štirimi občinami. Od leta 2015 je statistično regija opredeljena kot regija Posavje s šestimi občinami, od katerih je občina Krško novembra 2021 postala mestna občina.

Na ravni NUTS-2 sta v Sloveniji opredeljeni dve kohezijski regiji – Vzhodna Slovenija in Zahodna Slovenija. Vzhodna Slovenija vključuje osem manj razvitih regij, med njimi je tudi regija Posavje.

Slika 2: Posavje v okviru kohezijske regije Vzhodna Slovenija

Kohezijski regiji, NUTS 2 (2), statistične regije, NUTS 3 (12) in občine, SKTE 5 (212)

© SURS

Razvojno sliko regije Posavje lahko predstavimo z izbranimi kazalniki in njihovo primerjavo s slovenskim povprečjem. Zaradi razlik v opredelitvi statistične regije pred letom 2015 podatki za 2013 niso primerljivi z zadnjim stanjem (4 oz. 6 občin).

Tabela 1: Izbrani kazalniki Posavske statistične regije

	Posavska regija		Slovenija	
Demografija				
Število prebivalcev, 1. 7. 2013, 1. 1. 2021	70.211	75.928	2.059.114	2.107.126
Gostota poseljenosti (št. prebivalcev/km ²), 2013, 2020	79,4	78,5	101,6	103,6
Povprečna starost prebivalcev, 1. 7. 2013, 1. 1. 2021	42,8	44,5	42,2	43,7
Indeks staranja, 1. 7. 2013, 1. 7. 2020	125,4	142,9	118,9	135,7
Skupni prirast/1000 prebivalcev, 2013, 2020	-3,6	1,8	1,1	6,2
Število tujcev, 2013, 2019	3352	4609	91.385	137.340
Gospodarstvo in zaposlovanje				
BDP/prebivalca, tekoči tečaj, 2013, 2019	14.830	19.456	17.596	23.165
BDP/prebivalca, indeks ravni SLO=100, 2013, 2019	84,3	83,9	100	100

	Posavska regija		Slovenija	
Bruto dodana vrednost, delež regije v Slo, 2013, 2019	3,1	3,0	100	100
Število podjetij, 2013, 2020	5.210	5.861	182.089	206.220
Število novonastalih podjetij, 2013, 2016	587	471	21.405	18.631
Število podjetij, ki je prenehalo poslovati 2013, 2016	400	347	14.233	12.529
Št raziskovalcev (št. oseb), 2013, 2016	63	71	12.111	11.282
Bruto domači izdatek za RR dejavnost kot % regionalnega BDP, 2013, 2019	1,04	0,56	2,58	2,05
Število kmetijskih gospodarstev, 2013, 2016	5.024	5.189	72.377	69.902
Kmetijska zemljišča, ha, 2013, 2016	27.130	29.713	477.023	479.589
Število gozdnih posesti, 2010	18.300	Ni podatka	286.000	Ni podatka
Povprečna velikost gozdnih posestev, ha, 2010	2,2	Ni podatka	2,5	Ni podatka
Prihodi turistov, 2013, 2020	176.658	124.777	3.384.491	3.065.085
Nočitve turistov, 2013, 2020	621.633	424.335	9.579.033	9.204.374
Delovno aktivno prebivalstvo, 2013, 2020	27.139	32.147	791.323	888.918
Povprečna mesečna bruto plača v EUR, 2013, 2020	1.474	1.766	1.598	1.856
Stopnja registrirane brezposelnosti, %, 2013, 2021	14,8	9,2	13,1	7,6
Stopnja registrirane brezposelnosti, 15–29 let, 2015, 2021	25	16,15	24	13,8
Družbeni razvoj				
Delež otrok vključenih v vrtec, %, šolsko leto 2013/14, 2020/21	68,2	79,5	74,9	80,6
Število dijakov na 1000 prebivalcev, 2013/14, 2020/21	38,1	34,4	37,2	35,2
Število diplomantov na 1000 prebivalcev, 2013, 2020	9,65	7,0	9,30	7,0
Študenti terciarnega izobraževanja, 2013/14, 2020/21	3.068	2.631	92.769	82.694
Št. zdravnikov/1000 prebivalcev, 2013, 2020	1,8	1,86	2,7	3,35
Število uporabnikov pomoči na domu, 2013, 2020	394	615	6.888	11.330
Stopnja tveganja socialne izključenosti, 2013, 2020	26,1	10,5	20,4	15,0
Stopnja tveganja revščine, 2013, 2020	20,1	9,4	14,5	12,4
Število oseb pod pragom tveganja revščine, 2013, 2020	14.000	7.000	291.000	254.000
Število muzejev in razstavišč na 10.000 prebivalcev, 2013, 2015	0,3	0,5	0,7	0,6
Narava in okolje				
Delež območij NATURA 2000, 2013, 2016	22 %	37 %	22 %	37 %
Ločeno zbrani komunalni odpadki (% nastalih), 2013, 2017	61,3	68,0	62,8	70,0
Odloženi komunalni odpadki, kg/prebivalca, 2013, 2017	116,0	14,1	109,0	32,4
Voda dobavljena gospodinjstvom iz javnega vodovoda na prebivalca (m3), 2013, 2017	31,7	33,4	38,2	38,3
Prečiščena odpadna voda izpuščeno v javno kanalizacijo, %, 2013, 2017	87,8	79,9	77,7	71,7

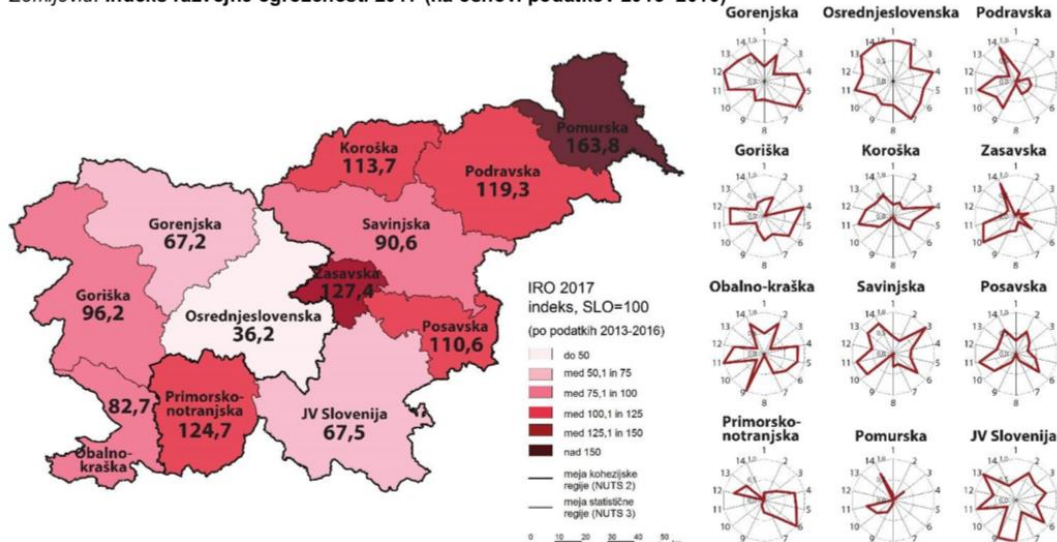
Opomba: Podatki za obdobje 2013–2015 veljajo za Spodnjeposavsko statistično regijo, ki je vključevala 4 občine.

Regija Posavje se po stopnji razvitosti umešča na 7. mesto. Indeks razvojne ogroženosti (IRO) 101,5 po podatkih Pravilnika o razvrstitvi razvojnih regij po stopnji razvitosti za programsko obdobje 2014–2020 je bil na ravni slovenskega povprečja.

V obdobju 2013–2016 je po izračunih pristojnih inštitucij IRO 2017 za regijo Posavje celo narastel na 110,6, kar kaže na zaostajanje v primerjavi s slovenskim povprečjem za 10,6 indeksnih točk.

Slika 3: Indeks razvojne ogroženosti

Zemljevid: Indeks razvojne ogroženosti 2017 (na osnovi podatkov 2013–2016)

Po sestavljenem kazalniku razvojne blaginje se regija Posavje uvršča na **predzadnje mesto med slovenskimi regijami**. Kazalnik na lestvici 0–10 za regijo znaša 3,5; najvišji je v Osrednjeslovenski regiji 8,3, povprečje Slovenije pa je 5,5 (UMAR, 2017).

Slika 4: Kazalnik blaginje v Posavski regiji, 2015

Vir: SURS, anketa SILC, FDV, NIJZ, DVK, FGG, preračuni avtorica.

2.2 Analiza človeških virov in kakovosti družbenega življenja v regiji

2.2.1 Demografski trendi

Število prebivalcev v regiji rahlo narašča. Z izjemo občin Kostanjevica na Krki in Krško, kjer je indeks staranja precej pod slovenskim povprečjem, se prebivalci ostalih občin starajo bolj od povprečja Slovenije.

Tabela 2: Demografska podoba občin in regije Posavje

Občina	Št. prebivalcev na dan 1.7.			Povprečna starost na dan 1.7.			Indeks staranja			Skupni prirast na 1000 prebivalcev		
	2013	2017	2021	2013	2017	2021	2013	2017	2020	2013	2017	2020
Bistrica ob Sotli	1.408	1.351	1.356	42,8	43,9	45,1	129,2	151,3	160,0	- 9,9	- 5,2	12,7
Brežice	24.311	24.143	24.419	43,7	44,5	45,3	140,7	152,1	162,7	- 1,2	-5,0	14,4
Kostanjevi ca na Krki	2.414	2.441	2.446	42,3	42,6	44,1	122,5	112,8	130,7	- 6,6	5,7	5,7
Krško	26.049	25.802	25.904	41,8	42,5	43,3	109,1	112,6	120,5	- 6,1	-1,0	-10,3
Radeče	4.356	4.201	4.164	43,1	44,6	45,3	134,5	151,9	158,1	-14,7	-6,9	4,8
Sevnica	17.470	17.484	17.639	43,0	44,1	44,8	131,2	145,4	151,4	-2,8	-0,7	0,3
Regija POSAVJE	76.008	75.422	75.928	42,8*	43,7	44,7	125,4*	134,4	147,2	-3,6*	-2,4	1,8

Vir: SURS, 2021/*podatki za 4 občine Spodnjeposavske regije.

Število prebivalcev v regiji v zadnjih 3 letih rahlo narašča. Leta 2019 je v regiji živel 75.559, leta 2020 75.824 in leta 2021 75.928 prebivalcev. V obdobju od 2017 do 2021 se je prebivalstvo zmanjšalo samo v Mestni občini Krško in zanemarljivo v občini Sevnica. Vse občine razen mestne občine Krško beležijo tudi pozitivni prirast na 1000 prebivalcev.

Celotna stopnja rodnosti je bila v posavski regiji v letu 2020 1,84 (v Sloveniji 1,60), kar jo uvršča na 1. mesto med slovenskimi regijami. Število živorojenih otrok na 1000 prebivalcev glede na pretekla leta v občinah niha, razen v občini Sevnica, kjer že zadnja tri leta zapored narašča, medtem ko v občini Brežice že tri leta zapored pada. Povprečno se je v regiji leta 2020 rodilo 9,2 otrok na 1000 prebivalcev. Največji negativni naravni prirast je bil zabeležen v občinah Bistrica ob Sotli in Sevnica (kjer je negativen v vseh treh opazovanih letih), medtem ko je bil pozitiven naravni prirast na 1.000 prebivalcev v letu 2020 zabeležen le v občini Radeče. Glede na Slovenijo je naravni prirast v regiji precej nižji.

Skupni prirast je bil v večini občin pozitiven, enako na ravni regije, najbolj v Brežicah (349). Negativni prirasti pa beležijo le v Mestni občini Krško (-269). Glede na Slovenijo, kjer je naravni prirast tri opazovana leta negativen in strmo pada, pa je na ravni regije tudi negativen vendar nekoliko niha med leti.

V letu 2020 je bilo 1.084 prebivalcev priseljenih iz tujine, od tega 397 državljanov RS in 687 tujih državljanov, odselilo pa se jih je 690, od tega 169 državljanov RS in 521 tujih državljanov. Skupen selitveni prirast s tujino je pozitiven in znaša 394; od tega se je priselilo 228 državljanov RS in 166 tujih državljanov več kot odselilo.

Prebivalstvo v regiji se stara. Povprečna starost prebivalcev rahlo raste, v letu 2020 je znašala 44,3 let. (2019 – 44,1 let, 2018 – 43,9 let). Povprečna starost prebivalcev v Sloveniji je bila v letu 2020 43,6 let. Konec leta 2020 je bilo 21,2 % prebivalcev v regiji starih več kot 65 let (največ v občini Brežice).

Indeks staranja prebivalstva je za posavsko regijo na dan 1. 7. 2020 znašal 142,9 (2019 – 140,3 in 2018 – 138,2), za Slovenijo pa 135,7 (2019 – 132,9 in 2018 – 130,6) in se povečuje hitreje od povprečja Slovenije.

2.2.2 Trg delovne sile

Število delovno aktivnih prebivalcev v regiji raste, precej pa je zaposlenih izven regije. Zaposlovalcem v regiji primanjkuje kadrov v tehničnih poklicih, turizmu, zdravstvu in vrsti drugih dejavnostih. Stopnja brezposelnosti se zmanjšuje; ob neugodni izobrazbeni strukturi brezposelnih oseb je problematičen visok delež dolgotrajno brezposelnih in starejših. Na območju občine Radeče se je do leta 2020 izvajal poseben program za problemska območja z visoko brezposelnostjo.

Delovno aktivno prebivalstvo

Konec leta 2020 je bilo v regiji Posavje skupaj 32.081 delovno aktivnih prebivalcev, kar je 708 oseb manj kot leta 2019 in 393 več v primerjavi z letom 2018. Stopnja delovne aktivnosti v letu 2020 je znašala 66,2 % in je bila nekoliko nad slovenskim povprečjem (65,6 %). Stopnja delovne aktivnosti v zadnjem desetletju postopno narašča, najvišjo smo beležili v letu 2019, in sicer 66,8%.

Tabela 3: Delovno aktivno prebivalstvo po občinah v obdobju 2012–2020

Občina	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bistrica ob Sotli	539	544	544	495	518	538	542	544	554
Brežice	8.967	8.961	8.999	9.066	9.103	9.594	9.855	10.071	10.093
Kostanjevica na Krki	959	973	1.000	991	1.036	1.071	1.092	1.094	1.058
Krško	10.217	10.198	10.236	10.117	10.394	10.758	11.338	11.502	11.034
Radeče	1.619	1.623	1.705	1.694	1.723	1.782	1.810	1.802	1.772
Sevnica	6.943	7.007	7.086	7.068	7.175	7.484	7.759	7.776	7.570
Skupaj Posavje	29.244	29.306	29.570	29.431	29.949	31.227	32.396	32.789	32.081

Vir: SURS, 2021

Največje število delovno aktivnih – z lokacijo dela v regiji beležimo po decembrskih podatkih leta 2008, in sicer 26.834. Po krizi je število upadalo vse do leta 2015, v naslednjih letih pa izkazuje trend ponovne rasti zaradi ugodnejših gospodarskih gibanj. Ta se odražajo v porastu povpraševanja po delu in zmanjševanju brezposelnosti.

Število zaposlenih v regiji se je v letu 2019 v primerjavi z letom 2017 najbolj povišalo v predelovalnih dejavnostih ter dejavnosti trgovina, gostinstvo in promet, medtem ko beležimo najvišji upad zaposlenih v dejavnosti strokovne, znanstvene, tehnične in druge poslovne dejavnosti.

Regija se je že v preteklih letih srečevala s poklicno izobrazbenimi neskladji in težavami delodajalcev pri pridobivanju ustreznih kadrov z deficitarnimi poklici, v zadnjem obdobju pa so ta neskladja zaradi večjega povpraševanja po delu in nižjih prilivov v brezposelnost (tako priliva mladih na trg dela kot ohranjanja zaposlitev) v številnih dejavnostih še izrazitejša. Težave pri pridobivanju kadra se rešujejo delno tudi z zaposlovanjem tujcev, ki je tudi v Posavski regiji v porastu.

Primanjkljaji kadrov so zlasti pri poklicih s poklicno tehničnimi in nekaterimi naravoslovnimi znanji in kompetencami zlasti na nivoju poklicnega kot tudi srednjega strokovnega kot visokošolskega izobraževanja. Primanjkljaji so prisotni tako v predelovalnih dejavnostih (proizvodnji strojev in naprav, lesni dejavnosti, proizvodnji iz gume in plastičnih mas, papirja – poklici pretežno strojne in elektro smeri...) kot v gradbeništvu z zaključnimi deli, v dejavnosti popravil in vzdrževanja motornih vozil, na področju cestnega transporta, gostinstva, socialnega varstva (oskrba in nega ostarelih in oseb s potrebo po asistenci), zdravstva (osnovnega,

specialističnega z zdravniki in strokovnimi sodelavci za zdravstveno nego in ostale zdravstvene storitve..), zobozdravstva, ugotavljamo pa jih tudi znotraj nekaterih ostalih dejavnosti.

Poleg teh neskladij predstavlja oviro pri učinkovitejšem pokrivanju potreb delodajalcev tudi sama struktura brezposelnih oseb v regiji, znotraj katere je nadpovprečno visok delež dolgotrajno brezposelnih starejših, starih 50 let in več invalidnih oseb in tudi oseb brez izobrazbe (ZRSZ).

Delovne migracije

Indeks delovne migracije za posavsko regijo je znašal leta 2013 80,9, leta 2017 77,6 in leta 2020 78,4. To pomeni, da je regija zmerno bivalna. Število delovnih mest v regiji je v letu 2020 za 21,6% nižje od števila delovno aktivnih prebivalcev regije, kar pomeni, da številni delovno aktivni prebivalci dnevno migrirajo na delo izven regije (tako zaradi strukture kot števila delovnih mest, ki so na voljo, pogojev dela in ostalih razlogov).

Razmerje se je v obdobju 2009 – 2017 poslabšalo predvsem zaradi slabše gospodarske situacije v regiji Posavje – delež delovno aktivnega prebivalstva se je v obravnavanem obdobju povečal za 11,2 %, medtem ko se je delež delovno aktivnega prebivalstva, katerih delovno mesto je v regiji prebivališča, povečalo le za 1,5 %.

Podatki o delovni migraciji na ravni občin kažejo, da je največ delovnih mest glede na delovno aktivno prebivalstvo v Mestni občini Krško, kjer se indeks delovne migracije v obdobju zadnjih deset let (2010–2020) giblje med 87,3 in 94,2. Med najbolj bivalne sodi občina Bistrica ob Sotli, saj mora kar 50 % delovno aktivnih prebivalcev na delo izven občine. Največji delež občanov, ki ima zaposlitev v domači občini, je v občinah Sevnica in Krško, najmanjši pa v občini Kostanjevica na Krki.

Tabela 4: Delovno aktivno prebivalstvo (brez kmetov) po občinah v Posavski regiji

Občina	Delež delovno aktivnega prebivalstva [brez kmetov], katerih delovno mesto je v občini prebivališča				Indeks delovne migracije			
	2007	2013	2017	2020	2007	2013	2017	2020
Bistrica ob Sotli	21,1	31,9	26,7	23,1	59,7	58	56,4	49,9
Brežice	59,8	56,2	51,8	46,7	78,6	74,4	72,8	72,8
Kostanjevica na Krki	31,1	27,1	24,7	21,9	88,2	91,2	76,6	72,7
Krško	59,9	56,1	53,5	52,9	87,8	86,8	89,4	94,2
Radeče	41,1	32	35,1	34,4	60,9	50,4	56,5	59,3
Sevnica	55,3	51,3	48,8	46,8	78,9	74,0	73,4	73,3

Vir podatkov: SURS, 2021

Stopnja registrirane brezposelnosti

Stopnja registrirane brezposelnosti v regiji Posavje je v zadnjem desetletnem obdobju dosegla najvišjo raven v letu 2013, ko je znašala 14,8%. Po tem letu izkazuje trend upadanja s porastom v letu 2020 zaradi posledic epidemije. Z letom 2021 se je zaradi ugodnih gospodarskih gibanj ponovno pričela zmanjševati in je v juniju 2021 znašala 9,9 %, kar pa je še vedno nad slovenskim povprečjem (8,4 %). Nadpovprečne stopnje beležimo v občini Krško, Brežice in Bistrica, medtem ko je stopnja v ostalih treh občinah regije na ravni oz. nekoliko pod republiškim povprečjem.

Tabela 5: Stopnja registrirane brezposelnosti po občinah za obdobje 2008– julij 2021

Občina	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	I-VI 2021
Bistrica ob Sotli	11,7	14,0	13,8	11,9	12,7	12,5	13,0	13,5	10,7	8,7	8,4	8,7	9,9	11,0
Brežice	8,1	10,4	12,3	13,5	14,3	15,0	15,5	14,5	13,8	11,3	10,0	9,2	10,2	10,2
Kostanjevi ca na Krki	5,8	8,9	9,4	10,7	12,1	12,7	11,5	11,2	10,2	8,5	6,8	7,0	9,1	8,3
Krško	8,4	10,8	12,7	13,9	14,5	15,7	15,4	14,6	14,0	11,9	10,9	10,0	11,3	11,1
Radeče	6,9	7,7	10,8	12,2	17,2	19,0	16,2	12,3	11,6	9,5	8,1	8,2	8,5	8,1
Sevnica	6,5	9,2	12,0	12,9	12,8	13,2	12,9	11,4	10,5	8,5	7,3	6,9	8,1	8,3
Posavje	7,7	10,2	12,2	13,4	13,9	14,8	14,7	13,6	12,8	10,6	9,4	8,8	10,0	9,9
Slovenija	6,7	9,1	10,7	11,8	12,0	13,1	13,1	12,3	11,2	9,5	8,2	7,7	8,7	8,4

Vir podatkov: SURS in ZRSZ, 2021

Julija 2021 je bilo v regiji 3.151 registriranih brezposelnih oseb, od tega 1.596 oz. 50,7 % žensk.

Za regijo je značilna dokaj neugodna izobrazbena struktura registriranih brezposelnih oseb. Po podatkih za julij 2021 je 35 % brezposelnih oseb imelo I. ali II. stopnjo izobrazbe, najvišji delež teh je v občinah Krško in Bistrica ob Sotli; 30,6 % brezposelnih je imelo III. ali IV. stopnjo izobrazbe, najvišji delež teh je v občinah Brežice in Kostanjevica na Krki; 22,3 % brezposelnih oseb je imelo V. stopnjo izobrazbe z najvišjim deležem v občinah Kostanjevica na Krki in Radeče. 12 % brezposelnih oseb je imelo VI., VII. ali VIII. stopnjo izobrazbe, najvišji delež takih je bil v občinah Bistrica ob Sotli, Brežice in Kostanjevica na Krki.

V strukturi brezposelnih oseb je zelo visok tudi delež dolgotrajno brezposelnih oseb (nad 36 mesecev ali več), saj znaša 35,6 % in kar za 10,1 odstotnih točk presega slovensko povprečje (25,5 %). Posavska regija beleži največji delež dolgotrajno brezposelnih oseb v primerjavi z ostalimi regijami.

Tudi starost brezposelnih je izredno visoka. Med 40 in 49 let starimi je 19,23 % brezposelnih, 33,16 % brezposelnih oseb pa je starih 50 let ali več, kar pomeni, da je med brezposelnimi osebami kar 63,4 % starejših od 40 let. Najvišja deleža teh starostnih kategorij sta med brezposelnimi v občinah Brežice in Kostanjevica na Krki.

Med mladimi (starimi do 29 let) je bilo zaznati upad iskalcev zaposlitve. V juliju leta 2021 so predstavljali 18,0 % vseh brezposelnih. Največji delež predstavljajo iskalci brez strokovne izobrazbe (35 %). Iskalcev prve zaposlitve je bilo 455, kar predstavlja 14,4 % vseh brezposelnih. V regiji na področju zaposlovanja mladih deluje Regijska štipendijska shema Posavje, ki s kadrovskimi štipendijami dolgoročno vpliva na lažje vključevanje mladih v delovni proces pri delodajalcih.

Podpora zaposlovanju

Regionalna razvojna agencija Posavje je skladno s pogodbo in Programom do leta 2020 izvajala ukrepe razvojne podpore za problemsko območje občine Radeče.¹

Povečanju konkurenčnosti brezposelnih oseb na trgu dela in spodbujanju njihovega hitrejšega zaposlovanja pa so namenjeni tudi ukrepi aktivne politike zaposlovanja. Del teh spodbuja vključevanje najbolj ranljivih skupin – večinoma dolgotrajno brezposelnih oseb (med temi učne delavnice, programi javnih del, programi za etnično skupino Romov idr).

V letu 2021 je bilo v vse programe aktivne politike zaposlovanja vključeno 1.027 brezposelnih iz Posavske regije, 7,7% več kot leto pred tem. Porasle so vključitve v programe usposabljanja in izobraževanja (teh je bilo 614), več pa je bilo tudi spodbud za zaposlitev (215). Te prispevajo k izboljšanju dostopa brezposelnih, ki se težje vključujejo na trg dela, do čim hitrejših in kakovostnih zaposlitev.

198 oseb se je vključilo v subvencionirane programe kreiranja novih delovnih mest, med temi 144 v zaposlitev v programih delovne in socialne vključenosti (javna dela) in v okviru socialnega podjetništva (učne delavnice).

V programih neformalnega usposabljanja brezposelni pridobivajo in nadgrajujejo splošne kot poklicno specifične kompetence z različnih področij, tako preko teoretičnih kot praktičnih usposabljanj (pridobivajo digitalna znanja, znanja s področja tujih jezikov, prodaje, trženja, se usposablja za opravljanje del socialnega oskrbovalca, varnostnika, viličarista, upravljalca gradbene mehanizacije, voznika tovornih vozil, za dela v knjigovodstvu in računovodstvu ipd). Programi zagotavljajo znanja in spretnosti, po katerih delodajalci v okolju povprašujejo, kar dokazuje tudi visok delež realiziranih zaposlitev iz programov usposabljanja iz izobraževanja. S tega vidika so uspešni zlasti programi praktičnega usposabljanja (delovni preizkus in usposabljanje na delovnem mestu), iz katerih se zaposli med 75% in 85% vključenih oseb.

2.2.3 Izobraževanje in usposabljanje

Izobrazbena struktura prebivalcev se izboljšuje, je pa še vedno manj ugodna od slovenskega povprečja. Za regijo je značilna visoka vključenost v formalno izobraževanje na vseh ravneh. Dostopni so različni programi vseživljenjskega učenja. Regijska štipendijska shema spodbuja usklajevanje med izobraževanjem in potrebami delodajalcev.

Sodobna družba je družba znanja. Razvitost izobraževalnega sistema je eden od temeljnih gradnikov razvoja posavske regije in njene konkurenčnosti. Izobrazbena struktura prebivalstva v regiji se izboljšuje. Skladno s slovenskim povprečjem se povečuje delež višje in visoko izobraženih, zmanjšuje pa se delež najmanj izobraženih. Toda po podatkih za leto 2020 regija

¹ Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja v 25., 27. in 28. členu določa problemska območja z visoko brezposelnostjo. To so območja, na katerih se zaradi notranjih strukturnih problemov ali zunanjih vplivov gospodarske razmere tako poslabšajo, da stopnja registrirane brezposelnosti doseže kritično mejo. V prvih treh zaporednih mesecih leta 2013 je stopnja registrirane brezposelnosti na območju občine Radeče pressegla 17 %, zato je Vlada RS s Sklepom št. 00726/19/2013 z dne 25. 7. 2013 določila območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje za problemsko območje z visoko brezposelnostjo. Sprejela je sklep o dodatnih začasnih ukrepih razvojne podpore za problemsko območje v obdobju 2013–2018 in dodatno še sklep, s katerim je bil Program spodbujanja konkurenčnosti in ukrepov razvojne podpore za območje občin Hrastnik, Radeče in Trbovlje v obdobju 2013–2018 podaljšan do leta 2020.

še vedno zaostaja, saj ima nadpovprečen delež najmanj izobraženih in podpovprečen delež najbolj izobraženih.

Tabela 6: Izobrazbena struktura prebivalstva, starega 15 ali več let v regiji Posavje

Izobrazba	Leto 2013				Leto 2017					Leto 2020				
	Moški	Ženske	Skupaj	%	Moški	Ženske	Skupaj	%	SLO	Moški	Ženske	Skupaj	%	SLO
Oš ali manj	7.774	10.787	18.561	31	7.290	10.555	17.845	28	25 %	6.827	9.734	16.561	26	23 %
Srednješolska	18.659	13.809	32.468	54	20.213	14.454	34.667	54	52 %	20.845	14.476	35.321	55	53 %
Višje ali visokošolska	3.842	5.424	9.266	15	4.862	7.161	12.023	19	23 %	5.105	7.642	12.747	20	25 %
Skupaj	30.275	30.020	60.295	100	32.365	32.170	64.535	100	100 %	32.777	31.852	64.629	100	100 %

Vir: SURS, 2021 I Opomba: podatki za l. 2013 se nanašajo na 4 občine, brez občin Bistrica ob Sotli in Radeče.

Predšolski in osnovnošolski izobraževalni sistem

V šolskem letu 2020/21 je bilo v 38 vrtcev v regiji vključenih 3.008 otrok iz posavske statistične regije oz. 81 % celotne populacije otrok v starosti od 1 do 5 let (slovensko povprečje je 85 %). V regiji deluje 31 osnovnih šol, od tega 2 osnovni šoli s prilagojenim programom v Sevnici in Krškem. Osnovno šolo je v šolskem letu 2020/21 obiskovalo 6.762 učencev, od tega 82 učencev v prilagojenih programih osnovne šole in 763 prvošolcev. V regiji delujejo 4 glasbene šole, ki jih je v šolskem letu 2018/19 skupaj obiskovalo 1.588 otrok oz. vsak sedmi osnovnošolec.

Srednješolski izobraževalni sistem

V regiji so prisotne 3 srednje šole s programi srednjega poklicnega in strokovnega izobraževanja ter s programom splošnega izobraževanja. Največji srednješolski središči sta Krško (ŠC Krško-Sevnica: Gimnazija Krško, Srednja poklicna in strokovna šola Krško) in Brežice (Gimnazija Brežice, Strokovno izobraževalni center Brežice), srednja šola pa je še v Sevnici (ŠC Krško-Sevnica: Srednja šola Sevnica), kamor se lahko dijaki vpišejo v nižje poklicno izobraževanje pomočnik v tehnoloških procesih, v srednje poklicno izobraževanje električar, oblikovalec kovin – orodjar, avtoserviser, strojni mehanik, mizar, frizer in trgovec, v srednje strokovno izobraževanje elektrotehnik, strojni tehnik, tehnik računalništva, ekonomski tehnik, predšolska vzgoja in zdravstvena nega ter v srednje splošno izobraževanje tehniška in splošna gimnazija.

Navedeni programi le delno pokrivajo potrebe delodajalcev po delavcih, saj so v prvi polovici leta 2021 le-ti v največji meri povpraševali po voznikih težkih tovornjakov in vlačilcev, delavcih za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, varilcih, zidarjih, čistilcih, strežnikih, natakarjih, orodjarjih, skladiščnikih in uradnikih za nabavo in prodajo, tehnikih za strojništvo, elektroinštalaterjih, strugarjih, učiteljih razrednega pouka, kuharjih, drugih delavcev za preprosta dela, mehanikih in serviserjih kmetijskih, industrijskih in drugih strojev strokovnih delavcev za zdravstveno nego, komercialnih zastopnikov za prodajo, poklicev zdravstvene in socialne oskrbe, inženirjev strojništva,...

V šolskem letu 2020/21 je bilo v srednješolsko izobraževanje vključenih 2.607 dijakov, od tega 42 oz. 1,6 % v nižje poklicno, 413 oz. 15,8 % v srednje poklicno, 1.426 oz. 54,7 % v srednje

tehniško in drugo strokovno ter 726 oz. 27,8 % v gimnazije. Število dijakov v zadnjih letih zaradi manjših generacij upada.

Višješolski in visokošolski izobraževalni sistem

Terciarno izobraževanje ponuja programe, prilagojene potrebam gospodarstva. V regiji delujejo Višja strokovna šola Brežice, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru in Fakulteta za energetiko Univerze v Mariboru. V šolskem letu 2020/2021 je bilo v regiji 35 študentov na 1000 prebivalcev, kar jo uvršča pod slovensko povprečje (39). Med prebivalci, starimi 19–26 let, jih je v terciarno izobraževanje vključenih 48 %.

Število diplomantov in diplomantk v Posavju po letu 2012 upada, z izjemo v letu 2016, ko se je zaključevalo izobraževanje po predbolonjskem sistemu, povečuje pa se delež oseb z višješolsko in visokošolsko izobrazbo med delovno aktivnim prebivalstvom. V primerjavi s Slovenijo je število diplomantov na 1000 prebivalcev od leta 2015 pod slovenskim povprečjem.

Usposabljanje

Pomembno vlogo na področju formalnega in neformalnega izobraževanja imata Ljudska univerza Krško, ki v sodelovanju s partnerji izvaja projekte za pridobivanje kompetenc zaposlenih v Posavju (računalniški tečaji, splošni tečaji, priprave za pridobitev kvalifikacije oz. certifikata in javnoveljavni programi) in večgeneracijski center Posavje, kjer potekajo aktivnosti, namenjene socialnemu vključevanju, izobraževanju ter medkulturnemu in medgeneracijskemu povezovanju. Različne oblike usposabljanja ponujajo tudi zasebni subjekti.

Regijska štipendijska shema v programskem obdobju 2016–2022

Regijska štipendijska shema je nadaljevanje Posavske štipendijske sheme, ki je bila vzpostavljena že leta 2002. Delodajalcem omogoča sofinanciranje kadrovske štipendije z namenom usklajevanja ponudbe in povpraševanja po kadrih v smislu usklajenosti znanja mladih s potrebami na trgu dela, dviga ravni izobrazbene strukture, zniževanja strukturne brezposelnosti, vračanja oziroma ohranjanja izšolanih kadrov iz univerzitetnih središč v statistične regije, povezovanja izobraževanja z gospodarstvom in širšim družbenim okoljem, pridobivanja praktičnih izkušenj (znanj, kompetenc in spretnosti) že med izobraževanjem preko obvezne delovne prakse, kar zagotavlja uspešno vključevanje na trg dela, ter s pomočjo spodbujanja kadrovskega štipendiranja podjetij v statistični regiji in načrtovanja razvoja kadrov skladno s potrebami trga dela.

Regijska štipendijska shema (RŠS) v programskem obdobju 2016–2022 se je pričela v šolskem/študijskem letu 2016/2017 in se bo zaključila s šolskim letom 2021/2022. Do vključno šolskega/študijskega leta 2020/2021 se je v RŠS vključilo 90 delodajalcev s 198 štipendisti, od katerih se je vpisalo 18 na srednje poklicno izobraževanje, 61 v srednje tehnično oz. splošno izobraževanje, 5 na višješolske programe, 58 v visokošolske strokovne oz. univerzitetne programe in 56 v magistrske programe.

2.2.4 Socialni razvoj in blaginja

V regiji so se od 2013 zmanjšale stopnje tveganja socialne izključenosti, tveganja revščine in resne materialne ogroženosti. Vsi trije kazalniki so pod slovenskim povprečjem. Tveganju socialne izključenosti je izpostavljenih 7.000 oseb, regija pa ima nadpovprečen delež prejemnikov socialnih transferjev. Obseg

pomoči na domu presega nacionalni cilj 3,5 %, starih 65 let+, in je prav tako višji od slovenskega povprečja.

Kazalniki življenjske ravni

Stopnja tveganja socialne izključenosti² je v Sloveniji v letu 2020 znašala 15,0 %, posavska regija pa je imela najnižjo stopnjo tveganja med vsemi regijami. V letu 2020 je bilo v Posavju 7.000 oseb izpostavljenih tveganju socialne izključenosti, kar je 7.000 manj kot leta 2017.

V Sloveniji je bila v letu 2020 stopnja tveganja revščine 12,4 %, v Posavju pa 9,4 %. To pomeni, da je 6.000 prebivalcev regije živel pod pragom tveganja revščine.³ Stopnja tveganja revščine je bila v regiji najvišja v letu 2013 (20,1 %), ko je pod pragom revščine živel 14.000 prebivalcev. Posavska regija je med letom 2017 in 2018 uspela izmed vseh regij najbolj zmanjšati stopnjo tveganja revščine (iz 18,5 % na 11,1) in v letu 2020 poleg gorenjske regije beleži najnižjo stopnjo tveganja revščine.

Tabela 7: Kazalniki življenjske ravni 2008–2020

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Stopnja tveganja socialne izključenosti													
Regija													
Posavje	21,5	19,9	20,2	21,1	23,2	26,1	24,4	21,6	22,6	21,2	16,0	11,6	10,5
Slovenija	18,5	17,1	18,3	19,3	19,6	20,4	20,4	19,2	18,4	17,1	16,2	14,4	15,0
Stopnja tveganja revščine													
Regija													
Posavje	14,9	12	14,3	14,6	16,5	20,1	19,9	16,1	17,3	18,5	11,1	10,1	9,4
Slovenija	12,3	11,3	12,7	13,6	13,5	14,5	14,5	14,3	13,9	13,3	13,3	12,0	12,4
Stopnja resne materialne prikrajšanosti													
Regija													
Posavje	9,0	9,0	5,4	6,1	8,1	6,0	5,0	6,4	4,4	2,5	4,3	2,1	0,6
Slovenija	6,7	6,1	5,9	6,1	6,6	6,7	6,6	5,8	5,4	4,6	3,7	2,6	3,0

Vir podatkov: SURS, 2021

Stopnja tveganja resne materialne prikrajšanosti je v letu 2020 znašala 0,6 %⁴, resno materialno prikrajšanih pa je bilo 0 oseb, kar je 2.000 manj od leta 2017.

Regionalna blaginja

² Stopnja tveganja socialne izključenosti je odstotek oseb, ki živijo pod pragom tveganja revščine ali so resno materialno prikrajšane ali živijo v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo. Osebe se šteje samo enkrat, tudi če so zajete v dveh ali treh podkazalnikih.

³ Stopnja tveganja revščine je odstotek oseb, ki živijo v gospodinjstvih z neto razpoložljivim dohodkom, nižjim od praga tveganja revščine. Prag tveganja revščine za štirčlansko družino, sestavljeno iz dveh odraslih in dveh otrok, mlajših od 14 let, je znašal leta 2020 1.551 EUR na mesec, za dvočlansko gospodinjstvo brez otrok 1.108 EUR na mesec, za enočlansko gospodinjstvo pa 739 EUR na mesec.

⁴ Resno materialno prikrajšane so osebe, katerih življenjski pogoji so močno omejeni zaradi omejenih finančnih virov gospodinjstva in ne zaradi lastne izbire oz. navad. Gre za osebe, ki so materialno prikrajšane za najmanj 4 od 9 elementov materialne prikrajšanosti; ne morejo si privoščiti: 1) plačila najemnine ali hipoteke, rednih stanovanjskih stroškov, obrokov za kredit ali drugih odplačil posojil, 2) primerno ogrevanega stanovanja, 3) poravnave nepričakovanih izdatkov, 4) mesnega ali enakovrednega vegetarijanskega obroka vsaj vsak drugi dan, 5) enotedenskih letnih počitnic za vse člane gospodinjstva, 6) osebnega avtomobila, 7) pralnega stroja, 8) barvnega televizorja, 9) telefona.

Regija Posavje ima za leto 2015 vrednost sestavljenega kazalnika regionalne blaginje 3,5, kar jo uvršča na enajsto mesto med dvanajstimi statističnimi regijami⁵. Nizke vrednosti ima na področju materialne blaginje, še nižje po kakovosti življenja in najnižje po subjektivni oceni blaginje.

V okviru materialne blaginje ji vrednost zvišuje stopnja delovne aktivnosti, ki nekoliko presega slovensko povprečje, vendar je tudi stopnja registrirane brezposelnosti nadpovprečna v primerjavi s slovenskim povprečjem. Tudi razpoložljivi dohodek na prebivalca je nekoliko pod povprečjem. Stopnja prenaseljenosti stanovanj je visoka, saj skoraj petina prebivalstva živi v stanovanjih s premajhnim številom sob glede na število članov gospodinjstva.

Po kakovosti življenja je skoraj pri vseh kazalnikih med najslabšimi. Pričakovano trajanje življenja je bilo v obdobju 2011-2019 nižje od slovenskega povprečja, visoka je stopnja umrljivosti na 100.000 prebivalcev (979). Nekoliko boljša je le dostopnost z avtom do splošne bolnice. Delež zaposlenih s terciarno izobrazbo je podpovprečen. Po okoljskem kazalniku je v zadnji tretjini regij. Volilna udeležba je podpovprečna. Po varnosti je v slovenskem povprečju. Kakovost življenja pa izboljšuje nekoliko boljša dostopnost do storitev, saj je dostopnost z avtom do priključkov na AC in HC boljša kot v povprečju po regijah. Tudi zadovoljstvo prebivalstva z življenjem je na nizki ravni, socialni kapital (% prebivalstva, ki poroča, da ima nekoga, na katerega se lahko obrne v stiski) med prebivalci regije je med najslabšimi, slabši je le še v jugovzhodni regiji.

Socialno varstvo v regiji

V posavski regiji je na voljo več storitev in programov s področja socialnega varstva. Izvajajo jih javne (državne ali občinske) in nevladne organizacije. Na področju socialnega varstva delujejo Center za socialno delo Posavje, ki vključuje tri enote (Brežice, Krško in Sevnica), pet domov za starejše občane, štiri varstveno-delovne centre, en center za socialno delo s tremi enotami v Brežicah, Krškem in Sevnici. V regiji deluje tudi pomoč starejšim v obliki brezplačnih prevozov (Zavod Sopotniki) v enotah Brežice, Krško in Sevnica.

Po podatkih Inštituta RS za socialno varstvo je v regiji število upravičencev do denarne socialne pomoči (DSP) na 1000 prebivalcev naraslo iz 43,02 v letu 2016 na 44,93 v letu 2018, število upravičencev do varstvenega dodatka pa iz 4,33 na 4,35 na 1000 prebivalcev. Regija Posavje sodi med regije, ki imajo največ upravičencev do transferjev denarne pomoči (DP) in izredne denarne pomoči (IDP) (MDDSZ, Mesečna dinamika transferjev, 2020).

Tabela 8: Učinki cilja Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020 (ReNPSV) po občinah, 2020

Občina	Št. prebivalcev starih 65 let in več	3,5 % od populacije, stare 65 let in več	Št. vključenih uporabnikov v PND ⁶	Odstotek ciljne populacije RENPSV vključene v PND
Bistrica ob Sotli	288	10	23	8,0

⁵ Regionalna blaginja je sestavljen kazalnik z enajstimi kazalniki na devetih področjih blaginje. Področja so razdeljena v tri skupine. V prvo skupino so vključeni kazalniki, ki so povezani z materialnimi pogoji življenja (dohodek, zaposlitev, stanovanje/bivanje), v drugi skupini so kazalniki, ki vplivajo na kakovost življenja (zdravje, izobrazba, okolje, varnost, vključenost v družbo in dostopnost do storitev), v tretji skupini pa so kazalniki subjektivne blaginje (socialni kapital in zadovoljstvo z življenjem). Vir: UMAR

Brežice	5.393	189	112	2,1
Kostanjevica na Krki	481	17	16	3,3
Krško	4.951	173	267	5,4
Radeče	865	30	43	5,0
Sevnica	3.705	130	154	4,2
POSAVJE	15.683	549	615	4,7
Slovenija	418.431	14.645	11.330	2,7

Vir: Inštitut RS za socialno varstvo, Izvajanje pomoči na domu, Analiza stanja v letu 2019, Ljubljana, september 2020

Na podlagi Resolucije o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2013–2020 je cilj, da se 3,5 % odstotka ciljne populacije, stare 65 let ali več, oz. okoli 14.000 oseb dnevno vključi v obravnavo v različne (tudi nove) oblike pomoči na domu (PND), vključno z oskrbo v oskrbovanih stanovanjih. Odstotek ciljne populacije, vključene v PND na ravni regije, je z 4,7 % višji od povprečja Slovenije (2,7%), prav tako je ta delež višji v vseh občinah, z izjemo občine Brežice.

Tabela 9: Osnovni podatki o izvajanju pomoči na domu v letu 2019 po občinah

Občina	Izvajalec	Št. uporabnikov	Cena za uporabnika na uro Eur	Ekonomska cena na uro Eur	Subvencije občin brez oprostitve	Celotna sredstva Eur
Bistrica ob Sotli	Senior, center za pomoč starejšim	24	5,27	18,40	40.295,00	56.469,78
Brežice	CSD Brežice	124	7,05	20,67	122.978,65	190.406,80
Kostanjevica na Krki	CSD Krško	26	8,06	20,09	40.824,95	50.820,79
Krško	CSD Krško	288	6,02	20,09	487.612,59	628.060,25
Radeče	CSD Laško	47	4,37	18,41	47.469,24	61.491,46
Sevnica	CSD Sevnica	182	4,80	19,07	236.936,80	314.265,38

Vir: Inštitut RS za socialno varstvo, Izvajanje pomoči na domu, Analiza stanja v letu 2019, Ljubljana, september 2020

Problematika romske skupnosti

Po podatkih iz monografije Romi in romska naselja v Sloveniji, avtorja Jerneja Zupančiča (2021) v regiji obstaja 5 romskih naselij, štiri v krški in eno v brežiški občini (4 % delež naselij v Sloveniji), v njih skupaj živi 364 prebivalcev (4,3 % delež vseh Romov v Sloveniji).⁷

Tabela 10: Pregled stanja romskih naselij v Posavju leta 2011

Naselje	Občina	Št. preb.	Komunalna opremljenost		Delež črnih gradenj	Lastništvo zemljišč	Možnost širitve	Možnost nakupa	Planska urejenost, status
			voda	elektrika					
Krušče	Brežice	60	pipa	ne	vse	zasebno	ne	da	ne
Drnovo	Krško	38	lastni	da	vse	zasebno, Romi	ne	da	urejen
Kerinov grm	Krško	170	JV	da	delno	Zasebno/občina	da	da	urejen
Leskovec/Loke	Krško	52	lokalni	ne	vse	zasebno	da	da	urejen
Rimš	Krško	44	dovoz	ne	vse	pravna oseba	ne	ne	ne

Vir: Modeli urejanja romskih naselij, J. Zupančič, november 2018

⁷ Podatka o številu romskih naselij in romskih prebivalcev je v letih 2007 in 2010 pridobila Strokovna skupina za reševanje prostorske problematike romskih naselij v Sloveniji (v okviru dela na Ministrstvu za okolje in prostor).

Socialno vključevanje Romov se je v regiji izvajalo s projektom Večnamenski romski center Drom v obdobju 2017 - 2021 na območju UE Krško pod okriljem Centra za socialno delo Posavje. Za predšolske otroke pa je bil v sklopa projekta Skupaj za znanje, ki ga je izvajal Center šolskih in obšolskih dejavnosti v naselju Kerinov Grm vzpostavljen pripravljalni vrtec posebej za romske otroke. Po zaključku projekta je financiranje vrtca začasno v celoti prevzela Mestna občina Krško. V občini Brežice se izvajajo programi predvsem na področju socialnega varstva in izobraževanja, kot sta Pomoč Romom pri socializaciji in Pomoč pri učenju in druga pomoč otrokom, učencem, dijakom in drugim udeležencem izobraževanja.

2.2.4 Zdravje in kakovost življenja

Zdravje prebivalcev Posavja je po precej kazalnikih slabše od slovenskega povprečja predvsem pri dejavnih tveganja za zdravje, na področju preventive in umrljivosti (NIJZ, Zdravje v občini 2021). V nekoliko slabšem položaju je tudi sistem zdravstvenega varstva; regija posebej izstopa po manjšem številu zdravstvenega osebja (zdravniki, zobozdravniki, medicinske sestre, zdravstveni tehniki, farmacevti) na 100.000 prebivalcev (SURS, Število zdravstvenih delavcev, zaposlenih v zdravstvu, na 100.000 prebivalcev, statistične regije, Slovenija, 2019) in ter nizkem številu bolnišničnih postelj na 10.000 prebivalcev, tj. 18,86 v letu 2019 (NIJZ, Število bolniških postelj, glede na statistično regijo bolnišnic, Slovenija). V občini Bistrica ob Sotli ni lekarne.

Zdravje prebivalcev

Pričakovano trajanje življenja moških v Posavju je 75,4 leta, kar je za 2,6 nižje od slovenskega povprečja, medtem ko je pri ženskah blizu povprečja (regija: 83,1 let, Slovenija: 83,9 let). Kazalniki zdravja posavske regije v primerjavi s povprečjem Slovenije pokažejo:

- Delež prekomerno prehranjenih otrok je bil značilno višji kot v celotni Sloveniji.
- Odstotek prometnih nezgod z alkoholiziranimi povzročitelji je višji od državnega povprečja. Med višjimi je bila tudi stopnja bolnišničnih zdravljenj zaradi bolezni, neposredno pripisljivih alkoholu.
- Odzivnost v Programu Svit in presejanost v Programu Zora in v Programu DORA so bili značilno nižji od slovenskega povprečja.
- Deleži oseb, ki prejemajo zdravila zaradi povišanega krvnega tlaka, sladkorne bolezni, proti strjevanju krvi in zaradi duševnih motenj, so bili višji od slovenskega povprečja.
- Stopnja bolnišničnih obravnav zaradi zlomov kolka pri starejši prebivalcih regije je bila med višjimi v državi.
- Delež uporabnikov pomoči na domu je bil značilno višji od slovenskega povprečja. Število bolnišničnih obravnav zaradi klopnege meningoencefalitisa je bilo med najnižjimi v državi.
- Značilno višji od slovenskega povprečja sta bili splošna umrljivost, umrljivost zaradi bolezni srca in ožilja, umrljivost zaradi vseh vrst raka in umrljivost zaradi samomora. Umrljivost zaradi raka pljuč je enaka slovenskemu povprečju.
- Med novoodkritimi boleznimi so od slovenskega povprečja višji primeri raka dojke, nižji pa raka pljuč, raka debelega črevesja in danke ter raka (splošno).
- Pojavnost astme pri otrocih in mladostnikih do 19. leta je nižja od slovenskega povprečja.
- Povprečji pojavnosti srčne in možganske kapi sta višji od slovenskega povprečja.

Zdravstveno varstvo

Večje zdravstvene ustanove v posavski regiji so poleg Splošne bolnišnice Brežice še štirje zdravstveni domovi (Brežice, Krško, Radeče in Sevnica). Občina Bistrica ob Sotli sodi pod območje Zdravstvenega doma Šmarje pri Jelšah iz savinjske regije. V regiji je 10 lekarn in 2 lekarniški podružnici: po ena lekarna je v občinah Radeče in Kostanjevica na Krki, v občinah Sevnica in Krško so po tri lekarne ter v občini Brežice dve lekarni in dve lekarniški podružnici. V občini Bistrica ob Sotli lekarne nimajo, najbližji sta jim lekarniška podružnica na Bizeljskem ter lekarna v Kozjem.

Sistem zdravstvenega varstva v regiji Posavje je glede na slovensko povprečje v nekoliko slabšem položaju. Število prebivalcev v regiji na 1 zdravnika je 511,5, kar predstavlja 64 % slovenskega povprečja (325,3) in je tretje najvišje v Sloveniji, višjo vrednost imata le še zasavska in primorsko-notranjska regija. Pri številu prebivalcev na 1 zdravnika splošne in družinske medicine povprečje v regiji (2045,8) predstavlja 98,8% slovenskega povprečja oziroma šesto najvišje povprečje v Sloveniji. Podobno je stanje pri zobozdravnikih, kjer je število prebivalcev na 1 zobozdravnika 1682,1 in predstavlja 85 % slovenskega povprečja (1429,5) ter je četrto najvišje v Sloveniji; višjo vrednost imajo savinjska, jugovzhodna in primorsko-notranjska regija. V regiji je prav tako izjemno nizko število bolnišničnih postelj na 1.000 prebivalcev, in sicer 1,89, kar je le 42 % slovenskega povprečja in nas uvršča na dno lestvice po regijah. Značilnosti regije po drugih kazalnikih zdravstvenega varstva so sledeče:

- Značilno nižje od slovenskega povprečja je bilo število vseh zdravnikov, medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov.
- Število zdravnikov specialistov in specializantov, zaposlenih v ambulantah splošne in družinske medicine, se je v zadnjih letih povečevalo in postopno doseglo slovensko povprečje.
- Nižje od slovenskega povprečja je bilo število pediatrov in ginekologov na primarni ravni ter število zobozdravnikov in farmacevtov.
- Statistično značilno nižje od slovenskega povprečja je bilo število razpoložljivih bolnišničnih postelj.
- Značilno krajša od slovenskega povprečja je bila ležalna doba zaradi poškodb, značilno daljša pa zaradi bolezni. Zabeleženih je bilo značilno več bolnišničnih zdravljenj tako zaradi bolezni kot poškodb.
- Stopnje prvih kurativnih obiskov na primarni ravni so bile značilno nižje od slovenskega povprečja v vseh starostnih skupinah prebivalstva.
- Navzgor od slovenskega povprečja pa je odstopala stopnja vseh obiskov v ambulantah družinske medicine.

Po dostopnosti z avtom v minutah do splošnih bolnišnic v regijah 2015 je regija Posavje na 6. mestu; v povprečju je potrebnih 24 minut, najmanj v obalno-kraški 13 minut in največ v primorsko-notranjski, 39 minut.

Podatki o zdravju prebivalcev in zdravstvenem varstvu so povzeti iz pregleda Zdravje v regiji 2018 in Zdravje v občini 2021.

2.2.5 Nevladni sektor kot razvojni potencial regije

Preko 1000 nevladnih organizacij v regiji predstavlja premalo izkoriščen potencial znanja in socialnega kapitala. Regija poleg gorenjske, pomurske in osrednjeslovenske regije opravi največ prostovoljskih ur, zaposlitev v nevladnih organizacijah je še malo, priložnosti so v čezsektorskem sodelovanju.

Nevladne organizacije (NVO) kot prostovoljna združenja posameznikov, neodvisna od države, predstavljajo pomemben razvojni potencial regije. V letu 2020 je bilo po podatkih Ajpes v regiji Posavje registriranih 1.012 NVO, od tega 941 društev, 66 zasebnih zavodov in 5 ustanov. Največ NVO deluje v občinah Krško (376), Brežice (318) in Sevnica (203), sledijo občine Radeče (59), Kostanjevica na Krki (41) in Bistrica na Sotli (15). Status delovanja v javnem interesu ima na dan 4.10.2021 250 NVO.

Po vrsti dejavnosti so najštevilčnejše športne, kulturne in humanitarne nevladne organizacije. Športna društva so profesionalna in neprofesionalna. Zaposlenost v posavskih NVO je nizka; v 57 NVO je bilo skupaj 162 zaposlenih, kar predstavlja 5 % NVO in je hkrati pod slovenskim povprečjem. V Posavju ima največji NVO zaposlovalec 41 zaposlenih, le 8 NVO jih ima 5 zaposlenih ali več. 19 NVO imajo manj kot 1 zaposlenega za polovični ali še krajši čas, preostale NVO zaposlenih nimajo. Spodbudno je, da število zaposlenih sicer narašča, a počasi (leta 2017 skupa 105 zaposlenih, leta 2018 109 in leta 2019 126 zaposlenih). Skupni prihodki organizacij so med leti 2015 in 2019 ves čas naraščali, v letu 2020 pa je opazen padec, kar je posledica epidemije Covid-19 in okrnjeni izvedbi programov (2020: 14.720.032 EUR, 2019: 16.668.477 EUR, 2018: 15.745.289 EUR, 2017: 13.907.963 EUR, 2016: 13.228.173 EUR, 2015: 13.112.603,00 EUR). Še naprej je tudi razvidno, da je večina organizacij (753 oz. 74 %) imela letno manj kot 10.000 EUR prihodka, znotraj teh pa je 190 organizacij, ki so v letu 2020 bile popolnoma brez prihodkov.

V letu 2020 je bilo največ prostovoljskih ur opravljenih v gorenjski, pomurski, osrednjeslovenski in posavski regiji, najmanj pa na Koroškem.

Tabela 11: Registrirane nevladne organizacije v letu 2020

Občina	društvo	zasebni zavod	ustanova	NVO skupaj
Brežice	302	13	3	318
Krško	347	27	2	378
Radeče	56	3	-	59
Sevnica	182	21	-	203
Bistrica ob Sotli	15	-	-	15
Kostanjevica na Krki	39	2	-	41
Skupaj Posavje	941	66	5	1.023
Slovenija	23.203	3.419	265	26.887

Vir: AJPEŠ

NVO se srečujejo predvsem s kadrovsko in finančno podhranjenostjo, ki bi jim omogočala dolgotrajni razvoj in večjo stabilnost dela. Članske organizacije pogosto izpostavljajo težavo s pridobivanjem podmladka, kjer je tudi še veliko priložnosti za krepitev organizacij. Nevladni

sektor je v veliki meri v družbi prepoznan skozi prostovoljstvo in humanitarne ter prostočasne aktivnosti, ki potekajo v organizacijah (kot npr. šport, turizem, ljubiteljska kultura), še vedno pa v manjši meri kot vir strokovnega znanja, ki ga ima, vendar se pogosto srečuje s predsodki, da delo NVO ni strokovno. NVO sektor si želi več sodelovanja in povezovanje znotraj in zunaj regije tako med NVO kot čez sektorsko, kar bi lahko tudi omogočilo hitrejše izkoriščanje priložnosti za ustvarjanje trajnostnih delovnih mest v sektorju. Nevladne organizacije v regiji imajo podporo v regionalnem stičišču nevladnih organizacij, ki ga vodi zavod Dobra družba.

2.3 Analiza gospodarstva regije

2.3.1 Gospodarska moč regije

Po BDP/prebivalca regija dosega 84 % slovenskega povprečja. V strukturi regionalne BDV prevladujejo predelovalne dejavnosti, nadpovprečen v primerjavi s Slovenijo je delež kmetijstva. Na poslovne rezultate družb v Posavju odločilno vpliva 18 družb na področju oskrbe z električno energijo, plinom in paro. V letu 2020 je v regiji poslovalo 1.524 gospodarskih družb, 18 zadrug in 1.892 podjetnikov. Regija je v obdobju 2013–2017 vlagala v osnovna sredstva več od povprečja Slovenije. Število raziskovalcev v regiji počasi raste, bruto domači izdatki za RRD pa se zmanjšujejo in so precej pod slovenskim povprečjem. V regiji so prepoznani potenciali za razvoj krožnega gospodarstva in socialnega podjetništva.

V Posavju sta bila nekdanj razvita predvsem kmetijstvo in obrt, med industrijskimi panogami pa se je že sredi osemnajstega stoletja pojavilo papirništvo, ki je še danes pomembna dejavnost regije. Današnja gospodarska podoba je zelo pisana. Med industrijskimi dejavnostmi prevladujejo kovinska, tekstilna in lesna industrija. V zadnjem obdobju je Posavje postalo izjemno pomembna energetska regija. Tu deluje edina slovenska jedrska elektrarna, ki skupaj s plinsko termoelektrarno in verigo hidroelektrarn pokriva kar dve petini slovenskih potreb po električni energiji. Na področju kmetijstva je regija prepoznana po sadjarstvu, vinarstva, velik potencial za nadaljnji razvoj pa ima tudi v trajnostnem turizmu.

Bruto domači proizvod (BDP) in bruto dodana vrednost

V letu 2019 je bruto domači proizvod (BDP) na prebivalca v regiji Posavje znašal 19.456 EUR in je dosegel 84 % nacionalnega povprečja (23.165 EUR) in 71 % povprečja osrednjeslovenske regije, kjer je bil ta najvišji (32.620 EUR). BDP na prebivalca v regiji se je v obdobju 2000–2019 povečal za 2,09-krat. Do začetka gospodarske krize v letu 2008 je hitro rasel in dosegel vrednost 15.025 EUR na prebivalca. V času krize je vrednost variirala, od leta 2012 pa ponovno narašča.

Regija je v letu 2019 ustvarila za milijonov evrov bruto dodane vrednosti (BDV) oz. 3 % BDV Slovenije, medtem ko je osrednjeslovenska regija ustvarila 37 % vse BDV v Sloveniji. K regionalni BDV so skupno kar 43 % prispevale predelovalne dejavnosti, rudarstvo in druga industrija, od tega 21 % samo predelovalne dejavnosti, sledijo dejavnosti javnega sektorja s 15 % ter gostinstvo, trgovina in promet s 14 %. Kmetijstvo, gozdarstvo in ribištvo s 3,7 % regionalne BDV so v primerjavi s Slovenijo nadpovprečno zastopani.

Poslovanje gospodarskih družb in zadrug

Po podatkih AJPEŠ je v letu 2020 v Posavski regiji poslovalo 1.524 družb in 18 zadrug, ki so skupaj imele 12.037 zaposlenih, kar znaša 2,3 % vseh zaposlenih v Sloveniji, ter so ustvarile 3.999 milijonov evrov prihodkov, kar predstavlja 4,2 % vseh prihodkov Slovenije.

Rezultati poslovanja družb v Posavju so bili v letu 2020 slabši od leta prej. Po pokritju vseh odhodkov in davka od dobička so družbe izkazale neto čisti dobiček v višini 106.198 tisoč EUR ali 1,9 % manj kot leta 2019. Posavje je bilo v letu 2020 med dvanajstimi statističnimi regijami Slovenije po številu družb na 9. mestu, po zaposlenih na 10. mestu, po vrednosti aktive, čistem dobičku in čisti izgubi na 8. mestu, po neto poslovnem izidu ter ustvarjenih čistih prihodkih od prodaje pa na 7. mestu. V letu 2020 so vse regije poslabšale svoj neto izid, najbolj Osrednjeslovenska, za 910.34 tisoč evrov.

Povečanje neto poslovnega izida so beležile družbe, ki delujejo na področju finančne in zavarovalniške dejavnosti, ter družbe s področja kmetijstva in lova, gozdarstva, ribištva. Vpliv epidemije Covid 19 pa je vplival na bistveno zmanjšanje neto poslovnega izida družb na področju predelovalne dejavnosti, gostinstva in trgovine, vzdrževanja in popravila motornih koles.

Največ neto čistega dobička v regiji so imele družbe, ki delujejo na področju oskrbe z električno energijo, plinom in paro, in sicer kar 62 % celotnega oz. 65.911 evrov. Sledijo družbe v predelovalni dejavnosti, ki zagotavljajo največ delovnih mest v regiji (40,4 %) in ustvarjajo 15,6 % prihodkov ter družbe v dejavnosti trgovine, vzdrževanja in popravil motornih vozil, ki so zaposlovale 10 % vseh zaposlenih in ustvarile 8,7 % prihodkov. Družbe vseh občin so izkazale neto čisti dobiček, največ družbe iz občine Krško v višini 77.188 tisoč evrov, družbe iz občine Brežice v višini 13.048 tisoč evrov in družbe iz občine Sevnica v višini 12.632 tisoč evrov. Neto čisti poslovni izid so v letu 2020 nekoliko izboljšale družbe občin Kostanjevica na Krki, družbe drugih posavskih občin pa poslabšale.

Na podatke regije torej pomembno vpliva 16 družb, ki delujejo na področju oskrbe z električno energijo, plinom in paro. Te so v letu 2020 dosegle več kot polovico (58,6 %) vseh prihodkov ter 17 % neto čistega dobička. Brez teh podatkov so druge družbe prav tako poslovale uspešno. V letu 2020 so dosegle 1.684.890 tisoč EUR prihodkov (1,33 % manj kot v letu 2019) in hkrati 462.045 tisoč EUR dodane vrednosti (3 % več kot v letu 2019) ter neto dobiček v višini 87.906 tisoč EUR (0,8 % več kot v letu 2019).

Velika razlika med »elektro družbami« in družbami drugih dejavnosti je tudi v podatku o neto dodani vrednosti na zaposlenega. Pri prvih znaša ta 153.827EUR, kar je 326 % več od povprečja Slovenije. Pri drugih pa neto dodana vrednost na zaposlenega znaša 43.157 EUR, kar je za 8,5 % manj od povprečja Slovenije. Skupna neto dodana vrednost na zaposlenega je v Posavju znašala 54.042 EUR, kar je 14,6 % več od povprečja Slovenije.

Tabela 12: Pet največjih gospodarskih družb v regiji v letu 2020 po ustvarjenih prihodkih in številu zaposlenih

Občina	Kraj	Celotni prihodki	Čisti poslovni izid	Št. zaposlenih
GEN-I, d.o.o.	Krško	2.146.600.716,00	14.660.230,00	399,51
GEN d.o.o.	Krško	208.726.318,00	27.383.266,00	56,52
NEK d.o.o.	Krško	201.097.970,00		619
VIPAP VIDEM KRŠKO d.d.	Krško	101.444.129,00	-2.177.530,00	338,83
KOSTAK d.d.	Krško	72.042.340,00	2.767.658,00	422,65

Vir podatkov: Prva bonitetna agencija d.o.o., september 2021

Povprečna mesečna bruto plača v Posavju je v letu 2020 znašala 1.807,00 EUR. V primerjavi s povprečno plačo gospodarskih družb v Sloveniji so bruto plače v Posavju ob 5,5 % rasti za

1,7 % višje. V velikih družbah so plače presegle slovensko povprečje za 37,3 %, v drugih družbah pa zaostajale za slovenskimi, v srednje velikih za 4,1 %, v malih za 13,2 % in v mikro za 30 %.

Tabela 13: Razvrstitev gospodarskih družb po občinah v letu 2020

Občine (zneski v tisoč EUR)	Družbe		Zaposleni		Prihodki skupaj		Neto izid	
	število	delež	število	delež	število	delež	število	delež
Brežice	579	38,0%	2.654	22,3%	443.633	10,9%	13.048	12,29%
Krško	564	37,0%	5.893	49,6%	3.237.280	79,5%	77.188	72,68%
Radeče	68	4,5%	500	4,2%	69.145	1,7%	1.274	1,20%
Sevnica	261	17,1%	2.350	19,8%	253.330	6,2%	12.632	11,89%
Bistrica ob Sotli	20	1,3%	50	0,4%	6.358	0,2%	48	0,05%
Kostanjevica na Krki	32	2,1%	428	3,6%	61.767	1,5%	2.008	1,89%
SKUPAJ:	1.524	100,0%	11.875	100%	4.071.513	100%	106.198	100%

Vir podatkov: Ajpes, junij 2021

Poslovanje samostojnih podjetnikov

Na območju regije Posavje posluje 3,7 % vseh samostojnih podjetnikov v Sloveniji. Po podatkih AJPEŠ je v letu 2020 v Posavju poslovalo 1.892 podjetnikov, ki so zaposlovali 2.011 delavcev, kar predstavlja 4,8 % vseh zaposlenih pri podjetnikih v Sloveniji. V letu 2020 je bilo v registru na novo vpisanih 413 podjetnikov in 442 izbrisanih samostojnih podjetnikov, kar pomeni, da se je število podjetnikov v letu 2020 zmanjšalo za 29.

Po velikosti je 97,9 % mikro podjetnikov s skupno 1.537 zaposlenimi, ki so v letu 2017 ustvarili 69,4 % prihodkov. Majhnih podjetnikov je le 2,1 % in imajo 513 zaposlenih, medtem ko srednje velikih in velikih podjetnikov ni.

Podjetniki so v letu 2020 ustvarili 217.843 tisoč EUR poslovnih prihodkov, kar je za 4,6 % manj kot v letu prej, in predstavljajo 4,6 % delež prihodkov v Sloveniji. Ustvarili so jih predvsem s čistimi prihodki od prodaje na domačem trgu, in sicer 81,0 %, na trgu EU 12,0 % in na trgu izven EU 1,0 %. Glede na preteklo leto so čisti prihodki od prodaje na domačem trgu zmanjšali za 8,2 %, na tujem trgu pa za 10,5 %.

Čiste prihodke od prodaje na tujem trgu je ustvarilo 248 podjetnikov. Največji delež, 43,9 % je ustvarilo 47 podjetnikov v dejavnosti prometa in skladiščenje, 19 % teh prihodkov je ustvarilo 58 podjetnikov v dejavnosti trgovine, vzdrževanje in popravil motornih vozil ter 16,3 % prihodkov 55 podjetnikov s področja predelovalne dejavnosti.

Podjetniki so v letu 2020 ustvarili 65.679 tisoč EUR neto dodane vrednosti. Največjo dodano vrednost (26,8 %) so ustvarili podjetniki v gradbeništvu in podjetniki s področja predelovalne dejavnosti (22,2 %). Neto dodana vrednost na zaposlenega je v Posavju leta 2020 znašala 32.660 EUR, kar je za 1,2 % več kot leto prej in hkrati 15,8 % manj kot v Sloveniji, kjer je bila 36.525 EUR. V primerjavi z dodano vrednostjo družb v Posavju je dodana vrednost podjetnikov na zaposlenega za 60,4 % nižja.

V letu 2020 je bila povprečna mesečna plača na zaposlenega pri podjetnikih 1.193 EUR, kar je za 46 EUR več kot leta 2019. V primerjavi s povprečno plačo zaposlenih v družbah je bila povprečna plača pri podjetnikih za 34 % nižja kot pri zaposlenih v družbah. Na ravni Slovenije

so zaposleni pri podjetnikih prejeli v povprečju 1.001 EUR mesečne plače, kar je za 42 EUR manj kot v Posavju.

Tabela 14: Razvrstitev podjetnikov po občinah v letu 2020

Občine (zneski v tisoč EUR)	podjetniki		Zaposleni		Prihodki skupaj		neto podjetnikov dohodek	
	število	delež	število	delež	število	delež	število	delež
Brežice	607	32,1%	625	31,1%	68.442	31,4%	3.507	29,05%
Krško	644	34,0%	710	35,3%	68.836	31,6%	4.636	38,40%
Radeče	97	5,1%	76	3,8%	7.347	3,4%	436	3,61%
Sevnica	448	23,7%	497	24,7%	58.954	27,1%	2.841	23,53%
Bistrica ob Sotli	43	2,3%	32	1,6%	4.122	1,9%	167	1,38%
Kostanjevica na Krki	53	2,8%	71	3,5%	10.142	4,7%	485	4,02%
SKUPAJ:	1.892	100%	2.011	100%	217.843	100%	12.072	100%

Vir podatkov: Ajpes, junij 2021

Pregled poslovanja po izbranih predelovalnih dejavnostih v preteklih 4 letih (2015–2018) kaže na rahel porast števila družb in precejšnjo rast št. zaposlenih v proizvodnji izdelkov iz gume in plastičnih mas, proizvodnji papirja in izdelkov iz papirja ter proizvodnji kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav. Povečanje zaposlenih v proizvodnji pohištva za 34 % in zmanjšanje števila družb se je odrazilo v podvojitvi prihodkov in 4-kratnem povečanju čistega dobička.

Področje dejavnosti	DRUŽBE					ZAPOSLENI + S.P.					PRIHODKI SKUPAJ					NETO ČISTI DOBIČEK/IZGUBA				
	število				Indeks 2018/15	število				Indeks 2018/15	znesek v tisoč EUR				Indeks 2018/15	znesek v tisoč EUR				Indeks 2018/15
	2015	2016	2017	2018		2015	2016	2017	2018		2015	2016	2017	2018		2015	2016	2017	2018	
C16 Obdelava in predelava lesa, proizvodnja izdelkov iz lesa, plute, slame in protja, razen pohištva	12	13	14	14	117	181	192	192	190	105	10.033	11.205	11.541	13.156	131	324	531	340	388	120
C17 Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja	15	15	15	16	107	1.066	1.050	1.404	1.293	121	198.653	204.794	237.625	246.145	124	-3.571	-1.522	-2.990	2.180	-61
C22 Proizvodnja izdelkov iz gume in plastičnih mas	7	8	8	8	114	138	143	197	212	154	12.739	14.354	20.322	19.505	153	346	596	1.399	-821	-237
C24 Proizvodnja kovin	1	1	1	1	100	0	0	0	0	0	65	64	6	3	5	8	3	-8	-2	-25
C25 Proizvodnja kovinskih izdelkov razen strojev in naprav	47	51	51	55	117	1.010	1.069	1.075	1.249	124	82.173	87.585	95.960	114.093	139	5.095	6.117	5.762	7.881	155
C26 Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov	6	6	10	8	133	452	416	449	423	94	46.338	41.508	49.399	47.952	103	3.049	2.640	2.896	2.431	80
C31 Proizvodnja pohištva	12	12	12	11	92	298	318	347	400	134	22.781	24.983	37.737	45.597	200	379	787	1.236	1.529	403
SKUPAJ:	100	106	111	113		3.145	3.188	3.664	3.767		372.782	384.493	452.590	486.451		5.630	9.152	8.635	13.586	

Investicije v osnovna sredstva

Bruto investicije v osnovna sredstva so se v obdobju 2013–2017 povečale iz 145 na 181 milijonov evrov oz. za 25 %, kar je precej več od slovenskega povprečja, ki znaša 8 %.

Inovacijsko-razvojna dejavnost v regiji

V Posavju je bilo v 2016 v RRD 193 zaposlenih, kar je najmanj med vsemi regijami, po številu raziskovalcev (skupaj 71, 41 moških in 30 žensk) pa je regija na predzadnjem mestu. Vendar pa regija od leta 2007, ko je bilo v RRD 58 zaposlenih, od tega 25 raziskovalcev, beleži rast zaposlitev v RRD, z izjemo v letih 2012 in 2014, ko se je število zmanjšalo glede na predhodno leto.

Bruto domači izdatki za RRD so v letu 2014 znašali 1,04 % regionalnega BDP, kar je precej manj od slovenskega povprečja (2,58 %); do leta 2019 so se več kot prepolovili na 0,56 % reg. BDP (SLO=2,05 %). Bruto domači izdatek za RRD je v letu 2019 za regijo znašal 8.260 tisoč EUR, kar je za 85 % manj kot v letu 2013, ko je bil v obdobju 2008–2019 najvišji bruto

domači izdatek za RRD. Najnižji izdatek, namenjen za raziskovalno razvojno dejavnost, je regija v obdobju 2008 – 2019 imela kar 7-krat..

V regiji je bil v prejšnji finančni perspektivi vzpostavljen ZEL-EN, ki deluje na področju raziskovanja obnovljivi energetske virov (OVE), trajnostnih energetske virov in trajnostne gradnje.

Snovna učinkovitost gospodarstva

Krožni potencial Posavja je v industriji, kjer deluje več zelo inovativnih podjetij, npr. Tanin, v zdraviliškem turizmu, kmetijstvu in vinarstvu ter v čezmejnem povezovanju. Regionalne komunalne službe so med najbolj aktivnimi na področju ozaveščanja in inovativnih krožnih akcij.

Vzvodi za razvoj krožnega gospodarstva so: surovinska baza (les, gramoz in pesek), vodni viri (energetski potencial spodnje Save, termalni vrelci, viri pitne vode), ugodne razmere za kmetijstvo (ugodni pogoji za razvoj kmetijstva, predvsem sadjarstva in zelenjadarstva ter vinogradništva), geografski položaj, dobre cestne (npr. Ljubljana–Zagreb) in železniške povezave, bližina milijonskega mesta Zagreb, letališče Cerklje ob Krki, onesnaženje (avtocesta, NEK in deponija nevarnih odpadkov, gnojila, ki prihajajo v stik z vodnimi viri ter vojaško letališče ter odpadni materiali).

Socialno podjetništvo

Razvoj socialnega podjetništva kot ene od možnosti in v zadnjem času tudi priložnosti za ustvarjanje novih delovnih mest s poudarkom na trajnostni in pametni rasti postaja zanimivo tudi za Posavje. Na dan 5. 8. 2021 je bilo v Posavju registriranih 13 socialnih podjetij, v Sloveniji pa 274. Pravno-formalne oblike socialnih podjetij so različne; tako najdemo med registriranimi socialnimi podjetji v Posavju društva, zavode in tudi družbe z omejeno odgovornostjo.

2.3.2 Podporno okolje za razvoj gospodarstva in podjetništva

V Posavju je mladim potencialnim podjetnikom pri razvoju poslovne ideje na voljo program Podjetno v svet podjetništva, Regijska garancijska shema Posavje pa omogoča malim in srednje velikim podjetjem dostop do kreditov in garancij. V regiji delujejo SPOT točke za podporo subjektom pri registraciji dejavnosti ter za podjetniško svetovanje in regionalno povezovanje. Neizodostno je razvito inovativno podporno okolje. Na voljo so proste površine v poslovnih conah. Potekajo naložbe v izgradnjo odprtih širokopasovnih omrežij na območju belih lis v občinah Krško in Sevnica.

SPOT točke

V Posavju deluje več SPOT točk za izvajanje elektronskih postopkov registracije in drugih postopkov preko portala SPOT (dosedanji portal VEM). To storitev v regiji izvajajo AJPEs, območne obrtno-podjetniške zbornice Brežice, Krško in Sevnica, Upravna enota Brežice in trenutno 3 notarji. Nosilec SPOT svetovanja je Center za podjetništvo in turizem Krško. Poleg pomoči pri registracijskih postopkih in elektronskih postopkih preko portala SPOT nudi strokovno pomoč uporabnikom v obliki informiranja in svetovanja, organizacije delavnic in usposabljanj za potencialne podjetnike in podjetnike, izmenjave dobrih praks, odpira poslovne

priložnosti, izvaja animiranje lokalnega okolja, splošno promocijo podjetništva na regionalni in lokalni ravni ter povezuje lokalne akterje za podporo poslovnim subjektom.

Podjetno v svet podjetništva

Regionalna razvojna agencija Posavje (RRA Posavje) je s podporo Evropskega socialnega sklada v letih 2013 in 2014 izvajala program Podjetno v svet podjetništva (PVSP). Program je namenjen spodbujanju podjetništva med mlajšimi brezposelnimi z višjo ali visoko stopnjo izobrazbe ter odpiranju novih delovnih mest za mlade. Udeležencem, izbranim na javnih razpisih, sta se zagotovila strokovna pomoč ter podjetniško usposabljanje pri razvoju podjetniške ideje v delujoče podjetje. V dveh letih je bilo vključenih pet skupin po deset udeležencev, ki so v petmesečnem obdobju pod vodstvom mentorjev razvijali svojo poslovno idejo, pripravljali poslovni načrt za ustanovitev podjetja in se usposabljali za podjetniško kariero.

Podjetno v svet podjetništva za občino Radeče

RRA Posavje izvaja program Podjetno v svet podjetništva za občino Radeče, ki je opredeljeno kot problemsko območje z visoko brezposelnostjo. Cilj vključitve brezposelnih iz občine Radeče je samozaposlitev ali zaposlitev pri drugem delodajalcu po končanem štirimesečnem usposabljanju. Program se izvajal od leta 2015 do 2020, vključenih je bilo 8 skupin z 78 udeleženci, od katerih se je 43 udeležencev samozaposlilo oz. zaposlilo.

Garancijske sheme

V regiji se je v obdobju julij 2015–maj 2018 pod okriljem Slovenskega regionalno-razvojnega sklada iz Ribnice izvajala Regijska garancijska shema Posavje. Shema je namenjena pospeševanju razvoja malega in srednjega gospodarstva, povečanju investicijske aktivnosti, zmanjšanju stopnje brezposelnosti, vzpostavljanju možnosti za prestrukturiranje regijskega gospodarstva, olajšanju dostopa mikro, malim in srednje velikim podjetjem do kreditov z zmanjšanjem stroškov obresti in bančnih zahtev za zavarovanje kreditov na območju regije. V obravnavanem obdobju so bile izdane tri garancije v višini 50 oz. 80 % bančnih kreditov za zavarovanje bančnih kreditov vlagateljev iz občin Brežice in Krško. Povprečna vrednost odobrenega bančnega kredita je bila 90.465,56 EUR in povprečna vrednost izdane garancije 57.233,66 EUR.

Garancijskega shema Posavje deluje od leta 2000, skozi čas je bila večkrat prenovljena, ponuja pa možnost pridobiti garancije za zavarovanje bančnih kreditov, najetih za investicije, obratna sredstva in pred-financiranje projektov v javnem interesu z odobrenimi evropskimi ali nacionalnimi sredstvi. V letu 2020 je bila izdana ena garancija za bančne kredite vlagatelja iz občine Krško.

Inovativno podporno okolje

Regija Posavje se sooča s pomanjkanjem inovativnega podpornega okolja, Tehnološki center Posavja ne deluje več, Podjetniški inkubator in co-working prostor v Krškem sta bila vzpostavljena septembra 2020, ostalih oblik inovativnega podpornega okolja razen SPOT točk in področnih zbornic pa ni organiziranih. V okviru poslovne skupnosti KNOF obstaja program, ki omogoča zagon novih poslovnih podjetij, nudi pa tudi manjši co-working prostor v Krškem in Sevnici, kar pa ne zadošča potrebam regije. Udeleženci posvetovanj so opozorili na potrebo po še večji informiranosti podjetij za koriščenje razvojno-raziskovalnih podpor in instrumentov

ter po večjem sodelovanju tako med subjekti v regiji kot izven. Nosilce RR je treba upoštevati v najširšem kontekstu.

Obseg in zasedenost poslovnih con

V regiji Posavje je po stanju leta 2021 na razpolago nekaj manj kot polovica razpoložljivih površin. Kljub povpraševanju pa polnjenje razpoložljivih površin poteka počasneje, ker te še niso v celoti komunalno opremljene in so hkrati v lasti več zasebnih lastnikov, postopki urejanja pa so dolgotrajni in za investitorje pogosto predstavljajo visoko oviro za poslovno odločitev.

Tabela 15: Razpoložljivost površin v poslovnih conah

	Velikost poligona v ha	Prosta površina v ha
Poslovne cone občina Brežice	77,19	22,49
Industrijska cona Brezina	35,06	17,53
Gospodarska cona Slovenska vas	33,09	4,96
Obrtna cona Dobova	9,04	0,00
Poslovne cone v občini Kostanjevica na Krki	5,73	3,43
PC Kostanjevica	5,73	3,43
Poslovne cone v Mestni občini Krško	257,02	179,50
PC Vrbina	71,11	49,77
PC Drnovo Zahod	48,60	24,30
PC Drnovo Vzhod	20,48	18,43
PC Feniks	21,95	21,95
OC MDB	5,79	5,79
PC Leskovec	9,84	9,84
PC Podbočje	1,91	1,91
PC pri Vipapu	21,05	21,05
PC Raka	0,42	0,42
PC Senovo	20,80	20,80
PC Veliki podlog 1	2,35	2,35
PC Veliki podlog 2	1,33	1,33
PC Žadovinek	31,39	1,56
Poslovne cone v občini Sevnica	56,86	23,90
PC Krmelj	6,01	6,01
Obrtna cona Krmelj	2,54	1,27
PC TC Mercator Boštanj	2,45	0,49
PC ob HE Boštanj	4,65	3,25
PC Blanca	2,41	2,41
Industrijska cona Sevnica	25,61	2,56
Industrijska cona INES Sevnica	13,19	7,91
Poslovne cone v občini Radeče	2,91	0,72
Poslovna cona Obrežje	2,22	0,55
Poslovna cona Jagnjenica	0,69	0,17
Poslovne cone v občini Bistrica ob Sotli	5,87	5,28
IC Hrastje	5,87	5,28
SKUPAJ VSE POVRŠINE V REGIJI	405,58	231,89

Vir: www.poslovnecone.uirs.si, 25.2.2022

Širokopasovni dostop

Po podatkih AKOS je imelo leta 2020 v Sloveniji fiksni širokopasovni dostop do interneta 33,3 % prebivalcev oziroma 84,8 % gospodinjstev (leta 2015 28,7 % prebivalcev oziroma 72,1 % gospodinjstev), kar je oboje pod povprečjem EU. Tržni deleži operaterjev fiksnega širokopasovnega dostopa do interneta po številu priključkov v letu 2020 so bili naslednji: Telemach 30,8 % (2015 20,2 %), Telekom Slovenije 28,9 % (2015 34,4 %), T-2 20,6 % (2015 18,6 %), A1 Slovenija 14,4 %, vsi preostali manjši operaterji pa so imeli skupaj 5,3 % tržni delež.

Za sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij z javnimi sredstvi na območju belih lis je bilo v finančni perspektivi 2007–2013 zagotovljenih 82 mio EUR finančnih sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Tako sta Občina Krško in Občina Sevnica prejeli sofinanciranje gradnje odprtih širokopasovnih omrežij v lokalnih skupnostih.

Še vedno velja, da je na podeželju regije razpoložljivost širokopasovne infrastrukture nesprejemljivo slaba, hkrati pa zasebni investitorji nimajo tržnega interesa za samostojna vlaganja. Zaradi redke in razpršene poseljenosti je gradnja draga in ni možno oblikovati vzdržnih zasebnih poslovnih investicijskih modelov.

2.3.3 Kmetijstvo

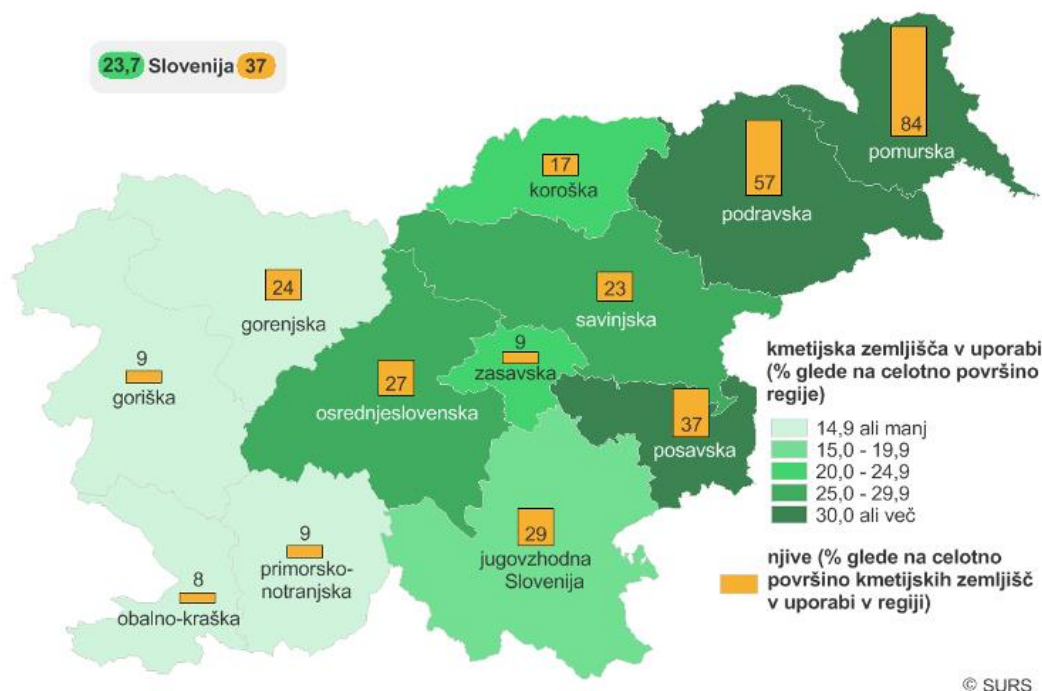
Posavje je na 3. mestu v Sloveniji po deležu KZU v celotni površini regije. Kmetije so razmeroma majhne, prevladujejo družinske kmetije. Opazen je trend povečevanja KZU in števila kmetij v najvišjih velikostnih razredih. Prevladujoča dejavnost je še vedno živinoreja, okoli polovica kmetij se specializira v eno kmetijsko panogo. Starostna struktura na kmetijskih gospodarstvih je neugodna. Povečuje se število ekoloških kmetij, vzporedno pa se krepi infrastruktura za promocijo in trženje lokalno pridelane hrane.

Kmetijska gospodarstva v regiji Posavje

V Sloveniji je bilo leta 2016 skupaj 69.902 kmetijskih gospodarstev, kar je 3,4 % manj kot leta 2013; gospodarstva so imela v uporabi 479.589 ha kmetijskih zemljišč in so redila 418.684 glav velike živine (GVŽ). Številčno prevladujejo kmetijska gospodarstva, ki uporabljajo manj kot 3 hektarje kmetijskih zemljišč (40 %); se je pa število večjih kmetijskih gospodarstev, ki obdelujejo vsaj 20 ha, od leta 2013 povečalo za 11 %. Na 80 % kmetijskih gospodarstev v Sloveniji se je v letu 2016 redilo živino. Povprečno kmetijsko gospodarstvo je imelo v letu 2016 v uporabi 6,9 ha kmetijskih zemljišč, redilo 6,0 GVŽ in imelo za 0,3 ha več kmetijskih zemljišč v uporabi ter za 0,6 % GVŽ več kot leta 2013.⁸

⁸ SURS, Struktura kmetijskih gospodarstev, Slovenija, 2016

Slika 6: Delež kmetijskih zemljišč v uporabi glede na celotno površino regije ter delež njiv glede na celotno površino kmetijskih zemljišč v uporabi, statistične regije, Slovenija, 2016

Leta 2016 je bilo v regiji Posavje 5.189 kmetijskih gospodarstev (KMG). Po deležu kmetijskih zemljišč v uporabi (KZU) je regija na 3. mestu, pred njo sta le podravska in pomurska.

Tabela 16: Kmetijska gospodarstva v Posavju, 2010, 2013, 2016

Leto	Število kmetijskih gospodarstev	Kmetijska zemljišča v uporabi v ha
2010	5227	26.693
2013	5024	27.130
2016	5189	29.713

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

Kmetije v Posavju so majhne. Glede na velikostni razred KZU v regiji še vedno prevladujejo kmetijska gospodarstva do 5 ha, ki jih je kar 3.555 oz. 68 %. 18 % kmetij obdeluje od 5 do 10 ha in samo 9,2 % kmetij obdeluje več kot 10 ha kmetijskih zemljišč.⁹

Tabela 17: Kmetijska gospodarstva po velikostnih razredih v regiji Posavje

Velikostni razred KZU	Št. KMG v letu 2010	Št. KMG v letu 2013	Št. KMG v letu 2016
0 do pod 5 ha	3.567	3.459	3.555
5 do pod 10 ha	1.094	947	970
10 do pod 20 ha	399	438	479
20 do pod 30 ha	93	91	80
30 do pod 50 ha	53	59	72
50 ha ali več	16	19	30

Vir: Statistični urad Republike Slovenije

⁹ Statistični urad Republike Slovenije

V strukturi kmetijskih zemljišč v uporabi prevladujejo trajni travniki in pašniki s 56 %, sledijo njive 35 % in trajni nasadi z 9 %.¹⁰

Med trajnimi nasadi, ki jih je v regiji Posavje skupaj 2.833 ha, obsegajo sadovnjaki 1.084 ha, vinogradi pa 809 ha. Obseg intenzivnih nasadov je po podatkih KGZ Novo mesto, kmetijsko-svetovalne službe, 715,51 ha, od tega jih je zaščiteneh z mrežo proti toči 226,39 ha, namakanih pa od skupne površine le 147,50 ha. Pokritih, to je zavarovanih prostorov za pridelavo zelenjave, je skupaj 32,83 ha.

Prevladujoče trajno travinje pogojuje usmeritev v živinorejo, ki je še vedno najpomembnejša kmetijska panoga v regiji. GVŽ so leta 2016 redili na 4.379 kmetijskih gospodarstvih, kar je za 4,5 % več kot leta 2010. V okviru strukturnih sprememb v živinoreji je izrazito opuščanje predvsem mlečne prireje (oddaja mleka) na manjših kmetijah in usmerjanje le-teh v bolj ekstenzivno govedorejo – reja krav dojilj, kar je s tehnološkega vidika največkrat povezano s pašo. Ohranjanje določenega obsega živinoreje (predvsem reja prežvekovalcev) je v prihodnosti nujno zaradi naravnih danosti in preprečevanja zaraščanja (delež absolutnega travinja, delež kmetijskih površin, kategoriziranih v območja z omejenimi dejavniki za kmetijsko pridelavo).

Konkurenčnost slovenskega in posavskega kmetijstva omejuje relativno nizek nivo specializacije kmetijskih gospodarstev. V eno od kmetijskih panog (pridelava poljščin, vrtnarstvo, trajni nasadi, živinoreja – pašne živali, prašičereja in perutninarstvo) je v regiji specializiranih le okoli 50 % kmetijskih gospodarstev.

Skupni standardni prihodek kmetijskih gospodarstev v Sloveniji se je v 2016 glede na 2013 povečal za skoraj 15 % (na 1.159 milijonov EUR). Povprečni standardni prihodek na kmetijsko gospodarstvo je v letu 2016 znašal 16.577 evrov (v 2013: 13.944). KMG na območju Posavja ne dosegajo povprečja skupnega standardnega prihodka v Sloveniji.

Podatki v tem poglavju temeljijo na Popisu kmetijskih gospodarstev 2010. V času priprave RRP 2021-2027 so bili na voljo le prvi začasni podatki Popisa kmetijskih gospodarstev 2020 (končni bodo na voljo marca 2022), ki po pregledu bistveno ne odstopajo od podatkov iz leta 2010.

Ekološko kmetovanje

V letu 2020 je bilo v Sloveniji v ekološko kontrolo vključenih 3.689 KMG s pribl. 52.000 ha kmetijskih zemljišč v uporabi. Od teh je 3.358 gospodarstev že končalo preusmeritveno obdobje, ki traja najmanj 24 mesecev od prve prijave v kontrolo, in pridobilo ekološki certifikat. V letu 2020 je bilo v kontrolo vključenih tudi 496 predelovalnih obratov (14 obratov javne prehrane). Skupno število KMG v sistemu nadzora tako zajema nekaj več kot 5,4 % vseh KMG.

Število KMG z ekološkim kmetovanjem v Sloveniji počasi narašča, vendar pa dinamika rasti ekološke pridelave ni zadovoljiva kljub finančnim podporam za ustanavljanje skupin proizvajalcev ter promocijo in trženje ter kljub podporam v obliki izravnalnih plačil na hektar za različno pridelavo kultur. Tudi struktura ekološke pridelave ne ustreza povpraševanju, saj je to največje pri svežih vrtninah, sadju in nemesnih predelanih živilih (mlevski in mlečni izdelki), v pridelavi pa prevladuje živinoreja oziroma travinje. Največje težave so na področju

¹⁰ SURS, Popis kmetijskih gospodarstev 2010

organiziranosti in povezovanja pridelovalcev, v premajhnem obsegu pridelave in predelave, zlasti sadja in zelenjave, ter na področju izobraževanja in svetovanja.

V letu 2020 se je v razvojni regiji Posavje število ekoloških kmetij, vključenih v kontrolo, glede na leto 2012 povečalo za 51,9%

Tabela 18: Ekološke kmetije in kmetije z dopolnilno dejavnostjo v Posavju

Občina	KMG vključena v ekološko kmetovanje		KMG z registrirano dopolnilno dejavnostjo na kmetiji –september 2021
	2012	September-21	
Krško	35	68	48
Brežice	26	56	49
Bistrica ob Sotli	4	10	41
Kostanjevica ob Krki	2	4	21
Radeče	4	12	32
Sevnica	38	60	62
Skupaj regija Posavje	109	210	253
Slovenija	2.753	3689	

Vir: ZEKPD BK – september 2012 in MKGP, Seznam izvajalcev, ki so vključeni v nadzor ekološke pridelave in predelave – 21

Stanje dopolnilnih dejavnosti na kmetijah (vir: MKGP, september 2021)

Zakonska podlaga dopolnilnim dejavnostim je Zakon o kmetijstvu, natančneje pa jih opredeljuje Uredba o dopolnilnih dejavnostih na kmetiji (Uradni list RS, št. 57/15 in 36/18). Med dopolnilnimi dejavnostmi so v ospredju dejavnosti, ki jih zaradi same vrste ne moremo več uvrščati med primarno kmetijsko pridelavo, storitve s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo ter različne oblike turizma na kmetiji. KMG imajo pogosto registriranih več dopolnilnih dejavnosti, največ jih je registriranih v občini Sevnica (62), Brežice (49), Krško (48), sledijo Bistrica ob Sotli (41), Radeče (32), in Kostanjevica na Krki (21). Najpogostejše registrirane dopolnilne dejavnosti so: storitev delo s traktorjem in drugo strojno opremo (40), proizvodnja sadnih in zelenjavnih sokov (37), predelava in konzerviranje sadja in zelenjave (37), storitev spravilo lesa iz gozda (34), zakol živali in predelava mesa (33), storitev vzdrževanje cest in pljuženje snega (32), storitev sečnja (31), proizvodnja žganih pijač (29), proizvodnja kisa (28), storitev izdelava drv in lesnih sekancev iz gozdnih lesnih asortimentov za proizvodnjo energije (20), proizvodnja moke in drugih mlevskih izdelkov (20), prikaz del iz kmetijske, gozdarske in dopolnilne dejavnosti (19), proizvodnja in prodaja energije iz sončnega vira (19), turistične kmetije z nastanitvijo (19) ter peka kruha in peciva in slaščic (17).

Trženje kmetijskih pridelkov in izdelkov

V prejšnjem programskem obdobju sta k trženju kmetijskih pridelkov in izdelkov bistveno pripomogla dva projekta »Lokalno pridelana hrana na posavskih tržnicah« in »Lokalna trajnostna oskrba s hrano v Posavju«. Namen prvega je bil povečati število ponudnikov kmetijskih pridelkov in živil ter njihovo raznovrstnost na posavskih tržnicah. Neposredna prodaja na tržnicah je v Posavju nadgradila obstoječe tržne poti za posavske kmete in kupcem na bolj prijazen način približala hrano s posavskega podežolja. V drugem projektu je bila izvedena študija preveritve možnosti in interesa za vzpostavitev lokalne trajnostne oskrbe s hrano na območju LAS Posavje, predvsem v javnih ustanovah. Na podlagi pridobljenega vpogleda v stanje pridelave in interesa za uvajanje lokalno pridelane hrane v javne ustanove

je nastala Strategije lokalne trajnostne oskrbe s hrano v Posavju, s katero so bili določeni standardi in izdelan model za oskrbovanje javnih institucij z lokalno pridelano hrano.

Delovna sila na kmetijskih gospodarstvih

Glavnino kmetijske dejavnosti na območju regije Posavje predstavljajo družinske kmetije. Leta 2010 je na družinskih kmetijah živel 14.688 oseb; med temi je 6.004 oseb delalo tudi zunaj kmetije, 875 jih je imelo status brezposelne osebe, 4.067 je bilo upokojenih, od tega 740 iz naslova kmetijske dejavnosti, 1.205 oseb ni imelo lastnih dohodkov, 1.550 je bilo otrok, učencev, dijakov ali študentov. Skupaj predstavljajo 4.787 polne delovne moči (PDM) na družinskih kmetijah (vir KGZ NM, opomba: podatki za 4 občine). Obseg razpoložljive delovne sile med leti 2000 in 2010 se je na kmetijskih gospodarstvih v Posavju zmanjšal.

Glede na starostno strukturo gospodarjev na teh družinskih kmetijah je bilo 41 % gospodarjev brez izobrazbe oziroma z največ dokončano osnovnošolsko izobrazbo, 35 % gospodarjev je imelo nižjo in srednjo poklicno izobrazbo, 18 % srednjo strokovno in splošno izobrazbo, 6 % gospodarjev pa višjo ali visoko izobrazbo. Starostna struktura delovne sile na kmetijah je izrazito neugodna, saj več kot polovico razpoložljivih delovnih moči predstavljajo ljudje, starejši od 55 let. Izrazito zaskrbljujoč je podatek, da mlajši od 35 let predstavljajo le 5 % razpoložljive delovne sile na kmetijah v Posavju.

2.3.4 Sladkovodna akvakultura

[Ribogojstvo v Posavju ima velik razvojni potencial. V regiji deluje največji rejec sladkovodnih rib. Podpora sektorju je izkazana tudi na lokalni ravni v okviru Strategije lokalnega razvoja LAS Posavje.](#)

V Sloveniji vzrejamo v sladkih vodah praktično le ribe, zato lahko govorimo kar o ribogojstvu, ki ga delimo na hladnovodno in toplovodno ribogojstvo. Razen nekaj večjih ribogojnic je značilnost slovenskih ribogojnic njihova relativno majhna povprečna proizvodnja, s katero se pokriva potrebe lokalnega trga. Večinoma gre za mala družinska podjetja.

Hladnovodne ribogojnice prevladujejo v centralnem in zahodnem delu Slovenije, kjer je tudi več čistih in hladnih voda, medtem ko se toplovodne ribogojnice nahajajo večinoma v severovzhodnem delu Slovenije, kjer so tudi boljši pogoji za izgradnjo ribnikov in vodnih zadrževalnikov, v katerih se lahko voda poleti ogreje. Vališča so samostojna ali posebni deli ribogojnic, namenjeni za valjenje iker in vzrejo ribjega zaroda.

Področje sladkovodne akvakulture ima v regiji Posavje velik razvojni potencial glede na razpoložljive vodne vire (Vir: MKGP- Register odobrenih proizvajalcev akvakulture). Ukrepi v regiji bodo šli v smer varstva in izboljšanje stanja vodnih virov z namenom izboljšanje stanja sladkovodnih voda na območjih kmetijskih zemljišč in gozdnih ekosistemov. S tem bodo ustvarjeni tudi pogoji za krepitev proizvodnje sladkovodnih rib višje kakovosti.

Za območje so značilni dolgoletna tradicija panoge, visoka kakovost proizvodov in dobra lokalna oziroma regionalna prepoznavnost. Pridelovalci razpolagajo z dobro razpoložljivostjo domačih kakovostnih iker, zaroda in mladice. Na lokalnem trgu se dosegajo relativno ugodne prodajne cene. Izkoriščenost kapacitet, tehnološka opremljenost in produktivnost so nizke. Proizvajalci medsebojno še niso povezani, prav tako sveže ribe niso v zadostni meri prisotne na krožnikih lokalnega prebivalstva.

Na dan 30. 08. 2021 je bilo za vzrejo sladkovodnih organizmov po podatkih MKGP-ja v Register odobrenih proizvajalcev akvakulture vpisanih 11 subjektov, od teh so 2 kmetijska gospodarstva

z registrirano dopolnilno dejavnostjo vzreje vodnih organizmov na kmetijskih gospodarstvih, 3 gospodarske družbe, 2 samostojna podjetnika posameznika in 4 ribiške družine. Gospodarska družba Ribogojstvo Goričar d.o.o. sodi med največje proizvajalce v slovenskem merilu, saj pokriva skoraj polovico slovenske proizvodnje sladkovodnih rib.

Od vseh navedenih subjektov jih je šest, ki imajo na dan 30. 08. 2021 veljavno odločbo Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin o odobritvi proizvodnje akvakulture za namen gojenja za prehrano ljudi.

Težave se pojavljajo pri zadostni preskrbi z vodo v primarni dejavnosti. Izziv predstavlja tudi zagotavljanje neodvisnih podatkov o fizikalno/kemijskih lastnostih voda pred in po ribogojnici in v vodnih zajetjih ter zagotavljanje višje kakovosti voda. Tovrstne storitve v Posavju niso dostopne.

V programskem obdobju 2014–2020 so bila za razvoj sektorja prvič na voljo tudi sredstva iz Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo na lokalni ravni v okviru Strategije lokalnega razvoja LAS Posavje. Pristop CLLD preko sklada ESPR se je izkazal kot zelo učinkovit in uspešen instrument za povezovanje in razvoj sladkovodne akvakulture v regiji Posavje; izvajal se bo tudi v programskem obdobju 2021 – 2027, in sicer preko t. i. »ribiškega« LAS Posavje, sredstva bodo na voljo iz Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo (ESPRA).

2.3.5 Gozdarstvo

Gozdovi se v Posavju razprostirajo na 46.181 ha, odlikuje jih rastiščna in vegetacijska pestrost. 90 % gozdov je zasebnih. Zanje je značilna visoka razdrobljenost gozdnih posesti, s tem pa se pojavljajo izzivi upravljanja, kot so nizki donosi, usposobljenost za nego gozdov in delo v gozdu za manjše lastnike.

Podatki v tem poglavju temeljijo na Gozdnogospodarskih načrtih gozdnogospodarskih enot območja Brežice in območja Celje.

Površina gozdov v razvojni regiji Posavje znaša 46.342 hektarov. Gozdnatost regije je pod slovenskim povprečjem. Gozd je v letu 2005 še preraščal 57,5 % površine regije (podatki SURS), po podatkih veljavnih gozdnogospodarskih načrtov gospodarskih enot pa je gozdnatost¹¹ regije 48 %, v Sloveniji 59 %.

Tabela 19: Površina gozdov po občinah posavske regije

Občina	Površina gozdov v hektarih	Gozdnatost v %	Delež zasebnih gozdov v %	Največji letni možni posek m ³	Površine v zaraščanju v hektarih
Bistrica ob Sotli	1.235	40	78	8.415	35
Brežice	9.688	36	80	71.317	434
Kostanjevica na Krki	3.863	66	97	26.151	22
Krško	12.391	43	92	80.188	271
Radeče	3.380	65	79	34.287	32
Sevnica	15.785	58	95	114.842	187
SKUPAJ REGIJA	46.342	48	89	335.200	981

Vir: Zavod za gozdove Slovenije Območna enota Brežice

¹¹ Gozdnatost pomeni delež gozdov v celotni površini.

Značilnost gozdov na tem območju je velika rastiščna in vegetacijska pestrost, ki izhaja iz raznolikih geoloških razmer, razgibanega reliefa ter lege regije na stičišču predalpskega, panonskega in dinarskega sveta. Med ohranjenimi gozdovi prevladujejo bukovi gozdovi na nekarbonatnih kamninah (48 %), sledijo bukovi gozdovi na karbonatih (35 %), dobovi in gradnovi (14 %) ter gozdovi na termofilnih, ekstremnih in ostalih legah (3 %). Skoraj 86 % gozdov ima naravno ohranjeno drevesno sestavo, kar predstavlja pomemben ekološki potencial tega prostora. Gozdnih sestojev s spremenjeno, rastiščem tujo drevesno sestavo (smreka, zeleni bor, duglazija) je le 14 %.

Lesna zaloga obravnavanega območja znaša 287 m³/ha. V zalogi prevladujejo listavci z 236 m³/ha (86 %), iglavcev je 40 m³/ha. Letni prirastek gozdov znaša 7,8 m³/ha. Poleg lesnoproizvodne vloge ima kar 57 % gozdov poudarjene še ekološke funkcije (varovalna, hidrološka, ohranjanje biotske raznovrstnosti, klimatska) in 33 % gozdov socialne funkcije (predvsem rekreacijsko in funkcijo varovanja naravnih vrednot).

V lastniški strukturi izrazito prevladujejo gozdovi v zasebni lasti – 41.469 ha oziroma 89 %. Državnih gozdov v upravljanju državnega podjetja Slovenski državni gozdovi d.o.o. (SiDG d.o.o.) je 4.621 ha, ostalih gozdov (gozdovi v lasti pravnih oseb, občinski gozdovi) je 252 ha. Za izvajanje operativnih nalog s področja gozdarstva je družba organizirana teritorialno v okviru 4 poslovnih enot, ki se nadalje delijo na gozdne obrate. Regija Posavje sodi v poslovno enoto Ljubljana in gozdni obrat Brežice. Izvajalce za gozdarska dela v državnih gozdovih SiDG d.o.o. izbere na javnih razpisih, del sečnje in spravila lesa pa izvede tudi z lastnimi gozdarskimi zmogljivostmi.

Za posavske gozdove v zasebni lasti je značilna velika razdrobljenost gozdne posesti, kar močno otežuje gospodarjenje. Skupno število gozdnih posesti znaša 18.300, kar predstavlja 2,2 ha na gozdno posest. Zmanjševanje števila kmetij in neomejeno dedovanje še pospešujeta nadaljnje drobljenje gozdne posesti.

88,5 % gozdnih posesti, ki imajo v lasti 46,0 % gozdnih površin zasebnih gozdov, ima do 5 hektarjev gozdov. Za to skupino je značilno, da jim gozdovi ne zagotavljajo trajnih donosov in je njihov interes za gospodarjenje z gozdovi in delo v gozdu zelo nepredvidljiv. Gozdne posestnike v tej kategoriji zanima predvsem oskrba z drvami in občasno posek asortimentov za prodajo. V gozdnih posestih, velikih od 5 do 30 ha (44,1 % površine zasebnih gozdov), je interes za sečnjo in izvajanje gojitvenih del sicer večji, vendar zelo odvisen od ekonomskega in socialnega statusa lastnikov. Šele lastniki velikih gozdnih posesti (9,9 % površine zasebnih gozdov) so pripravljeni trajno gospodariti z gozdovi v svoji posesti.

Tabela 20: Posestna sestava zasebnih gozdov

Velikost gozdne posesti	Sestava v %			
	po številu posesti		po gozdni površini	
	% v razredu	kumulativa (%)	% v razredu	kumulativa (%)
do 1 ha	55,6	55,6	9,1	9,1
1 do 5 ha	32,9	88,5	36,9	46,0
5 do 10 ha	8,0	96,5	24,4	70,4
10 do 30 ha	3,1	99,6	19,7	90,1
30 do 100 ha	0,3	99,9	6,0	96,1
nad 100 ha	0,1	100,0	3,9	100,0

Vir: Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Brežice 2021–2030

Odprtost gozdov s cestami je zadovoljiva. Zaradi prepletanja rabe prostora je veliko javnih cest pomembnih tudi za gospodarjenje z gozdovi, gozdne ceste pa so ohranile svoj status v neposeljenih in zaprtih gozdnih predelih. Na obravnavanem področju prevladuje spravilo lesa s traktorjem, delež ročnega spravila pa je zanemarljiv. Največ je gozdov s povprečno pravilno razdaljo¹² 200–400 m. Ocenjuje se, da je 18 % gozdov neodprtih, na 12 % gozdov pa je pravilna razdalja tako velika (nad 600 m), da jih lahko zaradi povečanih stroškov spravila štejemo med neodprte.

Lastniki gozdov še vedno večino del v gozdu opravijo sami. Ker prevladujejo lastniki z malo gozdno posestjo, ki samo občasno delajo v svojih gozdovih, so zato večinoma dokaj slabo usposobljeni za delo v gozdu. Večina malih lastnikov se ni pripravljena usposabljanje za delo v gozdu, saj menijo, da imajo premalo gozda, da bi se jim to izplačalo. Poleg tega običajno pri delu uporabljajo zastarelo in nepopolno opremo. Traktorji za delo v gozdu so nemalokrat stari preko dvajset let. Posledica tega so številne delovne nezgode. V območju zabeležimo vsaj eno smrtno nesrečo pri delu v gozdu letno. Pri tem je pomembna svetovalna dejavnost Zavoda za gozdove. Za uspešno svetovanje pa morajo biti zaposleni tudi usposobljeni. Kljub temu se stanje iz leta v leto počasi izboljšuje. Po eni strani je interes za delo s strani malih lastnikov vse manjši, saj je vse več lastnikov nekmetov, ki nimajo ne volje ne znanja in opreme za delo v gozdu. Zato za izvajanje del najpogosteje najamejo manjše lokalne izvajalce, med katerimi so najpogostejši dobro usposobljeni in opremljeni lastniki gozdov, ki preko strojnih krožkov, dopolnilne dejavnosti ali manjših podjetij opravljajo dela tudi v gozdovih drugih lastnikov. Takih manjših izvajalcev del je vse več¹³.

Na območju je samo en velik porabnik lesa – Tanin Sevnica, ki za svoje potrebe les uvaža tudi iz drugih delov Slovenije in iz tujine.

Večina lastnikov gozdov se ne zaveda odgovornosti za izvedbo gojitvenih in varstvenih del v svojih gozdovih. Hkrati je interes lastnikov za gospodarjenje na razdrobljeni gozdni posesti vse manjši, saj jim gozd ne prinaša zadovoljivega dohodka. Prav tako so zaradi ekonomske neodvisnosti od gozdov slabo poučeni o delu in negi gozdov. To se odraža v podatkih o uresničevanju gojitvenih del in številu nesreč pri delu. Majhna gozdna posest in neorganiziranost lastnikov gozdov se odražata tudi v opremljenosti za delo, saj so stroji in oprema za delo v gozdu stari, amortizirani ter v veliko primerih neustrezni. Prvi koraki na področju povezovanja lastnikov so bili narejeni z ustanovitvijo Društva lastnikov gozdov Mirenske doline, ki pokriva tudi del sevnške občine. Na področju Občine Radeče deluje kar nekaj študijskih krožkov, povezanih z gozdom in gospodarjenjem v njih. V letu 2012 je bilo v občini Radeče ustanovljeno še eno društvo, in sicer Društvo lastnikov gozdov Sopota – Laško.

Izobraževalno dejavnost za lastnike gozdov od leta 1995 izvaja Zavod za gozdove Slovenije. Letno se udeleži predavanj, seminarjev in tečajev okoli 200 lastnikov. Zavod za gozdove Slovenije opravlja svetovanje tudi ob izdaji odločb v upravnem postopku za opravljanje sečnje ter gojitvenih in varstvenih del v gozdovih, kar pomeni, da je v proces svetovanja s strani ZGS letno vključenih okoli 10 % lastnikov gozdov.

¹² Pravilna razdalja je razdalja od težišča gozda, kjer se izvaja sečnja, do skladišča na kamionski cesti. Način spravila pri nas je lahko s traktorjem, žičnico, ročno ali kombinirano.

¹³ Vir: Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Brežice (2011–2020)

2.3.6 Izvajanje pristopa LEADER/CLLD

Pristop LEADER/CLLD v Posavju v programskem obdobju 2014–2020 nudi več sredstev za projekte lokalnih projektnih partnerstev.

Pristop LEADER, ki se izvaja kot del CLLD (lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost), predstavlja orodje pri spodbujanju skupnega lokalnega razvoja po pristopu »od spodaj navzgor«.

RRA Posavje je za programsko obdobje 2014–2020 na ravni regije Posavje vzpostavila pogoje za nadaljevanje izvajanja pristopa LEADER. Sredstva za izvajanje CLLD so se povečala z vključitvijo Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo in Evropskega sklada za regionalni razvoj ter dodatnega deleža za problemsko območje Radeče. Javno-zasebno pogodbeno partnerstvo LAS Posavje povezuje javne, zasebne in nevladne partnerje z območja vseh šestih občin. LAS Posavje je oktobra 2016 za programsko obdobje 2014–2020 pridobila v upravljanje do največ 5.030.430 EUR. Na podlagi Uredbe CLLD in po pregledu uspešnosti delovanja LAS Posavje pa so konec 2019 oziroma 2020 organi upravljanja CLLD (MKGP in MGRT) LAS Posavje odobrili še dodatna sredstva iz vseh treh skladov – v skupni vrednosti 849.732,55 EUR (iz EKSRRP 180.481,76 EUR, ESRR 375.384,82 EUR in ESRR 293.865,97 EUR).

Sredstva CLLD so edina evropska sredstva, ki jih dobi v upravljanje lokalni nivo. LAS sama določi, za katere namene in projekte bodo ta sredstva namenjena. To je pravica in hkrati velika odgovornost, saj mora biti poraba sredstev skladna z vsemi evropskimi in nacionalnimi predpisi. Strategija se usmerja na štiri tematska področja: ustvarjanje delovnih mest, osnovne storitve na podeželju, varovanje narave in okolja ter večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin. Partnerstvo LAS Posavje je na dan 31. 08. 2021 štel 98 članov, med njimi je tudi vseh 6 občin regije Posavje. Zakoniti zastopnik LAS Posavje in tudi njen upravitelj je v tem programskem obdobju RRA Posavje. Ta je izvajala v sodelovanju z organi LAS Posavje (upravnim odborom, nadzornim odborom, skupščino članov in predsednikom) celovito strokovno in administrativno-tehnično podporo ter skrbela za nemoteno delovanje LAS v skladu s pravili, ki jih določajo EU, MGRT in MKGP na tem področju.

Pristop LEADER/CLLD se bo izvajal tudi po zaključku programskega obdobja 2014-2020 (podaljšano za 2 leti na podlagi tranzicijske Uredbe EU 2020/2220/EU), in sicer, predvideno je izvajanje po pravilu 3+1, sredstva bodo razpoložljiva preko t. i. skladov CLLD (EKSRRP, ESRR in na novo sklada ESS) in samostojnega ribiškega LAS (sklad ESPRA).

2.3.7 Turizem

Vodilna destinacija Čatež in Posavje je v letu 2020 ustvarila 412.588 nočitev (4,48 % vseh nočitev Slovenije).¹⁴ Ključni generator obiska in nočitev so Terme Čatež. Regija ima nadpovprečno število ležišč na 1000 prebivalcev. RRA Posavje je nosilec projektov splošne promocije in razvoja turističnih produktov vodilne destinacije Čatež in Posavje.

Organiziranost turizma v Sloveniji in Posavju

Slovenija je v letu 2017 dobila svoj krovni dokument Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017–2021.¹⁵

¹⁴ Vir: Statistični urad Republike Slovenije

¹⁵ Vir: Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017-2021

Turizem velja za eno izmed najhitreje rastočih gospodarskih panog, ki dosegata rekordno rast z vzponom novih destinacij. Evropa še vedno ohranja svoj prednostni položaj kot najbolj obiskana turistična regija na svetu. Najpomembnejši motiv za potovanje so še vedno počitnice (prstočasni turizem), med katerimi večjo veljavo pridobivajo krajši oddihi in produkt mesta & kultura. Zdravje in dobro počutje bosta postala izjemno pomembna pri nakupnih odločitvah turistov. Trajnostno načrtovanje in upravljanje turizma sta postala glavna cilja in standarda turistične dejavnosti.

Cilj slovenskega turizma je pospešiti strategijo visoke vrednosti za 4 milijarde evrov iz naslova izvoza potovanj do leta 2021, z vizijo Slovenije kot butične destinacije za 5-zvezdična doživetja, za zahtevnega gosta, ki išče raznolika in aktivna doživetja, mir in osebne koristi.

STO je v drugi polovici 2017 vzpostavila tesno povezavo z vsemi vodilnimi destinacijami, preko koordinacije štirih produktno-izkustvenih makro destinacij: Alpska Slovenija, Mediteranska Slovenija, Termalna Panonska Slovenija in Osrednja Slovenija & Ljubljana. Strategija je opredelila 35 vodilnih destinacij, ki skupaj predstavljajo 97,8 odstotkov vseh prenočitev v Sloveniji, hkrati pa model spodbuja razvojno in trženjsko vključevanje tudi manjših destinacij.

Regija Posavje pokriva območje vodilne destinacije Čatež in Posavje. RRA Posavje izvaja skladno s pridobljenim soglasjem, ki ga je podalo vseh šest občin Posavja, funkcijo nosilca razvoja in promocije turizma v vodilni destinaciji Čatež in Posavje. Projekt nudi podporo razvoju novih integralnih turističnih produktov ter novega butičnega turističnega doživetja po merilih 5-zvezdičnih doživetij vodilne destinacije Čatež in Posavje, vključno z digitalno prenovo in nadgradnjo spletne strani www.posavje.com ter vzpostavitvijo novih digitalnih komunikacijskih orodij.

Skupno upravljanje destinacije temelji na partnerstvu oziroma povezovanju in sodelovanju turističnih ponudnikov, javnega in civilnega sektorja pri uresničevanju razvojnih prioritet in razvojnih projektih s področja turizma na ravni regije Posavje.

Nosilni produkti makro destinacije Termalna Panonska Slovenije, katere del je vodilna destinacija Čatež in Posavje, so:

1. Zdravje & dobro počutje (celoletni produkt, ki se osredotoča na zdravje, preventivo, wellness, sprostitvev in termalna vodna doživetja za obiskovalce vseh starosti);
2. Gastronomija (srčna gastronomija, ki temelji na lokalni proizvodnji in receptih, ki jo podpirajo kakovostna vina in pivo) in
3. Turizem na podeželju (celoletni turizem, ki temelji na ponudbi turističnih kmetij, manjših ponudnikov in zidanic ter na avtentičnih doživetjih podeželja).

Sekundarni/podporni produkti makro destinacije Termalna Panonska Slovenije so:

- outdoor,
- doživetja narave,
- kultura,
- športni turizem in
- posebni interesi (zidanice, arheološki turizem, romarski turizem idr.)

Strategija razvoja turistične destinacije Posavje 2011–2015 poudarja, da turistična ponudba Posavja temelji na sinergiji ponudbe Term Čatež, ki imajo visoko učinkovito prodajo in razdelane produkte, ki vedno bolj postajajo izrazito nišni (poudarek na odpravljanju določenih

zdravstvenih težav, gusarski zaliv ipd.), saj predstavljajo močno atrakcijo destinacije, in ponudbe turističnih posameznikov na drugi strani, predvsem vinarjev, gostincev, lastnikov zidanic idr., ki svoje storitve/izdelke tržijo predvsem neposredno in praviloma sami na svojih bolj ali manj razdelanih neposrednih poteh. Tu je tudi največja neizkoriščena priložnost, ko lahko posamezne znamke s pravilno postavitvijo predstavljajo močno destinacijo znanih produktnih znamk. Zato je v posavski turistični ponudbi potrebno zgraditi vrednostni sistem, kjer že obstoječe močne znamke prepoznavajo drug drugega kot distribucijski, prodajni ter promocijski kanal ter hkrati gradijo skupno destinacijsko povezovanje preko znamke Čatež in Posavje – polno priložnosti, ki jo tudi same soustvarjajo.

Kazalniki turizma v regiji Posavje

Posavje je do leta 2020 beležilo porast števila prihodov in nočitev turistov. S pričetkom epidemije COVID-19 v letu 2020 je slovenski turizem doživel drastičen padec in se vrnil na raven prihodov in nočitev gostov izpred tridesetih let. Tako je postal turizem ena izmed najbolj prizadetih panog v gospodarstvu. Posledice so močno prisotne tudi v Posavju, kjer je velik delež prebivalstva zaposlen v gostinstvu in turističnih dejavnostih.

Stanje v turizmu (tako v Posavju kot tudi na državni ravni) se počasi izboljšuje. V Sloveniji je bilo leta 2020 evidentiranih 3.065.085 prihodov turistov (tujih in domačih) medtem ko je bilo v letu 2019 zabeleženih 6.229.573 prihodov turistov (tujih in domačih), kar predstavlja skoraj 50 % upad prihodov. Vodilna destinacija Čatež in Posavje (v nadaljevanju VD Čatež in Posavje) je v letu 2020 zabeležila 119.913 prihodov turistov (tujih in domačih), v letu 2019 pa 214.745 prihodov, kar predstavlja 55 % padec prihodov turistov. Ustvarjeni prihodi v regiji pomenijo 3,9 % vseh prihodov turistov v Sloveniji v letu 2020. V Posavju je bilo v epidemiološko obarvanem letu 2020 zabeleženih le 27.620 prihodov tujih gostov, prihodov domačih turistov je bilo 92.293. Padec prihodov tujih turistov je povzročila epidemija COVID-19, zaradi potovalnih omejitev. VD Čatež in Posavje je skladno z navodili in priporočili Slovenske turistične organizacije izvajala okrepljeno promocijo za domači trg in privabljanje domačih gostov, kar je skladno z zgoraj navedeno statistiko prihodov gostov in razmerjem med tujimi in domačimi gosti.

V letu 2020 je bilo v VD Čatež in Posavje realiziranih 412.588 prenočitev turistov (tujih in domačih). V Sloveniji je bilo v preteklem letu zabeleženih 9.204.374 prenočitev tujih in domačih gostov. V primerjavi s prenočitvami na ravni države predstavlja podatek VD Čatež in Posavje približno 4,5 % vseh nočitev v Sloveniji (za tuje in domače goste).

Tabela 21: Prihodi in prenočitve turistov v VD Čatež in Posavje, 2019 - 2020

VD Čatež in Posavje	2019		2020	
	Prihodi	Nočitve	Prihodi	Nočitve
Skupaj	214.745	714.140	119.913	412.588
Tuji turisti	119.240	413.251	27.620	103.346
Domači turisti	95.505	300.889	92.293	320.989

Vir: SURS

Po podatkih za leto 2020 je bilo kar 97,7 % vseh prenočitev v regiji ustvarjenih v občini Brežice, ki je glede na nastanitvene kapacitete turistično najbolj razvita občina v regiji. Na območju te občine z nosilnim turističnim produktom »Zdravje & dobro počutje« posluje največji in najpomembnejši turistični ponudnik v regiji - Terme Čatež, d. d., ki poleg hotelov in Termalne riviere ponuja tudi avtokamp, grad Mokrice z butično nastanitvijo ter apartmajske

naselje. V občini se nahaja 11 od 20 hotelov in podobnih nastanitvenih obratov v regiji. Glede na podatke o prihodih in prenočitvah turistov so turistično razvite tudi ostale občine iz regije: Kostanjevica na Krki, Krško, Sevnica, Bistrica ob Sotli in Radeče.

V regiji je bilo v letu 2017 po podatkih SURS na voljo 5.670 ležišč, kar je 75 ležišč na 1000 prebivalcev in je več od slovenskega povprečja (65 ležišč na 1000 prebivalcev). V zadnjih štirih letih se je število prenočitvenih zmogljivosti v Posavju povečalo, in sicer največ v hotelih in podobnih nastanitvenih obratih ter ostalih prenočitvenih zmogljivostih. Največje zvišanje števila prenočitvenih zmogljivosti je opaziti v občinah Brežice, Krško in Sevnica, medtem ko se je število v občinah Kostanjevica na Krki in Radeče zmanjšalo.

V Posavju so domači in tuji turisti v letu 2017 prenočili v turističnih nastanitvenih objektih povprečno trikrat. V primerjavi s Slovenijo so domači turisti v letu 2017 prenočili v turističnih nastanitvenih objektih povprečno trikrat, tuji turisti pa povprečno 2,4-krat. V Sloveniji je 850 turističnih kmetij (Vir: STO), od tega je v Posavju registriranih 33 turističnih kmetij z ali brez sob.

Glede na podatke SURS o zasedenosti ležišč v Sloveniji leta 2017 je bilo v poletni sezoni (junij–september 2010) zasedenih 67,58 % ležišč, v zimski sezoni (december 2009–marec 2010) pa samo 44,95 % ležišč.

Zdraviliško-termalna ponudba v Sloveniji predstavlja pomemben del slovenske turistične ponudbe. Največ prenočitev turistov v letu 2017 je zabeleženih v zdraviliških občinah. Po deležu ustvarjenih prenočitev je bila regija v letu 2016 s 6 % vseh prenočitev v Sloveniji na 6. mestu med statističnimi regijami v Sloveniji, s 5,2 % prenočitvami tujih turistov na 8. mestu ter z 8,8 % prenočitev domačih turistov na 5. mestu med statističnimi regijami, kar kaže na večji delež prenočitev domačih kot tujih turistov.

Tabela 22: Prenositvene zmogljivosti po občinah, 2014–2017

	2014		2015		2016		2017	
	Št. sob	Ležišča	Št. sob	Ležišča	Št. sob	Ležišča	Št. sob	Ležišča
Brežice	1.572	4.889	1.588	4.945	1.585	4.944	1.601	5.005
Bistrica ob S.	7	33	5	25	4	26	4	26
Kostanjevica	25	72	27	78	25	72	25	72
Krško	146	357	152	374	148	371	148	381
Radeče	8	20	8	20	1	6	1	6
Sevnica	37	111	61	167	57	159	67	180
Posavje	1.795	5.482	1.841	5.609	1.820	5.578	1.846	5.670

Vir: SURS

Podatki o poslovanju v sektorju gostinstvo¹⁶

Na področju dejavnosti »I« Gostinstvo¹⁷ je v obdobju 2012–2017, upošteva številu aktivnih poslovnih subjektov, opaziti rast števila poslovnih subjektov iz 143 (2012) na 222 (2017). V

¹⁶ Vir: EBONITETE.SI, 2017

¹⁷ Po SKD 2008 kategorija Gostinstvo vključuje sledeče: Gostinske nastanitvene dejavnosti, Dejavnost hotelov in podobnih nastanitvenih obratov, Dejavnost počitniških domov in podobnih nastanitvenih obratov za kratkotrajno bivanje, Počitniški domovi in letovišča, Turistične kmetije s sobami, Oddajanje zasebnih sob gostom, Planinski domovi in mladinska prenočišča, Druge nastanitve za krajši čas, Dejavnost avtokampov, taborov, Dejavnost dijaških in študentskih domov ter druge nastanitve, Dejavnost strežbe jedi in pijač, Dejavnost restavracij in druga strežba jedi, Dejavnost restavracij in druga strežba jedi, Restavracije in gostilne,

letu 2012 je 5,4 % poslovnih subjektov v regiji opravljalo zgoraj navedeno dejavnost, ki je bila po številu poslovnih subjektov na 7. mestu od 19 dejavnosti, leta 2018 pa 4,7 % poslovnih subjektov, ki je po številu poslovnih subjektov padlo na 8. mesto. V zadnji petih letih je bilo v regiji na področju dejavnosti G »Trgovina, vzdrževanje in popravila motornih vozil«, R »Kulturne, razvedrilne in rekreacijske dejavnosti« in S »Druge dejavnosti« novo ustanovljenih subjektov več kot 200, kar kaže na večanje pomena dodatnih turističnih vsebin v regiji.

Iz podatkov o poslovnih subjektih posavske regije je razvidno, da je v dejavnosti gostinstvo, 222 gospodarskih družb s 923,53 zaposlenimi ustvarilo 67.259.100 EUR celotnih prihodkov in 2.962.646 EUR poslovnega izida, kar je v primerjavi s celotno državo, kjer je 726 družb z 12.726,53 zaposlenimi ustvarilo 922.081.333 EUR prihodkov in 35.830.837 EUR poslovnega izida, zelo spodbuden podatek za razvoj turizma v regiji.

Pri tem je potrebno omeniti, da je družba Terme Čatež, d. d., kot največji ponudnik turističnih storitev v regiji leta 2017 s 405 zaposlenimi ustvarila 30.311.262 EUR celotnih prihodkov in 1.916.207 EUR poslovnega izida ter bila na seznamu 10 največjih gospodarskih družb v posavski regiji.

Med šestimi ključnimi politikami, ki so opredeljene v Strategiji trajnostne rasti slovenskega turizma 2017–2021, je tudi "Politika kadrov". Poklici v turizmu so primerjalno z drugimi slabše plačani. Zaposleni imajo zelo malo možnosti dodatnega izobraževanja in izpopolnjevanja. Podjetja, ki poslujejo na področju hotelske in podobne dejavnosti, so v slabi finančni in gospodarski kondiciji. Od leta 2009 so občutno padle cene storitev, precej so se zmanjšale naložbe, zmanjšalo se je tudi število zaposlenih v hotelski dejavnosti (Vir: STO).

2.4 Kulturni in naravni potenciali

2.4.1 Kulturne znamenitosti

Posavje z bogato kulturno dediščino in programi predstavlja pomemben element kakovosti življenja ter identitete regije in hkrati še ne dovolj izkoriščen turistični potencial. RRA Posavje je v letu 2020 pričela z izvajanjem turističnih projektov, ki spodbujajo razvoj in promocijo kulturnega turizma.

Kulturna dediščina

Posavje odlikujeta bogata kulturna dediščina in pestro kulturno dogajanje. V območju domujejo številne kulturne institucije (kulturni domovi, knjižnice, galerije in muzeji, društva in zavodi).

V regiji je 1.268 enot kulturne dediščine: 14 spomenikov državnega pomena, 361 spomenikov lokalnega pomena, 269 objektov sakralne dediščine (cerkve, samostani, kapelice), od tega 128 s statusom spomenika. Veliko spomenikov je posvečenih NOB, sledijo spominske plošče, spomeniki pomembnim osebnostim ter spomeniki v spomin na posebne dogodke (spomenik Matije Gubca, Valvasorjev spomenik ...).

Izpostavljamo naslednjo kulturno dediščino:

- Gradovi, graščine, utrdbe in muzeji: V Gradu Brežice se nahaja Posavski muzej Brežice z Viteško dvorano, Grad Mokrice je preurejen v butični hotel. Drugi gradovi: Grad

Okrepčevalnice in podobni obrati, Slaščičarne in kavarne, Začasni gostinski obrati, Turistične kmetije brez sob, Priložnostna priprava in dostava jedi ter druga oskrba z jedmi, Priložnostna priprava in dostava, Druga oskrba z jedmi in Strežba pijač.

Pišce, Grad Šrajbarski turn, Grad Rajhenburg, poznan po tradiciji Trapistov, ki so delali sire, čokolado in likerje (danes deluje z inkluzivnimi muzejskimi dejavnostmi, na ogled so razstava o slovenskih izgnancih, interniranih in političnih zapornikih; razstava Brestanica skozi čas; razstava Trapistov; razstava z odličji Primoža Kozmusa in številne druge zanimive občasne razstave), Grad Sevnica in Lutrova klet, grad Raka, grad Svibno in grad Kunšperk. V nekdanjem cistercijanskem samostanu v Kostanjevici na Krki se nahaja Galerija Božidarja Jakca s svetovno znano Forma vivo.

- Etnološka/Naselbinska dediščina: v Posavju se nahajajo številne etnološke zbirke: Etnografska zbirka Marije Sušnik na Bizeljskem, Etnološka zbirka Šribar, rojstna hiša Maksa Pleteršnika in Kovaški muzej v Pišecah ter številni kozolci, hrami, vodnjaki, mlini, preše, klopotci, čebelnjaki, razpela in znamenja.
- Znamenite hiše in mavzoleji velikih osebnosti: Ohranjene so Mencingerjeva hiša, Valvasorjeva hiša, rojstna hiša Patra Simona Ašiča, Hočevarjev mavzolej, Mavzolej Anastazija Grūna. Prav tako je ohranjena dediščina ostalih zgodovinskih osebnosti: Primož Trubar – deloval v Loki pri Zidanem Mostu, Jurij Dalmatin je učil v Lutrovi kleti luteranov nauk, Pater Simon Ašič, Adam Bohorič, Veronika Deseniška.
- Arheološka najdišča: v Posavskem muzeju so razstavljeni predmeti z različnih arheoloških najdišč: Ajdovska jama pri Nemški vasi (najdbe iz starejše in mlajše kamene dobe), Drnovo – Neviodunum (ostanki rimskega pristanišča), arheološko najdišče na Libni, najdišče nad Dunajem, Ajdovski gradec – Vranje pri Sevnici, najdišče na Dobah, arheološko območje Dobova – ostanki grobov iz Dobove, Rigonce – antična naselje, Cerklje ob Krki – trasa rimskega vodovoda, arheološko najdišče stare trdnjave na Starem gradu nad Podbočjem
- Tehniška dediščina: Rudnik rjavega premoga – Reštanj, Senovo; Rudnik svinca in cinka – Stranje, Bohor, podzemni rovi v Brežicah
- Repnice: Na področju Bizeljskega in Pišec je bilo več kot 150 repnic, trenutno pa je v okolici Brezovice urejenih 5, v katerih shranjujejo in zorijo vina, saj je temperatura med 8 in 10 °C.

Kulturne prireditve

Kulturne prireditve večinoma organizirajo turistična, kulturna, planinska, športna in druga društva. Sem štejemo koncerte in festivale glasbe, prireditve z etnološko in kulinarično vsebino (poticijade, bučarijade, salamijade v občini Sevnica), praznovanja ob verskih in drugih praznikih, povezana z ljudskimi šegami in običaji, občinske in krajevne praznike ter športno-rekreacijske prireditve, kot so planinski pohodi in kolesarski maratoni.

Najbolj znane prireditve v Posavju so:

v občini Brežice Festival Brežice moje mesto, Fašjenk Dobova, Mestna promenada in Festival Seviq; v Mestni občini Krško Okusi Posavja, Festival piva, Poletni spin malin, Rajhenburški dan čokolade in Srednjeveški dan; v Radečah Dnevi splavarjenja; v Kostanjevici na Krki Šelmarija in Festival kulture Kostanjevica; v Sevnici Sevnška salamiada in Festival modre frankinje; v Bistrici ob Sotli Jožefovo; na Bizeljskem martinovanje, v Boštanju pri Sevnici kresovanje, v Šentjanžu bučarijada, na Zdolah jurjevanje ter na Razborju pod Lisco pasijonske igre. Značilna so tudi srečanja ljudskih pevcev, prikazovanje starih kmečkih opravil (žetev na

stari način, košnja ...), trgatev, koline, ličkanje, praznovanje cvetne nedelje, žegnanje. V zadnjih letih se je vzpostavil kot poseben regijski povezovalni dogodek – Posavski festival pohodništva, ki poteka po vseh šestih občinah Posavja. V Posavju se je v obdobju pred epidemijo COVID-19 odvijalo približno 100 prireditev na leto. V letih 2020 in 2021 so bile kulturne prireditve v Posavju izvedene v okrnjeni obliki, pogosto tudi virtualno ali v hibridni obliki.

Obiskovalci razstav in muzejev

Pri pregledu stalnih in občasnih razstav ter obiskovalcev po občinah v razvojni regiji se v povprečju glede na preteklo leto število razstav in obiskovalcev povečuje. V letih 2020 in 2021 so se morale kulturne ustanove prilagoditi epidemiji COVID-19 in svoje dogodke ter ogled razstav izvesti tudi v virtualni obliki. Število obiskovalcev je zaradi epidemije COVID-19 v zadnjih dveh letih upadlo.

Po podatkih SURS je bila regija v letu 2015 glede na število obiskovalcev razstav v muzejih in razstaviščih (557 obiskovalcev na razstavo) na 11. mestu med dvanajstimi slovenskimi regijami, kar je zaskrbljujoč podatek. Prav tako je bil odstotek obiskovalcev muzejev in razstavišč v Spodnjeposavski statistični regiji v letu 2015 med najnižjim v Sloveniji: samo 4,32 % vseh obiskovalcev razstav v muzejih in razstaviščih v državi. Spodnjeposavska statistična regija je sicer po številu muzejev in razstavišč na 10.000 prebivalcev na 6. mestu v Sloveniji. Glede na število občasnih razstav v muzejih in razstaviščih je Spodnjeposavska regija v letu 2015 s 73 razstavami na 6. mestu med devetimi regijami v Sloveniji.

Podatki in analize stanj za posamezne regije v obdobju 2016 – 2020 so še v pridobivanju. Objavljena pa je splošna slovenska statistika, ki izkazuje, da je bilo v letu 2020 realiziranih 989.311 obiskov razstav v muzejih in galerijah, na ravni cele države. Leto prej – 2019 je bilo v Sloveniji zabeleženih 2.800.899 obiskov razstav v muzejih in galerijah.¹⁸ Iz slednjega izhaja, da so obiski muzejev in galerij v letu 2020 upadli za drastičnih 65 %. Upad lahko pripišemo epidemiji COVID-19, ki je bistveno spremenila navade vedenja potrošnikov in obiskovalcev.

2.4.2 Naravne znamenitosti

Območja Natura 2000 obsegajo 22 % površine regije Posavje. Del ozemlja spada v biosferno območje Kozjansko in Obsotelje. Izjemna pestrost rastlin in živali; tukaj najdemo več vrst v Sloveniji in širše ogroženih ptic.

Posavje je podeželska krajina, posejana s sadovnjaki in vinogradi, prav tako je bogata z gozdovi. Poleg lesno-proizvodne vloge (pridobivanje drugih gozdnih dobrin ter lovnogospodarska funkcija) ima kar 57 % gozdov Posavja poudarjene še ekološke funkcije (varovalna, hidrološka, ohranjanje biotske raznovrstnosti, klimatska) in 33 % gozdov socialne funkcije (zaščitna funkcija – varovanje objektov, rekreacijska, turistična, poučna, raziskovalna, higiensko – zdravstvena funkcija, funkcija varovanja naravnih vrednot, funkcija varovanja kulturne dediščine, obrambna ter estetska funkcija).¹⁹

Zaradi pestrih geografskih razmer, kamninske podlage ter klimatskih razmer, so se na območju izoblikovale ugodne razmere za življenje različnih rastlinskih in živalskih vrst, med katerimi so

18 Vir: SURS (Obiskovalci razstav v muzejih in galerijah, Slovenija, letno, 2019 in 2020)

19 Vir: Ekološke in socialne funkcije gozda (<https://sidg.si/>)

tudi redke in ogrožene. Reka Krka izstopa po bogastvu ribje populacije, ki je med najbogatejšimi rekami v Sloveniji, v kateri živi kar 38 ribjih vrst. Najštevilčnejše so platnice, kleni, podusti ter ribojedi vrsti ščuka in bolen. Krka z obrežji je pester življenjski prostor vodnih ptic, poleg race mlakarice, laboda grbca in sive čaplje so z naravovarstvenega vidika pomembne populacije malega ponirka, zelenonoge tukalice in vodomca. Reka Krka je tudi del evropskega ekološkega omrežja Natura 2000, med katerimi velja poleg že naštetih ribjih vrst izpostaviti še vidro, bobra, želvo močvirsko sklednico in školjko navadni škrdžek. V naravno ohranjenih potokih je pogost rak koščak. Na območju občine imajo velik habitatski pomen predvsem za dvoživke, kačje pastirje, vodne ptice in vodne plazilce tudi sekundarna stoječa vodna telesa, npr. ribniki Mačkovec, nadomestni habitati v okviru izgrajenih hidroelektaren. Gozdno območje Bohorja in Gorjancev je habitat velikih hroščev, rogača, alpskega in bukovega kozlička. Na poplavni ravnici v spodnjem toku reke Krke je ohranjen največji nižinski poplavni gozd v Sloveniji, Krakovski gozd. Osrednji del območja preraščajo gozdni sestoji hrasta doba. V florističnem pogledu si pozornost zaslužijo zlasti dacijski pljučnik *Pulmonaria dacica*, nožnična pasja čebulica *Gagea spathacea*, močvirska logarica *Fritillaria meleagris* in barjanska vijolica *Viola uliginosa*, tu je tudi edino znano nahajališče *Calamagrostis canescens* in vrbovolistne medveške *Spirea salicifolia* v Sloveniji. Mozaik vodnih in kopnih habitatov nudi v Krakovskem gozdu ugodne razmere kar 15 vrstam dvoživk. Omeniti velja redko barsko žabo *Rana arvalis* in velikega pupka *Triturus carnifex*, med premalo raziskanimi plazilci pa želvo močvirsko sklednico. Naravovarstveno pomembnejše vrste sesalcev so divja mačka *Felis sylvestris*, povodna *Neomys fodiens* in močvirska rovka *Neomys anomalus* ter dimasta miš *Apodemus agrarius* ter vidra *Lutra lutra* in bober *Castor fiber*. Krakovski gozd je poznan kot ena pomembnejših lokalitet ptic v Sloveniji. Ornitološke raziskave so potrdile prisotnost 112 vrst ptic z okoli 100 gnezdilci. Največ pozornosti vzbujajo skrita gnezda velikih letalcev kot so črne škorklje *Ciconia nigra*, orla belorepca *Haliaeetus albicilla* in edino gnezdo malega klinkača *Aquila pomarina* v Sloveniji. Prisotne so tudi: srednji detel *Dendrocopos medius*, lesne sove *Strix aluco*, belovrati muhar *Ficedula albicollis*. Na območju peskokopa Ravno v mehkih plasteh kremenčevega peska vsako leto gnezdi populacija ptiča čebelarja (*Merops apiaster*) in breguljke (*Riparia riparia*).

V florističnem pogledu na območju izstopajo fragmenti vrstno pestrih suhih travnišč na Gorjancih, Bohorju in predvsem ob reki Savi, na katerih se izmenjujejo barviti cvetovi številnih vrst kukavičevk oz. divjih orhidej, ki so uvrščene na Rdeči seznam ogroženih semenk in praprotnic. Populacijske študije potrjujejo, da so rastišča na lokacijah ob reki Savi med najpomembnejšimi za ohranitev značilnih vrst za suha travnišča in to ne samo na obravnavanem območju, temveč na celotnem državnem ozemlju. Prav tako so pomembna rastišča navadne jarice (*Eranthis hyemalis*) na Bohorju.

Območja Natura 2000

Natura 2000 je evropsko omrežje posebnih varstvenih območij, ki so jih določile države članice Evropske unije. Njen glavni cilj je ohraniti biotsko raznovrstnost za prihodnje rodove. Na varstvenih območjih želimo ohraniti živalske in rastlinske vrste ter habitate, ki so redki ali pa so v Evropi že ogroženi. Nekaterim evropsko pomembnim vrstam in habitatnim tipom, zlasti tistim, vezanim na kmetijske in vodne površine, se stanje ohranjenosti poslabšuje.

V Sloveniji je določenih 355 območij Natura 2000, od tega jih je 323 določenih na podlagi direktive o habitatih in 31 na podlagi direktive o pticah. Zajemajo dobrih 37 % površine Slovenije.²⁰

V regiji Posavje območje Nature 2000 zajema 22 % površine regije.

Tabela 23: Delež območij Natura 2000 po občinah

Občina	Površina občine (ha)	Površina Natura 2000 (ha)	Delež površine Natura v občini %
Bistrica ob Sotli	3.114	3.099	99,54
Brežice	26.811	4.986	18,60
Kostanjevica na Krki	5.833	4.079	69,93
Krško	28.653	6.082	21,23
Radeče	5.197	1.472	28,32
Sevnica	27.217	1.626	5,98
Posavje	96.855	21.344	22,00

Vir: Geodetska uprava RS, Zavod RS za varstvo narave, 2013

Natura 2000 obsega naslednja območja: Jovsi, Dobrava, Krakovski gozd, reka Krka, Sotla, Ajdovska jama, Kostanjeviška jama, Bohor, del Gorjancev ter del Kozjanskega parka.

Tabela 24: Pregled območij Natura 2000

Območje Natura 2000	Predstavitev
del Kozjanskega parka	Kozjanski park je zavarovano območje narave, veliko 20.600 ha z 10.700 prebivalci. Kozjanski park je bil ustanovljen leta 1981 (Ur. l. SRS 1/86 in 42/86). Tukaj so razvite dobre parkovne prakse (visokodebelni travniški sadovnjaki, suhi travniki, podpora ekološkemu kmetijstvu in zelenemu turizmu.) Od leta 2004 spada večji del parka (70 %) v evropsko pomembna posebna varstvena območja Natura 2000. Leta 2010 je bilo območje sprejeto v svetovno mrežo biosfernih območij in Kozjanski park je postal upravljavec biosfernega območja Kozjansko in Obsotelje. Biosferno območje je veliko 94.700 ha in je razdeljeno na osrednji (29.400 ha), robni (20 700 ha) in tranzicijski del (44 700 ha). Pripada enajstim občinam, med posavskimi občinami so to Bistrica ob Sotli (100 %), Brežice (22 %), Krško (12 %), Sevnica (17 %) in Radeče (1,5 %).
Dobrava - Jovsi	Jovsi so obsežna poplavna ravnila vzdolž reke Sotle, kjer prevladujejo močvirna in vlažna travnišča, ki predstavljajo pomemben življenjski prostor številnim živalskim vrstam, predvsem pticam. Naravni spomenik spada med eno najpomembnejših ornitoloških območij v Sloveniji. Med preko 80 vrstami ptic so tudi najbolj ogrožene vrste – kozica, kosec, črnočeli srakoper in zlatovranka ²¹ . Kar 50 vrst ptic gnezdi v naravnem spomeniku in dobra četrtina vrst je uvrščena na seznam ogroženih gnezdičk Slovenije. V naravnem spomeniku domuje tudi ptica kosec, ki je ogrožena v svetovnem merilu. Na območje Jovsov lahko pridete po Koščevi pešpoti, v kraju Kapele pa je urejena informacijska soba. Dobrava je ohranjen poplavni gozd, kjer prevladuje hrast dob. Tu gnezdi srednji detel.
Krakovski gozd	Krakovski gozd je ohranjen nižinski poplavni gozd, katerega manjši del je tudi pragozd. Leži med Zakrakovjem na zahodu, Krko na jugu in Krškimi polji na vzhodu. Na severu se nadaljuje v gozd Šumo zahodno od Velike vasi pri Krškem in gozd Dobravo na jugovzhodnem vznožju Krškega gričevja. V Krakovskem gozdu, ki meri okrog 30 km ² , med drevesi prevladujeta hrast dob in beli gaber. V južnem osrčju Krakovskega gozda je iz gospodarjenja izločen 40,5 ha velik del, ki je od leta 1952 zavarovan kot naravni rezervat.

20 Vir: Natura 2000 (<http://www.natura2000.si/>)

21 Zavod RS za varstvo narave, http://www.zrsvn.si/life/sl/informacija.asp?id_meta_type=43&id_informacija=281

	z ohranjenimi pragozdniimi značilnostmi. Prek Krakovskega gozda ne pelje nobena pot, zato je otok prave divjine z mokrotnimi tlemi in orjaškimi stoletnimi debli. Znamenitosti gozda so: depresija Trstenik, redke vrste ptic, drstišče ščuk in mrestišče žabe plavček ter rastišče zaščitene rastlin, kot sta močvirska logarica ali tulipan. Ogled gozda je mogoč po Resslervi poti.
Gorjanci in Kostanjeviška jama	Gorjanci so planotasto hribovje, ki se nad Krško kotlino dvigujejo do Trdinovega vrha (1178 m). Za krajinsko in ekološko podobo Gorjancev so pomembne košenice z redkimi rastlinskimi vrstami. Posebnost so številne kraške jame, med katerimi je najpomembnejša Kostanjeviška jama, ki leži ob vznožju Gorjancev pri izviru potoka Studena, približno 1 km od Kostanjeviškega otoka. Odkrili so jo leta 1937, za turistične ogleda pa so jo uredili leta 1971. Je ena izmed štirih najbolj obiskanih kraških jam v Sloveniji, ki ima na voljo 300 m urejenih in osvetljenih poti, namenjenih za turistične ogleda.
Ajdovska jama	Ajdovska jama je opredeljena kot geomorfološka podzemeljska in zoološka naravna vrednota državnega pomena. Nahaja se na pokrajinsko zelo občutljivem kraškem območju in predstavlja pomemben življenjski prostor netopirjev. Mineral taranakit, ki je nastal z diagenozo iz gvana netopirjev, nakazuje, da so Ajdovsko jamo netopirji uporabljali že pred približno 5000 leti. Ajdovska jama nudi zatočišče določenih vrst netopirjev, predvsem pa je ugotovljena kot največje zatočišče porodniške kolonije ogroženih netopirjev južnih podkovnjakov v Sloveniji. Ajdovska jama je funkcionalno povezana tudi z naravno vrednoto lokalnega pomena – Ponikalnico pri Nemški vasi, ki pa je hkrati tudi del ekološko pomembnih območij Ajdovska jama in Natura 2000. Na tem varstvenem območju so tudi kmetijske površine in območje sooblikuje človek.
Bohor	Hribovje Bohor je geološka posebnost. Razteza se v 20 km dolgem loku med reko Savo ter izlivom Savinje in Sotle v Savo. Pogorje Bohor in Orlica sta vzhodni podaljšek Posavskih gub in odličen prikaz delovanja narave. Neutrudna voda že tisočletja dolbe globoke soteske v trden dolomit iz dobe triasa, ob trdnih kamnitih pregradah pa ustvarja številne slapove in slapiče: Bojanca nad Stranjskim potokom, Pekel na Blanščici, Ubijavnik na Dobrovškem potoku in Bojavnik na Globokem grabnu ter slap Zapečje. Večji del hribovja je pokrit z gozdovi, njegov najvišji vrh je Veliki Javornik s 1024 m nadmorske višine.
Krka s pritoki	Območje z izjemo povirnega odseka do vasi Velike Lese obsega celotno reko z ožjim obrežnim pasom in nekaterimi pritoki: Radešca, Sušica, potoki v Otoškem borštu, Žerjavinski potok, Toplica s Prinovcem, Pendarjevka, Radulja, Sajovec in Senuša. Zgornji tok v Suhi krajini opredeljuje globlja rečna soteska s kraškimi izviri, večji strmec, številni lehnjakovi pragovi in pregrade, pogosto v povezavi z aktivnimi in opuščeni jezovi. V srednjem in spodnjem toku čez Novomeško pokrajino in Krško ravan se rečni tok upočasni, poplavna ravnica pa se najbolj razširi na odseku ob Krakovskem gozdu. Velika habitatska pestrost Krke, pritokov in kraških izvirov ohranja številne kvalifikacijske vrste jamskih živali, vodnih nevretenčarjev, rib, dvoživk in vodnih sesalcev.
Sotla s pritoki	Prispevna območja naravno ohranjenih izvernih krakov in pritokov zgornjega toka Sotle večinoma porašča gozd. Zanje je značilen precejšen strmec, ki kmalu preide v precej manjšega in konstantnega vse do izliva. Že pod Rogatcem se v toku struge hitro izmenjujejo hitro tekoči predeli v zožitvah in umirjen tok na poplavnih travnicah. Dolvodno, razen na mestih zožitve doline, struga vijuga v izrazitih meandrih. Ob celem toku so prisotni raznoliki vodni in obvodni habitati, ki nudijo ugodno življenjsko okolje vrstam rib, kačjih pastirjev, školjk, rakov, piškurjem, sesalcem vezanih na vodno okolje. Obvodna vegetacija je bolj ali manj sklenjena. Večina pritokov Sotle, od katerih ima večina relativno velika prispevna območja, priteče z desne strani. Struga reke Sotle je po celem njenem toku mestoma regulirana tudi na daljših odsekih s ciljem zaščite kmetijskih površin in objektov na poplavnih ravnicah. Pregrada Vonarje predstavlja večjo oviro pri migraciji vodnih organizmov.

Druge naravne vrednote in znamenitosti

V Posavju so poleg območij Natura 2000 še številne druge naravne vrednote in znamenitosti:

- Magolnik: območje hriba je prepleteno s številnimi gozdniimi potmi, ki poleg pohodništva omogočajo tudi gorsko kolesarjenje in ježo s konji. Med vodenim ogledom je mogoče videti naravno rastišče zdravilne arnike, gozdno območje Jatne, znamenito Jeračevo smreko ter termofilno rastje.

- Soteska reke Bistrice – Prišjek je geomorfološka, hidrološka in ekosistemska naravna znamenitost. Je ena najbolj ohranjenih in slikovitih rečnih sotesk z odlično ohranjenim delom rečnega biotopa. V soteski rastejo nekatere manj znane in tudi ogrožene rastlinske vrste: kranjska lilija, rumenkasti luk, srhkodlakavi netreskovec, gladnica, šopasta zvončnica in bodeča lobodika. Zanimivi predstavniki živalskega sveta so škorpijoni, številni kačji pastirji, dvoživke, ujede in gamsi.
- Med drevesnimi vrstami izstopajo: najdebelejši in drugi najdebelejši hrast dob v Sloveniji – prvi v Cundrovcu pri Brežicah in drugi Cvelbarjev hrast na robu Krakovskega gozda v Malencah pri Kostanjevici, najdebelejši kostanj v Sloveniji je Gašperjev kostanj na dvorišču kmetije Kišek v Močilnem ter Žurajev hrast v Bistrici ob Sotli.
- Parki: Park Dvor pri graščini Dvor v Radečah, Park Pišce s tujerodnimi vrstami – več kot 50 m sekvojami, Park Sevnica ob Gradu Sevnica.
- Redke in cenjene cvetlice: opojna zlatica, kranjski šebenik, clusijev svišč ali encijan, rumeni sleč, navadna jarica, arnika, močvirska logarica, osjeliko mačje uho.
- Redke in ogrožene ptice: v parku Jovsi najdemo najbolj ogrožene vrste, kot so kozica, črnočeli srakoper, prepelica in kosec; črna štoklja, belorepec, mali klinkač in sova kozača so med največjimi in najredkejšimi ter jih najdemo v Krakovskem gozdu, prav tako srednjega detla; na območju spodnje Save se nahaja tudi redka in izjemno ogrožena vrsta ptic – Vodomec.
- Druge živali: Na območju gozda je v porečju reke Krke mrestišče žabe plavček v Krakovskem gozdu in Dobravi. Bobri, ki so pred časom izginili, so se zopet množično razširili na območju Posavja, najdemo jih ob celotnem toku reke Krke. Leta 2009 so v termalni mrtvici Topla pri Čatežu (mrtvica na Prilipah – zadnja mrtvica reke Save) odkrili populacijo raka rdečeškarjevca. Tako na tleh kot na deblih dreves uspevajo številne izredno redke vrste gob. Netopirji imajo svoje zatočišče v Ajdovski jami.
- Vode: reke Sava, Krka, Sotla, Bistrica, Mirna ter Bohorski slapovi – Bojanca, Pekel, Ubijavnik in Bojavnik, kraški izvir Davjek, ribnik Trebče, Sopota, termalna mrtvica Topla, ki je dolga slabe 3 km.

2.5 Ravnanje z naravnimi viri in skrb za okolje

2.5.1 Oskrba s pitno vodo

89 % prebivalcev v Posavju je priključenih na javni vodovod. Vodovodni sistemi se posodablajo, izgube na zastarelem omrežju so visoke.

V vseh šestih občinah se srečujejo s podobnimi problemi glede vodooskrbe. Ti se kažejo v:

- padcu nivoja podtalnice in nivoja podzemnih vodonosnikov,
- povečanju vsebnosti nitratov in pesticidov, ostankov fitofarmacevtskih sredstev v podtalnici Krškega polja,
- zamažitvi in kolmataciji globinskih vrtin zaradi prevelikega izkoriščanja teh,
- zakalitvi površinskih vodnih virov (povečana motnost), ki jih povzročajo vsako leto bolj pogosta in intenzivna neurja, posledično pa prihaja do spiranja fitofarmacevtskih sredstev in umetnih gnojil (nitratov) v podtalnico,
- negativnem vplivu gradnje verige hidroelektrarn na kakovost pitne vode, saj prihaja do naključnega onesnaženja vrtin, zaradi katerega je potrebno vodo pred distribucijo ustrezno pripraviti,

- velikih vodnih izgubah,
- starosti vodovodnih sistemov in posledično okvarah na vodovodih,
- trdoti pitne vode,
- kritični izkoriščenosti obstoječih vodnih virov zaradi prevzemov zasebnih vodovodov.

Povprečna stopnja priključenosti na javne vodovodne sisteme v regiji Posavje je 89 % in je še pod slovenskim povprečjem. Po podatkih iz leta 2020 je najnižja stopnja priključitve na javni vodovod na območju občine Radeče (78 %), Kostanjevica na Krki pa zagotavlja kar 99 % priključitev. Vodne izgube se zaradi dotrajanosti vodovodnih cevi pojavljajo na celotnem območju Posavja. Največje vodne izgube imajo v občini Bistrica ob Sotli (51,37 %), sledi občina Kostanjevica na Krki (28 %). Najmanj vodnih izgub imata občini Radeče (24 %) in Krško (25 %). V obdobju 2013–2016 je v občinah Brežice, Krško in Kostanjevica na Krki potekal projekt »Hidravlične izboljšave vodovodnega sistema na območju Posavje«. S tem se je povečalo število prebivalcev (40.298), ki so deležni boljše in varnejše oskrbe s pitno vodo, in tudi povečanje števila prebivalcev, oskrbovanih iz vodovodnih sistemov z zagotovljenim monitoringom.

Tabela 25: Priključenost na javni vodovod, 2020

Občina	Upravitelj	Število vodovodnih sistemov	Delež prebivalcev z oskrbo iz javnega vodovoda, %
Bistrica ob Sotli	OKP Rogaška Slatina d.o.o.	1	82,7
Brežice	KOP Brežice	7	87,55
Kostanjevica na Krki	Kostak d.d.	2	99,4
Krško	Kostak d.d.	8	89,7
Radeče	JP Komunala Radeče d.o.o.	4	78
Sevnica	Komunala Sevnica d.o.o.	7	84,5

Vir: Komunalna podjetja, 2021

Slovenija velja za vodno zelo bogato, kar v času klimatskih sprememb predstavlja strateško dobrino. V regiji Posavje so prednosti glede oskrbe s pitno vodo sledeče:

- veliko število vodnih virov,
- relativno dobra ozemeljska pokritost,
- relativno dobro spremljanje stanja kakovosti vode (viri, dobave),
- razširjenost merjenja količin porabe pitne vode.

2.5.2 Odvajanje in čiščenje odpadnih voda

V Posavju je na javno kanalizacijo priključenih 34 % prebivalcev. V vseh občinah so zgrajene čistilne naprave, delež prečiščene odpadne vode v regiji je nad slovenskim povprečjem. Potekajo aktivnosti za ureditve malih čistilnih naprav na območjih, kjer ni javne mreže.

Ureditev odvajanja odpadnih voda je eden od ciljev okoljske direktive o varstvu voda. V regiji je na javno kanalizacijo priključena dobra tretjina prebivalcev najvišji delež je v Mestni občini Krško (51,2 %), najnižji pa v občini Bistrica ob Sotli. Ta kazalnik prikazuje razmerje med skupnim številom prebivalstva in tistimi, ki živijo v stanovanjskih objektih, priključenih na javno kanalizacijo. Po podatkih SURS je bil v regiji Posavje v letu 2017 delež odpadne vode, ki je prečiščen spuščen v javno kanalizacijo, 79,9 %, kar je nad slovenskim povprečjem (71,1 %).

Tabela 26: Priključenost na javno kanalizacijsko omrežje, 2020

Občina	Upravljalavec	Št. prebivalcev, priključenih na javno kanalizacijsko omrežje	Delež v %
Bistrica ob Sotli	OKP Rogaška Slatina d.o.o.	197	14,2
Brežice	Komunala Brežice d.o.o.	9.253	37,81
Kostanjevica na Krki	Kostak d.d.	845	33,8
Krško	Kostak d.d.	13.373	51,2
Radeče	JP Komunala Radeče d.o.o.	2.041	47
Sevnica	Komunala Sevnica d.o.o.	5.589	31,97

Vir: Komunalna podjetja, 2021

Čiščenje odpadnih voda poteka na komunalnih čistilnih napravah Kostanjevica na Krki, na območju občine Krško, na KČN Brestanica za območje Senovega in Brestanice, na industrijski čistilni napravi Vipap v upravljanju družbe Vipap d. d. pa za preostali del mesta Krško. V Brežicah čiščenje poteka na CČN Brežice ter ČN Obrežje in ČN Globoko. V občini Sevnica so poleg CČN Sevnica na Logu še tri, ČN Orehovo, ČN Kompolje in ena rastlinska ČN Gabrijele. V občini Bistrica ob Sotli so zgradili lastno centralno čistilno napravo Kunšperk, v občini Radeče pa prav tako deluje CČN Radeče.

Leta 2016 je začela veljati nova Uredba o odvajanju in čiščenju komunalne odpadne vode, ki pravi, da morajo lastniki objekta, ki odvaja komunalno odpadno vodo brez predhodnega čiščenja (neposredno v okolje – brez greznice), zagotoviti odvajanje in čiščenje odpadne vode skladno z uredbo najpozneje do 31. 12. 2023. To velja tudi za lastnike objekta, kjer obstoječa ureditev odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode ni skladna s predpisi, ki so veljali v času gradnje njegovega objekta. Glede na dejstvo, da si morajo posamezniki sami urediti MČN, kjer ni mogoč priklop na javne, so vse občine v Posavju objavile javne razpise za sofinanciranje individualnih in malih čistilnih naprav za komunalne odpadne vode.

2.5.3 Odvoz in ravnanje z odpadki

Vse občine so uvedle ločeno zbiranje odpadkov. Mešani odpadki se odlagajo na centralnih regionalnih odlagališčih. Osrednji izzivi so povezani z zmanjšanjem količin odloženih odpadkov in povečanjem ponovne uporabe.

Po podatkih posavskih komunalnih podjetjih se količina odpadkov v regiji med leti 2018–2020 ni bistveno spreminjala.

Tabela 27: Količina odpadkov, javni odvoz po občinah v tonah

Občina	Upravljalavec	2018	2019	2020
Bistrica ob Sotli	OKP Rogaška Slatina	205	207	225
Brežice	Javno podjetje Komunala Brežice d.o.o.	7.894	8.462	8.464
Kostanjevica na Krki	Kostak d.d.	629	536	610
Krško	Kostak d.d.	9.867	10.327	10.890
Radeče	JP Komunala Radeče d.o.o.	1.287	1.056	1.068
Sevnica	Komunala Sevnica	5.216	5.439	5.612

Vir: Komunale v Posavju

Občine Brežice, Krško, Kostanjevica na Krki in Sevnica mešane komunalne odpadke odlagajo na regijskem odlagališču CeROD v Leskovcu pri Novem mestu. Na območju zaprtega odlagališča nenevarnih odpadkov Spodnji Stari Grad je bil zgrajen sodoben center za ravnanje

z odpadki, katerega nova pridobitev v letu 2012 je bila avtomatska sortirna linija za mehansko biološko obdelavo mešanih komunalnih odpadkov. V letu 2015 je bila izgrajena pokrita kompostarna, ki omogoča obdelavo bioloških odpadkov, celovit sistem ravnanja z odpadki pa je zaključila proizvodna linija za alternativna goriva, ki deluje od leta 2016. Na lokaciji Vipap obratuje dislocirana sortirna linija za mešan odpadni papir, ki ga družba Kostak pridobiva v Sloveniji in tujini. Za komunalne odpadke v občini Bistrica ob Sotli skrbi podjetje OKP Rogaška Slatina, d. o. o. Odpadke zbirajo ločeno in jih odvažajo v Zbirni center Tuncovec pri Rogaški Slatini. V občini Radeče se deponiranje preostalih komunalnih odpadkov izvaja na regijski deponiji Ceroz, ki jo uporabljajo še občine Hrastnik, Trbovlje, Zagorje in Litija.

Izzivi na področju ravnanja z odpadki v regiji so zlasti:

- zmanjšanje količin odloženih odpadkov – predvsem embalaže;
- ločevanje odpadkov že na izvoru – ločeno zbiranje odpadkov in kasnejša ponovna uporaba.

2.5.4 Raba energije in obnovljivih virov energije

Občine so po predhodnem soglasju ministrstva sprejele lokalne energetske koncepte (v nadaljnjem besedilu: LEK) kot programe ravnanja z energijo v lokalni skupnosti. V posavski regiji so lokalne energetske koncepte občine sprejele v naslednjih letih: občina Radeče (2015), občina Sevnica (2012), občina Krško (2018), občina Brežice (2012), občina Bistrica ob Sotli (2012).

LEK predstavlja pripomoček pri načrtovanju strategije lokalne energetske politike. V njem najdemo rešitve za učinkovito, gospodarno in okolju prijazno energetske storitve v stanovanjih, podjetjih in javnih ustanovah na nivoju lokalnih skupnosti. Na podlagi LEK se načrtujejo prostorski in gospodarski razvoj lokalne skupnosti, razvoj lokalnih energetskih gospodarskih javnih služb, učinkovita raba energije in njeno varčevanje, uporaba obnovljivih virov energije ter izboljšanje kakovosti zraka na območju lokalne skupnosti.

V letu 2007 je bila s strani občine Krško ustanovljena Lokalna energetska agencija Dolenjska-Posavje-Bela krajina (LEAD). Poslanstvo LEAD je pospeševanje promocije in izboljševanja energetske učinkovitosti ter uvajanja uporabe obnovljivih virov energije v širši regiji. S programom in razvojem sledi ciljem nacionalne in evropske energetske politike v prid lokalne energetske samooskrbe in krepitve blaginje tukaj živčih ljudi.

V posavskih občinah so bile v preteklem obdobju izvedene pomembne energetske rešitve:

- energetske sanacije javnih zgradb (šol, vrtcev, javnih institucij, ...);
- energetske sanacije in modernizacije javne razsvetljave;
- postavitve polnilnih postaj za električna vozila;
- črpanje ugodnih kreditov in subvencij za različne ukrepe učinkovite rabe energije in rabe obnovljivih virov energije Eko sklada, Slovenskega okoljskega javnega sklada.

Največji projekt s področja energetike je projekt izgradnje verige hidroelektrarn na spodnji Savi. Večnamenski projekt obsega izgradnjo šestih hidroelektrarn, in sicer že zgrajenih HE Vrhovo, HE Boštanj, HE Arto – Blanca, HE Krško in HE Brežice ter HE Mokrice, ki je v postopku pridobivanja gradbenega in okoljevarstvenega dovoljenja.

Izzivi na področju učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije v regiji so zlasti:

- informiranje in ozaveščanje o učinkoviti rabi energije ter pomoč pri pridobivanju sredstev na javnih razpisih;
- povečati energetske sanacije in trajnostne gradnje javnih objektov;
- uvesti sistem učinkovitega upravljanja z energijo;
- povečati rabo obnovljivih virov energije.

2.5.6 Poplavna območja

Poplavni območji ob Savi in Krki skupno zajemata 9.000 ha.

Poplave so ena najpogostejših naravnih nesreč v Sloveniji. Najbolj razširjene so v nižinskih delih z nihanjem vodnega toka po dolinah ali na kraških poljih. Spadajo med naravne pojave, ko narasla voda, t. i. poplavna voda, prestopi bregove in preplavi bližnja obrežja oz. površje ter postopoma prehaja v poplavno področje. V Sloveniji je kar 15 % ozemlja poplavno ogroženega.

Ob Savi so poplavna območja večinoma urejena z izgradnjo hidroelektrarn. Največje poplavno območje je med Krškim in Brežicami; pod Brežicami se združi s poplavnim območjem ob Krki, ob meji s Hrvaško pa s poplavnim območjem ob spodnji Sotli. Poplavno območje ob Savi zajema okoli 5.500 ha, ob reki Krki pa 3.500 ha.

Tabela 28: Pretoki, pri katerih začne Sava poplavljeni

Območje prelivanja	Začetek prelivanja pri pretoku (m ³ /s)	
	Sedanje stanje	Bodoče stanje*
Desni breg gorvodno od jezua NEK	2190	2560
Levi breg v območju Racelanda	2560	2900
Desni breg med avtocesto in Savo pri Krški vasi	2190	2900
Levi breg Brežiška Vrbina	1000–1200	2000

Vir: IBE, d. d., 2012 *bodoče stanje je po izgradnji hidroelektrarn na spodnji Savi.

2.5.7 Spremljanje kakovosti okolja

Na delavnicah za pripravo RRP je bilo večkrat poudarjeno, da regija nima ustrezno vzpostavljenih sistemov za spremljanje kakovosti vode, tal in zraka. Občine posledično individualno izvajajo analize kakovosti vodnih virov, obdobjne analize kakovosti kopalnih voda ter meritve kakovosti zraka. Meritve služijo izvajanjem nadaljnjih ukrepov, če se izkažejo za potrebne.

2.6 Analiza prostora

2.6.1 Naselja in njihova opremljenost

Regija Posavje je pretežno podeželska in nima večjega regionalnega središča, temveč to vlogo nosi somestje Brežice – Krško – Sevnica, kjer deluje preko 30 regijskih institucij.

Policentrično omrežje naselij

Strategija prostorskega razvoja Slovenije prioriteto usmerja razvoj regijskih funkcij v somestje Brežice – Krško – Sevnica s porazdelitvijo in dopolnjevanjem upravnih, zdravstvenih, izobraževalnih, športnih in turističnih funkcij. Občine v regiji so si v občinskih prostorskih načrtih zadale, da bodo spodbujale razvoj policentričnega omrežja naselij, ki ga tvorijo štiristopenjsko strukturirano omrežje, središče nacionalnega pomena (somestje Brežice –

Krško – Sevnica) oziroma medobčinska središča (Brežice, Krško, Sevnica), lokalna središča in pomembnejša ostala naselja.

Regija Posavje ima šibko gravitacijsko zaledje, zato ni uspela razviti večjega regionalnega središča. To funkcijo si delita občinski središči Krško in Brežice, Sevnica pa kljub večji odmaknjenosti dopolnjuje njuno vlogo v severozahodnem delu regije. Vsa tri mesta skupaj tvorijo somestje s porazdelitvijo in dopolnjevanjem upravnih, zdravstvenih, izobraževalnih, športnih in turističnih funkcij.

Stopnja urbanizacije je v regiji izjemno nizka – močno nižja od slovenskega povprečja, kjer v mestih živi približno polovica prebivalcev. Za podeželska naselja sta značilni majhnost in teritorialna razpršenost. Podeželsko območje predstavlja ves hribovit in gričevnat svet, kjer so naselja razprostrta na vrhu položnih slemen, kopastih vrhov in po pobočnih policah. Podeželski značaj ima tudi Krško-Brežiško polje, kjer so se oblikovale gručaste in obcestne vasi.

Opremljenost s storitvami javnega pomena

Po podatkih iz leta 2020 je bilo v medobčinskih središčih Brežice – Krško – Sevnica več kot 30 regijskih institucij:

- V Brežicah so locirani: Finančna uprava RS – finančni urad Brežice; Zavod za gozdove Slovenije, OE Brežice; Kmetijsko-gospodarska zbornica Slovenije, OE Brežice; Splošna bolnišnica Brežice; Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, OE Brežice; Posavski muzej Brežice, Fakulteta za turizem Univerze v Mariboru, Ekonomska in trgovska šola, Višja strokovna šola Brežice, Gimnazija Brežice, Delovno socialno sodišče v Ljubljani, oddelek v Brežicah; Uprava RS za zaščito in reševanje – Regionalni center za obveščanje; Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami – izpostava Posavje; Javni sklad za kulturne dejavnosti – območna izpostava Brežice.
- V Krškem so locirane naslednje regijske institucije: Okrožno državno tožilstvo, Okrožno sodišče, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, OE Krško; Fakulteta za energetiko Univerze v Mariboru, Šolski center Krško–Sevnica, Regionalna razvojna agencija Posavje, Gospodarska zbornica Slovenije, OZ Posavje; Agencija republike Slovenije za Javnopravne evidence in storitve – izpostava Krško; Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije izpostava Krško; Medobčinski inšpektorat, Lokalna energetska agencija Dolenjska, Posavje, Bela krajina.
- V Sevnici so locirane naslednje regionalne institucije: Geodetska uprava RS, Zavod RS za zaposlovanje.

V vseh treh mestih so locirani tudi centri za socialno delo, okrajna sodišča in upravne enote. V letu 2011 se je na podlagi odločitve države Policijska uprava Krško preselila v Novo mesto.

2.6.2 Prometni sistemi, dostopnost

V regiji so najhitreje dostopna mesta Krško, Brežice in Sevnica. Do priključka AC v povprečju v 19 minutah. Zaposlitveni centri izven regije so relativno hitro dostopni.

Glede na opravljene raziskave geografov je za prebivalce regije v povprečju s 13,9 minute najbolj dostopno Krško, ki mu sledita Brežice (18,7 minute) in Sevnica (21,5 minute). Potovalni čas do Krškega je tako za 26 % oz. 35 % krajši kot do obeh drugih središč v somestju. Ob upoštevanju tega dejstva, z ustreznim regionalno-prostorskim načrtovanjem, bi bilo možno zmanjšati prometne obremenitve znotraj regije največ za dobro četrtino oz. dobro tretjino.

Prav tako je v teh okvirih mogoče izboljšati dostopnost do interventnih služb ter zmanjšati porabo časa za prevoz prebivalcev in stroške gospodarstva regije (Kozina, 2010).

Po dostopnosti z avtom z lokacij z vsaj enim prebivalcem do priključkov avtoceste ali hitre ceste je regija Posavje z 19 minutami na 7. mestu; najhitrejši dostop imajo v Obalno-kraški regiji 9 minut, najslabšega pa v Koroški regiji, 1 uro.

Regijo Posavje je specifična zaradi svoje obmejne lege in bližine hrvaške prestolnice, milijonskega mesta Zagreb Severozahodni in severovzhodni del regije (Radeče, Bistrica ob Sotli) precej gravitirata k prestolnici Savinjske oz. Štajerske.

Cestno omrežje/Omrežje kolesarskih poti

Glavni prometni povezovalni osi v območju sta avtocesta Ljubljana–Obrežje in glavna cesta v smeri Celja, ki gre preko Krškega, Sevnice in Radeč. Pomembne povezave so še v smereh Krško–Brežice, od Brežic preko Bizeljskega do Bistrice ob Sotli ter Krško–Kostanjevica na Krki proti Novemu mestu. Od skupaj 2.761,2 km javnih cest je 86 % občinskih in 12,5 % državnih. Bolj odmaknjene od avtocestnega križa so Radeče (37 km, 36 min), sledita Sevnica in Bistrica ob Sotli (25 km oz. 25 min). Območje je specifično zaradi bližine hrvaške prestolnice. Iz Brežic do centra milijonskega Zagreba je le pol ure vožnje, relativno hitro dostopna so tudi večja zaposlitvena središča: Novo mesto – pol ure ter Ljubljana, Celje in Maribor eno uro. Glavne cestne povezave v regiji so vzdrževane, v večini primerov občine vzdržujejo tudi državne ceste. Ceste do oddaljenejših naselij so slabše vzdrževane.

Na območju je zabeleženih 50 kolesarskih tur, dolgih od 16 do 60 km, ki so del 1.500 km kolesarske mreže po Posavju. Poti niso označene in tudi ne kategorizirane. V zadnjih letih je opazen porast števila kolesarjev, ki pa se soočajo z nepovezano in premalo opremljeno kolesarsko infrastrukturo (parkirišča, nadstrešnice, ...) in slabimi možnostmi prevoza koles z javnim prevozom. Projekt »Sava – Krka bike« povezuje vse občine v Posavju in osem občin jugovzhodne regije, ki skupaj z Direkcijo RS za ceste načrtujejo vzpostavitev infrastrukture za državne kolesarske povezave. Namen projekta je umestiti v prostor in zgraditi državne kolesarske povezave ter v naslednjih fazah vzpostaviti mrežo regionalnih kolesarskih poti. Načrtovane kolesarske povezave: • D2: Žužemberk – Dolenjske Toplice – Straža – Novo mesto – Šentjernej – Kostanjevica na Krki – Brežice (Obrežje) – Bregana (R Hrvaška); • D5: Brežice – Bistrica ob Sotli – Podčetrtek; • G17: Radeče – Sevnica – Krško – Brežice – (Rigonce) – (Harmica, R Hrvaška); • G19: Sevnica – Mokronog – Trebelno – Škocjan – Šmarješke Toplice – Novo mesto.

Javni potniški promet

Redne avtobusne povezave so večinoma zagotovljene le v smeri glavnih regionalnih prometnic, vendar so redke, slabo zasedene, njihovo število pa upada. Dostop z javnim prevozom do centralnih dejavnosti v središčih (zdravstvo, izobraževanje, uprava) je za prebivalce na razpršenih območjih poselitve slab. Poskrbljeno je za šolske prevoze. Sicer v regiji prevladuje osebni potniški promet. Javni prevozi do večjih mest izven regije so neurejeni oz. jih sploh ni. Železniške povezave do Novega mesta ni, avtobusne linije pa so vezane izključno na šolske prevoze. Do mesta Zagreb obstajajo zasebni avtobusni prevozi, ki v večini primerov niso evidentirani. Železniške povezave so zagotovljene le z mednarodnimi vlaki, ki se ustavljajo le enkrat ali dvakrat na dan. Ključni izziv so neurejene povezave med okoliškimi vasi in mestnimi središči ter dolgotrajne vožnje, kar najbolj prizadene starejše ljudi brez lastnega prevoza.

Železniško omrežje

Čez centre območja v Posavju – Sevnico, Krško, Brežice in naprej proti mejnemu prehodu Dobova poteka 10. panevropski koridor (Salzburg–Solun). Prednost železniške proge je, da je dvotirna in ima dovoljeno obremenitev 22,5 ton/os, vendar je v primerjavi s sodobnimi evropskimi sistemi zastarela. Modernizacija je strateškega pomena tako za razvoj tovornega kot potniškega, predvsem pa mednarodnega železniškega prometa. Dostopnost železnice predstavlja pomemben potencial za nadaljnji gospodarski razvoj območja. Potekajo prizadevanja za ponovno vzpostavitev železniške proge Imeno–Bistrica ob Sotli–Zagreb, ki bi na tem območju pomenila nov gospodarski in tudi turistični razvoj.

Letališka infrastruktura

Letališče Cerklje ob Krki je edino vojaško letališče v Sloveniji, uporablja ga Slovenska vojska. Vzpostavljen je tudi civilni del letališča, ki pa še ni zaživel in predstavlja priložnost za razvoj turizma in drugih dejavnosti. Na območju letališča posluje javni zavod Letalski center Cerklje ob Krki in helioport. Individualni helioport ima za svoje lastne potrebe v neposredni bližini tudi bolnišnica Brežice. Danes so za območje najbližja letališča v Zagrebu (50 km), Ljubljani (110 km) in Mariboru (90 km).

2.6.3 Stanovanjska politika

Regija Posavje je na 3. mestu po prenaseljenosti stanovanj med slovenskimi regijami.

V skladu z nacionalnimi usmeritvami mora biti izvajanje stanovanjske politike na lokalni ravni izvedeno skozi lokalne prostorske akte (upoštevanje usmeritev na nacionalni ravni); voditi se mora tudi aktivna zemljiška politika za zagotavljanje javne stanovanjske oskrbe na lokalni ravni. Poleg tega se morajo na lokalni ravni določiti potrebe po stanovanjih za ranljive skupine prebivalstva ter ustvariti pogoji in sodelovanje za njihovo zagotavljanje s stanovanjskega sklada. Prav tako je potrebno razviti tudi modele upravljanja z javnim stanovanjskim skladom.

Stanovanjske razmere so pomembna sestavina merjenja materialne blaginje. Primerno bivališče je, poleg vode in hrane, ena najbolj osnovnih človeških potreb. Pri tem sta pomembni tako razpoložljivost stanovanj kot tudi njihova finančna dostopnost, saj so običajno stanovanjski stroški visoki v primerjavi z dohodkom gospodinjstva. V Sloveniji po podatkih UMAR za leto 2015 živi v povprečju 14 % oseb v stanovanjih s premajhnim številom sob glede na število članov gospodinjstev, v regiji Posavje pa 17 %, kar jo uvršča na 3. mesto po stopnji prenaseljenosti stanovanj.

Stopnja stanovanjske prikrajšanosti kaže delež gospodinjstev, ki imajo težave s streho, ki pušča, vlažnimi strehami/telmi, s trhlimi okenskimi okvirji in trhlimi tlemi. S tem ima v regiji Posavje po podatkih iz leta 2020 težave 29 % gospodinjstev.

2.6.4 Prostorsko načrtovanje

V pripravi so državni prostorski načrti za prometno in energetska infrastrukturo. Usmeritve prostorskega načrtovanja v regiji se nanašajo na krepitev gospodarskih dejavnosti v somestju Brežice – Krško – Sevnica, spodbujanje trga javnih stanovanj za ranljivejšie skupine, spodbujanje trajnostne mobilnosti in vzdržen turistični razvoj regije.

Na območju posavske razvojne regije so v postopku priprave trije državni prostorski načrti:

- 282 Državni prostorski načrt za državno cesto med avtocesto A1 (Celje–Lopata) in avtocesto A2 (Novo mesto);
- 287 Državni prostorski načrt za cestno povezavo od Krškega do Brežic;
- 346 Državni prostorski načrt za ureditev izven nivojskega prehoda Dobova izvoz v Občini Brežice je ustavljen;
- 1460 Spremembe in dopolnitve DPN za cesto G2-108 Hrastnik – Zidani Most in deviacijo ceste G1-5 Rimske toplice – Zidani Most – Radeče

Sprejeti državni prostorski načrti so:

- DPN za cesto G2-108 Hrastnik–Zidani Most in G1-5 Rimske Toplice–Zidani Most–Radeče, sprejet dne 27. 09. 2012;
- DPN za projekt Feniks, sprejet dne 22. 3. 2012;
- DPN za Hidroelektrarno Brežice, sprejet dne 27. 6. 2012;
- DPN za Hidroelektrarno Krško, sprejet dne 28. 9. 2006;
- DPN za območje hidroelektrarne Mokrice, sprejet dne 22. 8. 2013;
- Državni lokacijski načrt za daljnovod 2x400 kV Beričevo–Krško sprejet dne 5. 1. 2006;
- Državni prostorski načrt za odlagališče nizko in srednje radioaktivnih odpadkov na lokaciji Vrbina v občini Krško, sprejet dne 30. 12. 2009;
- Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Smednik–Krška vas, sprejet dne 18. 12. 2002;
- Državni lokacijski načrt za hidroelektrarno Blanca, sprejet dne 15. 6. 2005;
- Lokacijski načrt za avtocesto na odseku Smednik–Krška vas, sprejet dne 18.12.2002;
- Državni prostorski načrt za daljnovod 2x110 kV Trebnje–Mokronog–Sevnica, sprejet 25. 11. 2021.

Na lokalni ravni imajo sprejet občinski prostorski načrt občin Radeče, Sevnica, Kostanjevica na Krki, Brežice, Krško. Občina Bistrica ob Sotli je v začetnem postopku priprave občinskega prostorskega načrta.

Usmeritve na področju prostorskega razvoja

Prednostno območje poselitvenega razvoja regije je s Strategijo prostorskega razvoja omejeno na somestje Brežice – Krško – Sevnica. Znotraj somestja je predvidena krepitev gospodarskih dejavnosti, predvsem na območju poslovnih con, ki so v precejšnji meri še nezasedene. Njihova ugodna prometna lega (ki izhaja iz splošno dobrega prometnega položaja regije in umestitve con v prostor) predstavlja bistveno razvojno prednost. Prav tako je za potrebe gospodarskih dejavnosti predvidena revitalizacija degradiranih območij, kjer pa so predvidene tudi druge oblike rabe prostora: površine javnih služb, zelena območja ipd. Po podatkih iz leta 2020 je v Posavju 42 funkcionalno degradiranih območij (FDO) na 360 ha površin in s povprečno velikostjo 8,57 ha. Potrebno je zagotoviti, da bo razvoj gospodarskih (pa tudi preostalih) dejavnosti na ravni regije potekal kolikor je mogoče skladno. S tem bosta omogočena dober dostop prebivalstva iz urbanih in podeželskih območij ter skladen, enakomeren razvoj regije.

Z infrastrukturnega vidika je pomembna strateška lega gospodarskega središča Feniks, ki se nahaja ob avtocesti Ljubljana – Obrežje. V bližini poteka daljnovodno omrežje in magistralni plinovod. Območje meji na letališče Cerklje, kjer se načrtuje poleg tovarnega tudi civilni promet. Območje leži neposredno ob desetem koridorju, ki povezuje sever in jug Evrope ter je opremljen z zmogljivo prometno in železniško infrastrukturo. Pomembna je tudi bližina meje s Hrvaško. Prav zaradi omenjenih prometnih povezav je območje primerno za logistično dejavnost.

Na področju stanovanjske politike sta prednostni usmeritvi spodbujanje trga javnih stanovanj za ranljivejše skupine in sanacija teh stanovanj. Stanovanjske soseske morajo biti tudi funkcionalno vključene v delovanje somestja, kar pomeni ustrezno dostopnost do ostalih funkcij mesta oz. somestja, upoštevajoč načelo trajnostne mobilnosti. V ta namen sta potrebni posodobitev in okrepitev javnih potniških povezav ter vzpostavitev možnosti za alternativne (mehke) oblike prometa (npr. kolesarjenje). Trajnostno mora biti usmerjen tudi poselitveni načrt v obmestnih naseljih in na podeželju. Ključno je preprečevanje nadaljnje razpršene gradnje in usmerjanje poselitve v obstoječa naselja, nikakor pa ne širitev na območja kmetijske rabe, potencialnih poplavnih in plazovitih terenov.

Prostorsko vzdržen mora biti tudi turističen razvoj regije, za kar morajo občine vzpostaviti tvorno sodelovanje, skrbno načrtovati območja razvoja turizma ter se osredotočiti predvsem na mehke pristope. Ključna turistična destinacija je vsekakor območje Čateža in Brežic, prioritetno pa mora prostorski razvoj turizma zasledovati načela trajnosti in sonaravnosti. Veliko priložnost za turistični razvoj ponuja bogata kulturna dediščina (stara mestna jedra in gradovi), ki jo je potrebno z drugimi turističnimi dejavnostmi povezati v celovite, integralne in inovativne turistične produkte.

Tabela 29: Funkcionalno degradirana območja (FDO) v Sloveniji, 2020

Regije	Število FDO	Površina FDO (ha)
Primorsko-notranjska	39	115
Gorenjska	86	257
Pomurska	82	145
Jugovzhodna Slovenija	84	377
Savinjska	93	198
Goriška	75	195
Koroška	61	103
Obalno-kraška	81	262
Podravska	101	473
Posavska	42	360
Osrednjeslovenska	369	1.097
Zasavska	54	165
SLOVENIJA	1.167	3.747

Vir: Nacionalna evidenca funkcionalno degradiranih območij v Sloveniji 2020; www.adp.fdv.uni-lj.si/opisi/fdo20/

2.6.5 Položaj regije v mednarodnem prostoru

Regija Posavje je obmejna regija, ki se vključuje predvsem v programe čezmejnega sodelovanja s sosednjo Hrvaško. V primerjavi z drugimi regijami potenciali teritorialnega sodelovanja še niso dovolj izkoriščeni.

V skladu z državnimi usmeritvami regija sodeluje s sosednjimi regijami in državami pri urejanju zadev skupnega pomena, še zlasti pri vrstah infrastrukture, varstvu okolja, skupnem urejanju in izkoriščanju voda, urejanju območij varstva narave in skupnih turističnih regij ter gospodarskem in maloobmejnem sodelovanju.

Sosednje regije v državi medsebojno usklajujejo razmestitev javnih (družbenih) in drugih funkcij najvišje ravni, kot so univerze, bolnišnice, letališča, športni stadioni in dvorane, sežigalnice odpadkov in podobno.

Regija se ob podpori države intenzivno vključuje v ustrezno evroregijo ali drugo ustrezno meddržavno regionalno povezavo (Alpsko, Mediteransko, CADSES, Podonavsko regijo, skupnost Alpe-Jadran, Jadransko-Jonsko pobudo, širšo Črnomorsko regijo in druge).

Obmejne regije krepijo sodelovanje ob meji, pri čemer se stremi k izboljšanju življenjskih pogojev ljudi, zlasti v odmaknjenih, hribovitih in podeželskih območjih, ter h krepitvi stikov s slovenskimi manjšinami.

Obmejna regija na območju, ki meji na veliko mesto v sosednji državi oziroma se nahaja v njegovem vplivnem območju, skupaj z občinami ustvarja pogoje za konkurenčnost, enakopravno sodelovanje in zmanjševanje gravitacijskega vpliva sosednje države (ukrepi so na primer obmejna industrijska in nakupovalna cona, turistično središče, prometno-logistični terminal, kulturne, zdravstvene, sejemске, izobraževalne dejavnosti ipd.).

Regija Posavje ima vzpostavljeno dolgoletno sodelovanje s partnerji in prebivalci sosednje države Hrvaške. Še bolj se je to okrepilo s pomočjo čezmejnega programa Slovenija–Hrvaška. Posavska mesta in kraji ob meji imajo bogato tradicijo sodelovanja s hrvaškimi kraji na več področjih, čezmejna usmerjenost pa predstavlja tudi svojevrsten potencial. Med središči na obeh straneh meje poteka intenzivna delovna migracija (primer NEK). Kakovostne storitve na naši strani meje privabljajo številne hrvaške potrošnike (predvsem Brežice in obmejni kraji). Dodatna prednost je relativno visoka kupna moč, saj gre za vpliv hrvaške prestolnice Zagreba. Prav gravitacijska moč velemesta predstavlja enega ključnih potencialov za Slovence, ki živijo v tem zaledju. Poznavanje jezika in bogata tradicija čezmejnih odnosov omogočata lažje sklepanje partnerskih sodelovanj. Ta so postala še bolj intenzivna z vstopom Hrvaške v EU in kohezijskimi sredstvi, ki jih je EU namenila hrvaškemu razvoju.

Kot majhna država ima Slovenija dolgo državno mejo in skoraj vse razvojne regije so obmejne regije. Izkoriščanje razvojnih potencialov, ki se nahajajo čez mejo (čezmejno sodelovanje), in globalnih priložnosti (transnacionalno in medregionalno sodelovanje) so ključna usmeritev regionalne politike in obvezna vsebina RRP po ZSRR-2. Glede na konkretne danosti in priložnosti bo vsaka regija na svoj način konkretizirala tretji specifični cilj. V splošnem pa se želi z njim spodbuditi mednarodno razvojno povezovanje in sodelovanje regij.

V obdobju 2007–2013 je v projektih evropskega teritorialnega sodelovanja sodelovalo 18 projektnih partnerjev, ki jim je bilo dodeljenih 1.438.303 evrov. V primerjavi z drugimi regijami je Posavje na zadnjem mestu.

3. SWOT analiza

Prednosti	Slabosti
- Geostrateška lega ob X. koridorju - Nadpovprečna rodnost - Močni gospodarski subjekti v sektorju energetike in predelovalnih dejavnosti z usposobljenimi kadri - Razpoložljive površine za razvoj in širitev gospodarskih dejavnosti - Relativno dobra dostopnost storitev javnega pomena - Dobro razvita mreža institucij na področju izobraževanja, zdravja, socialnega varstva, kulture - Projekti na področju kariernega načrtovanja, poklicnega in študijskega informiranja - Vzpostavljeno podporno okolje za nevladne organizacije - Dobro razvito podporno okolje za mlade - Potencial nevladnega sektorja - Obstoječi regijski podporni instrumenti in podporno okolje za podjetništvo (štipendijske sheme, garancijske sheme, PVSP, SPOT točke, ...) - Ugodni pogoji za kmetijsko pridelavo, vključno z možnostmi za povečanje namakanja - Diverzifikacija kmetijske dejavnosti - Tradicija trajnostnega gospodarjenja z gozdovi in predelave lesa v regiji - Krepitev organiziranosti na področju upravljanja in promocije turizma, rast obiska in nočitev - Bogata naravna in kulturna dediščina - Bogati vodotoki, termalni viri - Izboljšanje stanja oskrbe z vodo in upravljanja z odpadnimi vodami ter ravnanja z odpadki - Nekateri občine že imajo izdelano celostno prometno strategijo - Izkušnje in vzpostavljeno čezmejno sodelovanje predvsem s sosednjo Hrvaško	- Razvitost in blaginja pod slovenskim povprečjem - Nadpovprečno staranje prebivalstva - Odliv mladih v večje zaposlitvene centre izven regije - Pomanjkanje kadrov s specifičnimi znanji - Premalo podjetniške miselnosti - Strukturna brezposelnost - Šibek razvojno raziskovalni ekosistem, zmanjšanje vlaganj v RRD - Pomanjkanje programov za spodbujanje ustvarjalnosti, izobraževanje in realno okolje premalo povezana - Ne zadostno opremljene poslovne cone in degradirane površine - Male kmetije niso konkurenčne, neugodna starostna in izobrazbena struktura - Neizkoriščen potencial gozdov, razdrobljenost posesti, slabša usposobljenost lastnikov gozdov - Nizka tehnološka opremljenost v akvakulturi - Turistična ponudba premalo povezana, regijska blagovna znamka še ni dovolj prepoznavna, regijsko upravljanje turizma odvisno od projektnega financiranja, pomanjkanje kadrov - Naravna in kulturna dediščina premalo izkoriščeni kot potencial za razvoj turizma, kreativnega sektorja in zaposlovanja - Neurejenost vodovarstvenih območij - Izgube na vodovodnih sistemih - V manjših naseljih ni kanalizacijskih sistemov, čiščenje odpadnih voda v območjih razpršene poselitve ni urejeno (MČN) - Nizka količina ločeno zbranih odpadkov - Nizka osveščenost prebivalcev o pomenu varovanja narave, virov in okolja - Visoka stopnja socialne izključenosti, nadpovprečen delež prejemnikov socialnih transferjev - Zastarela prometna infrastruktura (železnice, ceste), premalo skladiščnih in logističnih površin - Slabša dostopnost mejnih in razvojno problematičnih območij - Administrativne ovire za boljše dostopanje do razvojnih sredstev - Pomanjkanje regijske identitete

Priložnosti	Nevarnosti
- Močnejše povezovanje akterjev v regiji in navzven za boljše koriščenje EU sredstev na ključnih področjih razvoja - Krepitev sodelovanja med svetom dela in izobraževanjem - Povečati RRD na vseh področjih (gospodarstvo, okolje, človeški viri idr.) - Izkoristiti podporo za večjo mobilnost mladih in zaposlenih v usposabljanju in izobraževanju - Nadgradnja regijskih instrumentov razvojne podpore za gospodarstvo in podjetništvo - Izkoristiti potenciale za razvoj socialne ekonomije in srebrne ekonomije, krožnega gospodarstva - Izkoristiti instrumente za razvoj podeželja in mest za zagotavljanje boljše kakovosti življenja in privlačnosti za bivanje za vse generacije - Izkoristiti ugodne turistične trende in bližino osrednjih emitivnih trgov ter ugodno geografsko in prometno lego za razvoj turizma - Razvoj kulturne dediščine kot potenciala za turizem in kreativne industrije - Koriščenje spodbud za razvoj nosilnih in podpornih turističnih produktov destinacije Čatež in Posavje ter povezovanje s sosednjimi regiji pri promociji turizma - Izkoriščanje potenciala rek in akumulacij za namene turizma in rekreacije - Krepitev kratkih dobavnih verig v kmetijstvu in sladkovodni akvakulturi, izkoriščanje rastočega zavedanja o pomenu lokalno pridelane in ekološko pridelane hrane - Spodbude za razvoj gozdno-lesne verige - Izkoristiti spodbude za večanje odpornosti regije na podnebne spremembe - Aktivnosti za krepitev ozaveščenosti o varovanju naravnih virov in okolja - Razvoj inovativnih storitev in produktov za aktivno staranje, oskrbo starejših in zdravje na delovnem mestu - Izkoristiti naravne danosti za večjo rabo OVE (npr. geotermalna energija v kmetijstvu) - Razvoj 3. razvojne osi in ureditev letališča Cerklje ob Krki, spodbujanje bolj trajnostne mobilnosti ter posodabljanje lokalne cestne infrastrukture - Razvoj delovnih mest na področju varovanja okolja in tehnologij ponovne uporabe, uvajanje pametnih rešitev - Krepitev čezmejnega sodelovanja s Hrvaško s podporo instrumentov teritorialnega sodelovanja	- Nadaljevanje trenda hitro rastočega staranja prebivalcev - Nadaljnje odseljevanje mladih iz regije - Nezmožnost zagotavljanja ustrezno usposobljenih kadrov - Gospodarsko ohlajanje v svetu hromi regijsko gospodarstvo - Dolgotrajnost postopkov za pridobivanje novih izobraževalnih sistemov - Visoki stroški za reševanje okoljskih in prostorskih izzivov - Dolgotrajnost postopkov za pridobivanje upravnih dovoljenj, soglasij ipd. - Opuščanje kmetovanja, izguba tradicionalne krajine - Globaliziranost trga izloča velik del kmetij - Večanje škode v kmetijstvu in gozdarstvu zaradi podnebnih sprememb - Nekontrolirana širitev tujerodnih invazivnih vrst, upadanje biotske raznovrstnosti - Rast stroškov ravnanja z odpadki - Odliv tranzitnih tokov in povečanje zastojev v prometu zaradi prepočasnega posodabljanja železniške in cestne infrastrukture

4. Ključni izzivi regije

Na osnovi analize stanja in v sodelovanju z regionalnimi deležniki so opredeljeni ključni izzivi regije. Regija se po razvitosti uvršča na 7. mesto in zaostaja za slovenskim povprečjem, prav tako tudi po kazalniku regionalne blaginje. Osrednji izziv regije Posavje je v zmanjševanju razvojnega zaostanka in boljšem pozicioniranju obmejne regije v širšem prostoru.

Po posameznih področjih so izzivi regije sledeči:

1. Demografski in socialni izzivi

Ključni izziv regije je zaustavitev trenda nadpovprečno hitrega staranja prebivalstva regije in povečanje njene vitalnosti, saj je z izjemo občin Krško in Kostanjevica na Krki, kjer je indeks staranja še pod slovenskim povprečjem, v vseh drugih občinah izrazito višji. Staranje prebivalstva pomeni potrebo po nadgradnji storitev oskrbe starejših in zagotavljanja aktivne in zdrave starosti ter s tem povezan tudi razvoj novih delovnih mest. Za vitalnost regije je ključni izziv, kako zadržati mlade in jim zagotoviti ustrezne pogoje bivanja ter druge vidike kakovosti življenja, povezane z dostopnostjo storitev otroškega varstva, šolstva, športa, prostočasnih dejavnosti in seveda primerno zaposlitev, še zlasti za višje izobražene. Izziv Posavja je tudi v ustrezni integraciji priseljencev.

Z vidika družbenega razvoja je naslednji izziv zmanjševanje števila ljudi v regiji, ki živijo na robu socialne izključenosti in tveganja revščine. Čeprav se je stanje v zadnjih letih izboljšalo, je v primerjavi z drugimi regijami precej pod povprečjem. Ključni izziv je v zagotavljanju ustreznih programov aktivacije izključenih ter zagotavljanju ustrezne dostopnosti do pomoči.

Povezano s socialnim položajem in drugimi determinantami je tudi zdravje prebivalcev, kjer je ključnega pomena krepitev preventivnih dejavnosti, zdravega življenjskega sloga ter uvajanja ukrepov aktivnega staranja. Zmanjšanje neenakosti v zdravju je med ključnimi izzivi SRS 2030 pri ustvarjanju razmer za kakovostno življenje, pri čemer je treba izboljšati zdravstveno stanje prebivalstva v vseh regijah, zlasti med starejšimi, socialno šibkejšimi in manj izobraženimi. Še dodatni ukrepi pa so nujni v regijah, kjer so zaostanki največji (Pomurska, Podravska, Koroška in Posavska).

2. Izzivi konkurenčnosti in gospodarskega razvoja regije

Regija je gospodarsko prepoznana predvsem po močnem energetskega sektorju in predelovalnih dejavnostih, medtem ko so druge dejavnosti po dodani vrednosti pod slovenskim povprečjem. Izzivi so povezani s krepitvijo internacionalizacije, povečanjem vlaganj v razvojno-raziskovalno dejavnost, v krepitev inovacijskega okolja, digitalizacijo in gospodarsko preobrazbo v dejavnosti z višjo dodano vrednostjo.

Stanje na trgu dela se je po ekonomski krizi izboljševalo, povečalo se je število zaposlenih, hkrati pa se v mnogih panogah srečujejo s pomanjkanjem specifičnih kadrov. Tako kot sicer v Sloveniji je tudi v Posavju prepoznana potreba po boljšem povezovanju izobraževanja s svetom dela ter boljšimi storitvami na področju kariernega svetovanja. V zadnjih letih se je povečala tudi ponudba izobraževanja na terciarni ravni, izzivi pa ostajajo na področju zagotavljanja ustreznih kompetenc zaposlenih na vseh ravneh skozi celotno kariero.

Poseben izziv za regijo je velik delež oseb, ki so dolgotrajno brezposelne in ki ne ustrezajo potrebam na trgu dela. Zagotavljanje boljšega dostopa do zaposlitve tako za iskalce zaposlitve kot tudi neaktivne osebe bo še toliko bolj pomembno ob pričakovanem krčenju delovne sile v prihodnosti.

Podporno okolje za podjetništvo je vzpostavljeno in se postopoma razvija, vendar je v veliki meri odvisno od ukrepov in instrumentov države, kar ne zagotavlja kontinuirane ponudbe. Poslovne cone v regiji so še nezasedene, hkrati pa tudi niso ustrezno komunalno opremljene in kot take za podjetja niso zanimive, saj postopki urejanja trajajo predolgo. Podporno okolje za razvoj visokotehnoloških in inovativnih dejavnosti ter podjetij je šibko razvito in je v zadnjih letih nazadovalo.

V regiji so zaenkrat slabše razviti tudi pristopi in koncepti, ki so povezani s trajnostnimi oblikami gospodarjenja in bodo v prihodnosti pridobivali na veljavi. Prepoznani so potenciali za razvoj krožnega gospodarstva, vendar je na tem področju še premalo znanja in pobud. Premalo so izkoriščeni tudi potenciali za razvoj socialne ekonomije.

Izzivi na področju kmetijstva in razvoja podeželja so povezani z ohranjanjem vitalnega podeželja, poseljenosti in kulturne krajine. Osrednji izzivi so povezani s pomlajevanjem in krepitvijo konkurenčnosti majhnih kmetij. Prepoznani so potenciali za povečanje lokalne preskrbe s hrano, ekološko pridelavo hrane ter za pametno rabo virov v kmetijstvu, vključno z bolj organiziranim trženjem, zlasti pri oskrbi javnega sektorja. Ovira razvoju kmetijske dejavnosti so nemalokrat prostorske omejitve in predpisi. Vse večji izzivi so povezani z naravnimi nesrečami in prilagajanjem na podnebne spremembe.

V gozdarstvu so ključni izzivi povezani z upravljanjem gozdov, ki so v lasti številnih malih lastnikov, za katere so donosi iz te dejavnosti zanemarljivi. Prav tako je osrednji izziv vzpostavitev oz. okrepitev gozdno-lesne verige v regiji.

Na področju turizma so izzivi v nadaljnjem učinkovitem organiziranju vodilne destinacije in hierarhije turističnih produktov, razvoju vodilnih in podpornih turističnih proizvodov, ki temeljijo na povezovanju ponudnikov, inovativnih vsebinah in visoki kakovosti storitev ter omogočanju celoletnega trženja in postopno večje profesionalizacijo dejavnosti tam, kjer turizem ne predstavlja osnovne dejavnosti. Regija oz. vodilna destinacija mora povečati prepoznavnost blagovne znamke Posavje polno priložnosti, še zlasti v digitalnem svetu, in zagotoviti ustrezno usposobljen kader na vseh ravneh, hkrati pa zagotoviti stimulatívne pogoje dela.

3. Klimatske spremembe in prilagajanje nanje

Osrednji izziv regije in države je v prehodu na zeleno, nizkoogljično Evropo ter prilagajanje podnebnim spremembam.

Regija Posavje je ena vodilnih na področju proizvodnje energije, tudi iz obnovljivih virov. Hkrati pa so izzivi regije povezani s povečevanjem učinkovite rabe energije ter zmanjšanjem emisij toplogrednih plinov.

Klimatske spremembe so se v zadnjih letih odražale zlasti v pogostejših poplavah, hkrati pa so tudi pomemben izziv za kmetijstvo in gozdarstvo, saj se v celotni Sloveniji povečuje tveganje za naravne nesreče, kot so suše, zmrzali, žledolomi ipd.

Ena ključnih nalog regije bo tudi povečanje razumevanja klimatskih sprememb in ukrepov za prilagajanje nanje.

4. Varovanje okolja, naravnih virov in bolj trajnostne mobilnosti

Regija je v preteklih letih naredila precejšen napredek na področju vodooskrbe, odvajanja in čiščenja odpadnih voda ter upravljanja z odpadki. Izzivi ostajajo na področju zagotavljanja kakovosti, ekonomičnosti in racionalne rabe naravnih virov ter varovanja okolja in uvajanja naprednih tehnologij za povečanje ponovne uporabe. Z vidika zaščite vodnih virov ostaja nezadovoljivo rešeno vlaganje v kanalizacijsko omrežje v malih aglomeracijah.

Promet velja za enega glavnih generatorjev emisij toplogrednih plinov, zato je tudi za Posavje ključnega pomena uvajanje bolj trajnostnih oblik mobilnosti tako v urbanih središčih kot s krepitvijo javnega prometa in povezav s podeželjem.

5. Povezovanje podeželja in urbanih središč

Regija Posavje je pretežno podeželska in nima enotnega regionalnega središča, temveč to funkcijo opravlja somestje Brežice – Krško – Sevnica. Regija tako v obdobju 2014–2020 ni bila upravičena do sredstev celostnih teritorialnih naložb na osnovi trajnostne urbane strategije, ki so jih pripravile mestne občine. Izziv regije je zagotavljati ustrezno dostopnost storitev tako v urbanih središčih kot na podeželju, tako z izvajanjem pristopa CLLD kot drugih virov.

Ključna izziva sta preseganje lokalnih meja in vzpostavitev celostnega regionalnega prostorskega načrtovanja za ključna področja, kot so razvoj mest, trgovskih površin, poslovnih con, revitalizacije in prenove razvrednotenih površin.

6. Okrevanje in krepitev odpornosti po posledicah epidemije Covid-19

Strateški del RRP je nastajal v času pred epidemijo in bo še dopolnjen po izvedenih analizah za leto 2020. Epidemija je v regiji vplivala na vse sektorje, še zlasti na turizem in druge dejavnosti, ki so bile dalj časa zaprte ali so poslovale v omejenem obsegu. Vpliv se kaže tudi na trgu dela in v socialnem položaju prebivalstva. Pokazale so se številne potrebe na področju zdravstva, skrbi za starejše in šolstva.

Ključni izziv regije bo v krepitvi odpornosti in pa v okrevanju številnih dejavnosti, ki so bile neposredno ali posredno prizadete zaradi posledic pandemije.

5. Vizija razvoja regije

Vizija regionalnega razvoja

V skladu z osrednjim ciljem SRS 2030 zagotoviti kakovostno življenje za vse so vizija regionalnega razvoja Slovenije dinamične in ustvarjalne regije z lastno identiteto (prepoznavne, specializirane), ki so učinkovito upravljane ter sposobne zaznavati in izkoriščati globalne razvojne priložnosti. Njihov razvoj bo temeljil na ekonomski učinkovitosti, socialni pravičnosti in okoljski odgovornosti. Regijska žarišča brezposelnosti bodo z ukrepi razvojne podpore prestrukturirana in odpravljena, obmejna problemska območja pa bodo ohranila poseljenost in razvojno vitalnost.

Posavje 2030 +

Trajnostno, vitalno, zeleno in povezano.

Posavje 2030 je **trajnostna regija**. Je gospodarsko uspešna regija, ki z odličnim poslovnim okoljem omogoča razvoj obstoječih perspektivnih dejavnosti in privablja nova, dinamična podjetja z višjo dodano vrednostjo. Prebivalcem zagotavlja bolj kakovostna in trajnostna delovna mesta ter jim omogoča nadpovprečno kakovost življenja in blaginjo, pri tem pa ohranja visoko stopnjo odgovornosti do okolja in naravnih virov.

Posavje je **vitalna in vključujoča regija**. Poskrbljeno je za vse generacije, manj je prikrajšanih oseb. Vse več mladih v Posavju uresničuje svoje ustvarjalne potenciale, s podjetniško dejavnostjo so povezani s svetom, v regiji pa cenijo dostopnost in kakovost stanovanj ter ponudbe vzgojno-izobraževalnih, kulturnih, rekreativnih in zabavnih vsebin. Regija je prijazna mladim družinam in prepoznana po visoki stopnji medgeneracijskega sodelovanja in aktivnega državljanstva.

Posavje je **zeleno, zdrava in varna regija**. Odlikuje jo visoka stopnja oskrbe z zdravo, lokalno pridelano in predelano hrano ter prepoznavnimi lokalnimi produkti in storitvami. Prebivalci živijo v zdravem bivalnem okolju, z urejeno komunalno in drugo infrastrukturo. Regija ščiti in preudarno uporablja naravne vire ter se prilagaja podnebnim spremembam. Okoljska zavest prebivalcev je na visoki ravni. Regija je kljub živahnim mednarodnim tokovom varna in privlačna za turiste.

Posavje je **prostorsko, institucionalno in funkcionalno povezana** regija. Ima posodobljeno cestno in železniško infrastrukturo ter razvite logistične storitve in površine za gospodarske dejavnosti. Vse bolj so razširjene trajnostne oblike mobilnosti, vzpostavljena je razvejana mreža kolesarskih in peš povezav. Javni potniški promet odlikujejo kakovost, točnost, frekventnost povezav do zaposlitvenih, upravnih in izobraževalnih središč. Posavsko podeželje je živo, obdelano in poseljeno ter dobro povezano z dinamičnimi urbani središči, z živahnimi starimi mestnimi jedri in urejenimi stanovanjskimi soseskami z veliko zelenimi površinami. Vzpostavljena je visoka stopnja medinstitucionalnega sodelovanja znotraj regije in navzven.

6. Opredelitev in utemeljitev razvojne specializacije regije

Razvojna specializacija izhaja iz obstoječe gospodarske strukture in prepoznanih potencialov udeležencev posvetovanj.

Ob energetiki, ki nadpovprečno izstopa v gospodarski sliki regije, so potenciali za razvoj prepoznani v več sektorjih:

- Predelovalne dejavnosti so osrednji steber gospodarstva regije, ki ga je treba nadalje krepiti ob sočasnem prehodu na nove tehnologije s krepitvijo digitalizacije in bolj trajnostnih oblik poslovanja,
- Kmetijstvo in živilsko-predelovalna industrija sta strateškega pomena tako za regijo kot za Slovenijo. Regija ima ugodne pogoje za pridelavo in tudi visok delež kmetijskih površin, kar ostaja eden ključnih razvojnih potencialov. Priložnosti se kažejo tudi v povečevanju ekološke pridelave in predelave. Med dejavnostmi so deležniki izpostavili zlasti nadaljnji razvoj živinoreje, zelenjadarstva (stročnice), sadjarstva, vinogradništva, krepitev lokalnih verig vrednosti ter odpiranje novih podjetij.
- Turizem pomembno prispeva h kazalniku ustvarjenih nočitev v Sloveniji, nadaljnje priložnosti pa so v razvoju novih povezovalnih produktov, ki gradijo na potencialnih Posavja (aktivni oddih, kulinarika, kulturna in naravna dediščina) ter razvoju kapacitet in drugih storitev. Danes so osrednji generator nočitev Terme Čatež, cilj regije pa je sočasno na osnovah trajnostnega turizma razvijati celotno regijo in jo trdneje povezati ter upravljati pod skupno blagovno znamko.
- Logistika je zaenkrat premalo izkoriščena dejavnost, ki jo regija prepozna kot področje specializacije zaradi svoje geostrateške lege in prometne infrastrukture. Dejstvo je, da so s tem povezani številni dejavniki (državni interesi – zemljišča in infrastruktura v državni lasti, interesi potencialnih investorjev), hkrati pa regija razpolaga s še neizkoriščenimi površinami v poslovnih conah, kjer bo treba razviti nove oblike spodbud in mehanizmov. Dodatni potenciali za razvoj te dejavnosti pa se bodo pokazali tudi z izgradnjo 3. razvojne osi.
- V povezavi s potrebo po krepitvi kompetenc in novih tehnologij na vseh razvojnih področjih regije se kot horizontalno razvojno področje specializacije regije krepí področje digitalizacije oz. IKT ter z njimi povezane izobraževalne, razvojno-raziskovalne in storitvene dejavnosti.

7. Opredelitev in opis (strateških) razvojnih ciljev regije

Osrednji strateški cilj razvojne regije Posavje je **zmanjšati razvojni zaostanek** za drugimi slovenskimi regijami, razvojno dohitevati razvite evropske regije in se strateško **pozicionirati v obmejnem prostoru**, kar pomeni:

- prehod v nizkoogljično družbo - dinamičen gospodarski razvoj na temelju regionalnih potencialov in priložnosti s poudarkom na trajnostnem upravljanju z naravnimi viri ter uvajanju modelov krožnega gospodarstva;
- maksimiziranje človeških ustvarjalnih potencialov regije za trajnostna delovna mesta z višjo dodano vrednostjo;
- dvig kakovosti življenja in povečanje vitalnosti regije s preprečevanjem odliva mladih;

- doseganje večje socialne vključenosti vseh skupin prebivalcev;
- visoko kakovost okolja in trajnostno upravljanje z naravnimi viri za sedanje in prihodnje generacije;
- trajnostno upravljanje s prostorom;
- ohranjanje poseljenosti ter celosten teritorialni razvoj mest in podeželja;
- dostopnost regije ter njeno povezanost znotraj regije in navzven;
- močno regionalno identiteto in prepoznavnost v slovenskem in širšem prostoru;
- okrepljeno čezmejno in transnacionalno sodelovanje na temelju skupnih interesov.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Indeks razvojne ogroženosti (IRO)	110,6 (2017)	100 (slovensko povprečje)	UMAR

8. Opredelitev in opis razvojnih prioritet regije s kvantificiranimi kazalniki ter ukrepov v okviru posamezne prioritete

8.1 Gospodarsko močno in pametno Posavje

Cilj prioritete je zagotavljanje dinamičnega in konkurenčnega gospodarstva Posavja, temelječega na znanju, inovativnosti in podjetnosti, ter ustvarjanje novih delovnih mest in doseganje višje stopnje zaposlenosti.

V gospodarski strukturi regije prevladujejo predelovalne dejavnosti. Gospodarske kazalce sicer odločilno zaznamuje sektor energetike, vendar ima Posavje precej potencialov tudi v drugih perspektivnih dejavnostih. Ključne usmeritve regije so povezane z dodajanjem vrednosti proizvodom in storitvam, izkoriščanjem prednosti digitalizacije za bolj učinkovite procese in rešitve ter prehodom na bolj trajnostne oblike delovanja z uvajanjem zelenih tehnologij in krožnega gospodarstva. Za tovrstno preobrazbo regija potrebuje spodbudno podporno okolje, usposobljene in motivirane kadre ter več delovnih mest za višje in visoko izobražene kadre. Znatno mora okrepiti razvojno inovacijsko dejavnost in sodelovanje med izobraževanjem in z realnim okoljem ter trgom dela.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
BDP/prebivalca	17.326 Eur (83,2 % SI)	Vsaj 90 % slovenskega povprečja	SURS
Stopnja delovne aktivnosti	59,2 % (2016)	63 %	SURS

Ukrepi:U1.1: Inovativno
razvojno okoljeU1.2: Podjetno
PosavjeU1.3: Gospodarska
poslovna
infrastrukturaU1.4: Izobraževanje
in razvoj človeških
virovU1.5: Podpora
perspektivnim
dejavnostimU1.5.1: Razvoj kmetijstva, gozdarstva in
ohranjanje vitalnosti podeželja

U1.5.2: Razvoj akvakulture

U1.5.3: Trajnostna turistična destinacija
Čatež – Posavje**Ukrep 1.1: Inovativno razvojno okolje**

Namen ukrepa je spodbuditi razvojne akterje, da povežejo dosedanja razvojna prizadevanja, programe in projekte v sklenjen ter medsebojno povezan ekosistem s ciljem zagotavljanja učinkovitega razvojno-inovativnega okolja, ki bo sposobno trajnostno aktivirati razpoložljive razvojne potencialne regije. Predvidene aktivnosti:

- podpora vzpostavljanju in povezovanju RR subjektov ter ostalih, ki delujejo na področju raziskav in razvoja v regiji ter krepitvi sodelovanja z gospodarstvom in izobraževanjem, krepitev mednarodnega sodelovanja;
- vzpostavitev vsaj enega kompetenčnega centra na področjih razvojne specializacije regije ali širitev dejavnosti kompetenčnih centrov izven regije na subjekte v regiji;
- aktivnosti za povečanje RR dejavnosti v podjetjih, zlasti na področjih razvojne specializacije regije;
- spodbujati prenos znanj in raziskovanja v perspektivne dejavnosti;
- uvajanje pametnih rešitev ter krepitev digitalizacije v podjetjih in drugih poslovnih subjektih;
- ozaveščanje in podpora prehodu na krožno gospodarstvo;
- spodbujanje mladih za RR dejavnost: vzpostavitev lokalnega/regionalnega fonda za podporo raziskovalnim projektom za mlade;
- aktivnosti za privabljanje visoko izobraženih mladih v regijo;
- pridobivanje neformalnih kompetenc, znanj in izkušenj mladih za uspešen vstop na trg delovne sile;
- spodbujanje razvoja delovnih mest z visoko dodano vrednostjo za visoko izobražene kadre;
- nadgradnja razvojno-raziskovalne infrastrukture (tehnološki in inovacijski parki).

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 4.254.317 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Bruto domači izdatki za RR kot % BDP	0,46 % (2016)	0,9 %	SURS
Št. raziskovalcev	71 (2016)	85	SURS
Število podprtih projektov s področja digitalizacije in pametne specializacije	0 (2017)	10	SPS, MGRT

Ukrep 1.2: Podjetno Posavje

Namen ukrepa je zagotavljati uporabniku prijazno in spodbudno podporno okolje za razvoj podjetniške kulture in podjetništva, kar vključuje podjetniško infrastrukturo, kakovostne podporne storitve ter platformo za mreženje in sodelovanje. Predvidene aktivnosti:

- nadgradnja in razvoj inovativnega podjetniškega podpornega okolja (podjetniški centri, podjetniški inkubator in spremljajoče storitve v Krškem, vzpostavljanje co-working prostorov in drugih oblik podporne infrastrukture za potencialne podjetnike) ter nadgradnja vsebinske podpore potencialnim podjetjem in rast obstoječih podjetij;
- promocija podjetništva in podjetniške kulture: organiziranje dogodkov za razvoj poslovnih idej, mreženje, razvoj podjetniške kulture;
- razvoj inovativnih programov spodbujanja podjetnosti in podjetništva za otroke v šolah in v predšolskem obdobju;
- povezovanje formalnega in neformalnega izobraževanja z uspešnimi podjetji v regiji;
- izvajanje informativnih, svetovalnih in izobraževalnih dejavnosti za podjetnike v okviru nacionalnih projektov in programov;
- približevanje podpornih storitev podjetjem – vzajemno sodelovanje vseh podpornih institucij v regiji, mreženje in povezovanje, hitro reševanje problemov;
- promocija in približevanje perspektivnih in iskanih poklicev v regiji mladim;
- spodbujati potenciale regije za razvoj socialnega podjetništva;
- ekonomsko aktiviranje starejših – razvoj srebrne ekonomije;
- regionalni finančni instrumenti za podporo pri ustanavljanju in rasti podjetij: prilagoditev obstoječih shem potrebam regije in nudenje podpore podjetjem pri koriščenju podpornih shem.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 5.489.750 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število novonastalih podjetij na 10.000 preb.	471 (2016)	500	SURS
Površine, namenjene inkubiranju podjetij	0	423 m ²	občine
Delež 5 let preživelih podjetij med novonastalimi podjetji (%)	50,27	53,0	SURS
Število socialnih podjetij	11 (1. 1. 2018)	15	Register so.p.

Ukrep 1.3: Gospodarska poslovna infrastruktura

Namen ukrepa je spodbuditi razvoj gospodarske dejavnosti na območjih industrijskih, industrijsko-obrtnih, obrtnih in poslovnih dejavnosti ter aktivno pristopiti k trženju poslovnih lokacij in pridobivanju investorjev. Predvidene aktivnosti:

- vzpostavitev mehanizmov za hitrejše aktiviranje obstoječih poslovnih con, vlaganje v komunalno opremljanje stavbnih zemljišč, vlaganje v prenovo funkcionalno degradiranih površin za namene zagotavljanja poslovnih površin;
- gradnja javnih zgradb iz obnovljivih virov (les);
- oblikovanje regionalne ponudbe podpornih storitev za investitorje ter izvajanje aktivnosti za promocijo in pridobivanje vlagateljev;
- skupno upravljanje poslovnih con, kjer obstaja interes;
- pozicioniranje regije v ukrepih države za pridobivanje (tujih) vlagateljev – internacionalizacija.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 12.232.062 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Površina in zasedenost poslovnih con	314,50 ha 50 % (2018)	320 ha 80 %	RRA Evidenca poslovnih con in subjektov inovativnega okolja v Sloveniji (UIRS, GIS) https://poslovnecone.urs.si/sl-si/ in podatki občin

Ukrep 1.4: Izobraževanje in razvoj človeških virov

Namen ukrepa je spodbuditi razvoj človeških virov za skladnejši razvoj regije ter povezati izobraževanje z realnim okoljem, poklicno usmerjati mlade za potrebe gospodarstva ter nadgrajevati kompetence zaposlenih, še zlasti starejših. Predvidene aktivnosti:

- dejavnosti za povečanje kakovosti formalnega in neformalnega izobraževanja v regiji s poudarkom na kompetencah za 21. stoletje ter odpravljanje vrzeli med znanjem in kompetencami, ki jih pridobimo z izobraževanjem, s tistimi, ki jih potrebujejo delodajalci;
- krepitev in povezovanje formalnega in neformalnega izobraževanja na vseh ravneh, pridobivanje novih programov v skladu s potrebami regije;
- vzpostavljanje rednega sodelovanja med izobraževalnim sektorjem in gospodarstvom ter drugimi delodajalci, krepitev stalnega izobraževanja na delovnem mestu in kulture vseživljenjskega učenja;
- karierno usmerjanje mladih in promocija iskanih poklicev, več poudarka na raznovrstnosti poklicev;
- razvoj programov za osipnike iz šolskega sistema;
- dejavnosti za lažji prehod iz izobraževanja v zaposlitev;
- štipendiranje dijakov in študentov za v regiji iskane poklice;
- dejavnosti za povečanje povezovanje izobraževanja in usposabljanja z realnim okoljem za pridobivanje kompetenc, ki jih delodajalci potrebujejo, več praktičnega usposabljanja, mentorstva in vajeništva;
- spodbujanje mobilnosti mladih, izobraževalnih institucij in zaposlenih;
- sofinanciranje počitniškega dela dijakov in študentov v poklicih, ki so iskani;
- krepitev vseživljenjskega učenja z vključevanjem ciljnih skupin, ki so manj zastopane;
- povečanje sodelovanja z organizacijami v tujini, spodbujanje mobilnosti mladih in učiteljev ter zaposlenih;
- promocijski programi za šolsko in predšolsko populacijo s področij inženirstva, znanosti in tehnologije;
- nadgradnja in posodobitev izobraževalne infrastrukture za kakovostno izvajanje izobraževalnih vsebin.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 58.555.740 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Delež prebivalstva, starega 15 in več let, z vsaj SŠ izobrazbo	53,71 %	55 %	SURS
Število diplomantov na 1000 prebivalcev	7,7	9	SURS

Ukrep 1.5: Podpora razvoju perspektivnih dejavnosti

Namen ukrep je ustvarjanje pogojev za razvoj perspektivnih dejavnosti v regiji:

- razvoj energetike v povezavi s pridobivanje energije iz obnovljivih virov (voda, geotermalna, sončna idr.);
- spremljanje stanja in povezovanje deležnikov v in med sektorji za izkoriščanje prepoznanih priložnosti (v povezavi s strategijo pametne specializacije);
- priprava strategij, aktivnosti in projektov na področju vzpostavljanja gozdno-lesne verige, gradbeništva s poudarkom na trajnostni gradnji, oskrbi s hrano in zagotavljanju prehranske varnosti;
- razvoj logistične dejavnosti;
- podpora razvoju socialne ekonomije.

Na osnovi aktivnosti predhodnega programskega obdobja posebej obravnavamo usmeritve za sledeče dejavnosti:

Podukrep 1.5.1: Razvoj kmetijstva, gozdarstva in ohranjanje vitalnosti podeželja

Podukrep je namenjen pospeševanju lokalnega razvoja podeželskih območij, da ostanejo vitalna in ustrezno povezana z urbanimi središči. Z izkoristkom lokalnih potencialov, znanja in sodobnih tehnologij želimo izboljšati konkurenčne sposobnosti v panogah kmetijstva, gozdarstva, akvakulture in v drugih perspektivnih dejavnostih na podeželju, ki bodo prebivalcem omogočile večjo stopnjo zaposlenosti ter izboljšan družbeno-ekonomski in socialni položaj. Izvajanje ukrepa poteka ob enakovredni in istočasni skrbi za okolje, naravne vire ter naravno in kulturno dediščino. Predvidene aktivnosti:

Konkurenčnost kmetijstva in gozdarstva:

- spodbujanje povečevanja homogenosti kmetijskih zemljišč, skupne naložbe v mehanizacijo ...;
- razvoj infrastrukture za kmetijsko pridelavo (namakalni sistemi, rastlinjaki ...);
- spodbujanje specializacije kmetij po panogah (pridelava poljščin, vrtnarstvo, trajni nasadi, živinoreja, vinogradništvo) in povečanje obsega oz. količin pridelave sadja in zelenjave ter (sonaravne) živinoreje na kmetijskih površinah;
- spodbujanje prenosa kmetij na mlade gospodarje;
- dvig izobrazbene strukture nosilcev kmetijske dejavnosti;
- prenos znanja med deležniki – z univerz/inštitutov v kmetijsko in gozdarsko prakso, implementacija pametnih rešitev v kmetijstvu in gozdarstvu;
- povečanje informiranosti pridelovalcev in predelovalcev o tehnoloških, trženjskih in ekoloških znanjih v povezavi s kmetijstvom ter kmetijstvom povezanimi dejavnostmi;
- promocija samooskrbe, kratkih lokalnih oskrbnih verig, povezovanje pridelovalcev, predelovalcev hrane in končnih porabnikov, posodobitev pravil javnega naročanja za povečanje lokalne oskrbe, spodbujanje skupne prodaje in promocije na trgu, širitev ponudbe lokalnih proizvodov na tržnicah in razvoj drugih oblik prodaje (npr. spletna prodaja);
- spodbujanje predelave, podpora razvoju dopolnilnih dejavnosti, zlasti razvoju trajnostnega turizma, izrabi OVE, predelavi in storitvam (npr. butični zdravstveni turizem);

- povezovanje za učinkovito gospodarjenje v kmetijstvu in gozdarstvu (npr. spodbujanje združništva, skupin proizvajalcev idr.).

Skrb za ohranjanje narave in okolja:

- preusmerjanje v ekološko kmetovanje;
- ohranjanje, spodbujanje vzgoje in promocija avtohtonih vrst in sort;
- spodbujanje trajnostno naravnega razvoja kmetijstva za ohranjanje naravne in biotske raznovrstnosti območja (Natura 2000, biosferno območje, varovana območja narave ...);
- spodbujanje razvoja krožnih pristopov v kmetijstvu in gozdarstvu;
- spodbujanje trajnostnega gospodarjenja z gozdovi (zlasti gozdov v zasebni lasti);
- prilagajanje na podnebne spremembe (uvajanje bolj odpornih sort, zaščita proti toči, namakanje, ...);
- uporaba obnovljivih virov energije v kmetijstvu, ozaveščanje o ukrepih za varovanje tal in vode (odgovorno ravnanje z odpadki, zmanjševanje oz. nadomeščanje uporabe fitofarmacevtskih sredstev z naravnimi sredstvi ...).

Podporno okolje in dostopnost storitev:

- krepitev prisotnosti svetovalne službe na terenu;
- učinkovita podpora pri koriščenju sredstev PRP;
- razvoj programov za mlade na podeželju;
- učinkovitejše reševanje ovir, ki onemogočajo razvoj in rast kmetij (npr. prostorska politika);
- spodbujanje dostopnosti/ohranjanja lokalne infrastrukture na podeželju (kulturna, izobraževalna, rekreativna ...) za ohranjanje vitalnosti podeželja.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 23.934.480 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Povprečna velikost KZU na KMG	5,73 ha (2016)	5,8 ha	SURS
KMG z registrirano DD/kmetiji	229 (2018)	235	AJPES

Podukrep 1.5.2: Razvoj akvakulture

Namen ukrepa je nadalje razvijati akvakulturo v Posavju, ustvarjati nove zaposlitvene priložnosti ter povečati prepoznavnost in potrošnjo posavskih rib. Predvidene aktivnosti:

- podpora rasti, razvoju in povezovanju obstoječih proizvajalcev – posodabljanje kapacitet, uvajanje novih tehnologij in pametnih rešitev, novi pristopi in tehnologije pri ravnanju z odpadki iz dejavnosti;
- spodbude za zaposlovanje mladih kadrov v sektorju;
- skupno trženje in krepitev lokalne oskrbe;
- aktivnosti za promocijo lokalno pridelane hrane;
- naložbe v predelavo sladkovodnih rib;
- povezovanje dejavnosti s turizmom, pristočnimi dejavnostmi;
- povezovanje akvakulture z varovanjem okolja;
- varovanje območij, pomembnih za naravo (reke, akumulacije);
- urejanje biotopov za spodbujanje biotske raznovrstnosti v sožitju s športno-rekreativnimi dejavnostmi (gramoznica pri Stautu – bregulje, krapi – ribolovni poligon).

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	50 -100 %
Lastni vir	0 - 50 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Št. proizvajalcev	10 (10. 10. 2018)	12	Register MKGP
Št. podprtih projektov s podporo ESPRA	0	3	MKGP

Podukrep 1.5.3: Trajnostna turistična destinacija Čatež – Posavje

Namen ukrepa je nadgradnja prizadevanj za večanje prepoznavnosti turistične destinacije Čatež – Posavje s poudarkom na povezovanju obstoječe in nove ponudbe v skupne turistične proizvode, povečevanju dodane vrednosti v turizmu in ustvarjanju bolj kakovostnih delovnih mest. Predvidene aktivnosti:

- upravljanje in promocija destinacije – krepitev DMO;
- promocija znamke Posavje – polno priložnosti in njenih glavnih produktov;
- krepitev digitalnega trženja in promocije, razvoj aplikacij/pametnih rešitev za turiste;
- spodbujanje sodelovanja vseh ključnih akterjev v destinaciji;
- vzpostavitev piramide ITP in razvoj/nadgradnja ključnih produktov, večanje dodane vrednosti produktom, povezovanje in dopolnjevanje ponudbe, aktivnosti za zmanjševanje sezonskih nihanj;
- razvoj/vključevanje/ohranjanje naravne in kulturne dediščine skozi turizem, spodbujanje in krepitev kulturnega/dediščinskega turizma, razvijanje digitalno obogatenih izkušenj dediščine;
- razvoj turistične dejavnosti ob in na akumulacijah (splavarjenje, turistične ladje, ...);

- povezovanje ponudnikov v inovativne skupne zgodbe in doživetja, razvoj interpretacije, usposabljanje turističnih vodnikov;
- krepitev profesionalizacije v turizmu;
- vključevanje turističnih akterjev v nacionalna združenja;
- spodbujanje kakovosti in trajnosti v turizmu (okoljska trajnost) – uvajanje znaka Green, razvoj kakovostnih trajnostno naravnanih doživetij in usposabljanja turističnih ponudnikov;
- razvoj človeških virov v turizmu – v sodelovanju z izobraževalnimi institucijami izvajati krajša usposabljanja za turistično osebje za dvig kompetenc, izvedba usposabljanja za turistične vodnike, vzpostaviti regijski mehanizem za mentorstvo;
- podpora nosilec pri razvoju nočitvenih kapacitet ter drugih turističnih proizvodov in storitev v turizmu (dostop do razvojnih spodbud, svetovanje, ...) in spodbujanje digitalne transformacije poslovanja;
- razvoj turistične infrastrukture, spodbude za povečanje prenočitvenih kapacitet višje kakovosti v regiji (javne, zasebne),
- prispevanje k zmanjšanju negativnih učinkov na okolje preko spodbujanja multimodalnosti v turizmu.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 41.775.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Št. ležišč	5.670	6.000	SURS
Št. ustvarjenih nočitev	674.982	700.000	SURS

8.2 Družbeni razvoj Posavja

Cilj prioritete je zagotavljati visoko socialno kohezijo in ustvarjati regijo, ki omogoča dostojno, kakovostno in privlačno bivanje vsem skupinam prebivalcev s povečanjem dostopnosti, raznovrstnosti in kakovosti storitev.

V okviru te prioritete posebno pozornost namenjamo skupinam, ki tvegajo izključenost iz družbe ali se soočajo z izzivi na trgu dela. Posebej se usmerjamo na izboljšanje pogojev za mlade in mlade družine, da bi jim omogočili boljše pogoje za delo in življenje v regiji.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Indeks razvojne blaginje	3,5 (2017)	4,5	UMAR

Ukrepi

U2.1: Večja socialna vključenost in razvoj skupnosti

U2.2: Trg dela in zaposlovanje

U2.3: Aktivno in zdravo staranje

U2.4: Zdravstveno varstvo in krepitev zdravja

U2.5: Podpora mladim v Posavju

U2.6: Razvoj kulturnih, športnih in prostora vsebin

U2.7: Razvoj naravne in kulturne dediščine

Ukrep 2.1: Večja socialna vključenost in razvoj skupnosti

Namen ukrepa je podpreti različne pristope socialne aktivacije skupin, ki tvegajo socialno izključenost, so dolgotrajno brezposelne in neaktivne ali so kako drugače prikrajšane, da bi se lažje vključile v družbo in povečale zaposlitvene možnosti. Predvidene aktivnosti:

- nadgradnja in razvoj programov in storitev za povečanje socialne vključenosti in aktivacije ranljivih skupin (starejši, mladi z manj priložnostmi brezposelni, nižje izobraženi, osebe s posebnimi potrebami, brezdomci, invalidi, Romi idr.) – dnevni centri, delovni centri in druge oblike vključevanja (doseganje neaktivne populacije skozi terensko delo);
- krepitev aktivnosti za boljše vključevanje priseljencev in njihovih družin v družbo (učenje jezika, multikulturnost, integracija žensk, ...);
- spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja in solidarnosti s poudarkom na prenosu znanja in usposobljenosti med generacijami ter prostovoljstva;
- identifikacija in prenos javnih storitev na nevladne organizacije;
- krepitev vloge nevladnega sektorja pri razvoju skupnosti;
- spodbude za zaposlovanje v NVO (tudi s prenosom nekaterih javnih storitev na NVO);
- krepitev mreže prostovoljcev;
- aktivnosti za spodbujanje razvoja socialnih inovacij;
- nadgradnja in razvoj programov za zmanjševanje vseh oblik nasilja v družbi;
- spodbujanje medsektorskega sodelovanja pri izvajanju projektov;
- spodbujanje razvoja preventivnih aktivnosti za ranljive skupine mladih;
- večanje vključevanja javnosti v procese odločanja (kot npr. participativni proračun idr.);
- razvoj in nadgradnja infrastrukture.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 6.589.602 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Socialni kapital	90,4 % (2010–2014)	94,5 % (SI-povprečje)	UMAR, Kako živimo v regijah

Stopnja tveganja revščine	18,5 %	16 %	SURS
Število oseb pod pragom tveganja revščine	13.000	Manj kot 11.000	SURS

* Kazalnik, s katerim merimo, koliko prebivalcev ima nekoga, s katerim se lahko pogovori o osebnih in intimnih zadevah, smo poimenovali socialni kapital, čeprav gre bolj za kazalnik socialne opore oz. socialnih stikov in ga tako v naši analizi tudi razumemo. Anketa (UMAR)

Ukrep 2.2: Trg dela in zaposlovanje

Namen ukrepa je povečanje zaposljivosti in zaposlenosti, zlasti dolgotrajno brezposelnih, starejših in drugih skupin brezposelnih oseb, ki so v danem trenutku problematične. Predvidene aktivnosti:

- razvoj ukrepov in spodbud za vključevanje brezposelnih oseb na trg dela (pridobivanje ključnih kompetenc, digitalnih spretnosti, idr. kompetenc za povečanje zaposljivosti);
- podpora delodajalcem za razvoj programov za ohranjanje delovne aktivnosti starejših;
- spodbujanje daljše delovne aktivnosti starejših (več karier, izobraževanje, prilagodljive oblike dela);
- prilagajanje delovnih mest in procesov starejšim;
- prilagajanje delovnih mest ranljivim skupinam (invalidi, mamice samohranilke ...), uvajanje prilagodljivega delovnega časa in prostora;
- krepitev sposobnosti za upravljanje različnih starostnih skupin;
- spodbujanje dejavnosti za krepitev sposobnosti delovne sile (fizično zdravje, telesna sposobnost);
- spodbujanje medgeneracijskega sodelovanja in prenosa znanja med generacijami;
- podpora razvoju mentorskih shem;
- podpora območjem z nadpovprečno visoko brezposelnostjo;
- spodbude za usmerjanje v iskanje poklicev v regiji, zlasti na področju turizma in gostinstva, predelovalnih in drugih dejavnosti z izrazitim primanjkljajem;
- spodbujanje zaključevanja izobrazbe brezposelnih.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 687.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Stopnja brezposelnosti	10,6 %	9.6 %	SURS
Delež dolgotrajno brezposelnih oseb	57,0 %	55 %	ZRSZ

Ukrep 2.3: Aktivno in zdravo staranje

Namen ukrepa je razvijati pogoje za aktivno, zdravo in dostojno staranje prebivalcev regije. Posavje se stara hitreje od slovenskega povprečja, z ukrepom pa želimo zagotoviti, da starejši čim dlje ostanejo aktivni in samostojni ter da ohranjajo svojo socialno mrežo. Predvidene aktivnosti:

- razvoj ponudbe storitev in programov, prilagojenih potrebam starejših;
- naložbe v socialno infrastrukturo za izvajanje dolgotrajne oskrbe (domovi za starejše, varovana oz. oskrbovana stanovanja, gospodinske skupnosti za starejše, ...);
- družbeno inoviranje za razvoj kakovostnih in dostopnih storitev;
- spodbujanje medsebojne pomoči;
- nadgradnja storitev Sopotnika in postopna profesionalizacija;
- spodbude za sobivanje starejših;
- krepitev VŽU za starejše, širitev obstoječih modelov, zlasti na podeželje.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 28.950.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Delež prebivalcev, vključenih v pomoč na domu ali skupnostne oblike bivanja (bivalne enote)	2,9 %	3,5 %	Inštitut RS za socialno varstvo

Ukrep 2.4: Zdravstveno varstvo in krepitev zdravja

Namen ukrepa je izboljšati kazalnike zdravja Posavcev, zmanjšati neenakosti v zdravju v primerjavi z drugimi regijami ter nadgraditi kakovost, obseg in dostopnost zdravstvenih storitev. Predvidene aktivnosti:

- dejavnosti za povečanje dostopnosti in kakovosti zdravstvenih storitev;
- spodbude, da zdravniki ostanejo v domačem okolju, štipendiranje zdravnikov specialistov;
- posodabljanje zdravstvene infrastrukture;
- uvajanje sodobnih poti do družinskega zdravnika (digitalni pripomočki, usposabljanje starejših za uporabo aplikacij na pametnih telefonih idr.);
- razvoj podpornega okolja za promocijo in krepitev zdravja, okrepitev področja duševnega zdravja;
- razvoj mreže za akterjev za boljše naslavljanje ciljnih skupin na področju krepitev zdravja;

- povezava zdravstva ter zaščite in reševanja (prvi posredovalci, uporaba defibrilatorja, mreža, izobraževanje itd.);
- aktivnosti za boljšo integracijo programov na področju zdravstvenega in socialnega varstva;
- vlaganja v posodabljanje infrastrukture v lasti lokalnih skupnosti;
- aktivnosti za pridobivanje manjkajočih zdravnikov in druge zdravstvenega osebja;
- aktivnosti za podporo delodajalcem pri skrbi za fizično in duševno zdravje na delovnem mestu;
- spodbujanje razvoja psihoterapije in svetovalnega dela;
- spodbujanje komplementarnih metod zdravljenja;
- spodbujanje opolnomočenja mladih družin;
- razvoj in nadgradnja programov krepitve duševnega zdravja za različne starostne skupine;
- krepitev programov za več vlaganj delodajalcev v zdravje zaposlenih.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 27.650.501 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Splošna umrljivost Sss/100.000	1086	943 (SI-povprečje)	NIJZ, Zdravje v regiji
Pričakovano trajanje življenja ob rojstvu, moški, ženske	75,4 (m, 2016) 83,1 (ž, 2016)	78,00 (SI-povprečje) 83,9 (SI-povprečje)	Zdravje v regiji, NIJZ

Ukrep 2.5: Podpora mladim v Posavju

Namen ukrepa je izpostaviti problematiko mladih in jo ustrezno vključevati v ostala tematska področja in politike ter spodbuditi aktivno vključevanje mladih v razvojne procese v regiji:

- podpora pri oblikovanju strategije razvoja mladih v regiji in akcijskih načrtov;
- vključevanje mladinske problematike v regionalne in lokalne politike (stanovanjska, zdravstvena, izobraževanje, trg dela in zaposlovanje, ...);
- podpora razvoju mladinske dejavnosti;
- razvoj psihosocialne podpore mladim, aktivnosti ozaveščanja in preventive dejavnosti za mlade;
- spodbude mladim, da ostanejo v regiji;
- krepitev zastopanosti mladih pri odločanju;
- povezovanje mladih z drugimi akterji;
- krepitev vrednot skupnosti (solidarnost, medsebojna pomoč idr.).

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 1.780.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Stopnja brezposelnosti mladih	9,5 %	8,5 %	ZRSZZ

Ukrep 2.6: Razvoj kulturnih, športnih in prostočasnih vsebin

Namen ukrepa je spodbujati razvoj vsebin, ki povečujejo kakovost in privlačnost bivanja ter krepijo družbeno vključenost in povezovanje prebivalcev v regiji in navzven. Predvidene aktivnosti:

- razvoj inovativnih kulturnih, umetnostnih, prostočasnih, športnih in drugih vsebin, ki naslavlja aktualne družbene potrebe;
- podpora lokalnim akterjem za realizacijo projektov;
- aktivnosti za krepitev mednarodnih izmenjav in prepoznavnosti Posavja v slovenskem in mednarodnem prostoru;
- posodabljanje družbene infrastrukture (športne, kulturne, večnamenske), nabava opreme;
- izkoriščanje akumulacij za razvoj rekreativne infrastrukture na in ob akumulacijah (veslaške, kajak, rafting steze, vadbeni poligoni, urejanje kolesarskih in peš poti);
- večgeneracijski dnevni centri razpršeni po različnih krajih, še posebej po podežlju;
- dejavnosti za krepitev regionalne identitete.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 43.077.250 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Št. muzejev in razstavišč/10000 preb.	0,5 (2015)		SURS
Zadovoljstvo z življenjem (0–10)*	6,8 (2013-2015)	7,0 (SI-povprečje)	UMAR, Kako živimo v regijah

Ukrep 2.7: Razvoj naravne in kulturne dediščine

Namen ukrepa je boljše izkoristiti potenciale naravne in kulturne dediščine v smislu njene revitalizacije za razvoj turizma in drugih dejavnosti, ki bogatijo ponudbo regije ter hkrati omogočajo ustvarjanje trajnostnih delovnih mest in večajo kakovost življenja. Predvidene aktivnosti:

- spodbujanje povezovanja akterjev v regiji za razvoj inovativne ponudbe, temelječe na kulturni in naravni dediščini (prenove z namenom ustvarjanja novih turističnih in kulturnih proizvodov), in prispevanje k socialno-ekonomskemu razvoju mest in podeželja v Posavju;
- varovanje in promocija kulturne in naravne dediščine;
- spodbujanje večkulturnega sodelovanja in razvoj spretnosti in znanj za razvoj novih proizvodov in storitev na osnovi kulturne in naravne dediščine ter v povezavi z novimi tehnologijami in digitalizacijo, spodbujanje socialnih inovacij na področju kulturne in naravne dediščine;
- krepitev mobilnosti zaposlenih v kulturnem in kreativnem sektorju ter spodbujanje kulturne participacije.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 7.800.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Št. novih produktov na področju digitalizacije kulturne dediščine	0	3	Lastni podatki

8.3. Zeleno in nizkoogljično Posavje

Cilj prioritete je zagotavljati visoko kakovost prostora in bivanja z ohranjenjem in izboljšanjem naravnih virov, biotske pestrosti, ekosistemski storitev ter spodbuditi prehod na nizkoogljično družbo in se prilagajati na podnebne spremembe.

Posavje je v preteklih letih veliko vlagalo v gospodarsko javno infrastrukturo in tako prispevalo k boljšemu ravnanju z odpadki, odpadnimi vodami, prav tako pa tudi k boljši oskrbi s pitno vodo. Prihodnji izzivi se zlasti nanašajo na trajnostno ravnanje z odpadnimi vodami na aglomeracijah pod 2000 PE, prav tako pa tudi na zagotavljanje optimalne izrabe obstoječih kapacitet. Na področju ravnanja z odpadki so izzivi v zmanjšanju nastajanja odpadkov, povečanju deleža recikliranja in ponovne uporabe surovin.

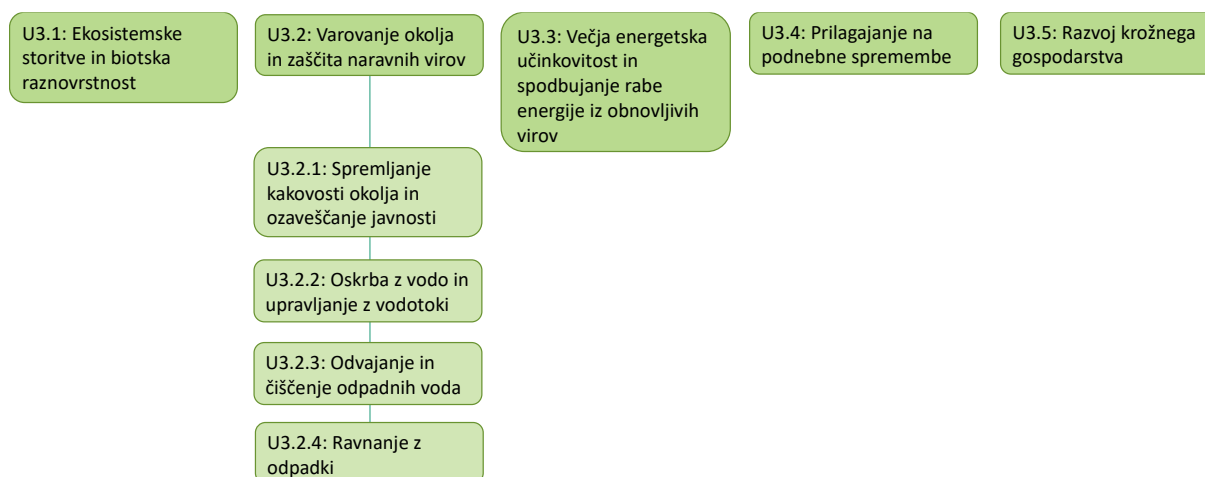
Za prehod na nizkoogljično družbo bo potrebno vlagati v bolj učinkovito rabo energije, proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, lokalizacijo in implementacijo krožnih modelov ter

povečati aktivnosti za doseganje bolj trajnostne mobilnosti. Tudi v Posavju se kažejo posledice podnebnih sprememb in povečanje razumevanja teh procesov, odprava posledic ter preprečevanje tveganj in krepitev odpornosti regije na naravne nesreče sta med ključnimi usmeritvami.

Ogrodje zelenega sistema Posavja tvorijo območja Natura 2000. Izzivi pri trajnostnem zagotavljanju ekosistemskih storitev v regiji se nanašajo zlasti na izboljšanje stanja biotske pestrosti, preprečevanja erozije in onesnaženja tal ter pitne vode, kot tudi varstvo gozdov. V urbanih okoljih pa so izzivi povezani z revitalizacijo in izboljšanje funkcij zelenih površin.

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2016	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Razmerje med ekološkim odtisom (EF) in biokapaciteto regije (BC)	1.71 Vir: Slovenia's Ecological Footprint, 2020		MOP, triletno

Ukrepi

Ukrep 3.1: Ekosistemske storitve in biotska raznovrstnost

Namen ukrepa je prispevati k ohranjanju in izboljšanju ekosistemskih storitev, biotske raznovrstnosti, ekološkega stanja na varovanih območjih narave, kmetijskih in gozdnih zemljiščih, urbanih okoljih ter razskovalne, učne in varstvene infrastrukture.

Sklopi aktivnosti:

Varovana in zavarovana območja

- dejavnosti za zaščito biotske raznovrstnosti, ohranjanje oz. izboljšanje ugodnega stanja habitatov na območjih Natura 2000, dejavnosti za zmanjševanje oz. preprečevanje širjenja invazivnih tujerodnih vrst;
- renaturacija in revitalizacija vodotokov, travišč, mokrišč in drugih habitatov;
- nadaljnji razvoj biosfernega območja, valorizacija naravne dediščine s spodbujanjem trajnostnega turizma;

- dejavnosti ozaveščanja prebivalcev o pomenu ohranjanja narave;
- trajnostni razvoj v območjih Natura 2000;
- dejavnosti za izboljšanje spremljanja stanja narave in biotske raznovrstnosti
- spodbujanje raziskovalne in učne vloge varovanih območij
- valorizacija ekosistemskih storitev varovanih območij narave.

Biotska raznovrstnost na kmetijskih zemljiščih in gozdnih ekosistemih

- dejavnosti ozaveščanja kmetovalcev o pomenu varstvenih ukrepov in ohranjanja biotske pestrosti na kmetijskih površinah;
- spodbujanje agroekoloških ukrepov na kmetijskih površinah;
- dejavnosti za ohranjanje ekološke poveztljivosti, varstvo habitatov in voda ter krajinske prepoznavnosti;
- dejavnosti za izboljšanje spremljanja stanja biodiverzitete na kmetijskih zemljiščih...
- renaturacija in revitalizacija vodotokov, travišč, mokrišč in drugih habitatov
- ozaveščanje lastnikov gozdov o pomenu primerne upravljanja z gozdovi;
- aktivnosti glede trajnostne rabe javnih gozdnih dobrin;
- spodbujanje raziskovanja na področju trajnostnega upravljanja z gozdovi

Zelene površine v urbanih okoljih

- izkoriščanje možnosti mešane rabe kmetijskih in gozdnih površin v urbanih naseljih za rekreacijske, raziskovalne ter učne namene;
- ohranjanje, obnova in razvoj zelenih površin v urbanih naseljih;
- renaturacija in revitalizacija vodotokov, travišč, mokrišč in drugih habitatov na območju zelenih površin.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 6.300.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Delež območij NATURA	37 % (2016)	37 %	Zavod za varstvo narave

Ukrep 3.2: Varovanje okolja in zaščita naravnih virov

Nameni ukrepa so zaščita, varovanje in trajnostna raba naravnih virov ter zmanjševanje antropogenih vplivov na okolje. Ukrep smo zaradi večje preglednosti razdelili na naslednje podukrepe:

Podukrep 3.2.1: Spremljanje kakovosti okolja in ozaveščanje javnosti

Podukrep je namenjen krepitvi ozaveščenosti različnih ciljnih skupin o pomenu varovanja naravnih virov in spodbujanju razvoja konkretnih inovativnih rešitev, ki bodo prispevale k izboljšanju okoljskih kazalnikov.

- ozaveščanje ciljnih javnosti o pomenu odgovornega ravnanja z viri (ravnanje z odpadki, varovanje voda, raba virov v proizvodnji, ...);
- priprava in izvedba pilotnih in demonstracijskih projektov za promocijo zaščite in trajnostne rabe naravnih virov, uvajanje pametnih rešitev;
- povezovanje akterjev na lokalni in regionalni ravni za pripravo skupnih strateških projektov;
- uvedba sistemov spremljanja kakovosti okolja (tla, voda, zrak – namestitve stalnih pametnih merilnikov zraka v mestnih središčih), kjer so ti pomanjkljivi, in obveščanje ciljnih javnosti, spodbujanje raziskovanja na področju varovanja okolja;
- aktivnosti za sanacijo degradiranih površin
- dejavnosti za povečanje nadzora nad ravnanjem z viri.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 1.000.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število merilnikov za spremljanje kakovosti zraka	0	3	občine
Delež investicij za varstvo zraka in podnebja	0,1 %	0,5 %	SURS
Izpusti CO2	580.483 ton/leto (2018)	551.459 ton/leto	Agencija RS za okolje

Podukrep 3.2.2: Oskrba z vodo in upravljanje z vodotoki

Namen ukrepa je zagotavljati vsem prebivalcem in porabnikom kakovostno in nemoteno oskrbo z vodo ter nadalje posodabljati infrastrukturo in izboljšati upravljanje. Predvidene aktivnosti:

- optimiziranje upravljanja z vodovodnimi sistemi;
- naložbe v tehnične izboljšave za zmanjšanje izgub, obnova/rekonstrukcija zastarelih sistemov (izgube) in izgradnja novih vodovodnih sistemov;
- sprejem uredbe vodovarstvena območja, ki upošteva regijske specifičnosti in vlaganja;
- vlaganje v raziskave v vodne vire – analiza glede vodnih zalog;

- izdelava pregleda nad upravljanjem z vodotoki in pritoki (Sava, Krka, Sotla) ter spremljanje in zagotavljanje ukrepov za ohranjanje kakovosti površinskih in podzemnih voda;
- upravljanje in izkoriščanje vodotokov za izgradnjo večjih namakalnih sistemov;
- podpora uvajanju praks, ki ne ali manj ogrožajo vodne vire
- ozaveščanje in podpora naložbam za zajem in uporabo padavinskih voda.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 15.837.030 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Voda dobavljena gospodinjstvom iz javnega vodovoda/prebivalca	33,4 m3	32 m3	SURS

Podukrep 3.2.3: Odvajanje in čiščenje odpadnih voda

S podukrepom želimo nadgraditi sistem odvajanja, čiščenja in ponovne uporabe odpadnih voda na vseh območjih poselitve v regiji, posebej za manjše aglomeracije:

- obnova kanalizacijskih sistemov, kjer je to potrebno;
- urejanje čiščenja voda in ponovne uporabe za za manjše aglomeracije pod 2000 PE in na območjih razpršene poselitve, širjenje območij aglomeracij;
- podpora pri vzpostavljanju čistilnih naprav za industrijo;
- podpora pri vzpostavljanju MKČN (strokovno informiranje, finančne spodbude, ...) in uvajanju novih/alternativnih rešitev za čiščenje in ponovno uporabo odpadnih voda;
- uvajanje pametnih in sonaravnih rešitev in tehnologij;
- spodbujati pilotne projekte za spremljanje kvalitete prečiščene odpadne vode.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 73.910.874 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
% prečiščenih odpadnih voda	79,9 %	85 %	SURS
% investicij za upravljanje odpadnih voda	2,5 %	3 %	SURS

Podukrep 3.2.4: Ravnanje z odpadki

S podukrepom želimo nadalje krepiti ozaveščenost gospodinjstev za pravilno ravnanje z odpadki in povečati raven ponovne uporabe ter zmanjševati količine odpadkov.

- ozaveščanje in spodbude za zmanjševanje nastajanja odpadkov (npr. brezembalažna prodaja izdelkov, zmanjševanje uporabe embalaže za enkratno uporabo)
- spodbude za ustrezno ravnanje z odpadki (povečanje kakovosti zbranih odpadkov, ločevanje na izvoru);
- aktivnosti za povečanje ponovne uporabe in vzpostavitev centra ponovne uporabe, rabe sekundarnih surovin in uvajanje koncepta krožnega gospodarstva;
- preučitev in uvajanje rešitev za energetska izrabo ostanka odpadkov;
- sanacija divjih odlagališč odpadkov;
- aktivnosti za izboljšanje sistema odvoza odpadkov (npr. sofinanciranje pilotnih projektov za avtomatsko poročanje količin odpadkov na ekoloških otokih).

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 2.160.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Ločeno zbrani komunalni odpadki (% nastalih)	68 %	75 %	SURS
Odloženi komunalni odpadki, kg/preb.	14,1	12	SURS
Število centrov ponovne uporabe	2	3	OBCINE (www.cpu-reuse.com)

Ukrep 3.3: Večja energetska učinkovitost in spodbujanje rabe energije iz obnovljivih virov

Namen ukrepa je nadalje spodbujati naložbe v večjo energetska učinkovitost in povečanje rabe energije iz obnovljivih virov. Predvidene aktivnosti:

- spodbujanje naložb v povečanje energetske učinkovitosti javnih in zasebnih stavb (energetske prenove, gradnja skoraj ničenergetskih stavb, posodabljanje kurilnih naprav);
- povečanje sistemskega ogrevanja tudi za zasebne objekte, daljinsko ogrevanje v strnjenih naseljih (zaradi onesnaževanja okolja – biomasa);
- krepitev usposobljenosti kadrov za uporabo novih tehnologij pri izvedbi energetskih sanacij in povečevanju energetske učinkovitosti;
- krepitev razvoja uporabe naravnih izolativnih materialov;
- večanje uporabe lesa in lesnih izdelkov v gradbeništvu za doseganje večjega ponora ogljika
- podpora upravičencem pri koriščenju spodbud države za energetske prenove, gradnje idr. ter podpora ranljivim skupinam pri zmanjševanju energetske revščine;
- prenove javne razsvetljave, pametne rešitve;
- ozaveščanje o pomenu povečanja energetske učinkovitosti;
- povečanje ozaveščenosti in spodbujanje prehoda na OVE;
- spodbujanje rabe termalne energije v regiji (turizem, kmetijstvo, ogrevanje) ter drugih OVE;
- dejavnosti za povečanje samooskrbe z energijo iz obnovljivih virov;
- državne naložbe v izkoriščanje hidroenergetskega potenciala na spodnji Savi;
- naložbe v zagotavljanje varnosti obratovanja jedrske elektrarne;
- razvoj pametnih rešitev na področju energetske učinkovitosti in rabe OVE;
- krepitev dejavnosti lokalnih energetskih agencij.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 77.723.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
št. podprtih projektov	0	6	podatki prijaviteljev

Ukrep 3.4: Prilagajanje na podnebne spremembe

Z ukrepom želimo povečati razumevanje procesov ter zmanjševanje tveganj in krepitev odpornosti regije na podnebne spremembe.

Predvidene aktivnosti:

- dejavnosti za povečanje ozaveščenosti ciljnih javnosti o podnebnih spremembah in posledicah za regijo;

- krepitev odpornosti lokalnih skupnosti za ukrepanje v primerih tveganj zaradi podnebnih sprememb in krepitev usposobljenosti služb za zaščito in reševanje v naravnih in drugih nesrečah;
- nadaljevanje aktivnosti za povečanje poplavne varnosti;
- upoštevanje podnebnih sprememb in prilagajanje nanje v kmetijstvu in gozdarstvu ter drugih dejavnostih (npr. razvoj in implementacija rastlinskega sortnega materiala v kmetijstvu, ...)
- vzpostavljajanje zelene infrastrukture v urbanih območjih;
- urejanje pritokov rek z namenom zmanjšanja poplavne nevarnosti
- revitalizacija in ohranjanje naravnih mokrišč z namenom zadrževanja in stabilizacije vodnih režimov
- aktivnosti za preprečevanje erozije tal zaradi neravnovesnih padavinskih režimov in ohranjanje rodne prsti.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 76.413.242 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Površine zemljišč z urejenim sistemom namakanja			MKGP

Ukrep 3.5: Razvoj krožnega gospodarstva

Namen ukrepa je povečati razumevanje načel krožnega gospodarstva ter aktivirati potencialne za uvajanje krožnega gospodarstva v regiji.

Predvidene aktivnosti:

- dejavnosti za ozaveščanje in prepoznavanje potencialov za uvajanje krožnega gospodarstva
- povezovanje gospodarskih, raziskovalnih, izobraževalnih in drugih razvojnih institucij v nove verige vrednosti
- podpore za pilotno uvajanje krožnih modelov, novih materialov, procesov in tehnologij.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 910.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število novih krožnih modelov	0	1	RRA

8.4 Mobilno in dostopno Posavje

Cilj prioritete je izboljšati povezanost regije znotraj in navzven ter razvijati bolj trajnostne oblike mobilnosti.

Posavje ima pomembno lego ob evropskem prometnem koridorju. Ima sicer relativno dobro razvejano prometno omrežje, ki pa je potrebno obnove ter izboljšanja dostopnosti in kakovosti storitev za uporabnike, kar bi sočasno omogočilo tudi povečanje uporabe javnega prometa. Za regijo je značilna precejšnja delovna mobilnost tako med kraji v regiji kot izven regije, kar dodatno povečuje promet. Pomemben del dostopnosti pa pomeni tudi zagotavljanje širokopasovnih internetnih povezav na belih lisah.

Ukrepi

U4.1: Bolj trajnostna mobilnost

U4.2: Razvoj prometne infrastrukture v regiji

U4.3: Razvoj rečnega prometa

U4.4: Razvoj širokopasovnih povezav in digitalne storitve

Ukrep 4.1: Bolj trajnostna mobilnost

Namen ukrepa izboljšati pogoje v regiji za prehod na bolj trajnostne oblike mobilnosti. Predvidene aktivnosti:

- ozaveščanje javnosti o trajnostni mobilnosti in spodbujanje bolj trajnostnih oblik mobilnosti;
- uresničevanje ukrepov CPS;
- ureditev parkirišč ob vstopu v mesta;
- spodbujanje, stimuliranje uporabe JPP – izboljšanje povezav znotraj regije in navzven;
- izgradnja in razširitev kolesarskega omrežja – regionalna mreža;
- širitev mreže e-polnilnic za avtomobile in kolesa;
- optimizacija prometa in povečanje pretočnosti prometa v urbanih središčih;
- optimiziranje voznih redov za večje koriščenje javnega prometa – medkrajevne povezave, povečanje javnih linij čez dan;
- razvoj urbane multimodalne mobilnosti;
- spodbujanje alternativne (bolj trajnostne) mobilnosti v turizmu;
- zagotavljanje alternativnih možnosti mobilnosti na podeželju;
- razvoj novih učinkovitih oblik prevozov za vse starostne skupine, še posebej mlade in starejše predvsem na odročnih delih podeželja;
- ureditev dnevne sobe kraja, še posebej na podeželju;
- upravljanje mobilnosti.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 148.088.021 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Delež občin, vključenih v načrtovanje CPS	50 % (Brežice, Krško, Sevnica)	100 %	Slovenska platforma za trajnostno mobilnost
Trajnostna strategija intermodalne mobilnosti regije Posavje	0	1	RRA
E-polnilnice za kolesa	1	10	občine
Učinkovite oblike prevoza prebivalcev na podeželju	3	4	občine

Ukrep 4.2: Razvoj prometne infrastrukture v regiji

Namen ukrepa je povečati kakovost, varnost in dostopnost prometne infrastrukture v regiji ter spodbuditi razvoj prometne infrastrukture v regiji. Predvidene aktivnosti:

- posodabljanje cestne infrastrukture (državne, lokalne);
- izgradnja 3. razvojne osi;
- dejavnosti za povečanje učinkovitosti obstoječih železniških povezav, modernizacija železniških prog, urejanje železniških prehodov;
- izkoriščanje potencialov vojaško-civilnega letališča Cerklje ob Krki;
- uvajanje pametnih tehnologij za optimizacijo procesov;
- izboljšanje čezmejne povezljivosti.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 394.179.476 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Izdelava projektne dokumentacije za 3. razvojno os	0	1	DARS, MZI

Ukrep 4.3: Razvoj rečnega prometa

Namen ukrepa je spodbuditi razvoj rečnega prometa na Savi ter boljše izkoriščenosti akumulacij za razvoj turizma in rekreacije. Predvidene aktivnosti:

- povečanje večfunkcionanosti prostora izrabe hidroenergetskega potenciala – urejanje območij in povečanje dostopnosti do reke Save, urejanje športno-rekreativnih površin, intervencijskih poti, ...;
- preveritev možnosti ureditve rečnega pristanišča Brežice v povezavi z intermodalnim tovarnim in mednarodnim JPP;
- plovni režimi za namene turizma;
- spodbujanje turizma ob in na akumulacijah ter rečnega prometa (spodbude za nabavo ustreznih plovil za turistične namene, izposoja plovil, uvajanje turističnih plovil, urejanje vodnih parkov, območja namenjena veslanju, splavarjenju idr.);
- ureditev rekreacijske vodne plovbe po Savi.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število podprtih projektov za spodbujanje razvoja turizma in rečnega prometa	0	2	RRA Posavje (Las Posavje)

Ukrep 4.4: Razvoj širokopasovnih povezav in digitalne storitve

Namen ukrepa je na celotnem območju regije omogočiti dostop do kakovostnih, zmogljivih širokopasovnih povezav. Predvidene aktivnosti:

- zagotovitev širokopasovnih povezav na vseh belih lisah;
- zagotavljanje hitrosti 1Gb/sekundo na vseh povezavah;
- razvoj pripadajočih storitev za povečanje dostopnosti.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 3.100.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
-----------	------

Lastni vir	15 %
------------	------

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število izvedenih projektov za zagotovitev širokopasovne povezave	2	4	občine
Število novih ali posodobljenih e-storitev	0	3	občine

8.5 Skladen prostorski razvoj – povezana mesta in podeželje

Cilj prioritete je zagotavljati racionalen in učinkovit prostorski razvoj, povečevati kakovost življenja in povezanosti urbanih in podeželskih območij ter krepiti prostorsko identiteto regije.

Posavje spada med manjše razvojne regije in nima večjega urbanega središča, temveč so oskrbne, administrativne in upravne funkcije dostopne v somestju Krško – Brežice – Sevnica. Urbana in podeželska območja se soočajo z različnimi izzivi, ki jih je smiselno glede na pretekle izkušnje reševati od spodaj navzgor s krepitvijo institucionalnih kapacitet na regionalni ravni.

Ukrepi

U1: Regionalno prostorsko planiranje

U2: Trajnostni razvoj urbanih naselij

U3: Trajnostni razvoj podeželja

U4: Prenova razvrednotenih površin

U5: Krepitev kapacitet za dobro upravljanje

Ukrep 5.1: Priprava regionalnega prostorskega plana (RPP)

Namen ukrepa je dogovor o prostorskem razvoju Posavja in določitev bistvenih razvojnih priložnosti ter usmeritev za občinske prostorske akte, predvsem usmeritve za razvoj poselitve, gospodarske javne infrastrukture in urejanje krajine z ohranjanjem krajinske identitete. Predvidene aktivnosti:

- opredelitev regijskih ciljev prostorskega načrtovanja in krepitev kakovosti prostora in prostorske identitete regije ter preprečevanje prostorskih konfliktov;
- preudarno ravnanje z viri in zemljišči, racionalna organizacija ključnih dejavnosti v prostoru v okviru policentričnega razvoja in sodelovanja preko administrativnih meja;
- usklajevanje Regionalnega razvojnega programa z RPP;
- krepitev vloge somestja kot gospodarskega, zaposlitvenega, inovacijskega, kulturnega središča;
- ustvarjanje prostorskih pogojev za skladen razvoj mest in podeželja.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 540.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
-----------	------

Lastni vir	15 %
------------	------

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Izdelan regionalni prostorski plan	0	1	Prostorsko-informacijski sistem RS

Ukrep 5.2: Trajnostni razvoj urbanih naselij

Namen ukrepa je spodbuditi razvoj mestnih naselij po načelu od spodaj navzgor. Predvidene aktivnosti:

- opredelitev strategije in akcijskega načrta razvoja urbanih naselij v regiji – krepi vlogo urbanega centra z vidika koncentracije znanja, delovnih mest, vozlišč idej ...;
- naložbe v razvoj dejavnosti in družbene infrastrukture regionalnega pomena na področju izobraževanja, zdravja, socialnega varstva, športa, kulture, javnoupornih funkcij, ...;
- spodbujanje razvoja pametnih mest z visoko kakovostjo bivanja za vse skupine prebivalcev;
- dejavnosti za povečevanje socialne kohezije (ranljive skupine, priseljenci, ...);
- krepitev povezovanja s podeželjem (kratke dobavne poti, mobilnost, storitve, ...);
- nadgradnja sistema Sopotnik, ki deluje na prostovoljni osnovi;
- oživljanje starih mestnih središč;
- razvoj turističnih produktov v centru mest;
- zasaditve in ureditve različnih javnih površin za različne socialne aktivnosti, vključno z upoštevanimi okoljevarstvenimi vidiki;
- optimiziranje in izboljšanje kakovosti ponudbe stanovanj.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 1.800.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Stopnja stanovanjske prikrasnosti %	28 % (2016)	24 %	UMAR, poročilo o razvoju
Stopnja prenaseljenosti stanovanj	17 % (2015)	14 % (SI-povprečje)	UMAR, kako živimo v regijah
Št. podprtih projektov	0	3	LAS Posavje ESRR

Ukrep 5.3: Trajnostni razvoj podeželja

Namen ukrepa je nasloviti lokalne pobude in lokalne potrebe v okviru instrumenta CLLD. Predvidene aktivnosti:

- izdelava dveh strategij lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost (instrument CLLD);
- dejavnosti za krepitev gospodarskega razvoja podeželja in povečanja samooskrbe, dodajanje vrednosti v kmetijstvu, akvakulturi in gozdarstvu ter z njima povezanih dejavnosti, trajnostni turizem, razvoj storitev na podeželju, povečanje lokalnih oskrbnih verig;
- podpora rasti, razvoju in povezovanju obstoječih proizvajalcev – posodabljanje kapacitet, uvajanje novih tehnologij in pametnih rešitev, novi pristopi in tehnologije;
- dodajanje vrednosti proizvodom (kmetijstvo, akvakultura, gozdarstvo)
- urejanje infrastrukture na podeželju ter organiziranje lokalne oskrbe;
- dejavnosti za povečanje socialne kohezije na podeželju, razvoj storitev za ranljive skupine, zlasti starejše, krepitev VŽU na podeželju;
- vzpostavitev infrastrukture za oskrbo starejših;
- podpora aktivnostim socialne aktivacije skupnosti;
- uvajanje koncepta pametnih vasi, prilagojenega potrebam ruralnega okolja in starejšemu prebivalstvu;
- podpora dejavnostim ohranjanja narave in kulturne krajine ter okolja.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 6.732.299 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2018	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Št. podprtih projektov	5	15	LAS Posavje

Ukrep 5.4: Prenova razvrednotenih površin

Namen ukrepa je ohranjati nepozidana zemljišča in okrepiti razvojna prizadevanja v regiji s prenovo degradiranih površin za različne namene:

- načrtovanje razvojnih aktivnosti z dajanjem prednosti prenovi razvrednotenih površin pred posegi v nepozidana zemljišča;
- priprava projektov in pridobivanje sredstev za revitalizacijo/prenovo degradiranih območij;
- izvajanje ukrepov zemljiške politike za spodbujanje prenove.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 7.000.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Površina funkcionalno degradiranih območij FUO	350,8 ha	320 ha	MGRT

Ukrep 5.5: Krepitev kapacitet za dobro upravljanje

Namen ukrepa je načrtno krepiti kapacitete za dobro upravljanje v regiji in vključuje:

- usposabljanje kadrov v javnih, zasebnih in organizacijah civilne družbe za medsektorsko načrtovanje, pripravo in izvajanje razvojnih pobud
- pripravo strateških razvojnih projektov regije
- krepitev mednarodnega sodelovanja regije in vključitev v večje mednarodne projekte
- spremljanje in vrednotenje razvojnih dejavnosti.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: 40.000.000 EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Št. pripravljenih strateških regionalnih projektov	15	15	DRR

Ukrep 5.6: Razvoj obmejnih problemskih območij

Namen ukrepa je na obmejnih problemskih območjih ohraniti poseljenost in razvojno vitalnost in vključuje:

- izboljšanje kakovosti bivanja z izgradnjo in rekonstrukcijo vodovodne in kanalizacijske infrastrukture, s podporo reševanju stanovanjskega vprašanja za mlade in mlade

družine, s programi dolgotrajne oskrbe oseb, ki potrebujejo tujo pomoč ter z izgradnjo športne in rekreacijske infrastrukture,

- izboljšanje prometne dostopnosti z investicijskim vzdrževanjem cestne infrastrukture, izboljšanjem javnega potniškega prometa ter spodbujanjem trajnostne mobilnosti,
- izboljšanje dostopnosti do storitev z ohranjanjem in krepitvijo mreže storitev splošnega pomena (primarno zdravstvo, šole, vrtci, upravne enote, sodstvo, knjižnice, lekarne, banke, pošte, kulturne ustanove...),
- izboljšanje pokritosti območij s širokopasovnim dostopom do interneta,
- izboljšanje gospodarskega stanja s spodbujanjem investicij podjetij in ustvarjanjem novih delovnih mest, razvoja človeških virov, socialnega podjetništva, zadružništva, podpornega okolja za podjetništvo in razvoja turizma.

Časovni načrt za izvedbo: programsko obdobje 2021-2027

Okvirna finančna vrednost: EUR

Predvideni viri financiranja:

EU in SLO	85 %
Lastni vir	15 %

Kvantificirani kazalniki in viri spremljanja kazalnikov:

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Poseljenost občin OPO Št. prebivalcev	28.221	Vsaj ohranjanje	SURS

9. Priprava programskega dela RRP

Decembra 2019 je bil pripravljen 1. osnutek strateškega dela RRP in posredovan MGRT. Regija se je aktivno vključila tudi v pripravo izhodišč na ravni Vzhodne kohezijske regije.

Za pripravo programskega dela je RRA Posavje 12. 8. 2020 objavila poziv za posredovanje predlogov projektnih vsebin na spletni strani, na družbenem omrežju FB in pozvala partnerje tudi preko e-pošte.

Prejeti predlogi projektov oz. projektnih vsebin so bili umeščeni v prioritete in ukrepe RRP. Prejeti predlogi so bili obravnavani na online posvetovanjih z deležniki v regiji, ki so potekala za vsako razvojno prioriteto posebej od 9.12 do 14.12. 2020.

Deležniki iz regije so se udeležili tudi delavnic resorjev za potrebe regij v sklopu priprave Nacionalnega načrta za okrevanje in odpornost (nepovratni in povratni vir):

- ukrepi za izgradnjo, širitev in upravljanje ekonomsko poslovne cone ter spodbujanje družbenih inovacij in alternativnih oblik podjetništva,
- ukrepi namenjeni podjetjem – investicije na depreviligriranih območjih (problemska in obmejno problemska območja),

- turizem in kultura (vlaganje v turistično in javno infrastrukturo, ohranitev ravni varnosti na področju turizma, izboljšanje ugleda Slovenije kot privlačne destinacije, izboljšanja letalska povezljivost, investicije v infrastrukturo na področju kulture in kulturne dediščine – obnova in ohranjanje kulturnih spomenikov ter obnova javno kulturne infrastrukture.

Programski del RRP je v tej fazi še v precejšnji meri indikativne narave. Gre za živ dokument, ki se bo dopolnjeval skladno s prepoznanimi priložnostmi in razpoložljivostjo virov financiranja.

V letu 2021 smo nadaljevali z aktivnostmi dopolnjevalna predvsem programskega dela programa. Tako smo na osnovi zbranih pobud oblikovali ključne programske vsebine, ki smo jih z deležniki pregledali ter dopolnili na spletni razvojni konferenci dne 12.10.2021. Osnutek dokumenta smo objavili na spletni strani ter pozvali vse deležnike k dopolnitvi. V mesecu oktobru 2021 se je tudi Razvojni svet regije Posavje seznanil s 4. osnutkom RRP regije Posavje. Po prejemu mnenja bomo skladno z Uredbo o regionalnih razvojnih programih posredovali v sprejem Razvojnemu svetu regije Posavje.

10. Skupna okvirna finančna ocena vrednosti RRP

Skupna okvirna finančna ocena vrednosti RRP v EUR		1.118.469.644
P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje		146.241.349
U1.1	Inovativno razvojno okolje	4.254.317
U1.2	Podjetno Posavje	5.489.750
U1.3	Gospodarska poslovna infrastruktura	12.232.062
U1.4	Izobraževanje in razvoj človeških virov	58.555.740
U1.5	Podpora perspektivnim dejavnostim	65.709.480
P2: Družbeni razvoj Posavja		116.534.353
U2.1	Večja socialna vključenost in razvoj skupnosti	6.589.602
U2.2	Trg dela in zaposlovanje	687.000
U2.3	Aktivno in zdravo staranje	28.950.000
U2.4	Zdravstveno varstvo in krepitev zdravja	27.650.501
U2.5	Podpora mladim v Posavju	1.780.000
U2.6	Razvoj kulturnih, športnih in prostočasnih vsebin	43.077.250
U2.7	Razvoj naravne in kulturne dediščine	7.800.000
P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje		254.254.146
U3.1	Ekosistemske rešitve in biotska raznovrstnost	6.300.000
U3.2	Varovanje okolja in zaščita naravnih virov	92.907.904
U3.3	Večja energetska učinkovitost in spodbujanje rabe energije iz obnovljivih virov	77.723.000
U3.4	Prilagajanje na podnebne spremembe	76.413.242
U3.5	Razvoj krožnega gospodarstva	910.000
P4: Mobilno in dostopno Posavje		545.367.497
U4.1	Bolj trajnostna mobilnost	148.088.021
U4.2	Razvoj prometne infrastrukture v regiji	394.179.476
U4.3	Razvoj rečnega prometa	0
U4.4	Razvoj širokopasovnih povezav in digitalne storitve	3.100.000
P5: Skladen prostorski razvoj mest in podeželja		56.072.299
U5.1	Regionalno prostorsko planiranje	540.000
U5.2	Trajnostni razvoj urbanih naselij	1.800.000
U5.3	Trajnostni razvoj podeželja	6.732.299
U5.4	Prenova razvrednotenih površin	7.000.000
U5.5	Krepitev kapacitet za dobro upravljanje	40.000.000
U5.6	Razvoj obmejnih problemskih območij	0

11. Opredelitev sistema spremljanja, vrednotenja in organiziranosti izvajanja RRP

11.1 Postopek priprave RRP

V postopek priprave regionalnega razvojnega programa (RRP) so skladno z veljavnim Zakonom o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-2) vključeni naslednji organi na ravni regije:

- Razvojni svet regije Posavje z odbori,
- Svet regije Posavje,
- Regijska razvojna mreža regije Posavje,
- zainteresirana javnost,
- RRA Posavje

Razvojni svet regije Posavje vodi in usmerja pripravo RRP, strokovne, tehnične in administrativne naloge pri pripravi RRP pa opravlja RRA Posavje v sodelovanju z drugimi razvojnimi institucijami v regiji in skladno s programom priprave RRP. Začetek priprave RRP je določen s sprejemom sklepov o pripravi RRP in programom priprave RRP, ki ga je svet sprejel na svoji 12. redni seji dne 25.7.2018.

Sklep o pripravi RRP vključuje navedbo območja priprave RRP in določitev ožje skupine za njegovo pripravo. Program priprave RRP vsebuje:

- navedbo območja priprave RRP (vključene občine),
- vodjo projekta priprave RRP,
- člane projektne skupine,
- zadolžitve razvojnih institucij pri pripravi RRP,
- časovni in finančni načrt priprave RRP.

RRA Posavje v sodelovanju z deležniki v regiji pripravlja RRP 2021 – 2027.

Vodja priprave je za vsebinsko in operativno usmerjanje priprave RRP odgovoren razvojnemu svetu regije. V projektni skupini sodelujejo vodje odborov razvojnega sveta regije in predstavniki RRA Posavje.

Pri programu priprave RRP je potrebno upoštevati časovni načrt priprave programa državnih razvojnih prioritet in investicij, tako da se pripravljata usklajeno. RRP mora biti usklajen z državnimi dokumenti razvojnega načrtovanja: strategijo razvoja Slovenije, strategijo pametne specializacije, operativnimi programom, partnerskim sporazumom in z nacionalnimi razvojnimi politikami. Skladen mora biti tudi z državnim strateškim prostorskim aktom. Za del, ki se nanaša na prostorski razvoj, morajo biti dane smernice ministrstva, pristojnega za prostor. RRP mora biti skladen z varstvenimi in razvojnimi dokumenti zavarovanih in varovanih območij ter izkazovati način razvoja primerjalnih prednosti regije v odnosu do sosednjih regij in pri mednarodnem razvojnem povezovanju.

11.2 Organiziranost izvajanja RRP

Organiziranost izvajanja RRP določa Uredba o regionalnih razvojnih programih. RRP sprejme Razvojni svet regije Posavje, potem ko pridobi mnenje ministrstva, pristojnega za regionalni razvoj. Po sprejetju ga mora potrditi še Svet regije Posavje.

RRP se uresničuje z dogovori za razvoj regije. Dogovor za razvoj regije je definiran kot ključni instrument regionalne politike, ki ga za obdobje štirih let skleneta ministrstvo, pristojno za regionalni razvoj, in razvojni svet regije. Priprava tega se začne z načrtom priprave dogovora, ki se pripravlja skupaj z državnim programom razvojnih prioritet in investicij, s katerim mora biti dogovor usklajen. Načrt pripravi RRA Posavje. V dogovoru za razvoj regije bo poleg regijskih projektov vključenih tudi nekaj ključnih sektorskih projektov, ki bodo izbrani v dogovoru med državo in regijo.

Dogovor za razvoj regije je pripravljen na osnovi poziva MGRT razvojnim svetom regij. RRA Posavje mora pri pripravi predloga dogovora preveriti oziroma zagotoviti:

- finančno izvedljivost dogovora,
- izvedljivost z vidika umestitve projektov v prostor,
- sodelovanje z lokalnimi skupnostmi.

11.3 Spremljanje in vrednotenje učinkov RRP

Način in sistem spremljanja in vrednotenja RRP prav tako določa Uredba o regionalnih razvojnih programih. Za zagotovitev učinkovitega spremljanja mora RRP vsebovati:

- opredelitev in opis razvojnih prioritet regije s kvantificiranimi kazalniki in navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov,
- opredelitev in podroben opis ukrepov v okviru posamezne prioritete s prikazom kvantificiranih kazalnikov in virov spremljanja kazalnikov,
- predstavitev najpomembnejših regijskih projektov, pri čemer mora biti vsak projekt okvirno predstavljen tako, da vsebuje opis kazalnikov ter navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov.

Za spremljanje izvajanja RRP in uresničevanje zastavljenih ciljev je odgovoren razvojni svet regije, ki sprejema letna poročila in končno poročilo o izvajanju RRP. Vsa poročila pripravi RRA Posavje, ki spremlja kazalnike in izvajanje dogovorov za razvoj regij, podatke pa vnaša v informacijski sistem ministrstva.

Letna poročila in končno poročilo o izvajanju RRP vključujejo:

- kratek prikaz sprememb, ki so pomembne za izvajanje RRP, ter njihov vpliv na doseganje ciljev,
- napredek pri doseganju kvantificiranih ciljev z uporabo fizičnih in finančnih kazalnikov,
- dosežene učinke po izvedbi posameznih ukrepov in projektov,
- povzetek pomembnih težav pri izvajanju RRP in ukrepov, sprejetih za njihovo odpravo.

Letno poročilo se predloži MGRT v treh mesecih po koncu koledarskega leta, končno poročilo pa v šestih mesecih po poteku programskega obdobja.

Razvojni svet regije lahko predlaga spremembe RRP. Za postopek priprave se smiselno uporabljajo določbe uredbe, ki urejajo postopek priprave RRP.

Vrednotenja RRP izvaja RRA Posavje tako, da za posamezne vsebine ali celoten program zagotovi neodvisne izvajalce vrednotenja in s pomočjo MGRT zagotovi sredstva za vrednotenje s strani neodvisnih izvajalcev.

12. Opredelitev sistema informiranja in obveščanja javnosti o načrtovanju in izvaajanju RRP

RRA Posavje bo informacije o poteku priprave RRP 2021 – 2027 posredovala prek:

- organizacije strokovnih dogodkov (konferenc, posvetov, delavnic),
- priprave gradiv (za predstavnike medijev, strokovne javnosti),
- podajanja informacij medijem (novinarske konference, sporočila in gradiva za medije),
- objav na spletni strani RRA Posavje (www.rra-posavje.si) in prek drugih komunikacijskih kanalov agencije (družabni omrežji Facebook, elektronske pošte): sklep o pripravi RRP, program priprave RRP, sprejet RRP, najave dogodkov, obvestila, poročila o dogodkih, opisi regijskih projektov itd.,
- vsakodnevne stika prek različnih komunikacijskih kanalov s predstavniki deležnikov v regiji.

RRA Posavje bo skrbela za predstavljanje programa in obveščanje javnosti o vseh aktivnostih pri pripravi in izvaajanju programa.

RRA Posavje bo komunikacijsko strategijo fokusirala na ključne deležnike, ki jih bo ažurno obveščala o pripravi in izvedbi RRP:

- občine v razvojni regiji: predvsem prek organiziranja rednih sej članic, priprav gradiv za seje, posvetovanj z župani, oglaševanja v glasilih občin,
- predstavniki gospodarskih združenj, podjetij ter predstavniki nevladnih organizacij: organizacija strokovnih posvetov, konferenc, delavnic, priprava gradiv za navedene aktivnosti, predstavitev projektov idr.,
- odnosi z mediji: priprava sporočil za javnost/ medije, organizacija novinarskih konferenc, sodelovanje v različnih medijskih konceptih (intervjuji, predstavitve projektov, okrogle mize idr.),
- odnosi s političnimi javnosti na nacionalni ravni.

13. Najpomembnejši regijski projekti

Regijski projekt je v 3. členu ZSRR opredeljen kot razvojni projekt, ki temelji na RRP, uresničuje razvojne prioritete razvojne regije in izkorišča njene razvojne potencialne ter se od lokalnega projekta razlikuje po celovitem reševanju določene problematike v okviru razvojne regije oziroma širšem razvojnem vplivu na razvojno regijo in izven nje.

V tem poglavju je predstavljen indikativni nabor projektov, ki so prispeli na poziv RRA Posavje ter bili dodatno predlagani na izvedenih posvetovanjih z deležniki v decembru 2020 in tekom

leta 2021. viri financiranja predlaganih regijskih projektov so opredeljeni okvirno, saj le-ti v tej fazi priprave RRP še niso znani (1. osnutek OP za izvajanje kohezijske politike še ni na voljo). Zaporedje predstavljenih projektov ne pomeni njihove prioritete.

13.1. Razvoj kadrov v Posavju – Talent center

Prioriteta	P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje
Ukrep	1.4: Izobraževanje in razvoj človeških virov
Povzetek projekta	Kljub velikemu številu brezposelnih se zaposlovalci (podjetja) soočajo s pomanjkanjem ustrezno usposobljenega kadra. To še zlasti velja za t.i. obrtne poklice, med katerimi prevladujejo tehnični poklici. Ob nadaljevanju trenda, kot se nakazuje sedaj, podjetjem grozi, da bodo ostala brez kadra. Če želimo v Posavju ohraniti dobro razvito gospodarstvo in podjetništvo, je zagotavljanje ustreznega kadra nujna. To pa zahteva sistematičen in celovit pristop ne le regionalno, temveč tudi na ravni države. Nujno je boljše sodelovanje med izobraževalnim sistemom in gospodarstvom. Razlogov za pomankanje zaposljlivega kadra je več. Gre za staranje prebivalstva (obstoječi kader se bo upokojil), nesistematičen pristop pri razvoju mladih kadrov za potrebe gospodarstva (prilagoditev izobraževalnega sistema, ki naj temelji na dualnem sistemu), predvsem pa nezadostna in neučinkovita promocija poklicev med mladimi in usmerjanje v iskane poklice. Projekt bo celovito naslovil problematiko zagotavljanja kadrov za gospodarstvo z razvojem podpornega okolja, ki bo povežalo mlade, delodajalce in izobraževalce z namenom mladim približati poklice ter zagotoviti ustrezno pridobivanje znanj in spretnosti za današnje potrebe in prihodnje poklice ter tako zmanjšati vrzeli med ponudbo in povpraševanjem ter za lažji prehod iz izobraževanja v zaposlitev.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je prispevati k zagotavljanju ustrezno usposobljenega kadra za potrebe regionalnega gospodarstva in spodbuditi bolj načrten razvoj kadrov za sedanje in prihodnje potrebe, mladih perspektivnim kadrom pa omogočiti zaposlitev v regiji. Cilj projekta je vzpostavitev pilotnega regijskega talent centra, ki bo z dinamičnim povezovanjem ključnih akterjev izvajal storitve promocije poklicev med mladimi ter razvijal kadre za potrebe zaposlovalcev v regiji. Po pilotni izvedbi je cilj center razširiti tudi prekomejno.
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	MSP oz. vsi gospodarski subjekti mladi (otroci, dijaki, študentje) potencialni podjetniki, brezposelni izobraževalne ustanove
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt je strateškega pomena za področja specializacije regije. Pomanjkanje kadrov je izrazito v predelovalnih dejavnostih in turizmu. Vsa področja regionalne specializacije bodo potrebovala usposobljene kadre s sodobnimi znanji, vključno z digitalnimi znanji in veščinami.
Projektno partnerstvo	OOZ Krško, GZS Posavje, RRA Posavje Lokalne skupnosti, MIŠZ, MDDSZ, MGRT, delodajalci, fakultete, LU, ZSRSZ OS Sevnica

Opis posameznih aktivnosti	- analiza stanja in potreb na področju zaposlovanja v regiji ter redno posodabljanje potreb v sodelovanju z institucijami trga dela, gospodarstvom in izobraževanjem - razvoj storitev oz. programov promocije poklicev in usposobitev kadrov za njihovo izvajanje (podjetniki, mladinski delavci, izobraževalci, prostovoljci, idr.) - izvajanje različnih oblik promocije poklicev v sodelovanju s podjetniki oz. delodajalci (podjetniški vrtci, izbirni podjetniški predmeti v OŠ, podjetniški počitniški tabori in podobno), s poudarkom na iskanih, deficitarnih poklicih, ki omogočajo zaposljivost - razvoj storitev kariernega načrtovanja in prenosa praks iz tujine, vključno s storitvijo opredelitve 'poklicnega profila' mladih in svetovalno podporo pri izbiri poklica - razvoj programov usposabljanja za nadgradnjo znanj in veščin zaposlenih (digitalne veščine, zeleni prehod idr.) - svetovanje za vrednotenje neformalno pridobljenih znanj in vključevanje v neformalne oblike izobraževanja za krepitev temeljih poklicnih kompetenc - preskušanje programov mojstrskih šol in drugih oblik sodelovanja gospodarstva v izobraževalnem procesu (nadgradnja projekta Erasmus+) - sodelovanje pri umeščanju novih oblik izobraževanja v zakonodajni okvir na področju poklicnega izobraževanja - krepitev sodelovanje med podjetji in organizacijami podjetniškega podpornega okolja (inkubatorji ter subjekti inovativnega razvojnega okolja) za povečevanje dodane vrednosti in ustanavljanje novih podjetij (vzpostavitev tehnoloških inkubatorjev za podporo pri razvoju podjetniške ideje v smislu zagotavljanja prostora, opreme, človeških virov za razvoj inovacij in visokotehnoloških izdelkov) - spodbujanje delodajalcev k izboljševanju delovnih pogojev ter boljšemu usklajevanju zasebnega in poklicnega življenja - mreženje in skupna promocija.		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 -2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	8.482.692 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov:			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število novih ali nadgrajenih storitev ali programov	0	1	lastni
Število usposobljenega osebja	0	10	lastni
Število aktivnosti namenjenih mreženju, usposabljanju ali svetovanju za mlade/zaposlene	0	10	lastni

13.2. Les – regijski potencial za razvoj zelenih delovnih mest

Prioriteta	P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje
Ukrep	1.1: Inovativno razvojno okolje
Povzetek projekta	»Les – regijski potencial za razvoj zelenih delovnih mest« je medregijski projekt razvoja in dviga kompetenc ter podjetniških znanj na področju lesarstva. Namenjen je podjetjem in potencialnim podjetnikom, ki delujejo ali imajo namen razviti dejavnost v lesarski panogi na ravni mikro, malih in srednjih podjetij. Projekt obsega 3 module. Modul 1 »Spodbudno razvojno okolje za nastanek in razvoj zelenih delovnih mest v regijah« se osredotoča »Razvoj izdelkov« in »Vodenje in organizacija podjetja«. Modul 2 »Spodbujanje razvoja lesarskih izdelkov z višjo dodano vrednostjo« bo z izbranimi kandidati preko skupinskega in individualnega dela identificiral trge in možnosti vstopa na trg. Modul 3 je namenjen ustvarjanju širše podjetniške klime na področju lesarstva in vzpostavitvi razvojnega partnerstva, interesnih mrež in načina sodelovanja.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je krepitev kompetenc obstoječih in potencialnih podjetnikov na področju lesarstva. Splošni cilj je prispevati k razvoju dodane vrednosti v lesarstvu in boljšemu izkoriščanju lesnega potenciala Slovenije. Cilji projekta: okrepiti razvojna in izobraževalna središča na področju lesarstva in podporno okolje za razvoj novih inovativnih izdelkov/storitev na področju lesarstva in uporabo novih tehnologij, usposobiti potencialne podjetnike za začetek dejavnosti.
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	mikro, mala in srednje velika lesarska podjetja potencialni podjetniki
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt podpira specializacijo regije na področju predelovalne dejavnosti, ki predstavlja enega stebrov posavskega gospodarstva. Sočasno spodbuja k uporabi novih tehnologij in razvoju trajnostnih produktov.
Projektno partnerstvo	RRA Zeleni kras, RRA Posavje, Občina Sevnica Srednja gozdarska in lesarska šola Postojna, ŠC Krško – Sevnica, Srednja šola Sevnica, strokovnjaki za različna področja podjetništva kot mentorji, MSP lesne stroke, zbornice s sekcijami lesarjev, Zavod za gozdove Slovenije, Gozdarski inštitut Slovenije,
Opis posameznih aktivnosti	Projektne aktivnosti: - ozaveščanje in usposabljanje širšega kroga zaposlenih v lesarstvu o trendih v panogi in virih dodane vrednosti - usposabljanje za pridobivanje podjetniških kompetenc mikro in malih podjetij - izbira podjetnikov z identificiranim inovativnim produktom in podpora pri nadaljnjem razvoju izdelka in plasiranju na trg z izkušenimi mentorji, razvojniki, podjetniki ter kompetenčnimi centri - spodbujanje povezovanja akterjev v lesarstvu za pospešitev razvoja in nadaljnje internacionalizacije izdelkov - vzpostavitev centra za krepitev inovacij na področju lesarstva - vzpostavitev in oprema delavnic za izvajanje praktičnega pouka šole in usposabljanja izven šole v podjetjih iz panoge (visokotehnološka oprema za razvoj novih izdelkov) - izvajanje vajeniškega programa mizar

	- vzpostavitev pogojev in izvedba programa lesni tehnik.		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje in Primorsko-notranjske regije		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	1.954.317		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov:			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Podjetniki, vključeni v vsebine modulov	0	75 na posamezno razvojno regijo	Podatki o udeležbi (RRA Posavje, RRA Zeleni kras)
Št. podjetij, ki prejmejo podporo	0	5 na posamezno razvojno regijo	Podatki o udeležbi (RRA Posavje, RRA Zeleni kras)
Vzpostavljene razvojne mreže	0	1 na posamezno razvojno regijo	Vzpostavljena mreža (RRA Posavje, RRA Zeleni kras)

13.3. Vzpostavitev, nadgradnja in upravljanje gospodarske poslovne infrastrukture

Prioriteta	P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje
Ukrep	1.3: Gospodarska poslovna infrastruktura
Povzetek projekta	Projekt je namenjen nadaljnji aktivaciji poslovnih con in krepitvi naložb v regiji. Vključuje naložbe v urejanje poslovnih con in aktivno promocijo in trženje poslovnih površin.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je podpora gospodarskemu razvoju regije. Cilj projekta je zagotavljanje ustreznih poslovnih površin in privabljanje naložb v regijo.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Zagotavljanje ustrezno opremljenih poslovnih površin predstavlja temelj za nadgradnjo področij specializacije regije, zlasti za področje predelovalnih dejavnosti, logistike in IKT.
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje, RRA Posavje
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Vlagatelji iz regije in izven
Opis posameznih aktivnosti	- vzpostavitev oz. nadgradnja ter komunalno opremljanje poslovno obrtnih in industrijskih con - izgradnja proizvodnih prostorov v poslovnih conah - podporna podjetniška infrastruktura - na regionalnem oz. lokalnem nivoju identificirati, zbrati, popisati, ažurirati, predstavljati ter komunicirati informacije o: investicijskih priložnostih (vnos v SPOT-IP), regionalnih/lokalnih strateških dokumentih, poslovnih in drugih conah, tujih investicijah v regiji,

	strukturi poslovnega okolja (podjetja, prevladujoči sektorji, proizvodi in storitve, b2b, b2c, položaj in vloga v dobaviteljskih verigah) ter izvajati aktivnosti za promocijo in trženje investicijskih priložnosti ter delavnice za izobraževanje novih vpisovalcev investicijskih priložnosti in ostalih podatkov.		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	10.222.062 eur		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Nove komunalno opremljene površine v ha	0		občine
Zasedenost novo opremljenih uporabnih površin poslovne cone, namenjenih podjetniški dejavnosti v roku 2 let od zaključka investicije	0	50 %	občine

13.4. Nadgradnja in posodobitev izobraževalne infrastrukture

Prioriteta	P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje
Ukrep	1.4: Izobraževanje in razvoj človeških virov
Povzetek projekta	Gre za krovni projekt vlaganj v infrastrukturo na področju vzgoje in izobraževanja. Projekt sestavlja več podprojektov, ki so nastali na osnovi potreb lokalnih skupnosti in regije.
Namen in cilji projekta	Namen krovnega projekta je zagotoviti ustrezne prostorske pogoje za izvajanje vzgoje in izobraževanja v regiji.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt predstavlja osnovno za dolgoročni razvoj kadrov na vseh ravneh izobraževanja v regiji.
Projektno partnerstvo	Občine Bistrica ob Sotli, Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško, Radeče in Sevnica
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Otroci, ki obiskujejo vrtec, učenci, dijaki, študentje in obiskovalci knjižnic
Opis posameznih aktivnosti	Prenove oz. dozidave ter izgradnje objektov za: - predšolsko vzgojo - osnovnošolsko izobraževanje - srednješolsko izobraževanje in dijaški domovi

	- fakultete		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	52.643.048 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Urejene nove površine za izobraževanje	0		RRA Posavje in nosilci naložb

13.5. Razvojni center kmetijstva in gozdarstva Posavje

Prioriteta	P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje
Ukrep	1.5: Podpora perspektivnim dejavnostim
Podukrep	1.5.1: Razvoj kmetijstva, gozdarstva in ohranjanje vitalnosti podeželja
Povzetek projekta	Kmetijstvo in gozdarstvo sta za Posavje strateški panogi. Posamezni nosilci se težje sledijo tehnološkemu napredku v panogi in pa nujnim prilagoditva dejavnosti zaradi podnebnih sprememb. Posamezni pridelovalec sam ne zmore financirati tehnološkega razvoja in preizkušanja inovativnih praks. Podporo potrebuje za vzpostavljjanje pametnega kmetijstva, povečanja odpornosti pridelave ter pri vključevanju lokalnih proizvodov, zlasti vrhunskih vin, sadja, zelenjave v zeleni in doživljajski turizmu regije ter lokalne oskrbe verige. Podobne so potrebe tudi na področju gozdarstva, kjer je zaradi razdrobljenih posesti gospodarjenje z gozdom še dodatno oteženo. S povezovanjem znanj in virov želimo v regiji vzpostaviti razvojni center, ki bo omogočal nosilcemv kmetijski in gozdarski dejavnosti v regiji lažji dostop do novih znanj, pametnih rešitev in virov za krepitev odpornosti in večanje konkurenčnosti.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je prispevati k večji digitalizaciji in uporabo pametnih tehnologij v kmetijskem in gozdarskem sektorju, razvijati nove trajnostne proizvode, krepiti krožno gospodarstvo in prilagajati sektor na podnebne spremembe. Namen projekta je prav tako zaustaviti opuščanje kmetijskih površin, zlasti vinogradov, ter opolnomočiti mlade, da v kmetijski oz. gozdarski dejavnosti ponovno najdejo priložnost za razvoj delovnih mest. Cilji projekta je vzpostavitev razvojnega centra, ki bo deloval kot osrednje stičišče znanja, raziskovanja in praktičnega prenosa znanj na lokalne pridelovalce in ponudnike na področju kmetijstva in gozdarstva v regiji. Operativno bo center deloval tudi kot učni in demonstracijski

	center in bo povezoval ponudnike v regiji na področju trajnostnega kmetijstva in gozdarstva.		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt je skladen z razvojno specializacijo regije. Vsebina projekta je strateškega pomena za nadaljnji razvoj sektorja kmetijstva (in gozdarstva) tako v smislu prilagajanja na podnebne spremembe in pa krepitev konkurenčnosti zlasti na področju vinogradništva, sadjarstva in zelenjadarstva.		
Projektno partnerstvo	Občine Bistrica ob Sotli, Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško, Radeče in Sevnica, KZ Krško, KGZ Novo mesto, KSTM, CPT, vinogradniki, sadjarji, zelenjadarji, lokalni ponudniki, MSP-ji		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Nosilci kmetijskih (in gozdarskih) dejavnosti, svetovalne in raziskovalne organizacije, podporno okolje za razvoj kmetijstva in podeželja. Lokalni ponudniki izdelkov in turističnih storitev, lokalne skupnosti, zbornice in ostale institucije v povezavi s kmetijstvom.		
Opis posameznih aktivnosti	Vzpostavitev razvojnega centra in njegovih ključnih stebrov. Razvoj in, ki bo izvajal naslednje storitve: - testiranje in uvajanje novih tehnologij na področju kmetijstva in gozdarstva, s poudarkom na vinogradništvu, sadjarstvu in zelenjadarstvu (npr. spremljanje bolezni) - preskušanje novih tehnologij v pridelavi in predelavi vina in drugih proizvodov - razvoj kakovostnih produktov in programov na področju vinogradništva, sadjarstva in zelenjadarstva za zagotavljanje dodatnih prihodkov - izvedba pilotnih oz. demonstracijskih projektov na področju pametnega kmetijstva in delitvene ekonomije - izvedba pilotnih oz. demonstracijskih projektov za prilagajanje na podnebne spremembe (namakalni sistemi, protitočni sistemi..) - informiranje, usposabljanje in prenos dobrih praks - razvoj programov za vključevanje mladih v prostovoljstvo in neformalno izobraževanje povezano z razvojem podeželja, kmetijstva in gozdarstva (delavnice, tabori, naravoslovni dnevi, ...) - razvoj inovativnih produktov s povezovanjem kmetijstva, gozdarstva, turizma in kulturne dediščine.		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 – 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	13.500.000 eur		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Razvojni center za implementacijo tehnologij v kmetijstvu in gozdarstvu	0	1	lastni

13.6. Trajnostno upravljanje, razvoj in promocija turistične destinacije Čatež in Posavje

Prioriteta	P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje		
Ukrep	1.5: Podpora perspektivnim dejavnostim		
Podukrep	1.5.3: Trajnostna turistična destinacija Čatež - Posavje		
Povzetek projekta	Projekt pomeni osnovo za koordiniran razvoj in upravljanje vodilne destinacije Čatež in Posavje. Vključuje aktivnosti upravljanja destinacije, promocije in razvoja specifičnih produktov za promocijo regionalne ponudbe.		
Namen in cilji projekta	Namen projekta je koordiniran razvoj in upravljanje destinacije Čatež in Posavje. Cilj projekta je razvoj in promocija trajnostnih turističnih produktov ter krepitev digitalizacije turistične ponudbe.		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Turizem je prepoznan kot ena razvojnih specializacij regije, ki v zadnjih letih izkazuje rast in kakovostni napredek. Epidemija Covid-19 spremenila potovalne navade in za turistične nosilce v regiji je krepitev odpornosti na tovrstne situacije ter krepitev zelenega turizma in digitalizacije ključna za prihodnji razvoj.		
Projektno partnerstvo	RRA Posavje, Občine Bistrica ob Sotli, Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško, Radeče, Sevnica, LTO-ji v Posavju		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Nosilci turističnega ekosistema v regiji turisti		
Opis posameznih aktivnosti	Aktivnosti se bodo izvajale v več sklopih: - destinacijski management - (digitalni) marketing destinacije kot celote in njenih posameznih produktov - vzpostavitev virtualnega centra za razvoj gastronomije - izdelava kolesarske spletne platforme		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	5.100.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Št. novih virtualnih produktov	0	2	RRA Posavje

13.7. Aktiviranje naravne in kulturne dediščine Posavja za trajnostni turizem

Prioriteta	P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje		
Ukrep	1.5: Podpora perspektivnim dejavnostim		
Podukrep	1.5.3: Trajnostna turistična destinacija Čatež - Posavje		
Povzetek projekta			
Namen in cilji projekta	Namen projekta je aktiviranje potencialov naravne in kulturne dediščine za trajnostni razvoj turizma. Cilj projekta je revitalizirati objekte kulturne dediščine in jim dati nove vsebine ter zagotoviti ustrezno interpretacijo naravne dediščine.		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Trajnostni turizem je ena od specializacij regije. Regija še ni v celoti izkoristila priložnosti za razvoj inovativne in butične ponudbe na temelju aktiviranja naravne in kulturne dediščine. S tem projektom bo obiskovalcem in turistom ponudila nove motive za obisk destinacije.		
Projektno partnerstvo	Občine in kulturne ustanove regije Posavje in skrbniki naravne dediščine		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Nosilci turističnega ekosistema v regiji Turisti in obiskovalci		
Opis posameznih aktivnosti	Projekt se bo izvajal v več sklopih: - izgradnja prenočitvenih kapacitet, vključno s povečanjem kapacitet na osnovi prenove razvrednotenih površin - revitalizacija naravne in kulturne dediščine - izvirne zgodbe Posavja - športni turizem - krepitev trajnostne mobilnosti (ureditev pešpoti, kolesarska infrastruktura) - turizem v gozdnem prostoru		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	35.720.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število podprtih projektov	0	3	Lastni viri

13.8. Posavje – vključujoče, varno in povezano

Prioriteta	P2: Družbeni razvoj Posavja		
Ukrep	2.1: Večja socialna vključenost in razvoj skupnosti		
Povzetek projekta	Projekt zajema tako infrastrukturne ureditve kot programske vsebine za ranljive ciljne skupine prebivalcev.		
Namen in cilji projekta	Namen projekta je opolnomočiti ranljive skupine v regiji ter jim omogočiti bolj kakovostno življenje in spodbujati vključenost za vse generacije in prispevati k deinstitucionalizaciji. Cilj projekta je zagotovitev prostorov in razvoj specifičnih programov (dnevni centri, delovni centri, krizni centri..).		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt je posredno povezan z razvojno specializacijo regije. Projekt naslavlja enega od dejavnikov kakovosti življenja v regiji in prispeva k aktiviranje človeških virov ranljivih skupin za aktivno vključevanje v družbo.		
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje s partnerji		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Ranljive ciljne skupine prebivalcev		
Opis posameznih aktivnosti	Projekt vključuje več sklopov aktivnosti: - zagotavljanje prostorskih možnosti za ranljive skupine in nevladne organizacije, ki izvajajo programe socialne vključenosti - razvoj programov za opolnomočenje Romov (razmejiti, kaj se bo izvajalo in fin. iz RRP in kaj iz drugih virov, ki so jih pridobile občine za namen razreševanja romske problematike izhajajoč iz Nacionalnega programa ukrepov Vlade RS za Rome za obd. 2021-2030). - izobraževalni center za Rome - albanska skupnost: vzpostaviti in razviti je treba program za brezposelne priseljene ženske iz Albanije (od doseganja do vključitve v slovensko družbo, s posebnim poudarkom na tečajih slovenskega jezika, ki bi učil homogeno skupino albansko govorečih – z možnostjo varovanja otrok v času tečaja); Razvoj programov za večjo vključenost albanske manjšine. - razvoj programov medkulturnega povezovanja v lokalnih skupnostih - razvoj prostorskih možnosti in programov za podporo otrokom, mladostnikom in žrtvam nasilja - razvoj rednega programa psihosocialne pomoči za mladostnike		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	6.769.602 eur		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	

Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število projektov z vključenimi ranljivimi ciljnim skupinami v programe	0	1	lastni

13.9. »Aktivirajmo Posavje«

Prioriteta	P2: Družbeni razvoj Posavja
Ukrep	2.2: Trg dela in zaposlovanje
Povzetek projekta	Projekt naslavlja ranljive skupine v regiji in predvideva razvoj in uvajanje različnih programov in storitev za opolnomočenje in njihovo aktivacijo za vključitev na trg dela.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je opolnomočenje težje zaposljivih brezposelnih oseb. Cilj projekta je socialna aktivacija in ponovna vključitev na trg dela.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt prispeva k aktiviranju ranljivih skupin in njihovemu vključevanju na trg dela. Posredno lahko prispeva tudi k zaposlovanju na področjih specializacije regije, zlasti na področju turizma.
Projektno partnerstvo	Ljudska univerza Krško
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Ranljive skupine – brezposelni, migranti, Romi, osebe s težavami v duševnem zdravju
Opis posameznih aktivnosti	Opolnomočenje brezposelnih, ki so prejemniki denarno socialnih pomoči ali osebam s kompleksno socialno problematiko, migrantov, Romov in ostalih dolgotrajno brezposelnih tudi z lažjimi težavami v duševnem zdravju (razvoj programov delovne vključenosti). Podpora pri iskanju rešitev na zaposlitvenem in osebnem področju; spodbudo za vzpostavljanje stikov z delodajalci; zastopanje pri vključitvah v delovne aktivnosti pri delodajalcih; vsebine s področja osebne rasti in opolnomočenje za trg dela. Podpora za razvoj posebnih programov pri potencialnih delodajalcih, socialnih podjetjih idr. Prepoznavanje priložnosti za uporabo znanja albanskega jezika v nekaterih dejavnostih (tolmačenje, prevajanje) Vključevanje ranljivih skupin v socialno podjetništvo, digitalni marketing, zelena delovna mesta in poklice v turizmu ter kulturi; Spodbujanje prostovoljstva med mladimi (usvajanje in nabor kompetenc).
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Krško, Sevnica, Brežice
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	687.000 EUR

Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
število podprtih projektov	0	1	lastni

13.10. Namestitve in programi integrirane oskrbe

Prioriteta	P2: Družbeni razvoj Posavja		
Ukrep	2.3: Aktivno in zdravo staranje		
Povzetek projekta	Projekt predvideva zagotovitev nastanitvenih zmogljivosti za starejše, skupnostne oblike bivanja in izvedbe programov za kvalitetnejše bivanje starejše populacije prebivalstva.		
Namen in cilji projekta	Namen projekta je zagotavljanje varne in dostojne starosti ter socialno varstvenih storitev za starejše. Cilj projekta je v regiji zagotoviti različne tipe nastanitvenih zmogljivosti za starejše, ustrezne socialno-varstvene storitve zanje ter nadgraditi storitve integrirane oskrbe starejših.		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt neposredno ne naslavlja področja razvojne specializacije regije. Posredno pa omogoča razvoj kakovosti bivanja, ki je eden od ključnih pogojev pri odločanju o zaposlitvi ali naložbah v neko okolje.		
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje s partnerji		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Starejši nad 65 let		
Opis posameznih aktivnosti	Projekt bi se izvajal v več sklopih: - vzpostavljane novih oblik institucionalnega varstva (zemljišča, OPPN, projekti...) - izgradnja oz. obnova nastanitev za starejše (domovi starejših občanov, prilagojeni apartmaji za starejše, oskrbovana stanovanja, enote domov za starejše z dnevnim varstvom) - integrirana oskrba - uvjanje koncepta Srebrne pametne vasi kot primer dobre prakse.		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	28.950.000 eur		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	

Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2018	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Delež prebivalcev vključenih v pomoč na domu ali skupnostne oblike bivanja (bivalne enote)	5,6 %	6,2 %	Inštitut RS za socialno varstvo

13.11. Naložbe v zdravstveno infrastrukturo

Prioriteta	P2: Družbeni razvoj Posavja		
Ukrep	2.4: Zdravstveno varstvo in krepitev zdravja		
Povzetek projekta	Projekt zajema zagotovitev infrastrukturnih pogojev v regiji za izvajanje zdravstvene dejavnosti tako na primarni, sekundarni kot na terciarni ravni.		
Namen in cilji projekta	Namen projekta je zagotoviti ustrezne pogoje za izvajanje zdravstvene dejavnosti na primarni, sekundarni in terciarni ravni.		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt neposredno ne naslavlja področja razvojne specializacije regije. Posredno pa omogoča večjo kakovost bivanja, ki je lahko eden od dejavnikov pri odločanju o zaposlitvi ali naložbah v neko okolje.		
Projektno partnerstvo	Ministrstvo za zdravje, Splošna bolnišnica Brežice, Občine regije Posavje in zdravstveni domovi regije Posavje		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Prebivalci regije Posavje		
Opis posameznih aktivnosti	Projekt bi se izvajal v več sklopih: - izgradnja objekta F in rekonstrukcija objekta A Splošne bolnišnice Brežice za ureditev negovalne bolnišnice za regijo Posavje - prizidava in prenova oz. nadgradnja zdravstvenih domov v regiji Posavje		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	25.650.501 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	

Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Splošna umrljivost Sss/100.000	1086	943 (SI-povprečje)	NIJZ, Zdravje v regiji

13.12. Privlačni pogoji za bivanje mladih v regiji

Prioriteta	P2: Družbeni razvoj Posavja		
Ukrep	2.5: Podpora mladim v Posavju		
Povzetek projekta	Projekt zajema zagotavljanje bivalnih pogojev za bivanje mladih s ciljem zagotavljanja stanovanjskih kapacitet za bivanje mladih v regiji z uporabo različnih pristopov in modelov aktivacije stanovanjskih površin.		
Namen in cilji projekta	Namen projekta je zadržati mlade v Posavju in jim omogočiti ustrezne pogoje za bivanje. Cilj projekta je zagotavljanje stanovanjskih kapacitet.		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt je posredno ključno povezan z razvojno specializacijo regije. Za razvoj vseh panog razvojne specializacije je namreč ključno zagotavljanje ustreznih kadrov in zadržanje mladih v regiji. S tem projektom bo zagotovljeni osnovni pogoji za večjo dostopnost stanovanj v regiji, vključno s kadrovskimi stanovanji.		
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje s partnerji		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Mladi regije Posavje		
Opis posameznih aktivnosti	- ukrepi za revitalizacijo posameznih hiš na podeželju - gradnja stanovanj v urbanih središčih - ureditev kadrovskih stanovanj za delavce v perspektivnih panogah - pilotiranje alternativnih modelov za večjo dostopnost stanovanj - ukrepi za omejevanje rasti cen nepremičnin - ukrepi za spodbujanje bolj trajnostne gradnje - vključevanje mladih v komunikacijski proces.		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	3.600.000 eur		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Nove ali obnovljene stanovanjske površine	0		občine

13.13. Pogoji za razvoj športnih in prostočasnih aktivnosti v regiji Posavje

Prioriteta	P2: Družbeni razvoj Posavja
------------	-----------------------------

Ukrep	2.6: Razvoj kulturnih, športnih in prostočasnih vsebin		
Povzetek projekta	Projekt zajema ureditev pogojev za dvig kvalitete življenja prebivalcev v regiji, kar vpliva tudi na zdravje prebivalcev in zdrav življenjskih slog.		
Namen in cilji projekta	Namen projekta je prebivalcem regije zagotavljati ustrezno dostopnost pokritih in odprtih športnih in rekreacijskih površin ter vzpodbuditi in krepiti zdrav življenjski slog.		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt je posredno povezan z razvojno specializacijo regije. S projektom bodo zagotovljeni boljši pogoji za razvoj športnih in prostočasnih aktivnosti, kar je pomemben dejavnik kakovosti bivanja in s tem tudi konkurenčna prednost pri odločanju o tem, kje bodo delovni aktivni prebivalci iskali zaposlitev. Proste kapacitete bodo lahko namenjene produktom športnega turizma.		
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Prebivalci regije Posavje		
Opis posameznih aktivnosti	- izgradnja oz. ureditev športno rekreacijskih površin in objektov v regiji Posavje - ureditev in izgradnja gorskokolesarskih poti - izgradnja objektov za urbane športe - ureditev dostopa do rek (pristanišč) za šport in rekreacijo (na akumulacijskih bazenih HE) - čolnarne (npr. Krško)		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	34.460.000 eur		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Novo urejene športno rekreacijske površine	0	6	občine

13.14. Zagotavljanje infrastrukturnih pogojev na področju kulture

Prioriteta	P2: Družbeni razvoj Posavja
Ukrep	2.6: Razvoj kulturnih, športnih in prostočasnih vsebin
Povzetek projekta	Regija Posavje je bogata z kulturno dediščino, ki je potrebna revitalizacije in obnove, kar projekt naslavlja.

Namen in cilji projekta	Namen projekta je prebivalcem regije zagotoviti dostopnost in ustrezno kakovost prostorov za izvajanje kulturne dejavnosti in društvenega povezovanja. Cilj projekta je obnova objektov in vsebinska nadgradnja programov.		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt se povezuje s specializacijo regije na področju trajnostnega turizma. Razvoj kulturne ponudbe je pomemben dejavnik, ki povečuje privlačnost destinacije za obisk, spoznavanje in doživljanje lokalne ponudbe.		
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje s partnerji		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Turisti, prebivalci regije, obiskovalci, institucije		
Opis posameznih aktivnosti	- izgradnja oz. ureditev kulturnih objektov v regiji Posavje - arheološke raziskave - podpora razvoju novih vsebin		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 – 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	24.467.520 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število obnovljenih kulturnih objektov	0	8	občine

13.15. Zgodovina in kulturna dediščina skozi pripovedna doživetja

Prioriteta	P2: Družbeni razvoj Posavja
Ukrep	2.7: Razvoj naravne in kulturne dediščine
Povzetek projekta	
Namen in cilji projekta	Namen projekta je z novimi pristopi in digitalnimi orodji razviti interaktivne vsebine v kulturni dediščini. Cilj projekta je privabiti večje število obiskovalcev na podlagi oblikovanih interaktivnih in digitalnih vsebin kulturne dediščine.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Digitalizacija in IKT je prepoznana kot horizontalno področje specializacije. S projektom bodo razvite digitalne rešitve za interpretacijo zgodovine in kulturne dediščine. Sočasno projekt podpira tudi razvojno specializacijo na področju turizma.

Projektno partnerstvo	kulturne ustanove Posavja s partnerji		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Obiskovalci, turisti, prebivalci, institucije		
Opis posameznih aktivnosti	- razvoj in priprava vsebin muzejev in gradov za osebe z različnimi vrstami oviranosti (starejši, gibalno ovirani, slepi/slabovidni, gluhi/naglušni...) - razvoj in priprava interaktivnih in digitalnih orodij (e-vodniki...) - uvedba interaktivnih digitalnih tabel (po vzoru iz Ljubljane – promocija kulture, narave itn.); - vzpostavitev interaktivnih kulturnih (ali kulturno-turističnih) poti kulturne dediščine s pomočjo digitalnih orodij (primer: aplikacija, ki zastavlja »izzive« na kulturnih točkah); Razvoj vsebin in orodij bo potekal interdisciplinarno (primer: zgodovina razvoja Nuklearne elektrarne).		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 – 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	950.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Novi interaktivni produkti v kulturni dediščini	0	6	Kulturne ustanove

13.16. Ohranjanje biotske raznovrstnosti

Prioriteta	P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje
Ukrep	3.1: Zeleni sistemi in biotska raznovrstnost
Povzetek projekta	S projektom je predvideno izboljšanje stanja narave in biotske pestrosti v Posavju preko naslednjih ključnih segmentov: Revitalizacija vodnih virov - deli rek, potoki, mokrišča, mlake, izviri Revitalizacija suhih travišč Revitalizacija in celovito upravljanje sekundarnih habitatov Izobraževanje turističnih vodnikov z vsebinami s področja narave in označitev elementov naravne dediščine
Namen in cilji projekta	Namen projekta je prispevati k ohranjanju narave v regiji Posavje. Cilj projekta je vzpostavitev ukrepov za izboljšanje stanja habitatov in biotske raznovrstnosti ter boljša ozaveščenost prebivalstva o pomenu ohranjanja narave preko:

	- izboljšanja stanja vodnih virov v povezavi z izboljšanjem stanja vodnega in obvodnega življa, - izboljšanja stanja suhih travnikov v povezavi z izboljšanjem stanja življa, - izboljšanja stanja sekundarnih habitatov v povezavi z izboljšanjem stanja ključnih vrst - zagotavljanja celovitega dolgoročnega upravljanja - izboljšanja krajinske pestrosti - boljšega prilagajanja na podnebne spremembe - izobraževanja turističnih vodičev z vsebinami s področja narave in označitev elementov naravne dediščine S projektom bomo dosegli: - izboljšanje stanja narave in biotske pestrosti v Posavju - strokovno vzdrževanje - povezanost na področju predstavitve naravne in kulturne dediščine - usklajene rešitve na področju predstavitve naravne in kulturne dediščine - izobraževanje turističnih vodičev - pripravo sodobne interpretacije na terenu - pripravo podpornih materialov pri predstavitvi, npr. zloženke, filmi, publikacije, info table - priprava turističnih produktov.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt naslavlja področje razvojne specializacije regije. Z zagotavljanjem aktivnosti varovanja vodnih virov in habitatov se zagotavlja trajnostno kmetijstvo na eni in pa aktivirajo potenciali za razvoj trajnostnega turizma.
Projektno partnerstvo	ZRSVN (OE Novo mesto in OE Celje) in partnerji (RRA Posavje, ZVKDS, ZGS, DRSV, KGZS, Kozjanski park, občine na območju celotne regije, turizem, društva, Zavodi, lastniki zemljišč)
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Lokalne skupnosti, lokalno prebivalstvo, lastniki, šole
Opis posameznih aktivnosti	Projekt se bo izvajal v več sklopih: - revitalizacija vodnih virov v kombinaciji z označevanjem vodnih virov ter ozaveščanjem o pomenu vodnih virov in zagotavljanjem dolgoročnega upravljanja z vodnimi viri V zadnjem obdobju beležimo negativno stanje vodnih virov, tako tekočih voda kot tudi stoječih. Slabo stanje se izkazuje preko monitoringov kvalitete vode, monitoringov rastlinskih in živalskih vrst in tudi vse pogostejših škodah ob velikih poplavnih dogodkih. Zato je potrebna revitalizacija vodnih virov s ciljem povečanja naravnih hidromorfoloških procesov, obujanja nekdanjih mrtvic, izboljšanja krajinske pestrosti, izboljšanje stanja rastlinskih in živalskih vrst in boljšega prilagajanja na podnebne razmere. Za vzor lahko vzamemo renaturacijo vodnih virov po vzoru projekta Viri življenja (Bela krajina, Interreg 2009-2012). - revitalizacija in vzpostavitev celovitega dolgoročnega upravljanja in strokovnega vzdrževanja sekundarnih habitatov Na območju regije so kot posledica raznih posegov nastali številni sekundarni habitati, ki so postali pomembni življenjski prostor naravovarstveno pomembnim živalskim in rastlinskim vrstam (npr. Glinokopi, gramoznice, gnezdilne stene, travniki, ribniki, obrežna vegetacija). Zaradi ne celovitega vzdrževanja in upravljanja so v

	slabem stanju. Potrebno je izboljšanje stanja sekundarnih habitatov in predvsem vzpostavitev celovitega dolgoročnega upravljanja in strokovnega vzdrževanja. - vzpostavitev ugodnega stanja in zagotovitev dolgoročnega ohranjanja suhih travnišč Aktivnost je namenjena vzpostavitvi ugodnega stanja in zagotavljanju dolgoročnega ohranjanja suhih travnišč (dveh prioriteten Natura 2000 habitatnih tipov - 6210(*) in 6230(*) ter nanje vezanih rastlinskih in živalskih vrst) na štirih območjih Natura 2000: Gorjanci-Radoha, Bohor, Orlica, Vrbina, Kum, kot podpora kvalifikacijskim vrsta na območju Natura 2000 Kozjansko in tudi na naravovarstveno pomembnih rastiščih izven območij Natura 2000. Vsa območja se soočajo s problemi zaraščanja in opuščanja kmetijske rabe na eni strani in s problemom neustrezne kmetijske rabe (intenzivne) na drugi strani. Predvideno je spodbujanje trajnostne rabe suhih travnišč predvsem s povezovanjem zainteresiranih kmetovalcev/lastnikov, čiščenjem zaraščenih zemljišč, najemom zemljišč in nudenjem opreme za obdelovanje zemljišč kot tudi nudenjem podpore za vzpostavitev ustreznih struktur habitatov (preizkušanje metod košnje, paše in sadjarstva). Sočasno z izvedbo konkretnih naravovarstvenih akcij bo z ozaveščanjem, izobraževanjem in mreženjem kmetovalcev/lastnikov/upravljalcev zemljišč ter ustreznim managementom območij dodatno zagotovljeno dolgoročno ohranjanje ugodnega stanja habitatnega tipa. Poudarek projekta bo na povečanju ekonomske upravičenosti kmetovanja s skupnim oblikovanjem in razvojem privlačnih tržnih produktov in programov vezanih na ohranjanje rabe suhih travnišč. Opremljene bodo tudi manjše interpretacijske točke, vzpostavljeni izobraževalni programi ter aktivnosti za šole in splošno javnost. Izobraževanje turističnih vodičev z vsebinami s področja narave in označitev elementov naravne dediščine Regija je bogata z naravno in kulturno dediščino, ki jo je potrebno strokovno predstavljati. V ta namen je potrebno izobraziti turistične vodiče in pripraviti osnovno sodobno interpretacijo. Na območju regije ni vzpostavljenega celostnega pristopa pri predstavitvi naravne in kulturne dediščine. Prav tako ni zagotovljenega dolgoročnega upravljanja s temi vsebinami. V ta namen je pomembno vzpostaviti povezanost deležnikov na območju predstavitve naravne in kulturne dediščine, pripraviti skupno strategijo za področje predstavitve naravne in kulturne dediščine, ozaveščanje in izobraževanje ter postavitev strokovne in sodobne interpretacije na terenu, kjer je to primerno. - aktivnosti za izboljšanje stanja biotske raznovrstnosti - ohranjanje, obnova in razvoj zelenih površin v urbanih naseljih
Okvirni časovni načrt projekta	2021 – 2027
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje

Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	6.300.000 eur		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Površina izboljšanega stanja habitatnih tipov in vrst		50 ha	ZRSVN
Delež območij NATURA	37 % (2016)	37	ZRSVN

13.17. Spremljanje in izboljšanje kakovosti okolja

Prioriteta	P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje		
Ukrep	3.2: Varovanje naravnih virov		
Podukrep	3.2.1: Spremljanje kakovosti okolja in ozaveščanje javnosti		
Povzetek projekta	Projekt predvideva javni monitoring na področju spremljanja kakovosti okolja.		
Namen in cilji projekta	- izboljšanje kakovosti tekočih voda, revitalizacije... - izboljšanje kakovosti zraka		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt neposredno ne naslavlja razvojne specializacije regije, zagotavlja pa pogoje za spremljanje kakovosti okolja, kar je po drugi strani pomembno ne le za kakovost bivanja temveč tudi za razvoj dejavnosti turizma in kmetijstva.		
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Prebivalci regije Posavje		
Opis posameznih aktivnosti	- priprava strateških skupnih strateških projektov na regionalni ravni - uvedba sistemov spremljanja kakovosti okolja - izvedba demonstracijskega projekta na ravni regije - bolj celovita obravnava, zajem vseh vidikov		
Okvirni časovni načrt projekta	2022 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	1.000.000 eur		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	

Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število merilnikov za spremljanje kakovosti zraka	0	3	občine

13.18. Hidravlične izboljšave vodovodnega sistema v Posavju

Prioriteta	P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje		
Ukrep	3.2: Varovanje naravnih virov		
Podukrep	3.2.2: Oskrba z vodo in upravljanje z vodotoki		
Povzetek projekta	Projekt predvideva obnove in rekonstrukcije vodovodnih sistemov z namenom zmanjšanja vodnih izgub ter zagotavljanja novih/rezervnih vodnih virov.		
Namen in cilji projekta	Namen projekta je zagotavljanje dostopne, kakovostne in učinkovite oskrbe z vodo za prebivalce regije. Cilj projekta je nadgraditi omrežje za oskrbo s pitno vodo v regiji Posavje		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt zagotavlja osnovne pogoje za kakovost življenja in dela v regiji in tako posredno prispeva tudi k zagotavljanju ustreznih pogojev z razvoj dejavnosti na področju specializacije regije.		
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Občine, komunale, uporabniki		
Opis posameznih aktivnosti	- obnova oz. rekonstrukcije zastarelih sistemov in izgradnja novih odsekov vodovodnih sistemov - sanacija obstoječih in zagotovitev novih/rezervnih virov pitne vode - naložbe v tehnične izboljšave za zmanjšanje vodnih izgub - priprava hidravličnega modela po vodovodnih sistemih		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	15.837.030 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2020	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
% priključenosti na javne vodovodne sisteme	89	slovensko povprečje	občine

13.19. Odvajanje in čiščenje odpadnih komunalnih voda v Posavju

Prioriteta	P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje		
Ukrep	3.2: Varovanje naravnih virov		
Podukrep	3.2.3: Odvajanje in čiščenje odpadnih voda		
Povzetek projekta	Projekt zajema ureditev sistema odvajanja in čiščenja odpadnih voda v manjših in večjih aglomeracijah.		
Namen in cilji projekta	Namen projekta je zagotavljanje celovitega upravljanja z odpadnimi vodami v regiji. Cilj projekta je posodobiti obstoječe in zgraditi novo kanalizacijsko omrežje na območjih strnjene poselitve in vzpostavitev rešitev odvajanja odpadnih voda v aglomeracijah pod in nad 2000 PE.		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt zagotavlja osnovne pogoje za kakovost življenja in dela v regiji in tako posredno prispeva tudi k zagotavljanju ustreznih pogojev z razvoj dejavnosti na področju specializacije regije, še zlasti kmetijstva in trajnostnega turizma.		
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Občine, komunale, uporabniki		
Opis posameznih aktivnosti	Projekt se bo izvajal v 2 sklopih: - izgradnja kanalizacijskega sistema – aglomeracije nad 2000 PE - izgradnja kanalizacijskega sistema – aglomeracije pod 2000 PE - priprava hidravličnega modela		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	65.510.874 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Delež priključenih prebivalcev na sistem odvajanja in čiščenja odpadnih voda	79,9	84	SURS

13.20. Čistilne naprave in naprave za predelavo blata

Prioriteta	P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje		
Ukrep	3.2: Varovanje naravnih virov		
Podukrep	3.2.3: Odvajanje in čiščenje odpadnih voda		
Povzetek projekta	Projekt predvideva nove tehnološke rešitve na področju čiščenja odpadnih voda.		
Namen in cilji projekta	Namen projekta za zagotavljanje celovitega upravljanja z odpadnimi vodami v regiji. Cilj projekta je zagotoviti ustrezno čiščenje odpadnih voda z uporabo različnih tehnoloških rešitev ter povečati število priključkov na javno kanalizacijsko omrežje.		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt zagotavlja osnovne pogoje za kakovost življenja in dela v regiji in tako posredno prispeva tudi k zagotavljanju ustreznih pogojev z razvoj dejavnosti na področju specializacije regije.		
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Občine, komunale, uporabniki		
Opis posameznih aktivnosti	- izgradnja čistilnih naprav - izgradnja naprav za predelavo blata - uvajanje rešitev za povečanje priključenosti na obstoječe čistilne naprave - razvoj novih tehnologij za čiščenje odpadne vode		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 – 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	8.400.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Delež priključenih prebivalcev na sistem odvajanja in čiščenja odpadnih voda	79,9	84	SURS

13.21. Ravnanje z odpadki

Prioriteta	P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje		
Ukrep	3.2: Varovanje naravnih virov		
Podukrep	3.2.4: Ravnanje z odpadki		
Povzetek projekta	Divje odlagališče je mesto v naravi, kjer so neprimerno odloženi odpadki, ki povzročajo škodo okolju, saj onesnažujejo podtalnico, kvarijo videz pokrajine in kakovost življenja vseh živih bitij ter negativno vplivajo na zrak in prst. Glavni globalni vzroki smetenja in nezakonitega odmetavanja v okolju se pojavljajo zaradi odsotnosti zbiranja in odstranjevanja komunalnih ter drugih odpadkov, nizkofrekvenčnega zbiranja odpadkov s strani izvajalcev, izogibanje stroškom ravnanja z odpadki imetnikov odpadkov ter nepoučenost in nizka okoljska ozaveščenost posameznikov. V sklopu projekta je poudarek na preventivi in osveščanju uporabnikov ter uvajanju rešitev in sanaciji morebitnih nastalih divjih odlagališč.		
Namen in cilji projekta	Varovanje naravnih virov, predvsem prsti in vode, izboljšanje videza okolja in kakovost življenja v našem okolju.		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Ohranjanje čistega okolja je eno od ključnih dejavnikov varovanja okolja in kakovosti bivanja. Projekt prispeva k zagotavljanju osnovnih pogojev za razvoj dejavnosti specializacije regije, še posebej na področju kmetijstva in pa trajnostnega turizma.		
Projektno partnerstvo	Občine, institucije, komunalna podjetja		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Gospodinjstva (zlasti mladi) in gospodarski subjekti		
Opis posameznih aktivnosti	- ozaveščanje otrok in mladostnikov ter gospodinjstev glede varovanja narave in virov - uvedba dodatnih storitev za odvoza komunalnih odpadkov, kosovnih odpadkov - namestitev individualnih posod za mešano embalažo v gospodinjstvih - postavitev posod za ločeno zbiranje pri gospodarskih subjektih - namestitev dodatnih posod na ekoloških otokih za izrabljeno jedilno olje in elektronsko opremo (OEEO) - akcija zbiranja nevarnih odpadkov dvakrat letno - sanacija divjih odlagališč		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 – 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	2.160.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	

Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov

Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število osveščenih uporabnikov	28.000	28.000	Komunalna podjetja
Število odvozov kosovnih odpadkov od gospodinjstev	400	450	Komunalna podjetja
Število individualnih posod za mešano embalažo	3.300	5.000	Komunalna podjetja
Število posod za izrabljeno jedilno olje	10	20	Komunalna podjetja
Število posod za OEEO	14	20	Komunalna podjetja
Število saniranih divjih odlagališč	21	16	Komunalna podjetja
Količina prevzetega materiala na divjih odlagališčih (m ³)	150	100	Komunalna podjetja

13.22. Energetske sanacije stavb

Prioriteta	P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje
Ukrep	3.3: Večja energetska učinkovitost in spodbujanje rabe energije iz obnovljivih virov
Povzetek projekta	Projekt predvideva energetske sanacije in trajnostne gradnje objektov.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je izvajanje naložb v večjo energetska učinkovitost in povečanje rabe energije iz obnovljivih virov
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt posredno naslavlja področja razvojne specializacije na področju energetikem v smislu zagotavljanja bolj učinkovite rabe energije.
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Občine, lastniki in upravljalci objektov
Opis posameznih aktivnosti	Ukrepi na področju energetske prenove stavb Energetske sanacije objektov in trajnostne gradnje javnih objektov v lasti občin Vzpostavitev instrumenta za fizične lastnike objektov v mestnih jedrih občin, ki bo namenjen sofinanciranju prenove zunanosti – energetske sanacije.
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	7.950.000 EUR

Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število obnovljenih stavb	0	6	občine

13.23. Raba energije iz obnovljivih virov

Prioriteta	P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje		
Ukrep	3.3: Večja energetska učinkovitost in spodbujanje rabe energije iz obnovljivih virov		
Povzetek projekta	Projekt predvideva večjo uporabo virov iz obnovljivih virov energije.		
Namen in cilji projekta	- samozadostnost stavb – pasivne stavbe, gradnja sončnih elektrarn - hidroelektrarne – tudi manjše - izraba odpadkov		
Skladnost z razvojno specializacijo regije			
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Prebivalci regije Posavje, institucije		
Opis posameznih aktivnosti	-prenove javnih razsvetljav -razvoj pametnih rešitev na področju energetskih učinkovitosti in rabe OVE		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	4.400.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
št. podprtih projektov	0	3	lastni

13.24. Energetska izraba odpadkov

Prioriteta	P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje		
Ukrep	3.3: Večja energetska učinkovitost in spodbujanje rabe energije iz obnovljivih virov		
Povzetek projekta	Projekt predvideva nove pristope uporabe odpadkov pri pridobivanju energije.		
Namen in cilji projekta	Namen projekta je raziskati možnosti za nove načine uporabe odpadkov in prispevati z zmanjševanju odloženih odpadkov. Cilj projekta je pilotno vzpostaviti enoto za sosežig in sežig odpadkov. - pridobivanje energije - zmanjšanje količin odloženih odpadkov - reciklaža odpadkov - povečanje samozadostnosti		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt je skladen z razvojno specializacijo regije na področju energetike in uvaja nove pristope k pridobivanju energije.		
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Komunalna podjetja, prebivalci		
Opis posameznih aktivnosti	poiskati možnosti za sosežig in sežig odpadkov za lokalne potrebe po energiji		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	1.000.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
št. podprtih projektov	0	3	lastni

13.25. Prilagajanje na podnebne spremembe

Prioriteta	P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje		
Ukrep	3.4: Prilagajanje na podnebne spremembe		
Povzetek projekta	Projekt naslavlja prilagajanje na podnebne spremembe na področju zagotavljanja varnosti pred poplavami.		
Namen in cilji projekta	Namen projekta je prilagajanje na podnebne spremembe.		

	Cilj projekta je povečanje poplavne varnosti na območju Save in Krke.		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt je namenjen povečanju poplavne varnosti, kar bo pozitivno vplivalo na bolj varno izvajanje gospodarskih dejavnosti.		
Projektno partnerstvo	Občine Bistrica ob Sotli, Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško, Radeče in Sevnica		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Prebivalci regije Posavje, kmetijska gospodarstva		
Opis posameznih aktivnosti	Izdelava hidrološko hidravlične študije, izdelava kart in projektna dokumentacija za povečanje poplavne varnosti na območju občin Na povodju in rečnih koridorjev Save in Krke protipoplavnih ukrepov Izvedba ukrepov za zmanjšanje poplavne ogroženosti Ekološke sanacije s ciljem prilagajanja na klimatske razmere, revitalizacija območij Prilagajanje na sušo (kmetijstvo, vinogradništvo...)		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	76.413.242 eur		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
št. podprtih projektov	0	3	lastni

13.26. Podpora in razvoj krožnega gospodarstva v Posavju

Prioriteta	P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje
Ukrep	3.5: Razvoj krožnega gospodarstva
Povzetek projekta	V preteklosti smo bili priča izredno hitremu napredku, ustvarjanju velikega profita in množični proizvodnji dobrin, ki je pretežno slonela na intenzivni uporabi svežih surovinskih virov. Danes so posledice t.i. linearne gospodarstva (vzemi -> proizvedi -> odvrzi) dvoplastne: na eni strani se kažejo kot pomanjkanje naravnih surovin in na drugi kot gospodarski in ekološki problemi v zvezi s povečanjem količin odpadkov. Zaradi navedenega se kaže potreba po spodbujanju prehoda v krožno gospodarstvo, kjer gre za način organizacije proizvodnje in potrošnje, ki temelji na delitvi, ponovni uporabi, popravilu, prenovi in recikliranju obstoječih materialov in izdelkov, kakor dolgo je to mogoče (EP, 2015).

	Na teh izhodiščih temelji tudi pričujoči projekt, ki je usmerjen v krepitev organizacijskih in profesionalnih kompetenc zaposlenih v javnih organizacijah, ki bodo nudile podporo podjetjem in splošni javnosti pri prehodu v krožno gospodarstvo. Projekt vključuje naslednje aktivnosti: • Identifikacija potencialov za prehod v krožno gospodarstvo v Posavski regiji • Predstavitev dobrih praks/novih tehnologij/poklicev prihodnosti ter izvedba pilotnih aktivnosti • Usposabljanje zaposlenih v podpornih organizacijah za podjetništvo in gospodarstvo v Posavski regiji • Izvedba usposabljanj za podjetja Ozaveščevalne in promocijske aktivnosti
Namen in cilji projekta	Vzpostaviti kakovosten sistem podpore podjetjem za prehod v krožno gospodarstvo.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt pomeni korak k povečanju ponovne uporabe in tako posredno naslavlja področje specializacije s spodbujanjem trajnostne transformacije podjetij, ki lahko naslovi tudi sektorje specializacije.
Projektno partnerstvo	RRA Posavje, Zavod KNOF, družba ZEOS, Fakulteta za strojništvo Univerze v Mariboru, komunalna podjetja
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Ciljna skupina: • podjetja Posavske regije, ki potrebujejo dodatno znanje na področju krožnega gospodarstva in vedenje o pomenu slednjega, predvsem pa dodatno motivacijo za aktiviranje lastnih potencialov; • podporne organizacije na področju podjetništva in gospodarstva, ki bodo v prihodnje nudile podporo podjetjem pri prehodu v krožno gospodarstvo in na tem področju potrebujejo dodatno usposabljanje z namenom krepitve kakovosti storitev, ki jih nudijo podjetjem in ostalim ciljnim skupinam; splošno prebivalstvo, ki ga je treba motivirati z namenom spreminjanja potrošniških navad.
Opis posameznih aktivnosti	V projektu so predvidene sledeče aktivnosti: • identifikacija potencialov za prehod v krožno gospodarstvo v Posavski regiji, ki vključuje analizo podjetij, podpornih organizacij, javnih institucij in splošne populacije z namenom opredelitve ključnih projektov, ki jih je mogoče izvesti v regiji; • predstavitev dobrih praks/novih tehnologij/poklicev prihodnosti ter izvedba pilotnih aktivnosti (npr. ponovna uporaba kosovnih odpadkov) z namenom predstavitve principov krožnega gospodarstva kot metode za vnos novega znanja v podjetja, z namenom večanja ozaveščanja med podjetji in splošno populacijo; • usposabljanje zaposlenih v podpornih organizacijah za podjetništvo in gospodarstvo v Posavski regiji z namenom pridobivanja dodatnega znanja na področju krožnega gospodarstva; • izvedba usposabljanj za podjetja z namenom pridobivanja dodatnega znanja na področju krožnega gospodarstva; - ozaveščevalne in promocijske aktivnosti z namenom predstavitve dobrih praks, utemeljevanja pomena krožnega gospodarstva,

	motivacije za spremembo vedenj in aktivacija spremembe potrošniških navad.		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 – 2017		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	910.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število osveščenih uporabnikov	28.000	28.000	Komunalna podjetja
Število odvozov kosovnih odpadkov od gospodinjstev	400	450	Komunalna podjetja
Število ponovno uporabljenih predmetov	300	400	Komunalna podjetja
Teža ponovno uporabljenih predmetov (kg)	4.000	6.000	Komunalna podjetja
Zmanjšanje energije zaradi zmanjšane proizvodnje novih izdelkov (GJ)	-50	-70	Komunalna podjetja
Zmanjšanje toplogrednih plinov zaradi zmanjšanja proizvodnje novih predmetov (CO ₂ -eq)	-3.000	-4.000	Komunalna podjetja
Zmanjšanje porabe vode zaradi zmanjšanja proizvodnje novih izdelkov (kl)	-5.000	-7.000	Komunalna podjetja
Skladiščenje ogljika zaradi ponovne uporabe lesnih izdelkov (kg CO ₂)	4.000	5.000	Komunalna podjetja

13.27: Prehod v nizkoogljično družbo

Prioriteta	P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje
Ukrep	3.3: Večja energetska učinkovitost in spodbujanje rabe energije iz obnovljivih virov
Povzetek projekta	
Namen in cilji projekta	Namen projekta je vzpodbujanje rabe energije iz obnovljivih virov in prehod v nizkoogljično družbo. - uporaba vseh nizkoogljičnih virov energije - možnost izrabe odpadkov za pridobivanje energije - izkoriščanje, uporaba »daljinske« toplote za gospodinjstva iz proizvodnje iz JEK in procena toplota za industrijo

	- podaljšanje življenjske dobe NEK, dolgoročna nadomestitev obstoječe elektrarne z novo jedrsko elektrarno JEK2 - uporaba degradiranih »manj vrednih« zemljišč		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Posavje je najmočnejša regija z vidika zagotavljanja oskrbe z električno energijo, ključne za vso državo. V Posavju je doma nizkoogljična proizvodnja električne energije, ki je ključna tudi prepoznavna pomembnosti in vključenosti vseh nizkoogljičnih virov energije. V Posavju je doma tudi prodaja cenovno ugodne elektrike (Poceni elektrika), ki temelji na nizkoogljičnih virih energije		
Projektno partnerstvo			
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	- splošno prebivalstvo - gospodarski subjekti - kmetijstvo - javni sektor		
Opis posameznih aktivnosti			
Okvirni časovni načrt projekta	2022-2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	- obstoječe energetske lokacije - nove lokacije skladne s strateški dokumenti države - degradirana lokacije (industrijske, kmetijske,...) - obstoječa naselja (daljinska toplota, sončne elektrarne)		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost			
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	%	
	Lastni vir	%	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Delež proizvedene električne energije iz nizkoogljičnih virov v celotni proizvodnji (%); Emisijski faktor oskrbe z energijo (tCO ₂ /MWh)	Stanje v 2021 99,9%		

13.28. Vzpostavitev in razvoj kolesarskih poti regije Posavje

Prioriteta	P4: Mobilno in dostopno Posavje
Ukrep	4.1: Bolj trajnostna mobilnost
Povzetek projekta	Projekt predvideva vzpostavitev kolesarskega omrežja v regiji Posavje.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je zagotavljanje pogojev za krepitev trajnostne mobilnosti s širitvijo regijskega kolesarskega omrežja. Cilj projekta je izgradnja oz. ureditev daljinskih in glavnih kolesarskih povezav na območju posavske regije.

Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt prispeva k razvoju trajnostne mobilnosti v regiji in je skladno z razvojno specializacijo v trajnostni turizmu.		
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje, DRSI in upravljalci		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Prebivalci regije in obiskovalci		
Opis posameznih aktivnosti	-zasnove in priprava projektne dokumentacije -1. sklop: izgradnja medregijskih in državnih kolesarskih povezav –2. sklop: izgradnja regijskega kolesarskega omrežja		
Okvirni časovni načrt projekta	2022 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	134.635.021 eur		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Novo vzpostavljena kolesarska pot na ravni celotne regije	0	1	DRSI

13.29. Trajnostna mobilnost mest

Prioriteta	P4: Mobilno in dostopno Posavje
Ukrep	4.1: Bolj trajnostna mobilnost
Povzetek projekta	Projekt vključuje izvedbo različnih ukrepov in naložb v povečevanje trajnostne mobilnosti in povezljivosti.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je zagotavljanje pogojev za trajnostno mobilnost mestnih središč in uporabe alternativnih načinov prevoza.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt deloma naslavlja trajnostne pristope na področju mobilnosti v mestnih središčih in torej tudi omogoča dodatno ponudbo za turiste in tako dopolnjuje razvojno specializacijo regije na področju turizma.
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Prebivalci regije Posavje
Opis posameznih aktivnosti	Izgradnja pločnikov, peš in kolesarskih poti (Sevnica, Krško, Radeče) Izgradnja mostu/brvi v Krškem Izgradnja P + R parkirišč ob vpadnicah v mesta (Brežice) in ob uvozu/izvozu na avtocesto (Smednik, Krško-Drnovo)

	Izboljšanje povezljivosti sistemov (sistemi izposoje koles, mestni avtobusni promet, železniški) – infrastruktorno in upravljalno/organizacijsko Skupna parkirna politika Umirjanje prometa na državnih cestah		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	10.013.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Št. zgrajenih P + R parkirišč	0	2	Občine

13.30. E-mobilnost

Prioriteta	P4: Mobilno in dostopno Posavje
Ukrep	4.1: Bolj trajnostna mobilnost
Povzetek projekta	Projekt predvideva vzpostavitev alternativnih oblik javnega prevoza za vse ciljne uporabnike v regiji.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je spodbujanje e-mobilnosti v regiji. Cilj projekta je zagotavljanje alternativnih oblik prevoza za starejše na podeželju in za druge ciljne skupine.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt posredno naslavlja področja specializacije z zagotavljanjem trajnostne mobilnosti za ranljive skupine in s tem lažjo vključevanje na trg dela.
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Starejši, invalidne osebe, brezposelni iz socialno šibkejših okolij brez možnosti lastnega prevoza za vključevanje v razne aktivnosti in na trg dela (aktivacija)
Opis posameznih aktivnosti	Vzpostavitev pilotne mreže mini e-busov z namenom povečevanja dostopnosti turističnih potencialov Vzpostavitev pilotne mreže e-prevozov za osebe brez možnosti osebne prevoza za njihovo aktivacijo in vključitev na trg dela. Razvoj novih učinkoviti oblik prevozov za starejše in druge ciljne skupine na podeželju
Okvirni časovni načrt projekta	2022 – 2026

Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	na območju regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	1.900.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Vzpostavitev novi e-prevozov oz. e-busov	0	2	občine

13.31. Prometna infrastruktura v Posavju

Prioriteta	P4: Mobilno in dostopno Posavje
Ukrep	4.2: Razvoj prometne infrastrukture v regiji
Povzetek projekta	Projekt predvideva gradnje in rekonstrukcije ključnih prometnih povezav v regiji in med regijami ter vzpostavlja regijsko logistično središče.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je povečati dostopnost in povezljivost regije navzven in dostopnost med kraji znotraj regije ter povečanje prometne varnosti. Cilj projekta je izgradnja sodobnih prometnih povezav in razvoj logističnega centra Phoenix.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt naslavlja področje razvojne specializacije regije na področju logistike in prometa.
Projektno partnerstvo	Občine Bistrica ob Sotli, Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško, Radeče, Sevnica, DRSI, MZI
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Prebivalci in obiskovalci regije
Opis posameznih aktivnosti	Gradnje in rekonstrukcije lokalnih cest in javnih poti z vsemi elementi (odvodnjavanje, kanalizacija, vodovod, CR, širokopasovne povezave, pločniki, večnamenske poti...) Izgradnje, rekonstrukcije in obnove mostov celovita obnova komunalne in prometne infrastrukture posameznih tržnic v regiji izgradnja protihrupnih zaščit ob železniških progah izgradnja železniških prehodov (mostovi, nadvozi...), obnova in ureditev železniških postaj priprava projektne dokumentacije za izgradnjo 3. razvojne osi - osrednji del razvoj logističnega centra Phoenix

Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2030		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	392.639.476 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Izdelava projektne dokumentacije za 3. razvojno os	0	1	DARS, MZI

13.32. Digitalna transformacija družbe

Prioriteta	P4: Mobilno in dostopno Posavje
Ukrep	4.4: Razvoj širokopasovnih povezav in digitalne storitve
Povzetek projekta	Projekt predvideva aktivnosti za razvoj in uporabo digitalnih orodij in rešitev na večih segmentih življenja prebivalcev.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je spodbuditi prehod v digitalno družbo. Cilj projekta je digitalizacija javnih storitev za občane.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt naslavlja horizontalno specializacije regije v smislu krepitve digitalizacije na vseh področjih življenja in dela.
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Občani, gospodarski subjekti
Opis posameznih aktivnosti	Analiza potencialov in razvoj digitalnih rešitev na področju gospodarstva, okolja in družbe Spodbujanje uporabe digitalnih tehnologij za vse občane občin (on-line storitve, e-učilnice, certifikati...) Krepitev brezpapirnega poslovanja v občinah Prilagojenost digitalnih orodij (aplikacije, spletne strani, iskalniki) za telefonsko rabo; Brezplačni tečaji za starejše: raba različnih digitalnih orodij (recimo spletne banke, avtobusni prevozi ...) s poudarkom na mobilnih telefonih; Ozaveščanje o spletnih zlorabah in kako jih preprečiti.
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027

Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	3.100.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število izvedenih projektov za zagotovitev širokopasovne povezave	2	4	občine
Število novih ali posodobljenih e-storitev	0	3	občine

13.33. Trajnostni razvoj urbanih naselij

Prioriteta	P5: Skladen prostorski razvoj mest in podeželja
Ukrep	5.2: Trajnostni razvoj urbanih naselij
Povzetek projekta	Projekt predvideva aktivnosti za oživljanje mestnih središč.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je razvijati mestna središča s ciljem oživljanja in dodajanja atraktivnih vsebin za oživitev mestnih-krajevskih središč.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt podpira razvojno specializacijo na področju trajnostnega turizma, posredno pa tudi drugih dejavnosti, saj ob povečanju ponudbe povečuje tudi kakovost bivanja.
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Prebivalci regije
Opis posameznih aktivnosti	Oživljanje starih mestnih središč Vzpostavitev močnih vaških jeder kot center dogajanja krajevnih skupnosti; Povezovanje s podjetništvom: obuditev mestnih središč (težava je v visokih najemninah v določenih mestih, zagotoviti možnost občinske subvencije za najem prostorov) – kavarne, slaščičarne, trgovine z lokalnimi proizvodi; Namestitev dodatne kulturne infrastrukture v mestno jedro.
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	območje regije Posavje

Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	1.800.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število podprtih projektov	0	2	občine

13.34. Izvajanje pristopa CLLD

Prioriteta	P5: Skladen prostorski razvoj mest in podeželja
Ukrep	5.3: Trajnostni razvoj podeželja
Povzetek projekta	Za programsko obdobje 2021-2027 je EK državam članicam ponudila nadaljevanje izvajanja razvojnega pristopa LEADER CLLD (Community Lead Local Development/Lokalni razvoj, ki ga vodi Skupnost), ki se bo v programskem obdobju 2023-2027 predvidoma izvajal preko 4 skladov: EKSRP, ESRR, ESPRA in ESS+. Obdobje 2021-2022 je na podlagi evropske, t. i. »tranzicijske« Uredbe 2020/2220/EU Evropskega parlamenta in Sveta tranzicijsko obdobje (podaljšano za 2 leti in financirano iz EKSRP) RS se je odločila za nadaljevanje izvajanja LEADER CLLD in pristop vključila v vse ključne strateške in operative dokumente za črpanje EU sredstev. To se edina evropska sredstva, ki jih dobi v upravljanje lokalni nivo, in sicer posebej v ta namen vzpostavljena javno-zasebna pogodbeno partnerstva.
Namen in cilji projekta	Regija Posavje - privlačna za bivanje/Pospeševanje razvoja v podeželskih in urbanih območjih regije Posavje. Pristop LEADER »od spodaj navzgor« omogoča lokalnemu prebivalstvu, da preko lokalnih partnerstev (t. i. lokalnih akcijskih skupin = LAS) aktivno odloča o prioritetah in razvojnih ciljih svojega območja. Pristop omogoča uresničevanje široke palete izzivov na različnih področjih delovanja, večjo fleksibilnost pri doseganju ciljev, medsektorsko povezovanje in odgovarja dejanskim potrebam lokalnega območja.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt naslavlja zlasti turizem in razvoj kmetijstva, akvakulture ter podeželja, opredeljeni dejavnosti razvojne specializacije, prispevek pa je pričakovati tudi na področju horizontalnih vsebin digitalizacije in pametnih rešitev.
Projektno partnerstvo	Javno-zasebno pogodbeno partnerstvo (predstavnikov javnega, ekonomskega in sektorja civilne družbe ter fizičnih oseb), ki izdela SLR in pridobi status LAS. Vodilni partner – RRA Posavje Člani LAS Posavje (prostovoljni člani javnega, ekonomskega in sektorja civilne družbe in fizičnih oseb) Prebivalstvo regije

Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Javno-zasebno pogodbeno partnerstvo (predstavnikov javnega, ekonomskega in sektorja civilne družbe ter fizičnih oseb), ki izdela SLR in pridobi status LAS. Partnerstvo na podlagi opredeljenih potreb v strategiji lokalnega razvoja (SLR), javnih pozivov in skladno s pravili posameznega sklada (EKSRP, ESRR, ESPRA in ESS) izbere projekte in upravičence do sredstev CLLD (= fizične in pravne osebe s stalnim prebivališčem/sedežem/poslovno enoto/delovanjem na območju regije Posavje; izjeme razvojne institucije izven območja, ki s svojim delovanjem delujejo tudi na upravičenem območju).		
Opis posameznih aktivnosti	Pripravljalna podpora – priprava dveh lokalnih razvojnih strategij (CLLD in posebej za ribiški LAS (ESPRA) Izvajanje lokalnih razvojnih strategij (razvoj podeželja in razvoj akvakulture) Projekti sodelovanja na nacionalni in regionalni ravni Tekoči stroški in animacija		
Okvirni časovni načrt projekta	2021-2027 po pravilu n+3 do leta 2030		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Vsa naselja na območju regije Posavje (skladno s pravili skladov EKSRP, ESRR, ESPRA in ESS).		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	6.732.299 eur		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	80 – 100 %	
	Lastni vir	0 – 20 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Št. podprtih projektov	5	15	LAS Posavje

13.35 . Prenova razvrednotenih površin

Prioriteta	P5: Skladen prostorski razvoj mest in podeželja
Ukrep	5.4: Prenova razvrednotenih površin
Povzetek projekta	Projekt predvideva prenovo razvrednotenih in degradiranih površin.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je ohranjati nepozidana zemljišča in okrepiti razvojna prizadevanja v regiji s prenovo degradiranih površin za različne namene.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt podpira razvojno specializacijo regije v smislu razvoja dodatnih poslovnih površin in možnosti za razvoj dejavnosti.
Projektno partnerstvo	Občine regije Posavje
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Prebivalci, podjetja, ustanove

Opis posameznih aktivnosti	Analiza stanja (ne gre samo za večje stavbe, gre tudi za manjše objekte, ki propadajo – preveriti tudi lastništvo); Analiza potreb (obnova objektov s smiselno namembnostjo v lokalnem okolju). Ureditev starega mestnega jedra z odkupi in finančnimi spodbudami občanov za obnovo ali rušitev propadajočih objektov Obnova degradiranih območij (tovarna pohištva Brežice, Vila Treppo, Slovenska vas, tovarna Labod...)		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2030		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	7.000.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Površina funkcionalno degradiranih območij FUO	350,8 ha	320 ha	MGRT

14. Skupni regijski projekti

14.1. Regijska štipendijska shema Posavje

Prioriteta	P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje
Ukrep	1.4: Izobraževanje in razvoj človeških virov
Povzetek projekta	Regijska štipendijska shema (RŠS) je uveljavljen in prepoznan vseslovenski projekt, ki se izvaja v vseh 12 regijah. Projekt je nastal na podlagi predhodnih raziskav, in sicer je bilo ugotovljeno, da: na trgu dela obstaja veliko strukturno neskladje; se mladi ne izobražujejo za zaposljive poklice; poklice, ki so v regijah zaposljivi; se mladi ne vračajo iz univerzitetnih središč nazaj v domačo regijo, od koder prihajajo; so podjetja in mladi premalo povezani; imajo mladi premalo informacij o zaposlitvenih potrebah gospodarstva; je kader s srednjo poklicno in srednjo tehnično šolo v gospodarstvu podcenjen; podjetja nimajo na voljo ustreznega kadra za zaposlitev. RŠS ima pomemben vpliv na trajnostni razvoj človeških virov in gospodarstva na območju celotne Slovenije. V okviru projekta sofinanciramo kadrovske štipendije delodajalcem, ki štipendirajo dijake in študente, ki se izobražujejo za poklice, ki jih v svoji dejavnosti potrebujejo in jih po zaključenem izobraževanju tudi zaposlijo. Prav tako pa tudi povezujemo mlade in delodajalce z informiranjem, osveščanjem

	in usmerjanjem, da se njihove potrebe srečajo, poklicno razvijajo in dosežejo skupni cilj – zaposlitev.
Namen in cilji projekta	Namen projekt: 1. približati zaposlitvene potrebe delodajalcev mladim v posameznih regijah; 2. usmerjati mlade za vpis v izobraževalne programe, ki so zaposljivi; 3. spodbuditi delodajalce k dolgoročnemu načrtovanju kadrov s pomočjo štipendiranja; 4. izboljšati kompetence za zmanjšanje neskladij na trgu dela; 5. uskladiti ponudbo in povpraševanje na trgu dela; 6. povečati zaposljivosti mladih. Cilji: Cilj 1: Dvanajst (12) regij želi v programskem obdobju 2021-2027 v projekt RŠS vključiti okoli 1500 delodajalcev. Cilj 2: Dvanajst (12) regij želi v programskem obdobju 2021-2027 v projekt RŠS vključiti okoli 3000 mladih (dijakov in študentov).
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt podpira vsa področja razvojne specializacije regije, saj omogoča zagotavljanje usposobljenih kadrov.
Projektno partnerstvo	Projekt RŠS se izvaja v partnerstvu med MDDSZ, *izvajalcem RŠS, delodajalci in mladimi. *izvajalec RŠS je izbran subjekt spodbujanja regionalnega razvoja v posamezni statistični regiji (12 regionalnih razvojnih agencij)
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Projekt je namenjen dvema ciljnim skupinama: - delodajalcem, ki potrebujejo določene poklicne profile in bi radi poklicne profile pri potencialnih kadrih ustvarjali že v času njihovega izobraževanja. - mladim, ki šele izbirajo pot do željene izobrazbe in tistih, ki se že izobražujejo in se že zanimajo za zaposlitvene možnosti in razvoj svoje kariere.
Opis posameznih aktivnosti	Aktivnosti bodo potekale v skladu z zakonskimi določili in predpisi za izvajanje sofinanciranega kadrovskega štipendiranja šest šolskih/študijskih let zapored. Aktivnosti: 1. izvedba Javnega poziva delodajalcem za prijavo potreb po kadrovskega štipendijah vsako šolsko/študijsko leto (JP je namenjen zbiranju potreb delodajalcev po kadrovskega štipendijah v s ciljem informiranja dijakov in študentov o vseh razpoložljivih kadrovskega štipendijah pred izbiro izobraževanja in jih usmeriti k vpisu na zaposljive izobraževalne programe – proste potrebe se objavijo na spletnih straneh izvajalcev RŠS in v Izmenjevalnici na spletni strani Javnega štipendijskega, razvojnega, invalidskega in preživninskega sklada RS; 2. izvedba Javnega razpisa za izbor projektov sofinanciranja kadrovskega štipendij delodajalcem vsako šolsko/študijsko leto (obravnavo vlog delodajalcev, odločanje in izdaja odločb delodajalcem o izboru, priprava in podpis pogodb o sofinanciranju kadrovskega štipendij z delodajalci, osvestitev delodajalcev o načinu uveljavljanja sofinanciranja kadrovskega štipendij ter o njihovih in štipendistovih obveznostih);

	3. vnos podatkov in dokumentov o delodajalcih in štipendistih v državni IS e-MA in ISCSD; 4. obravnava prejetih zahtevkov in dokazil za sofinanciranje kadrovskih štipendij delodajalcem (dnevno); 5. priprava in posredovanje na MDDSZ zahtevka za sofinanciranje projekta v okviru posameznega JR (zahtevek vključuje zbir zahtevkov in dokazil delodajalcev za uveljavljanje sofinanciranja kadrovskih štipendij za določeno obdobje); 6. obravnava vlog delodajalcev za uveljavljanje nadaljevanja sofinanciranja kadrovskih štipendij v okviru veljavnih pogodb (obrnava dokazil o statusih in izpolnjevanju obveznosti iz štipendijskega razmerja pri delodajalcih in štipendistih, odločanje na podlagi ugotovljenega stanja in izdaja odločb delodajalcem, priprava in podpis aneksov k pogodbam o sofinanciranju kadrovskih štipendij); 7. strokovna in administrativna podpora delodajalcem in štipendistom (svetovanje, priprava vzorcev dokumentov za ureditev statusov); 8. obravnava ugotovljenih nepravilnosti pri izpolnjevanju obveznosti delodajalcev in štipendistov, priprava ustrezne dokumentacije in poročanje v registrih nepravilnosti MDDSZ; informiranje in obveščanje ciljnih javnosti - aktivnosti izvajamo na nivoju celotne Slovenije pod enotno celostno grafično podobo (objavljanje informacij na spletni strani in na družbenih omrežjih, priprava in posredovanje sporočil za javnost medijem, sodelovanje na raznih izobraževalnih in zaposlitvenih sejmih, informiranje izobraževalnih inštitucij o potrebah po kadrovskem štipendiranju delodajalcev, osebni razgovori z delodajalci in mladimi).		
Okvirni časovni načrt projekta	Aktivnosti se bodo letno ponovile in izvajale 6 šolskih/študijskih let zapored. Za kontinuirano izvajanje projekta načrtujemo izvedbo od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2028.		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	2.150.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	100 %	
	Lastni vir	%	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Število vključenih mladih v projekt RŠS	207	250	IS CSD e-MA
Število vključenih delodajalcev v projekt RŠS	131	140	IS CSD e-MA

14.2. Regijska garancijska shema Posavje

Prioriteta	P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje
Ukrep	1.2: Podjetno Posavje

Povzetek projekta	Regijska garancija shema bi z garancijo za kredite nudila gospodarstvu lažji dostop do finančnih spodbud in financiranja investicij ter obratnih sredstev, ki so pomembni za razvoj in širitev podjetij in podjetnikov. S sredstvi bi gospodarstvu zagotavljali konkurenčnost in lažji dostop do tujih trgov. Razvojne agencije bodo s pomočjo javnih sredstev oblikovano shemo umestile v prostor in zagotovile, da bo služila svojemu namenu.		
Namen in cilji projekta	Namen projekta je nuditi MMSP garancije za bančne kredite z ugodnejšo in subvencionirano obrestno mero. Omogočiti finančna sredstva podjetjem in podjetnikom za hitrejši razvoj, konkurenčnost in lažji dostop do tujih trgov. Cilji: 1. Olajšati dostop gospodarstvu do finančnih sredstev 2. Povečati konkurenčnost gospodarstva 3. Zmanjšati brezposelnost 4. pomoč podjetjem k hitrejši digitalizaciji in robotizaciji poslovnih procesov 5. zagotavljati zagonska sredstva v obliki kreditov za začetnike		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt podpira razvojno specializacijo regije preko nudenja finančnih spodbud za razvoj dejavnosti.		
Projektno partnerstvo	RRA Posavje		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	- Mikro, mala in srednje velika podjetja		
Opis posameznih aktivnosti	1. podeljevanje garancij RGS MSP 2. izvajanje RGS		
Okvirni časovni načrt projekta	2022 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	2.000.000 EUR za regijo Posavje		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	100 %	
	Lastni vir	%	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Odobrene garancije	0	10	
Izvajanje sheme	0	1	

14.3. Podjetno nad izzive RRA Posavje – PONI RRA Posavje

Prioriteta	P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje
Ukrep	1.2: Podjetno Posavje
Povzetek projekta	Projekt PONI je strukturiran model podjetniškega usposabljanja, v okviru katerega potencialni podjetniki v 4 mesecih razvijejo in realizirajo svojo podjetniško idejo ter v najkrajšem možnem času ustanovijo poslovni subjekt.
Namen in cilji projekta	Glavni namen projekta PONI Koroška je podjetniško usposabljanje oseb, ki želijo realizirati podjetniško idejo. Cilji: glavni cilj projekta je ustanovitev novih podjetij, ki jih bodo preko podjetniškega usposabljanja realizirale osebe s podjetniško idejo. Poleg tega pa projekt sledi še spodaj navedenim ciljem: 1. Povečanje ustanavljanja novo nastalih podjetij. 2. Večje možnosti preživetja novonastalih podjetij zaradi boljših podjetniških znanj njihovih ustanoviteljev. 3. Potencialni podjetniki kot ciljna skupina projekta bodo deležni podjetniških podpornih aktivnosti. 4. Pomemben doprinos k ustrezno razvitemu podjetniškemu podpornemu okolju v regijah in s tem boljše možnosti za identifikacijo in realizacijo podjetniških idej, 5. Nastajanje novih, kakovostnih delovnih mest. 6. Dvig nivoja podjetniškega znanja prebivalcev posamezne regije. 7. Razvoj regij z vidika krepitve podjetništva, podjetnosti, podjetniške kulture in aktiviranja podjetniškega potenciala.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt podpira razvojno specializacijo regije na vseh opredeljenih področjih s krepitvijo podjetniške iniciative.
Projektno partnerstvo	RRA Posavje
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Ciljna skupina so potencialni podjetniki (osebe s podjetniškimi idejami), ne glede na spol, starost in izobrazbo, s stalnim ali začasnim bivališčem v regiji. Pogoj je, da imajo ob prijavi vsaj okvirno pripravljeno svojo podjetniško idejo, ki jo bodo lahko sami in s pomočjo mentorjev ter usposabljanj razvili v uspešna podjetja s tržno zanimivimi proizvodi ali storitvami. Obenem ciljne skupine izkazujejo namen in interes za podjetništvo ter v preteklih letih niso bili vključeni v projekt PONI, operacijo »Podjetno v svet podjetništva 2013-2014 ali v projekt Podjetno v svet podjetništva za problemsko območje. Ciljno skupino udeležencev predstavljajo tiste osebe, ki so zaznale poslovno priložnost, ki jo želijo realizirati. Iščejo osebe, ki: - imajo formalna in neformalna znanja ter izkušnje, potrebne za opravljanje dejavnosti v okviru njihove poslovne ideje, - imajo poslovno idejo, za realizacijo katere jim manjkajo podjetniška znanja, in /ali - imajo energijo in željo po samostojni podjetniški poti, znanje in izkušnje, poslovne ideje pa še nimajo dokončno definirane. Potencialne udeležence lahko predstavljajo tako brezposelne osebe, ki želijo spremeniti svoj status s prehodom v podjetništvo; dijaki / študenti v zadnji fazi šolanja, ki že razmišljajo o lastni podjetniški poti; diplomanti, ki želijo stopiti na lastno podjetniško pot, imajo dovolj strokovnega znanja za uresničitev svoje poslovne ideje, manjka pa jim znanja s

	področja podjetništva in zaposleni s poslovno idejo, ki so nezadovoljni s svojim statusom v obstoječih podjetjih in si želijo kariernih sprememb.
Opis posameznih aktivnosti	1. Aktivnosti notranjih mentorjev - Izvedba izbornega postopka udeležencev projekta PONI (notranji mentorji so sestavni del strokovne ocenjevalne skupine, ki preko prijav izbere udeležence posamezne skupine PONI), - priprava programov usposabljanja, njegovo spremljanje in nadgrajevanje glede na potrebe vključenih udeležencev, - izvedba mentorstva, - izvedba skupinskih delavnic, - individualna pomoč udeležencem, - spremljanje aktivnosti in napredka udeležencev, - iskanje poslovnih priložnosti za udeležence in povezovanje s potencialnimi poslovnimi partnerji, podjetji, ... 2. Aktivnosti udeležencev: - udeležba na skupinskih in individualnih podjetniških usposabljanjih, izvedenih s strani zunanjih izvajalcev (strokovnjakov za različna področja podjetništva), zunanjih mentorjev in notranjih mentorjih, - aktivno sodelovanje pri mentorstvu (s strani notranjih mentorjev in zunanjih mentorjev), - priprava poslovnega načrta, - izdelava MSP – minimalno sprejemljivega produkta, - delo na terenu – analiza trga, testiranje ideje (MSP), iskanje potencialnih strank, dobaviteljev ipd., iskanje in urejanje poslovnega prostora, pravno-formalni pogoji za registracijo dejavnosti,..., - izdelava promocijskih (CGP) in ostalih materialov, - udeležba na ogledih dobrih podjetniških praks ter mreženjih, - druge aktivnosti v skladu s programom usposabljanja. 3. Ostale aktivnosti - postopki za zaposlitev udeležencev pri izvajalcih projekta (4 mesece), - priprava dokumentacije in strokovnih podlag za izvedbo projekta, vključno s kadrovsko-pravnimi opravili, - finančno-računovodsko vodenje projekta, - poročanje o izvajanju projekta, - informiranje in promocija, - spremljanje udeležencev 2 leti po zaključku usposabljanja. - zagotovitev primernih delovnih mest, ki vključujejo: - o primeren samostojen delovni prostor: - o velikosti standardne delovne mize s stolom, na kateri je dovolj prostora za osebni računalnik ali prenosnik in vsa ostala gradiva in pripomočke, ki so potrebni za delo (na voljo naj bo toliko lastnega delovnega prostora, kot ga je potrebnega za standardizirano pisarniško delo) - o osnovno računalniško opremo: osebni računalnik ali prenosnik z ustrezno programsko opremo, ki vključuje licenčni operacijski sistem Windows 10 ter pisarniška orodja MS Office 2010 ali novejša. Prav tako so na prenosniku pred-inštalirana programska orodja, kot so Adobe Acrobat Reader 10.0 ali novejši, spletni brskalniki in protivirusni program. Ostalo potrebno programsko opremo lahko udeleženci naložijo ob poprejšnjem soglasju notranjega mentorja. Dovoljeno je nalaganje le proste ali licenčne programske opreme.

	- o tiskalnik: skupni - nameščen v coworking prostoru udeležencev ali povezava na centralni tiskalnik za tiskanje gradiv in dokumentov udeležencev - o projektor - o širokopasovni dostop do interneta - o ostalo pisarniško opremo: povezano z izvajanjem dela (pisarniški material, možnost uporabe skupnega telefona, ...).			
Okvirni časovni načrt projekta	September 2023 - september 2028			
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje			
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	SSE = 11.465,00 / udeleženca X 1.800 udeležencev = 20.637.000,00 EUR (15 skupin/regijo/, skupina 10 udeležencev)			
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	Predvideni viri financiranja upravičenih stroškov po agencijah (za 1.800 udeležencev, od sept.2023- septem.2028):			
	Upravičenec	Skupna vrednost upravičenih stroškov na regijo	Viri EU sredstva (ESRR)	Viri RS
	Razvojni center Novo mesto d.o.o.	1.719.750,00	1.375.800,00	343.950,00
	RRA KOROŠKA regionalna razvojna agencija za Koroško regijo d.o.o.	1.719.750,00	1.375.800,00	343.950,00
	Regionalna razvojna agencija Posavje	1.719.750,00	1.375.800,00	343.950,00
	Regionalna razvojna agencija - Ljubljanske urbane regije	1.719.750,00	1.375.800,00	343.950,00
	RASR, Razvojna agencija savinjske regije d.o.o.	1.719.750,00	1.375.800,00	343.950,00
	Razvojni center Murska Sobota Development	1.719.750,00	1.375.800,00	343.950,00

	Centre Murska Sobota			
	RRA Zeleni kras, d.o.o.	1.719.750,00	1.375.800,00	343.950,00
	Regionalni razvojni center Koper Centro regionale di sviluppo Capodistria	1.719.750,00	1.375.800,00	343.950,00
	BSC, poslovno podporni center, d.o.o., Kranj	1.719.750,00	1.375.800,00	343.950,00
	Regionalna razvojna agencija Zasavje	1.719.750,00	1.375.800,00	343.950,00
	Mariborska razvojna agencija p.o.	1.719.750,00	1.375.800,00	343.950,00
	Posoški razvojni center	1.719.750,00	1.375.800,00	343.950,00
	SKUPAJ:	20.637.000,00	16.509.600,00	4.127.400,00

Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov

Kazalniki izvajanja projekta za posamezno skupino so razdeljeni na 4 mejnike oz. 4 mesece v obdobju trajanja zaposlitve posameznega udeleženca. Navedeni so v spodnji tabeli:

Mejniki glede na navodila naročnika:

MEJNIKI: ZAHTEVANI KAZALNIKI UCINKA ZA POSAMEZNI MEJNIK:			
1. mesec	število vključenih udeležencev	/	/
2. mesec	število vključenih udeležencev	/	/
3. mesec	število vključenih udeležencev	število na trgu predstavljenih minimalno sprejemljivih produktov	/
4. mesec	število vključenih udeležencev	število na trgu predstavljenih minimalno sprejemljivih produktov	število izdelanih poslovnih načrtov.

Mejniki glede na akcijski načrt:

MEJNIKI PO MESECIH:		
1. mesec	Oblikovanje poslovne ideje Izdelava poslovnega modela	Opis poslovne ideje Osnutek poslovnega modela

2. mesec	Osvojena osnovna podjetniška znanja, Izoblikovana poslovna ideja Nadgradnja poslovnega modela Priprava prvega osnutka poslovnega načrta	1. verzija poslovnega načrta Obrazec: poslovni model
3. mesec	Osvojena podjetniška znanja, Definiran izdelek oziroma storitev Priprava in testiranje minimalno sprejemljivega produkta Priprava drugega osnutka poslovnega načrta	2. verzija poslovnega načrta Opis minimalno sprejemljivega produkta udeleženca
4. mesec	Priprava končne verzije poslovnega načrta	3. oz. končna verzija poslovnega načrta

14.4. Regio Invest Si

Prioriteta	P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje
Ukrep	1.3: Gospodarska poslovna infrastruktura
Povzetek projekta	Regijsko upravljanje potencialov regij z oblikovanjem informacijskih paketov in storitev za investitorje, ki bodo vključevale pregled poslovnih in investicijskih priložnosti, upravljanje poslovnih con ter promocijo regij na domačih in tujih trgih.
Namen in cilji projekta	V obdobju 2022-2027 želimo tako sistemsko urediti ter s tem nadgraditi delujoči sistem regionalnega skrbništva investicijskih priložnosti (sistem dvanajstih regijskih in enim nacionalnim koordinatorjem). Vloga koordinatorjev je t.i. upravljanje območja, ki zajema ažurno pridobivanje informacij s terena, vzpostavljanje koordinacije med investitorji, lokalnimi skupnostmi, poslovnimi conami (njihovo upravljanje), sodelovanje z javnimi institucijami ter deležniki podpornega ekosistema s področja internacionalizacije v regiji in širše. Regijske pisarne oz. regionalni koordinatorji so prvi filter predlaganih projektov v regiji, katero predstavljajo, za kar je potrebno podrobno poznavanje regionalnih razmer, razvojnih ciljev regije ter poznavanje prostorskega kapitala območja (dostopnost in kakovost zemljišč, cen zemljišč, morebitnih omejitev npr. prostorskih, razpoložljive delovne sile, poznavanje sogovornikov, razpoložljive infrastrukture, ostalih podjetij v verigi...). Vloga nacionalnega koordinatorja je vodenje in koordiniranje »Regio Invest Si« mreže, spremljanje kazalnikov in analiziranje podatkov, generiranje in posredovanje povpraševanj ter ponudb, zbiranje in posredovanje relevantnih podatkov, načrtovanje nadaljnjega razvoja sistema, implementiranje izboljšav ter zastopanje sistema »Regio Invest Si« na nacionalni in mednarodni ravni. Tem aktivnostim sledi tudi promocija regije v najširšem smislu kot je nadgradnja sodelovanja z mrežo DKP (diplomatsko-konzularnih predstavništev), predvsem z ekonomskimi svetovalci na DKP, mrežo poslovnih klubov v tujini ter posledično okrepljeno tako sodelovanje kot koordinacija med temi akterji.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt podpira razvojno specializacijo regije, saj omogoča nove naložbe na izbranih področjih.

Projektno partnerstvo	Nosilec projekta RRA GIZ Regijski nosilci: 12 razvojni agencij Nacionalni in lokalni partnerji: SPIRIT, MGRT, lokalne skupnosti		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Ciljne skupine: • domači in tuji investitorji, • deležniki podpornega ekosistema s področja internacionalizacije, • lokalne skupnosti, • mreža DKP.		
Opis posameznih aktivnosti	Aktivnosti projekta: 1. regionalno skrbništvo SPIRIT IP, ki zajema pripravo, vodenje in spremljanje investicijske priložnosti posamezne regije. 2. upravljanja ekonomsko-poslovne infrastrukture z odličnim podpornim ekosistemom, ki zajema v pri fazi vzpostavitve sistema upravljanja in v naslednjih fazah zagotavljanje ažurnih informacij o stanju, zasedenosti in potrebah poslovnih subjektov v poslovnih conah s cilje enovitega upravljanja. regija kot prepoznavna gospodarska blagovna znamka - regionalna pisarna, ki zagotavlja prepoznavnost regije na domačih in tujih trgih kot privlačne destinacije za investicijske priložnosti in kakovostnega ter zanesljivega poslovnega partnerja.		
Okvirni časovni načrt projekta	2023-2028		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Celoviti projekt REGIO INVEST SI se bo izvajal na območju 12 razvojnih regij preko več projektov. Pri izvedbi celovitega projekta bodo sodelovale razvojne agencije, SPIRIT, MGRT in lokalne skupnosti		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	Za aktivnost 1 – 240.000 EUR (obdobje 5 let, 12 polnih regijskih zaposlitev, izvajanje aktivnosti SPOT IP) Za aktivnost 2 in 3 – 270.000 EUR (obdobje 5 let, vzpostavitev upravljanja ekonomsko-poslovne infrastrukture, izvajanje aktivnosti regionalne pisarne (aktivne udeležbe na sejnih, konferencah, promocija regije)		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	80 %	
	Lastni oz. drugi vir	20 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Aktivnost 1: - število novih investicijskih priložnosti - število vodenih investicijskih priložnosti - število generiranih ledov Aktivnost 2: - število vzpostavljenih upravljaljskih modelov - število vključenih poslovnih con v posamezni upravljaljski model - rast/število gospodarskih subjektov v upravljanjih poslovnih conah Aktivnost 3: - število delegacij vlagateljev (vhodne/izhodne) - število vzpostavljenih mednarodnih stikov - število organiziranih promocijskih dogodkov (konference, delavnice) - število aktivnih udeležb (mednarodna srečanja in dogodki) - število vzpostavljenih blagovnih znamk regij			

14.5. Prehranska samooskrba v javnih ustanovah

Prioriteta	P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje		
Ukrep	1.5: Podpora perspektivnim dejavnostim 1.5.1: Razvoj kmetijstva, gozdarstva in ohranjanje vitalnosti podeželja		
Povzetek projekta	Regionalne razvojne agencije pripravljamo projekt, ki bo javnim ustanovam olajšal dostop do kvalitetnih pridelovalcev, pridelovalcem pa omogočal stabilnejšo in dolgoročnejšo načrtovanje pridelave hrane. S povezovanjem bomo lažje zagotavljali potrebne količine, raznovrstnost in kontinuiteto lokalne ponudbe tudi za večje porabnike hrane kot so javne ustanove. S spodbujanem komunikacije med javnimi ustanovami in lokalnimi pridelovalci ter predelovalci bomo spodbujali partnersko sodelovanje in vzpostavljane kratkih oskrbovalnih verig.		
Namen in cilji projekta	Namen projekta je povezati regionalne razvojne agencije za vzpostavitev usklajenega sistema oskrbe z lokalno pridelano hrano. Cilji: 1. Povečati količino in vrednost naročil lokalno pridelane hrane v javnih ustanovah. 2. Izboljšati prenos znanja, izkušenj in dobrih praks med deležniki. 3. Vzpostaviti podporno okolje za samooskrbo v Sloveniji. 4. Dvig zavesti in spreminjanje prehranjevalnih navad slovenskega potrošnika.		
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt neposredno naslavlja razvojno specializacijo regije na področju kmetijstva in organiziranja lokalnih dobavnih verig.		
Projektno partnerstvo	Regionalne razvojne agencije		
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Ciljne skupine so kmetijski ponudniki, javne ustanove, lokalno prebivalstvo (otroci in njihovi starši).		
Opis posameznih aktivnosti	Aktivnosti projekta: 1. Analiza obstoječega stanja in povpraševanja javnih ustanov in analiza pridelovalcev 2. Usklajevanje in povezovanje lokalne ponudbe in povpraševanja javnih zavodov po lokalni hrani. 3. Aktivnosti z javnimi naročili, izločanjem sklopov, jedilniki. 4. Izobraževanje in usposabljanje zaposlenih v javnih ustanovah, otrok in staršev. 5. Izobraževanje in usposabljanje lokalnih ponudnikov za pridelavo/predelavo zdrave hrane in pripravo proizvodov za trg.		
Okvirni časovni načrt projekta	2023 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Projekt se bo izvajal na območju vseh 12 razvojnih regij.		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	Aktivnost	2023-2027 €	
	A0 VODENJE	26.250	
	A1 Analiza obstoječega stanja	8.800	
	A2 Usklajevanje in povezovanje lokalne ponudbe	81.000	
	A3 Aktivnosti z javnimi naročili	56.250	
	A4 izobraževanje in usposabljanje uporabnikov	33.000	

	A5 Izobraževanje in usposabljanje lokalnih ponudnikov		29.500
	SKUPAJ		234.480
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	100 %	
	Lastni vir	%	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Skupaj za 12 agencij: 1. Dvig odstotka izločenih sklopov lokalno pridelane hrane za 6 odstotnih točk, iz sedanjega povprečja 10 % na 16 % (vir: MKGP) 2. Število osnovnih šol in vrtcev vključenih v projektne aktivnosti – 800 (vir: projekt). 3. Število dijaških domov, domov upokojencev, bolnišnice – 20 (vir: projekt). . 4. Število izvedenih strokovnih delavnic – 200 (vir: projekt).. 5. Število vključenih ponudnikov/pridelovalcev lokalne hrane – 1000 (vir: projekt).			

14.6. Regijsko prometno načrtovanje

Prioriteta	P4: Mobilno in dostopno Posavje
Ukrep	4.1: Bolj trajnostna mobilnost 4.2: Razvoj prometne infrastrukture v regiji
Povzetek projekta	Ključni element trajnostnega razvoja regije je regijsko celostno prometno načrtovanje in izvedba ukrepov, ki sledijo trajnostnemu razvoju ter konkurenčnosti. Pomembno vlogo za ustvarjanje prometnih sinergij bo imel regijski mobilnostni center, kot stičišče vseh oblik prometa.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je vzpostavitev celostnega regijskega prometnega načrtovanja za skladnejši trajnostni razvoj znotraj regije. Cilji: 1. Boljša kakovost bivanja. 2. Izboljšana prometna varnost. 3. Lažja izvedba regijskih projektov. 4. Izboljšani mobilnost in dostopnost. 5. Optimizacija prometnih tokov v regiji.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt posredno naslavlja področja razvojne specializacije, saj postavlja osnovne prostorske pogoje za razvoj dejavnosti.
Projektno partnerstvo	Regionalne razvojne agencije v sodelovanju z občinami in razvojno mrežo ter drugimi pomembnimi inštitucijami v regiji.
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Prebivalci regije in obiskovalci, občine, gospodarstvo, javne ustanove.
Opis posameznih aktivnosti	Aktivnosti projekta: 1. Izdelava celostne prometne strategije (CPS) regije. 2. Vzpostavitev regijskega mobilnostnega centra. 3. Izvajanje ukrepov na področju trajnostne mobilnosti v regiji. 4. Promocija trajnostnih oblik mobilnosti.
Okvirni časovni načrt projekta	2022 - 2027

Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	1. Izdelava celostne prometne strategije regije: 20.000 € 2. Vzpostavitev regijskega mobilnostnega centra: 40.000 € 3. Izvajanje ukrepov na področju trajnostne mobilnosti v regiji: 3.000.000 € 4. Promocija trajnostnih oblik mobilnosti: 20.000 € Skupaj: 3.080.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Izdelana regijska CPS	0	1	MZI
Ustanovljen mobilnostni center	0	1	MZI
Št. potnikov prepeljanih z JPP			MZI
Št. izvedenih ukrepov na področju trajnostne mobilnosti			MZI

14.7. RDO – upravljanje turističnih destinacij

Prioriteta	P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje
Ukrep	1.5: Podpora perspektivnim dejavnostim 1.5.2: Trajnostna turistična destinacija Čatež - Posavje
Povzetek projekta	Upravljanje turistične destinacije je ključni korak na poti k uspešnemu razvoju turizma v Sloveniji. S poenotenim in vodenim upravljanjem destinacij bomo dvignili kvaliteto turističnih storitev ter dvignili BDP turističnega sektorja s trajnostno usmerjenimi produkti ter vlaganji v kadre na področju turizma.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je dvigniti nivo upravljanja s turističnimi destinacijami, izboljšati kvaliteto turističnih storitev (kadri, storitve, digitalizacija), povezati turistično gospodarstvo ter razviti trajnostne programe v skladu s smernicami zelene sheme slovenskega turizma. Cilji: izboljšati upravljanje destinacij, dvigniti kakovost turističnih storitev, povečati BDP turističnega gospodarstva, digitalizirati turistično gospodarstvo in njegovo ponudbo, povezovati in koordinirati deležnike v turizmu, razvijati trajnostne programe in storitve.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt je skladen z razvojno specializacijo regije v dejavnosti turizma in predstavlja osnovo za usklajeno upravljanje destinacije in promocijo ponudbe Posavja.
Projektno partnerstvo	Vsaka izmed slovenskih razvojnih regij na svojem območju sestavi partnerstvo, ki je sestavljeno iz: Regionalnih razvojnih agencij

	• Predstavnikov vodilnih destinacij slovenskega turizma iz regije (pridružena partnerja Slovenska turistična organizacija STO in MGRT – direktorat za turizem) • Predstavnikov turističnega gospodarstva regije • Predstavnikov lokalnih skupnosti regije • Predstavnikov nevladnih organizacij na področju turizma, kulture, narave
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Projekt je primarno namenjen upravljavcem turističnih destinacij v Sloveniji in turističnemu gospodarstvu. Pri tem je treba upoštevati trenutno stanje upravljaljskih struktur na področju upravljanja destinacij slovenskega turizma in razvitost turistične ponudbe v posameznih regijah. Zaradi različnih stopenj, na katerih se ti nahajajo, so v projektu »Upravljanje turističnih destinacij« združeni tisti cilji in aktivnosti, ki so skupni vsem regijam in predstavljajo preskok pri razvoju turističnega gospodarstva Slovenije.
Opis posameznih aktivnosti	Aktivnosti projekta: 1. Sistemske financiranje in koordinacija dela upravljanja destinacij: uskladitev med MGRT, STO, upravljalci destinacij, lokalnimi skupnostmi... 2. Priprava strateških dokumentov: Priprava strategij, načrtov upravljanja in akcijskih načrtov posameznih destinacij 3. Izobraževalne vsebine: namenjene upravljavcem destinacij in turističnemu gospodarstvu na različne tematike. Vsebine izobraževanj se prilagodijo vsakemu segmentu turističnega gospodarstva od gostinstva, namestitvenih dejavnosti, turističnega vodenja, specializiranih storitev za potrebe dostopnega turizma, upravljalce turističnih znamenitosti... 4. Spodbude za dvig kvalitete turističnih storitev: pomoč upravičencem v destinaciji pri prijavi na razpise, sodelovanje pri določanju vsebine razpisov na občinski in državni ravni na področju turizma, ki je v destinaciji prioriteta ter celovit pregled nad izvajanjem le-te 5. Razvoj kadrov na področju turizma: celotno turistično gospodarstvo se sooča s težavo usposobljenih kadrov na področju turizma. Aktivnost predvideva celovit pristop k reševanju tematike: povezavo z izobraževalnimi ustanovami, navezavo na obstoječe programe (npr. štipendijska shema), navezavo na druga področja 6. Naložbe v destinacijsko (regionalno) turistično infrastrukturo: izvedba naložb na regijsko pomembnih produktih in dvigu kvalitete izkušnje obiskovalcev, ureditev tematskih in daljinskih poti, vstopne info točke v destinaciji 7. Promocijske aktivnosti destinacije: skupni nastopi na turističnih trgih, opremljanje TIC, skupna promocijska gradiva, komunikacija preko spletnih in družabnih omrežij, on-line in off-line promocija, izvedba foto, AV, VR in AR gradiv 8. Digitalizacija: izvedbe pilotnih aktivnosti na področju novih regionalnih in med-regionalnih produktov, implementacija novih digitalnih orodij na področju turističnega sektorja, VR in AR izkušnje za obiskovalce, izobraževalne vsebine za turistične ponudnike, real time zbiranje podatkov in obdelava le-teh 9. Mobilnost na turistični destinacije: področje mobilnosti se navezuje tudi na druge pomembne regijske projekte, aktivnosti na področju turizma nagovarjajo problematiko uporabe javnega potniškega prometa in uporabe trajnostnih načinov za

	obiskovanje turističnih destinacij (pilotne aktivnosti HOP ON prevozov, skupne kartice, izposoja koles, e-mobilnost...)		
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027		
Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	Stroški dela upravljanja destinacije	210.000,00 €	
	Priprava strateških dokumentov: 15.000 EUR	15.000,00 €	
	Izobraževalne vsebine	50.000,00 €	
	Spodbude za dvig kvalitete turističnih storitev	100.000,00 €	
	Razvoj kadrov na področju turizma: celotno turistično gospodarstvo se sooča s težavo	100.000,00 €	
	Naložbe v destinacijsko (regionalno) turistično infrastrukturo	150.000,00 €	
	Promocijske aktivnosti destinacije: skupni nastopi na turističnih trgih, opremljanje	100.000,00 €	
	Digitalizacija	150.000,00 €	
	Mobilnost	80.000,00 €	
	SKUPAJ	955.000,00 €	
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	85 %	
	Lastni oz. drugi vir	15 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Prihodi, nočitve, sezonskost			SURS
Število zaposlenih na področju upravljanja destinacije			Upravitelji destinacije
Število imetnikov znakov Slovenia Green, število 5* doživetij			STO
BDP iz naslova turizma			AJPES; SURS; MF, GZS
Plače na področju turističnega sektorja			
Število udeležencev izobraževalnih vsebin			
Vzpostavljena partnerstva			destinacije

14.8. SPOT svetovanje

Prioriteta	P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje
Ukrep	1.2: Podjetno Posavje
Povzetek projekta	Projekt SPOT svetovanje je del nacionalnega sistema SPOT (Slovenska poslovna točka), ki ponuja celovit sistem podpornih in brezplačnih storitev za poslovne subjekte. Pod enotno znamko SPOT so združene institucije, ki nudijo pomoč, informiranje in svetovanje podjetjem in poslovnim subjektom. V okviru partnerskih konzorcijev v posamezni

	regiji sta združeni 2 ravni nacionalnega sistema SPOT: 1 točka SPOT Svetovanje in ena ali več točk SPOT Registracije. Projekt SPOT je naslednik večkrat nagrajenega projekta VEM, ki se je med slovensko splošno in poslovno javnostjo dobro usidral, je dobro prepoznan in ima močno mrežo po celotni državi.
Namen in cilji projekta	Namen projekta je podpora in pomoč potencialnim podjetnikom ter mikro, malim in srednje velikim podjetjem (MSP), ki se srečujejo s podjetniškimi izzivi. Poleg tega je projekt namenjen krepitvi podjetniškega potenciala za MSP in pospeševanje ustanavljanja novih MSP. Cilji projekta so: povečanje informiranosti in znanja za reševanje izzivov na podjetniški poti v vseh fazah podjetniškega ciklusa ter povečanje zgodnje podjetniške aktivnosti.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt podpira regionalno specializacijo regije z nudenjem osnovnih storitev nosilcem dejavnosti, tako novo nastalim kot obstoječim gospodarskim subjektom.
Projektno partnerstvo	Podporne institucije na področju podjetništva
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Ciljne skupine so potencialni podjetniki ter nova in obstoječa podjetja.
Opis posameznih aktivnosti	- izvajanja postopkov registracije, izbrisa in statusnih sprememb nudijo; - informiranje, v smislu rednega in ažurnega obveščanja strank o aktivnostih, razpisih in dogodkih na področju spodbujanja podjetništva; - usposabljanja in delavnice, katerih namen je krepiti znanje, veščine in kompetence sodelujočih na področjih povezanih s spodbujanjem podjetniške kulture; - osnovno svetovanje strankam na področjih, ki segajo vse od priprave poslovnih načrtov, marketinga in vodenja podjetij, pa tudi do internacionalizacije podjetij ter državnih spodbud, pri čemer lahko tovrstno svetovanje poteka bodisi telefonsko ali preko e-pošte, pretežno pa z obiskom stranke na lokaciji SPOT regije; - animiranje in povezovanje regionalnega okolja z namenom ustvariti tesnejše sodelovanje med vsemi akterji v regiji, vključno s podjetniki, v to dejavnost pa sodi tudi organizacija dogodkov čezmejnega povezovanja s sorodnimi institucijami v sosednjih državah; - izmenjava dobrih praks in odpiranje novih poslovnih priložnosti znotraj Slovenije, kot tudi čezmejno tako za potencialne podjetnike kot tudi za MSP; - sooblikovanje podpornega okolja za poslovne subjekte, kar vključuje poročanje o zaznanih administrativnih ovirah s strani svetovancev, srečanje podpornega okolja v regiji ter predstavitev produktov regijskih podjetij na enem razstavnem mestu v regiji.
Okvirni časovni načrt projekta	2021 - 2027

Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	700.000 EUR		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	100 %	
	Lastni vir	%	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2021	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje

14.9. Regionalni prostorski plan

Prioriteta	P5: Skladen prostorski razvoj mest in podeželja
Ukrep	5.1: Regionalno prostorsko planiranje
Povzetek projekta	Z Zakonom o urejanju prostora (Ur. l. RS, št. 61/17, ZUrep-2) je bila vzpostavljena pravna podlaga za uvedbo regionalnega prostorskega planiranja, ki se v praksi ne izvaja, regionalni prostorski plani (RPP) pa še vedno niso bili izdelani.
Namen in cilji projekta	Namen ukrepa je dogovor o prostorskem razvoju Posavja in določitev bistvenih razvojnih priložnosti ter usmeritev za občinske prostorske akte, predvsem usmeritve za razvoj poselitve, gospodarske javne infrastrukture in urejanje krajine z ohranjanjem krajinske identitete. Cilj projekta je izdelava regionalnega prostorskega plana.
Skladnost z razvojno specializacijo regije	Projekt podpira razvojno specializacijo regije v smislu racionalne rabe prostora in usklajevanja prostorskih pogojev za nadaljnji razvoj področjih specializacije regije.
Projektno partnerstvo	Skupina regionalnih razvojnih agencij, ki po 19. členu Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Ur. l. RS, št. 20/11, 57/12 in 46/16), v regiji opravljajo v javnem interesu tudi razvojno nalogo države prostorsko planiranje na regionalni ravni.
Ciljna skupina: (kdo so končni uporabniki in analiza njihovih potreb)	Država (ministrstva, državne službe), občine, prebivalstvo Skladno z ZUreP-2 se morajo v okviru priprave RPP država (ministrstva in državne službe, pristojne za posamezna področja) in občine na območju posamezne razvojne regije dogovoriti in uskladiti zasnove prostorskih ureditev, dogovorjene rešitve pa morajo upoštevati pri nadaljnjem načrtovanju in pri izvedbi načrtovanih prostorskih ureditev.
Opis posameznih aktivnosti	Aktivnosti projekta: A1. Zagotovitev pogojev za izvajanje regionalnega prostorskega planiranja, A2. Priprava manjkajočih strokovnih podlag, A3. Izdelava RPP, A4. Izvajanje kontinuiranega regionalnega prostorskega planiranja
Okvirni časovni načrt projekta	2022 - 2027

Prostorska opredelitev primernih lokacij za izvajanje aktivnosti	Območje regije Posavje		
Finančna ocena po aktivnostih in okvirna celotna vrednost	A1: 40.000 EUR A2: 100.000 EUR* A3: 300.000 EUR A4: 100.000 EUR Skupaj: 540.000 EUR * Ocena ne vključuje stroška izdelave manjkajočih strokovnih podlag		
Okvirna celotna vrednost po predvidenih virih financiranja	EU in SLO	92 %	
	Lastni vir	8 %	
Kazalniki z navedbo virov podatkov za spremljanje kazalnikov			
Kazalnik	Izhodiščna vrednost 2017	Ciljna vrednost 2027	Vir za spremljanje
Izdelan regionalni prostorski plan	0	1	Prostorsko – informacijski sistem RS

15. Skladnost s cilji politik in usmeritev EU

RRP je skladen z delovnim dokumentov služb Evropske Komisije, Poročilo o državi 2019 - Prilogo D - naložbene smernice za financiranje v okviru kohezijske politike v obdobju 2021-2027 za Slovenijo.

RRP Posavje		Cilji Evropske kohezijske politike 2021-2027				
P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje		Cilj 1: Pametnejša Evropa	Cilj 2: Zelena, nizkogoljična Evropa	Cilj 3: Povezana Evropa	Cilj 4: Socialna Evropa	Cilj 5: Evropa bližje državljanom
U1.1	Inovativno razvojno okolje	x				
U1.2	Podjetno Posavje	x				
U1.3	Gospodarska poslovna infrastruktura	x				
U1.4	Izobraževanje in razvoj človeških virov				x	x
U1.5	Podpora perspektivnim dejavnostim	x			x	x
P2: Družbeni razvoj Posavja						
U2.1	Večja socialna vključenost in razvoj skupnosti				x	
U2.2	Trg dela in zaposlovanje				x	
U2.3	Aktivno in zdravo staranje				x	
U2.4	Zdravstveno varstvo in krepitev zdravja				x	
U2.5	Podpora mladim v Posavju				x	
U2.6	Razvoj kulturnih, športnih in prostoračnih vsebin				x	
U2.7	Razvoj naravne in kulturne dediščine		x		x	
P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje						
U3.1	Zeleni sistemi in biotska raznovrstnost		x			
U3.2	Varovanje naravnih virov		x			
U3.3	Večja energetska učinkovitost in spodbujanje rabe energije iz obnovljivih virov		x			
U3.4	Prilagajanje na podnebne spremembe		x			

U3.5	Razvoj krožnega gospodarstva		x			
P4: Mobilno in dostopno Posavje						
U4.1	Bolj trajnostna mobilnost		x	x		
U4.2	Razvoj prometne infrastrukture v regiji			x		
U4.3	Razvoj rečnega prometa					
U4.4	Razvoj širokopasovnih povezav in digitalne storitve	x		x		
P5: Skladen prostorski razvoj mest in podeželja						
U5.1	Regionalno prostorsko planiranje					x
U5.2	Trajnostni razvoj urbanih naselij					x
U5.3	Trajnostni razvoj podeželja					x
U5.4	Prenova razvrednotenih površin	x				x
U5.5	Krepitev kapacitet za dobro upravljanje	x	x	x	x	x

RRP Posavje je skladen s cilji, usmeritvami in instrumenti regionalne politike ter strateškimi izhodišči prostorskega razvoja za pripravo regionalnih razvojnih programov 2021–2027. Ukrepi in predvidene aktivnosti so skladne s cilji Strategije Slovenije 2030 in strateškimi izhodišči prostorskega razvoja.

RRP Posavje je skladen s splošnimi cilji regionalne politike, kot so opredeljeni v delovnem zvezku UMAR št. 3/2020.

RRP Posavje		Splošni cilj regionalne politike – dvig kakovosti življenja											
P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
U1.1	Inovativno razvojno okolje	x	x	x									x
U1.2	Podjetno Posavje	x	x	x									x
U1.3	Gospodarska poslovna infrastruktura	x		x				x					x
U1.4	Izobraževanje in razvoj človeških virov		x	x		x					x		x
U1.5	Podpora perspektivnim dejavnostim	x		x							x		x
P2: Družbeni razvoj Posavja													
U2.1	Večja socialna vključenost in razvoj skupnosti	x			x								x
U2.2	Trg dela in zaposlovanje	x	x		x								x
U2.3	Aktivno in zdravo staranje				x				x				x
U2.4	Zdravstveno varstvo in krepitev zdravja				x	x							x
U2.5	Podpora mladim v Posavju				x				x		x		x
U2.6	Razvoj kulturnih, športnih in prostoračasnih vsebin				x						x		x
U2.7	Razvoj naravne in kulturne dediščine										x		
P3: Zeleno in nizkoogljično Posavje													
U3.1	Zeleni sistemi in biotska raznovrstnost							x		x			
U3.2	Varovanje naravnih virov							x		x			
U3.3	Večja energetska učinkovitost in spodbujanje rabe energije iz obnovljivih virov									x			
U3.4	Prilagajanje na podnebne spremembe									x			x
U3.5	Razvoj krožnega gospodarstva			x						x			
P4: Mobilno in dostopno Posavje													

U4.1	Bolj trajnostna mobilnost						x	x		x			
U4.2	Razvoj prometne infrastrukture v regiji						x	x					
U4.3	Razvoj rečnega prometa						x						
U4.4	Razvoj širokopasovnih povezav in digitalne storitve						x						
P5: Skladen prostorski razvoj mest in podeželja													
U5.1	Regionalno prostorsko planiranje							x	x	x			
U5.2	Trajnostni razvoj urbanih naselij				x			x	x	x	x		x
U5.3	Trajnostni razvoj podeželja	x			x			x	x		x		
U5.4	Prenova razvrednotenih površin							x	x	x			
U5.5	Krepitev kapacitet za dobro upravljanje											x	

Legenda: 1-Delo, 2-Izobrazba, 3-Dohodek, 4- Socialna izključenost, 5-Zdravje, 6-Dostopnost, 7-Prostor, 8-Stanovanje, 9-okolje, 10-Kultura, 11-upravljanje, 12-varnost

Prvi cilj – dvig kakovosti življenja v vseh regijah – naslavljam s projekti, ki so v RRP umeščeni v vseh pet prioritet in so prikazani v tabeli. Drugi splošni cilj – razvojno dohitevanje evropskih regij, in tretji cilj – zmanjšanje regionalnih razvojnih razlik znotraj regij naslavljam zlasti z ukrepi in projekti RRP 1. in 2. prioritete, in pa mehanizmi 5. prioritete za trajnostni razvoj mest in podeželja.

Četrti splošni cilj regionalne politike - uresničevanje razvojnih potencialov in izkoriščanje globalnih priložnosti z mednarodnim medregionalnim povezovanjem in sodelovanjem je v RRP naslovljen horizontalno. RRA Posavje in drugi deležniki bodo priložnosti za medregionalno povezovanje naslavljal tako v okviru virov financiranja večletnega finančnega okvira 2021-2027 zlasti v okviru skupnih potreb in potencialov Vzhodne kohezijske regije in v okviru programov Interreg ter programov na področju mobilnosti, R&R in drugih programov.

Cilji prostorskega razvoja so upoštevani zlasti v okviru Prioritete 5 in pa posredno v vseh ostalih prioritetah, ki vplivajo na racionalno rabo prostora in povečanje konkurenčnosti oz. privlačnosti mest in podeželja.

RRP upošteva tudi priporočila Sveta v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2020 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Slovenije za leto 2020 Prioritete 1 in 2, kjer spodbujamo krepitev gospodarstva in okrevanje, zagotavljanje odpornosti zdravstvenega sistema in sistema dolgotrajne oskrbe, zagotavljanja socialne zaščite in zaposlenosti, prav tako pa tudi naložbe v zeleni in digitalni prehod z učinkovito rabo energije, okoljsko infrastrukturo, trajnostnim prometom in spodbujanjem digitalizacije.

16. Viri in literatura

1. SI-STAT, podatkovni portal, SURS, sept. 2021
2. Regije v številkah, Statistični portret slovenskih regij 2018, SURS
3. Inštitut RS za socialno varnost (IRSSV), podatki 2020
4. Skupno poročilo o prostovoljstvu v RS za leto 2016, www.prostovoljstvo.org
5. Evidenca socialnih podjetij, stanje 1. 12. 2018, MGRT
6. Statistični in osnovni podatki, spletna stran Urada za narodnost, stanje 14. 12. 2018, www.un.gov.si
7. Inštitut RS za socialno varnost, prejemniki socialnih transferjev, 2018
8. Inštitut RS za socialno varnost, Izvajanje pomoči na domu, analiza stanja v letu 2019, Ljubljana, september 2020
9. Poročilo o izpolnjevanju kazalnikov iu RRP regije Posavje 2007–2013, RRA Posavje, 2016
10. Slovensko omrežje Natura 2000 v številkah, Varstvo narave, 30 (2017), strokovni članek.
11. Modeli urejanja romskih naselij, projektna naloga, MOP in Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 16. 11. 2018, končno poročilo.
12. Osmo poročilo Vlade RS o položaju romske skupnosti v Sloveniji, junij 2021
13. Podatki Zavoda RS za zaposlovanje, Območna služba Sevnica.
14. Rezultati evidentiranja FDO po pilotnih regijah in vsebinske usmeritve za delovanje evidence v Sloveniji, priročnik, Ljubljana, april 2017
15. Janja Pečar, Kako živimo v regijah, Delovni zvezek 1/2017, let. XXVI
16. Program razvoja podeželja 2014–2020
17. Regionalni razvojni program regije Posavje za obdobje 2014–2020
18. ZEKPD BK - september 2012 in MKGP, Seznam izvajalcev, ki so vključeni v nadzor ekološke pridelave in predelave – september 2018
19. MKGP, Služba za Register kmetijskih gospodarstev, september 2018
20. Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskih enot, Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Brežice 2011–2020, Gozdnogospodarski načrt gozdnogospodarskega območja Celje 2011–2020
21. Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2017–2021
22. Strategija razvoja turistične destinacije Posavje 2011–2015, RRA Posavje, 2011
23. Podatki komunalnih podjetij v regiji Posavje, 2018
24. Končno poročilo upravičenca, HI Posavje, 31. 3. 2016.
25. E-bonitete, podatkovni portal Prva finančna agencija, dec. 2018
26. Informacija o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v posavski regiji v letu 2017, Ajpes, maj 2018
27. Zdravje v regiji, podatkovni portal, Nacionalni inštitut za javno zdravje, december 2018
28. Poročilo o razvoju 2018, Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, april 2018
29. Krožno gospodarstvo v regijah Slovenije, Circular Change, dec. 2018, projektna skupina Kažipota Slovenije, maj 2018
30. Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, Območna služba Sevnica, 2021
31. Zdravje v občini, podatkovni portal, Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2021.

32. Zupančič, J. (2021). *Romi in romska naselja v Sloveniji*. Univerza v Ljubljani: Filozofska fakulteta.

17. Priloge

Tabela: Stopnja tveganja revščine po statističnih regijah v obdobju 2008–2020

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SLOVENIJA	12,3	11,3	12,7	13,6	13,5	14,5	14,5	14,3	13,9	13,3	13,3	12,0	12,4
Pomurska	20,1	18,8	21,3	20,6	19,2	19,9	17,5	15,3	14,9	14,6	16,5	13,9	15,1
Podravska	18,8	15,8	17,9	18,5	18,7	18,1	17,3	15,9	15,5	16,4	15,6	16,2	16,5
Koroška	15,2	12,8	15,3	15,4	12,9	14,8	14,8	14,5	13	13,5	13,9	15,4	17,7
Savinjska	14,5	11,9	14,2	15,1	14,2	15,3	15	16,8	15	15,4	15,4	13,5	12,4
Zasavska	9	11,1	10,6	12,6	13,2	14	14,7	13,5	15	12	15,6	16,8	15,4
Posavska	14,9	12	14,3	14,6	16,5	20,1	19,9	16,1	17,3	18,5	11,1	10,1	9,4
Jugovzhodna Slovenija	12,4	11,7	12,1	14,2	17,2	16,2	17,4	15,7	13,9	12,4	11,1	10,0	9,7
Osrednjeslovenska	8,3	7,8	8,5	9,8	9,7	11,1	11,4	11,8	12,5	11,5	11,3	9,6	9,8
Gorenjska	8,7	7,7	10,7	12,5	11,3	12,8	13,3	13,3	14,2	12,4	10,3	7,8	9,2
Primorsko-notranjska	8,2	10,4	11,9	12,2	9,2	8,5	11,3	10,6	9,5	8,4	13,6	12,5	12,5
Goriška	7,6	9,1	9,1	9,4	11,4	13,7	12,3	15,2	14,8	9,8	15,0	10,6	11,4
Obalno-kraška	10,6	13,4	12,5	14,2	13,9	14,5	15,1	13,7	8,7	10,7	12,3	11,4	15,8

Vir podatkov: SURS, 2021

Tabela: Stopnja tveganja socialne izključenosti po statističnih regijah v obdobju 2008–2020

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SLOVENIJA	18,5	17,1	18,3	19,3	19,6	20,4	20,4	19,2	18,4	17,1	16,2	14,4	15,0
Pomurska	27,1	25,5	27,5	24	24	22,2	24,5	18,5	17,8	18,7	21,6	16,9	18,2
Podravska	26	21	23,5	24,7	24,1	24,7	24,1	21,2	21,3	21,2	19,2	18,6	19,5
Koroška	21,4	19,2	24	23,8	21,8	22,5	23,3	22,3	19,6	18,7	18,0	19,3	21,3
Savinjska	21,4	18,3	19,8	20,9	22	21,4	20,2	22,4	20,8	20,1	19,5	16,9	16,2
Zasavska	17,9	23,1	18,7	24,5	24,2	22,6	24,6	23,5	22,4	20,5	18,7	21,4	19,3
Posavska	21,5	19,9	20,2	21,1	23,2	26,1	24,4	21,6	22,6	21,2	16,0	11,6	10,5
Jugovzhodna Slovenija	18,6	18,7	18,3	18,9	20,8	21,4	21,4	19,2	17,1	16,1	12,4	12,1	11,7
Osrednjeslovenska	14,4	12,9	14	15,2	15,5	17,2	16,6	15,9	16,1	14	13,4	11,6	11,9
Gorenjska	13,3	11,9	14,9	17,5	16,9	18,2	18,9	17,6	17,9	15,2	12,2	9,6	11,0
Primorsko-notranjska	10,9	16,3	15,5	17,6	15,8	15	16,9	13,6	12,9	10,8	15,3	13,7	14,7
Goriška	13,4	14,5	14,4	13	17,5	19,6	19,3	20,1	18,6	12,7	16,7	12,9	14,1
Obalno-kraška	14,8	20,1	18	21	19,2	20,5	22,7	19,4	13,9	15,7	14,1	13,2	18,6

Vir podatkov: SURS, 2018

Tabela: Število upravičencev do DSP (redne in trajne) na 1000 prebivalcev po regijah v Sloveniji za mesec junij 2016, 2017 in 2018.

	Število upravičencev do DSP (redne in trajne) na 1000 prebivalcev			Število upravičencev do IDSP na 1000 prebivalcev		
	1.6.2016 ¹⁾	1.6.2017 ²⁾	1.6.2018 ³⁾	1.6.2016 ¹⁾	1.6.2017 ²⁾	1.6.2018 ³⁾
Gorenjska	23,42	21,59	20,83	1,90	1,84	1,51
Goriška	19,20	19,27	19,48	2,52	2,03	1,94
Jugovzhodna Slovenija	49,32	47,82	47,03	4,76	4,80	4,05

Koroška	35,36	34,06	31,75	5,42	4,42	4,11
Notranjsko-kraška	29,83	32,05	30,99	4,82	3,99	4,18
Obalno-kraška	36,25	36,66	36,95	10,45	6,27	5,62
Osrednjeslovenska	32,35	32,50	32,39	3,29	3,31	3,31
Podravska	52,31	54,65	55,38	4,86	5,62	5,66
Pomurska	59,55	60,95	61,42	7,02	8,28	8,88
Savinjska	48,50	48,01	47,11	5,52	5,51	5,59
Posavje	43,02	42,82	44,93	4,46	4,86	3,38
Zasavska	50,68	46,35	42,90	6,71	6,79	4,82
SLOVENIJA	39,68	39,72	39,48	4,58	4,47	4,28

Vir: MDDSZ, ISCS2 (podatki o upravičencih do DSP), SURS (podatki o številu prebivalcev)

Opombe:

- 1) Podatki o številu prebivalstva na dan 1. januar 2016.
- 2) Podatki o številu prebivalstva na dan 1. januar 2017.
- 3) Podatki o številu prebivalstva na dan 1. januar 2018.

Tabela: Število upravičencev do VD na 1000 prebivalcev po regijah v Sloveniji za mesece junij 2014, 2015, 2016, 2017 in 2018

	1.6.2014 ¹⁾	1.6.2015 ²⁾	1.6.2016 ³⁾	1.6.2017 ⁴⁾	1.6.2018 ⁵⁾
Gorenjska	2,38	2,83	3,10	4,16	4,38
Goriška	2,13	2,37	2,51	3,72	3,94
Jugovzhodna Slovenija	3,45	3,84	4,00	6,85	7,29
Koroška	5,29	6,13	6,64	9,91	10,15
Notranjsko-kraška	3,75	4,15	4,40	8,41	8,85
Obalno-kraška	4,15	4,81	5,20	7,39	8,15
Osrednjeslovenska	2,59	3,03	3,24	4,42	4,73
Podravska	7,79	8,78	9,08	14,86	15,91
Pomurska	8,81	10,05	11,16	17,57	19,02
Savinjska	5,89	6,12	6,28	9,53	9,76
Posavje	4,33	4,22	4,35	7,43	9,00
Zasavska	7,8	6,95	7,21	8,82	9,13
Slovenija	4,56	5,09	5,37	8,20	8,74

Vir: MDDSZ, ISCS2 (podatki o upravičencih do VD), SURS (podatki o številu prebivalcev)

Opombe:

- 1) Podatki o številu prebivalstva na dan 1. julij 2014.
- 2) Podatki o številu prebivalstva na dan 1. julij 2015.
- 3) Podatki o številu prebivalstva na dan 1. januar 2016.
- 4) Podatki o številu prebivalstva na dan 1. januar 2017.
- 5) Podatki o številu prebivalstva na dan 1. januar 2018.

Tabela: Število upravičencev do DSP, IDSP in VD, izraženo v deležu prebivalstva, po statističnih regijah za junij 2018, sortirano po višini deleža prebivalcev, upravičenega do DSP

	1.junij 2018 ¹⁾			
	DSP	IDSP	VD	skupaj ²⁾
Pomurska	6,14	0,89	1,90	8,93
Podravska	5,54	0,57	1,59	7,70
Savinjska	4,71	0,56	0,98	6,25
Jugovzhodna Slovenija	4,70	0,41	0,73	5,84
Posavje	4,49	0,34	0,90	5,73
Zasavska	4,29	0,48	0,91	5,69

	1.junij 2018 ¹⁾			
	DSP	IDSP	VD	skupaj ²⁾
Obalno-kraška	3,70	0,56	0,82	5,07
Osrednjeslovenska	3,24	0,33	0,47	4,04
Koroška	3,18	0,41	1,02	4,60
Notranjsko-kraška	3,10	0,42	0,89	4,40
Gorenjska	2,08	0,15	0,44	2,67
Goriška	1,95	0,19	0,39	2,54
Slovenija	3,95	0,43	0,87	5,25

Vir: MDDSZ, ISCS2 (podatki o upravičencih do VD,DSP,IDSP), SURS (podatki o številu prebivalcev)

Opomba:

1) Podatki o številu prebivalstva na dan 1. januar 2018.

2) Delež oseb, ki **prejemajo vsaj enega od treh opazovanih socialnih transferjev**.

Tabela: Pričakovano trajanje življenja ob rojstvu, obdobje 2011-2019

Regije	Moški										Ženske									
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019		
SLOVENIJA	76,6	77,0	77,0	78,0	77,6	78,0	78,1	78,3	78,5	82,9	82,9	83,2	83,7	83,5	83,9	83,7	84,0	84,2		
Pomurska	74,1	75,7	74,8	75,0	76,4	75,7	76,7	76,2	76,4	80,7	81,7	82,1	82,5	82,5	82,5	82,4	82,3	82,0		
Podravska	74,9	76,3	75,7	76,9	76,4	76,8	77,0	76,7	77,2	81,8	82,0	82,3	83,1	81,8	82,6	82,3	82,7	82,9		
Koroška	74,7	76,9	76,3	77,8	76,2	75,6	78,8	79,7	76,8	81,6	82,3	82,0	83,3	82,7	82,8	83,3	82,3	83,7		
Savinjska	76,1	75,9	76,8	77,5	76,3	77,2	76,7	77,7	77,7	81,9	81,3	82,1	82,2	82,5	83,0	82,7	83,6	83,9		
Zasavska	74,9	76,4	75,3	77,0	75,8	76,9	77,2	76,9	77,1	80,8	81,5	80,7	82,6	82,4	82,4	82,8	82,6	84,8		
Posavska	76,0	74,5	74,8	76,7	77,1	75,4	77,4	77,2	76,8	80,1	81,1	81,9	82,6	81,7	83,1	83,0	82,8	84,0		
Jugovzhodna Slovenija	75,8	75,4	76,0	76,2	76,5	77,5	76,7	77,0	77,9	81,9	82,9	82,5	83,3	82,9	83,0	82,5	83,2	83,7		
Osrednjeslovenska	78,2	78,5	78,6	79,5	78,9	79,7	79,3	79,7	79,9	83,8	83,3	83,6	84,1	84,0	84,6	84,0	84,6	84,3		
Gorenjska	77,5	77,7	77,9	78,3	79,0	79,1	78,6	79,0	79,6	83,6	83,7	83,3	83,8	84,1	84,5	83,6	83,8	84,2		
Primorsko-notranjska	78,0	75,9	76,3	78,6	77,2	77,1	79,5	78,8	77,6	83,5	82,3	84,2	82,6	83,4	83,6	84,0	83,7	83,0		
Goriška	77,9	76,3	77,1	77,7	78,2	77,8	77,6	78,2	78,7	83,3	83,3	83,3	82,5	83,6	83,2	84,1	84,1	83,2		
Obalno-kraška	76,6	78,3	77,6	78,8	77,7	77,9	79,2	78,7	79,0	83,7	83,0	83,6	84,5	85,1	83,8	84,9	83,9	84,6		

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Tabela: Neto razpoložljivi dohodek na prebivalca, v €, revizija 2017

Regije	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Osrednjeslovenska	10.463	11.541	11.214	11.178	11.188	10.774	10.567	10.578	10.659	11.219
Obalno-kraška	9.960	10.878	10.760	10.578	10.795	10.313	10.349	10.371	10.460	10.843
Gorenjska	9.585	10.449	10.403	10.512	10.712	10.280	10.270	10.423	10.519	10.975
Goriška	10.035	11.081	10.718	10.835	11.065	10.663	10.576	10.605	10.591	11.068
Savinjska	9.226	9.912	9.743	9.924	10.103	9.739	9.795	9.935	10.016	10.412
Jugovzhodna Slov.	9.552	10.130	10.020	10.176	10.283	10.034	10.018	10.313	10.466	10.887
Pomurska	8.190	8.519	8.778	8.666	8.926	9.110	9.215	9.539	9.673	10.148
Primorsko-notranjska	9.597	10.480	10.279	10.288	10.549	10.297	10.121	10.355	10.433	10.743
Podravska	8.975	9.686	9.552	9.567	9.691	9.536	9.594	9.766	9.976	10.382
Koroška	9.642	10.075	10.064	10.169	10.598	10.441	10.472	10.755	11.250	11.749

Posavska	9.200	9.721	9.608	9.619	9.922	9.600	9.430	9.694	9.955	10.434
Zasavska	9.274	9.893	9.914	9.955	10.115	9.617	9.602	9.695	9.840	10.229
SLOVENIJA	9.596	10.398	10.246	10.283	10.434	10.123	10.079	10.213	10.341	10.802

Vir: SURS.

Tabela: Stopnja stanovanjske prikrašnosti, v %

Regije	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Osrednjeslovenska	30	28	31	32	29	26	28	24	20
Obalno-kraška	27	28	34	42	32	32	43	27	23
Gorenjska	25	26	29	34	29	25	28	25	22
Goriška	35	35	37	41	39	31	37	33	30
Savinjska	36	33	35	36	33	29	26	26	23
Jugovzhodna Slovenija	32	38	37	41	38	28	34	30	21
Pomurska	34	29	44	40	34	31	37	35	35
Primorsko-notranjska	24	39	30	45	38	37	40	24	21
Podravska	30	31	34	33	30	27	30	30	26
Koroška	31	32	32	30	30	24	22	16	17
Posavska	29	30	26	27	27	23	23	28	28
Zasavska	39	47	34	41	37	27	33	27	32
Zahodna Slovenija	32	33	35	36	33	28	30	28	25
Vzhodna Slovenija	29	29	32	34	31	27	31	26	22
SLOVENIJA	31	31	33	35	32	28	30	27	24

Vir: SURS, raziskovanje EU-SILC.

Opomba: Delež gospodinjstev, ki imajo težave s streho, ki pušča, z vlažnimi stenami/temelji/tlemi, s trhljimi okenskimi okvirji ali trhljimi tlemi.

Tabela: Stopnja delovne aktivnosti (v preb. 20–64 let), v %

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SLOVENIJA	70,3	68,4	68,3	67,2	67,7	69,1	70,1	73,4	75,4	76,4	75,6
Pomurska	65,9	60,7	63,5	64,6	63,9	65,6	67,6	69,9	70,6	72,7	72,6
Podravska	67,9	66,7	65,8	64,4	65,8	67,6	68,3	71,8	73,5	75,6	74,2
Koroška	68,1	67,2	70,0	65,1	65,4	67,5	70,2	75,1	74,8	73,5	73,2
Savinjska	70,7	67,3	68,1	67,0	66,8	68,0	67,8	73,4	75,2	74,9	74,7
Zasavska	66,8	66,4	62,4	54,2	60,7	62,9	64,9	70,8	73,7	74,1	72,5
Posavska	64,2	63,7	68,8	64,6	66,9	72,0	70,1	77,4	77,4	73,6	72,6
Jugovzhodna Slovenija	73,0	70,1	67,4	64,2	68,5	66,8	68,5	71,8	74,5	78,2	77,8
Osrednjeslovenska	72,7	71,0	70,8	70,2	70,1	71,4	72,6	75,2	77,3	78,3	77,8
Gorenjska	72,2	70,1	69,1	70,3	71,9	72,3	71,7	74,2	78,7	78,6	78,8
Primorsko-notranjska	72,9	72,6	71,4	71,7	66,6	66,4	71,6	73,2	71,1	68,8	71,3
Goriška	70,8	70,4	68,7	68,9	71,3	71,3	72,5	73,3	77,0	78,8	76,9
Obalno-kraška	68,2	66,2	67,7	67,0	61,8	67,2	68,9	71,7	73,4	76,8	71,2

Vir: SURS, raziskovanje Aktivno in neaktivno prebivalstvo.

Tabela: Stopnja registrirane brezposelnosti

Statistična regija	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021 I-VI
Slovenija	18,4	18,9	11,2	9,5	8,2	7,7	8,7	8,4
Pomurska	14,4	13,6	17,4	15,2	13,2	12,4	12,8	11,6
Podravska	13,0	11,5	12,5	11,0	9,6	8,9	10,2	10,0
Koroška	13,9	13,3	10,6	8,9	7,6	7,5	8,8	7,5
Savinjska	17,7	15,2	12,4	10,5	9,1	8,5	9,5	8,8
Zasavska	14,7	13,6	13,9	11,1	9,2	8,5	9,6	9,3
Posavska	13,9	13,0	12,8	10,6	9,4	8,8	10,0	9,9

Jugovzhodna Slovenija	11,7	11,0	11,7	9,3	8,1	7,3	8,2	7,7
Osrednjeslovenska	9,5	8,6	10,1	8,6	7,6	7,0	7,8	7,8
Gorenjska	11,9	11,1	7,6	6,4	5,4	5,1	6,4	5,9
Primorsko-notranjska	11,2	10,3	10,1	8,8	7,1	6,2	7,1	6,5
Goriška	12,1	11,0	8,7	7,1	6,0	5,4	6,3	6,2
Obalno-kraška	13,1	12,3	10,1	8,6	7,6	7,2	8,9	9,0

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Opomba: (a) prelom v seriji.

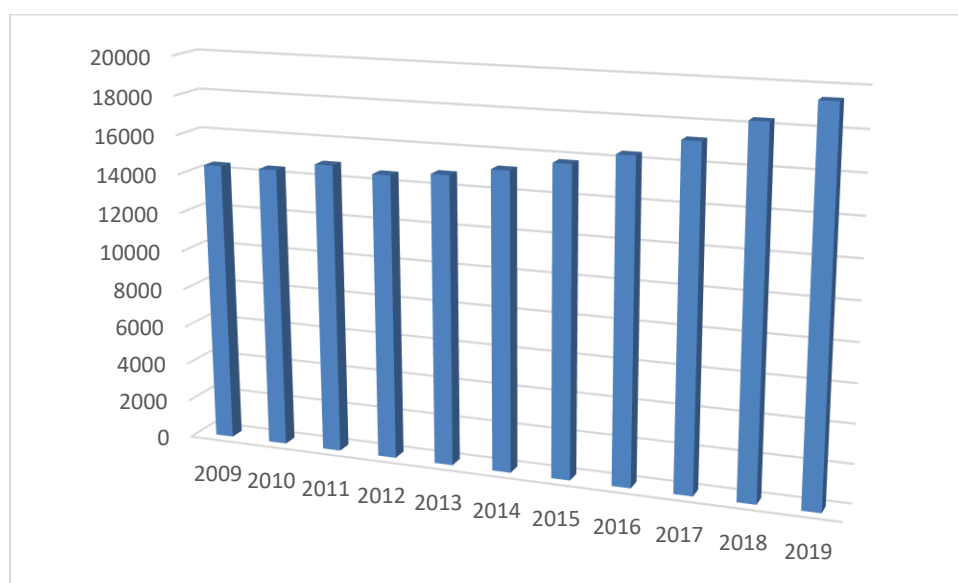
Tabela: Stopnja registrirane brezposelnosti starih 15–29 let

Regija	2010	2011	2012	2013	2014	2015 (a)	2016	2017
Osrednjeslovenska	12,3	13,2	13,6	17,9	20,1	17,4	14,1	11,1
Obalno-kraška	11,0	13,3	13,9	16,2	18,6	16,4	13,2	10,2
Gorenjska	10,4	10,7	12,2	15,3	16,3	13,6	10,3	7,7
Goriška	13,5	14,6	15,2	19,4	20,8	17,7	12,6	9,7
Savinjska	19,9	19,5	20,0	23,4	24,9	22,3	18,9	14,5
Jugovzhodna Slovenija	14,7	16,1	19,3	22,9	23,3	21,1	17,9	13,2
Pomurska	25,4	26,4	25,1	28,5	30,1	29,8	25,5	21,4
Primorsko-notranjska	11,6	12,6	13,4	17,8	18,9	16,6	14,1	10,8
Podravska	22,8	23,0	21,0	23,7	24,4	22,7	20,9	17,4
Koroška	22,2	20,5	18,5	22,5	23,7	21,2	18,1	13,7
Posavska	16,6	16,5	17,9	21,7	24,0	21,5	18,4	13,4
Zasavska	19,9	20,8	24,2	29,1	32,3	26,8	21,2	15,4
SLOVENIJA	16,5	17,2	17,5	21,0	22,5	20,1	16,8	13,1

Vir: SURS, preračuni UMAR.

Opomba: (a) prelom v seriji. Kazalnik je uporabljen v Poročilu o razvoju 2018.

Slika: BDP na prebivalca v posavski regiji 2000–2016

Vir podatkov: SURS, september 2021

Slika: Povprečno število glav velike živine na kmetijsko gospodarstvo ter delež kmetijskih gospodarstev, kjer redijo živino, statistične regije, Slovenija, 2016

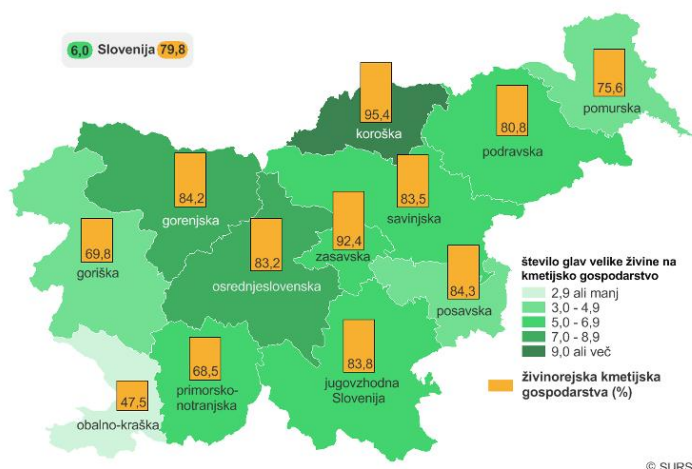

Tabela: Število ekoloških kmetij in površina zemljišč v nadzoru ekološkega kmetovanja; 2011–2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Ekološke kmetije v kontroli (število)	2.363	2.682	3.049	3.298	3.417	3.518	3.635
– delež od vseh kmetij (%)	3,1	3,6	4,1	4,6	4,7	5,0	5,2
Ekološko obdelane površine v kontroli (ha)	32.149	35.101	38.664	41.237	42.188	43.579	46.222
– delež od vse KZU (%)	6,8	7,6	8,4	8,7	8,7	9,0	9,6
Število certifikatov	1.999	2.104	2.232	2.537	2.699	2.933	3.190
Biodinamične kmetije	23	28	28	26	26	22	33

Vir: MKGP

Tabela: Obseg površin, vključenih v nadzor ekološkega kmetovanja po kulturah oziroma načinu rabe (ha); 2011–2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Travnje (vključno s travinjem na njivah)	28.364,4	30.664,6	33.530,3	35.609,8	35.637,9	36.487,4	38.745,7
Njive	2.400,0	2.752,6	3.148,3	3.484,7	4.050,6	4.403,3	4.476,7
Vinogradi	287,2	323,9	401,3	419,7	494,8	535,7	559,4
Oljčniki	91,6	184,5	208,3	226,2	214,1	240,1	242,6
Sadovnjaki skupaj	857,9	994,4	1.148,3	1.268,1	1.477,6	1.616,7	1.881,2
– intenzivna raba	193,0	260,1	291,3	341,9	483,6	564,7	784,3
– ekstenzivna raba	664,8	734,3	857,0	926,1	994,0	1.051,3	1.096,9
Vrtnine (na prostem in v zaščitenem prostoru)	147,7	180,7	228,0	228,8	289,4	293,3	317,1
Hmeljišča					24,1	1,7	1,5

Skupaj	32.148,7	35.100,7	38.664,5	41.237,2	42.188,5	43.578,7	46.224,1
---------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	-----------------

Vir: MKGP

Tabela: Število živali na kmetijah, vključenih v nadzor ekološkega kmetovanja; 2011–2017

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Govedo	22.915	22.977	25.168	27.359	30.592	33.397	35.095
Drobnica	40.588	41.081	40.101	42.238	41.654	42.698	44.030
Kopitarji	2.981	3.262	3.544	3.846	3.878	4.053	4.089
Prašiči	2.219	2.485	2.798	3.135	3.345	3.648	3.793
Perutnina	29.558	52.757	54.757	71.537	71.618	101.340	104.940
Čebelje družine	1.646	1.598	1.803	1.631	1.400	1.814	2.182
Drugo (kunci, jelenjad itd.)	2.560	3.018	3.173	3.590	3.571	3.873	3.723

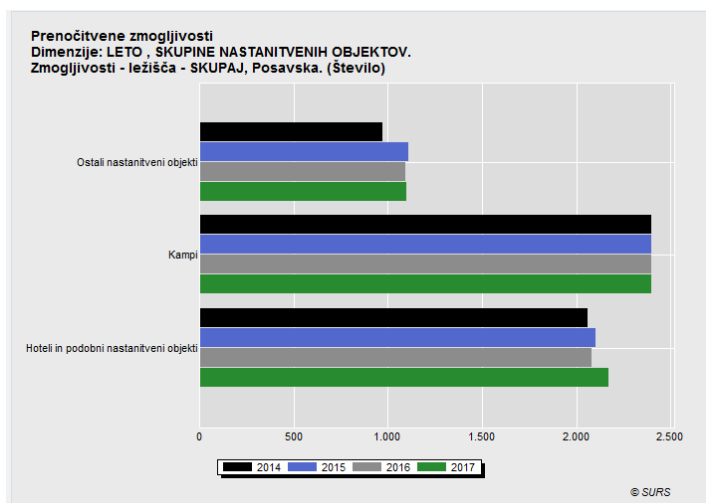
Vir: SURS (MKGP)

Slika: Top 5 držav po makro destinacijah, Slovenija, 2017

Vir: STO, Predstavitev modela makro destinacij

Slika: Prenočitvene zmogljivosti po skupinah nastanitvenih objektov, regija Posavje, 2014–2017

Vir: SURS

Slika: Turistične nastanitvene zmogljivosti (ležišča), 2016

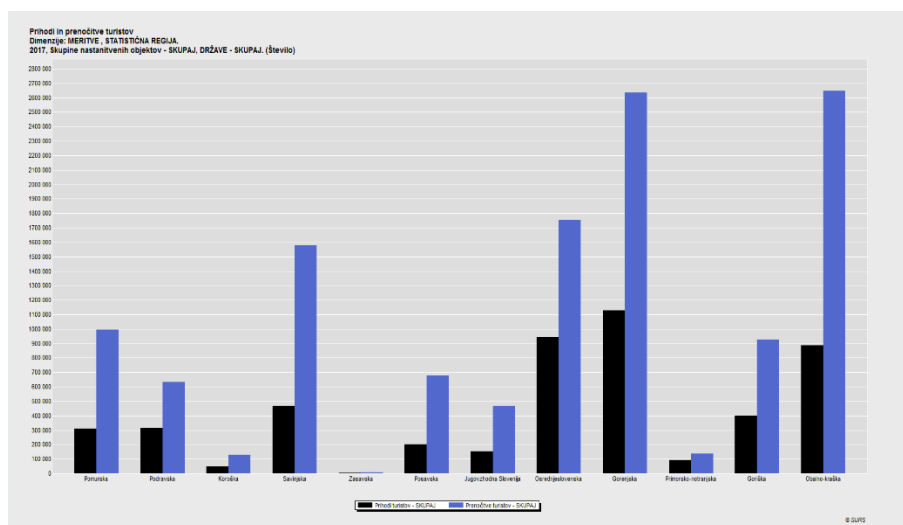
Vir: Slovenske regije v številkah, SURS 2018

Tabela: Prihodi in prenočitve turistov po občinah, Spodnjeposavska razvojna regija, 2014–2017

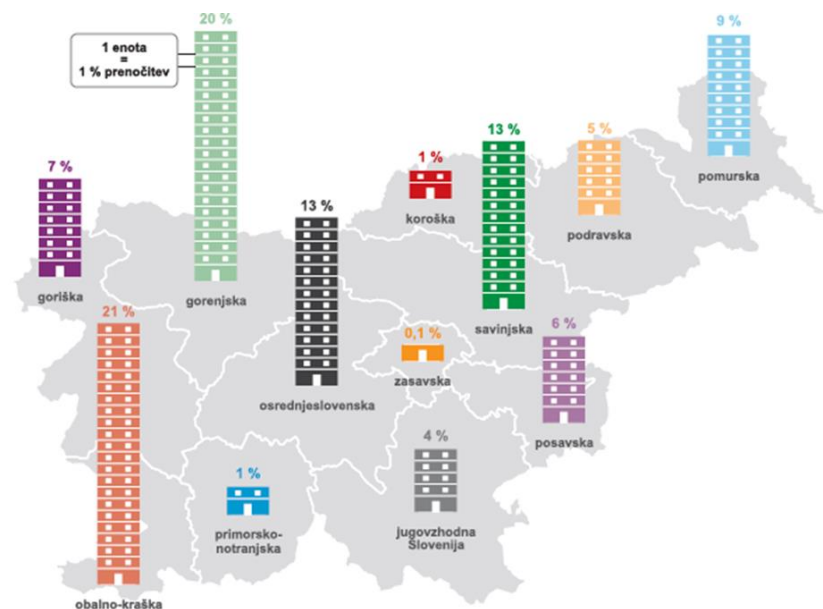
		2014		2015		2016		2017	
		Prihodi	Prenočitve	Prihodi	Prenočitve	Prihodi	Prenočitve	Prihodi	Prenočitve
Brežice	Države skupaj	175936	611590	187343	634540	187425	644512	194527	657992
	Domači	93585	314087	97654	323737	93436	310004	93615	303952
	Tuji	82351	297503	89689	310803	93989	334508	100912	354040
Bistrica ob Sotli*	Države skupaj	126	221	99	137	z	z	z	z
	Domači	23	50	5	5	z	z	z	z
	Tuji	103	171	94	132	z	z	z	z
Kostanjevica na Krki	Države skupaj	625	1079	775	1710	1248	2477	1287	2577
	Domači	271	336	267	402	411	682	440	700
	Tuji	354	743	508	1308	837	1795	847	1877
Krško	Države skupaj	3743	11359	3613	10184	3252	11195	4065	11130
	Domači	1723	4924	1164	2520	1229	3821	1458	3548
	Tuji	2020	6435	2449	7664	2023	7374	2607	7582
Radeče*	Države skupaj	z	z	z	z	z	z	z	z
	Domači	z	z	z	z	z	z	z	z
	Tuji	z	z	z	z	z	z	z	z
Sevnica	Države skupaj	649	1497	1151	2895	1418	2886	1457	2800
	Domači	295	604	353	1093	560	991	878	1365
	Tuji	354	893	798	1802	858	1895	579	1435
Posavska	Države skupaj	180953	625525	193132	649912	193456	661364	201488	674982
	Domači	95874	319951	99510	327935	95654	315534	96432	309738
	Tuji	85079	305574	93622	321977	97802	345830	105056	365244

Vir: SURS

Slika: Število prihodov in prenočitev turistov, Slovenija in statistične regije, 2017, SURS

Slika: Prenocitve turistov, Slovenija in statistične regije, 2016

Vir: Slovenske regije v številkah, SURS 2018

Tabela: Prihodi in prenočitve turistov po vrstah občin in glavnih vrstah nastanitvenih objektov, Slovenija, 2017

	Prihodi turistov		Prenočitve turistov	
	2017	<u>2017</u> 2016	2017	<u>2017</u> 2016
	število	indeks	število	indeks
Skupaj	4.948.080	114,6	12.591.562	112,6
Vrste občin				
Zdraviliške občine	944.738	105,9	3.310.184	104,6
Gorske občine	1.398.928	119,3	3.417.546	119,2
Obmorske občine	790.590	111,7	2.515.055	110,5

Ljubljana	841.320	114,1	1.548.487	116,0
Mestne občine	458.936	115,5	860.134	111,9
Druge občine	513.568	125,2	940.156	122,5
Vrste nastanitvenih objektov				
Hoteli	2.895.898	111,6	7.215.121	108,9
Kampi	552.583	123,7	1.689.050	120,9
Zasebne sobe, apartmaji, hiše	455.206	134,4	1.214.005	133,6
Apartmajska in počitniška naselja	198.882	106,0	631.075	101,5
Delavski počit. domovi in apartmaji, otroški in mladinski počit. domovi	139.122	104,0	471.287	107,8

Vir: SURS

Tabela: Povprečno število obiskovalcev na razstavo v muzejih in razstaviščih, statistične regije, Slovenija, 2014–2015, SURS

	2014	2015	%	%
Pomurska	458	561	2,41	4,35
Podravska	553	654	2,91	5,07
Koroška	537	407	2,83	3,15
Savinjska	1558	1437	8,20	11,14
Zasavska	1036	998	5,45	7,74
Spodnjeposavska	397	557	2,09	4,32
Jugovzhodna Slovenija	681	700	3,58	5,43
Osrednjeslovenska	1017	630	5,35	4,88
Gorenjska	2615	1188	13,76	9,21
Notranjsko-kraška	8345	3688	43,90	28,59
Goriška	1101	1433	5,79	11,11
Obalno-kraška	709	648	3,73	5,02
	19007	12901	100,00	100,00

Tabela: Občasne razstave v muzejih in razstaviščih, statistične regije, Slovenija 2014–2015, SURS

Razstave po: STATISTIČNA REGIJA, RAZSTAVE IN OBISKOVALCI, LETO		
	Občasne razstave	
	2014	2015
Pomurska	36	34
Podravska	283	241
Koroška	37	36
Savinjska	149	138
Zasavska	33	33
Spodnjeposavska	10	73
Jugovzhodna Slovenija	81	84

Osrednjeslovenska	711	974
Gorenjska	173	205

Tabela: Vrste odpadkov v kg po občinah regije, 2014–2017 (2018)

	Sevnica						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mešani komunalni odpadki (kg)	2.962.630	2.852.400	2.770.080	2.701.170	2.727.980	2.750.820	2.725.800
Ločeno zbrane frakcije (kg)	1.169.337	1.422.600	1.451.167	1.532.132	1.591.313	1.853.936	2.007.368
Skupaj zbrani	3.131.967	4.275.000	4.221.247	5.079.704	5.216.038	5.439.596	5.612.968
Odloženi odpadki na CeRODU	1.723.200	1.948.339	603.611	189.447	129.341	138.230	111.594

Vir: Komunala Sevnica, d. o. o., 2018, 2021

	Brežice						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mešani komunalni odpadki (kg)	3.353.320	3.299.610	3.200.360	3.245.200	3.336.400	3.433.300	3.045.760
Ločeno zbrane frakcije (kg)	3.719.075	3.880.399	4.189.653	4.607.090	4.528.284	5.029.523	5.419.011
Skupaj zbrani	7.072.395	7.180.009	7.390.013	7.852.290	7.894.684	8.462.823	8.464.771
Odloženi odpadki na CeRODU	3.807.040	2.856.656	428.658	171.825	168.900	195.892	177.711

Vir: Komunala Brežice, d. o. o., 2018, 2021

	Krško						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mešani komunalni odpadki (kg)	4.901.000	4.737.000	4.748.000	3.767.000	3.610.000	3.723.000	3.542.000
Ločeno zbrane frakcije (kg)	5.721.000	5.411.000	5.765.000	6.311.000	6.257.000	6.604.000	7.348.000
Skupaj zbrani	10.622.000	10.148.000	10.513.000	10.078.000	9.867.000	10.327.000	10.890.000
Odloženi odpadki na CeRODU	3.174.000	1.092.000	179.000	188.776	158.432	163.960	150.158

Vir: Kostak, d. d., 2018, 2021

	Kostanjevica na Krki						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mešani komunalni odpadki (kg)	350.000	332.000	321.000	218.000	219.000	217.000	232.000
Ločeno zbrane frakcije (kg)	532.000	500.000	510.000	372.000	410.000	319.000	378.000
Skupaj zbrani	882.000	832.000	831.000	590.000	629.000	536.000	610.000
Odloženi odpadki na CeRODU	274.000	145.000	16.000	11.031	9.917	10.182	10.727

Vir: Kostak, d. d., 2018, 2021

Bistrica ob Sotli

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mešani komunalni odpadki (kg)	112.573	120.261	134.614	125.402	144.910	124.122	122.093
Ločeno zbrane frakcije (kg)	113.625	136.916	148.389	176.881	209.916	176.257	206.730
Skupaj zbrani	226.198	257.177	283.003	302.283	354.826	300.379	328.823
Odloženi odpadki na CeRODU	39.401	42.091	47.115	43.890	50.720	43.440	42.730

Vir: OKP Rogaška Slatina, d. o. o., 2018, 2021

	Radeče						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Mešani komunalni odpadki (kg)	592.700	537.840	492.060	531.920	527.010	509.290	469.440
Ločeno zbrane frakcije (kg)	667.246	708.199	782.474	966.510	1.007.390	1.098.280	1.105.740
Skupaj zbrani	1.259.946	1.246.039	1.274.534	1.341.650	1.433.910	1.490.800	1.546.360
Odloženi odpadki na CeROZ (zbiranje v Občini Hrastnik)	0	0	0	0	0	0	0

Vir: JP Komunala Radeče, d. o. o., 2018, 2021

Tabela: Nabor najpomembnejših projektov

P1: Gospodarsko močno in pametno Posavje

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Ukrep 1.1: Inovativno razvojno okolje		4.254.317				
Les - regijski potencial za razvoj zelenih delovnih mest	Namen projekta je postavitve vsebin in pilotna izpeljava 3 modulov z aktivnostmi, ki so namenjene več različnim ciljnim skupinam s področja lesarstva. Vse z namenom, da bi prispevati k razvoju dodane vrednosti v lesarstvu in posledično izkoriščanju velikega potenciala, ki ga ima Slovenija zaradi velike pokritosti z gozdovi in tako dostopnosti surovine.	454.317	Posavje	Januar 2021	December 2023	13.2.
Inovativne tehnologije na področju lesarstva	Projekt zajema sodelovanje vseh deležnikov na področju lesarstva v občini Sevnica (Srednja šola Sevnica, podjetja...), vzpostavitev centra za krepitev inovacij na področju lesarstva, povezava med šolo in podjetji.	1.500.000	Občina Sevnica	2021	2027	
Inovativno Posavje	Regionalni projekt krepitev inovativne sposobnosti posavskega gospodarstva, krepitev razvojnih centrov v podjetjih	2.000.000	Konzorcij partnerjev	2021	2027	13.2.
Odprte inovacije za lokalno odličnost	Vzpostavitev infrastrukturnih in organizacijskih temeljev ter baze znanja za implementacijo inovativnih idej	300.000	Občina Radeče	2022	2024	
Ukrep 1.2: Podjetno Posavje		5.489.750				
Medregijski projekti		3.719.750				
Podjetno nad izzive RRA Posavje – PONI RRA Posavje	Podjetniško usposabljanje oseb, ki si želijo realizirati svojo podjetniško idejo. Cilj projekta je zagon novih podjetij.	1.719.750	RRA Posavje	Januar 2021	December 2023	14.3.
Regijska garancijska shema	Dodelitev garancij za bančne kredite gospodarstvu za investicije in obratna sredstva	2.000.000	Medregijski projekt	2021	2027	14.2.
Mreža inkubatorjev Posavja		370.000				
Nadgradnja podjetniškega inkubatorja	Projekt zajema nadgradnjo podjetniškega inkubatorja v Sevnici. Pripravljen osnutek investicijske dokumentacije.	120.000	Občina Sevnica	Januar 2021	December 2023	13.1.
Podjetniški inkubator Krško	Izvajanje programskih aktivnosti podjetniškega inkubatorja Krško za regijo Posavje. Upravljanje in koordiniranje aktivnosti inkubatorja, priprava programov, mentorstva, izobraževanja, seminarji, podjetniško svetovanje, evalvacija idej, tematskih dogodki, svetovanje ekspertov, promocijsko-motivacijski dogodki, dvig kompetenc, ...	250.000	MO Krško	Januar 2021	December 2025 (2030)	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Podpora gospodarskim subjektom		1.400.000				
SPOT TOČKE	Registracija podjetij, svetovanje, podpora in pomoč potencialni podjetnikom ter obstoječim MSP, ki se srečujejo s podjetniškimi izzivi in izboljšanje podjetniške kulture ipd.	700.000	Posavje (CPT KRŠKO)	2021	2027	14.8.
Podpora gospodarskim subjektom	Projekt zajema spodbujanje razvoja gospodarskih subjektov (karierni centri...).	700.000	Občina Sevnica	2022	2027	13.1.
Ukrep 1.3: Gospodarska poslovna infrastruktura		12.232.062				
Internacionalizacija in privabljanje tujih investicij	Regionalno skrbništvo	510.000	Medregijski projekt	2020	2025 (2030)	14.4.
Opremljanje poslovnih, industrijskih in obrtnih con		10.222.062				
PC Drnovo zahod	Komunalno opremljanje poslovne cone	800.000	MO Krško	April 2021	December 2024	13.3
Industrijske in obrtne cone v občini Sevnica	Projekt zajema vzpostavitev, nadgradnjo industrijskih in obrtnih con v občini Sevnica, digitalno preobrazbo, uvedbo robotizacije...	4.000.000	Občina Sevnica	2021	2027	
Komunalno opremljanje PC Sevnica	Komunalno opremljanje površin v PC Sevnica.	1.392.062	Občina Sevnica	Maj 2021	Oktober 2022	
KOMUNALNO OPREMLJANJE OBRTNIH CON (Dobova, Slovenska vas)	Po spremembi občinskega prostorskega načrta v 2020 bo občina pristopila k izdelavi občinskega podrobnega prostorskega načrta ter programa opremljanja, ki bo osnova za vlaganje v infrastrukturno opremljanje cone. Prav tako se za povezavo obstoječe IC Slovenska vas spreminja namenska raba ceste od AC priključka proti industrijski coni.	30.000 OC Dobova še dopolnitev	Občina Brežice	2021	2023	
Izgradnja proizvodnih prostorov za Podjetniški inkubator Krško	V okviru delovanja Podjetniškega inkubatorja Krško želimo zaradi velikega povpraševanja v lokalnem okolju zagotoviti za obrtna oz. proizvodna podjetja zagotoviti tudi tipske proizvodne hale, ki bi jih umestili v PC Vrbina, ki je hkrati degradirano območje. V slednjem primeru gre za najem poslovnih prostorov z možnostjo odkupa.	4.000.000	MO Krško	2022	2024	
Druška podporna infrastruktura za podporo podjetništvu		1.500.000				
Obnova objekta Jadran	Preureditev nekdanjega Hotela Jadran v moderni stanovanjsko-poslovni objekt.	1.200.000	Občina Radeče	2028	2029	13.1.
Podporna infrastruktura za potencialne podjetnike	Ureditev prostorov za ustvarjanje delovnih mest.	300.000	Občina Bistrica ob Sotli	2021	2027	
Ukrep 1.4: Izobraževanje in razvoj človeških virov		58.555.740				

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Štipendijske sheme	Sofinanciranje kadrovskih štipendij delodajalcem in izvajanje	2.150.000	Medregijski projekt	2023	2030	14.1.
Naložbe v infrastrukturo na področju vzgoje in izobraževanja		52.643.048	Posavje			
VRTEC ARTIČE	Zagotovite ustreznih prostorov za predšolsko varstvo otrok, (izvedba gradbeno obrtniških del s pripadajočimi strojnimi in elektro instalacijami). Vrtec predviden za 5 oddelkov s pripadajočimi skupnimi prostori.	3.000.000	Občina Brežice	Julij 2020	December 2021	13.4.
VRTEC DOBOVA	Zagotavljanje ustreznih prostorov za predšolsko varstvo otrok (izvedba gradbeno obrtniških del s pripadajočimi strojnimi in elektro instalacijami). Vrtec predviden za 5 oddelkov s pripadajočimi skupnimi prostori.	2.000.000	Občina Brežice	Julij 2020	Januar 2021	
OŠ ARTIČE	Zagotavljanje ustreznih prostorov za osnovnošolsko izobraževanje (izvedba gradbeno obrtniških del s pripadajočimi strojnimi in elektro instalacijami (delna rušitev, obnova in dograditev).	3.500.000	Občina Brežice	September 2022	Junij 2024	
FAKULTETA ZA TURIZEM	Predmetna investicija se načrtuje na lokaciji bivšega Dijaškega doma na naslovu Trg Jožeta Toporišiča 1 in 2. Preuredi – spremeni se namembnost objekta ter izvede rekonstrukcija objekta z delno rušitvijo. Postavitev in razvoj Inštituta za turizem.	6.000.000	Občina Brežice	September 2020	Avgust 2021	
Fakulteta za energetiko	Izgradnja novega objekta za potrebe Fakultete za energetiko v Krškem	5.660.084	Univerza v Mariboru Fakulteta za energetiko	2021	2024	
Dijaški dom Krško	Rekonstrukcija objekta bivšega dijaškega doma, reševanje problematike pomanjkanja nastanitvenih kapacitet za študente, dijake, del pa za namene turizma. Del namenjen tudi potrebam učilnic Šolskega centra.	800.000	MO Krško	1.1.2022	31.12.2025	13.4.
Novogradnja vrtca Leskovec	Gradnja skoraj nič energetskega vrtca	3.300.000	MO Krško	Februar 2025	Februar 2027	
Osnovna šola in vrtec Veliki Podlog	Izgradnje podružnične OŠ in vrtca v Velikem Podlogu	3.500.000	MO Krško	Januar 2020	December 2022	
Novogradnja OŠ. dr. Mihajlo Rostohar Krško	Izgradnje OŠ za otroke s posebnimi potrebami s širšega področja Posavja in Dolenjske	8.300.000	Posavje	Januar 2023	December 2024	
DOZIDAVA TELOVADNICE IN VRTCA BISTRICA OB SOTLI	Povečanje telovadnice OŠ Bistrica ob Sotli in dozidava vrtca	5.582.964	Bistrica ob Sotli	Maj 2021	Maj 2024	
OŠ GLOBOKO	Zaradi utesnenosti in neustreznosti obstoječih prostorov se zagotavlja ustrezne prostore za osnovnošolsko izobraževanje in	3.500.000	Občina Brežice	2023	2026	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
	predšolsko varstvo, ki zajema izvedbo gradbeno obrtniških del s pripadajočimi strojnimi in elektro instalacijami (prenova in dograditev).					13.4
Zagotavljanje prostorskih možnosti za izvajanje predšolske vzgoje	Projekt zajema vzpostavljanje novih prostorskih možnosti za predšolsko vzgojo	1.000.000	Občina Sevnica	2021	2027	
Izgradnja nove šole Krmelj	Projekt zajema izvedbo nove šole v Krmelju, ki bo nadomestil dva neustrezna šolska objekta.	5.500.000	Občina Sevnica	2022	2027	
Izgradnja nove šole s posebnimi potrebami	Projekt zajema izvedbo novih prostorih za OŠ Ana Gale Sevnica za otroke s posebnimi potrebami.	1.000.000	Občina Sevnica	2022	2027	
Projekti za krepitev kompetenc		5.912.692	Posavje			
Pridobivanje kompetenc zaposlenih in svetovanje za zaposlene v Posavju	Projekt je namenjen večjemu vključevanju zaposlenih v neformalne oblike izobraževanja za krepitev temeljnih in poklicnih kompetenc za delo in osebni razvoj. Svetovanje za vrednotenje neformalno pridobljenih znanj, na osnovi katerih bo zaposlenim omogočena ustrezna izbira izobraževalnega programa za krepitev kompetenc in pridobivanje novih znanj.	912.692	Ljudska univerza Krško	2021	2027	13.1.
Karierni center Posavje	Celostni razvoj kadrov v regiji: poklicna orientacija, razvoj kompetenc zaposlenih, razvoj kompetenc za brezposelne (poudarek na tehnično-tehnoloških področjih)	2.000.000	Regijski konzorcij partnerjev	2021	2027	
Talent center	postavitev in vzpostavitev državnega – pilotnega »talent« centra (v bodoče bi se lahko nadgradil v meddržavni center z RH)	2.000.000	Posavje	2021	2027	
Ukrep 1.5: Podpora perspektivnim dejavnostim		65.709.480				
Podukrep 1.5.1 Razvoj kmetijstva, gozdarstva in ohranjanje vitalnosti podeželja		23.934.480				
Prilagajanje kmetijstva podnebnim spremembam	Projekt vzpostavitev namakalnih sistemov v občini Sevnica, vzpostavitev ukrepov proti toči...	1.500.000	Občina Sevnica	2022	2027	
Tehnološki center za implementacijo sodobnih tehnologij v kmetijstvu, gospodarstvu	Projekt zajema vzpostavitev tehnološkega centra za implementacijo sodobnih tehnologij v podjetja in kmetijstvo.	1.000.000	Občina Sevnica	2021	2027	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Agrarne operacije na območju občine Krško	Agrarne operacije, ki vključujejo agromelioracije in komasacije na območju občine Krško. Predvidevajo se na cca. 200 ha kmetijskih površin	500.000	MO Krško in lastniki zemljišč	2021	2027	13.5.
Namakanje kmetijskih zemljišč iz Reke Save – krško polje	Koriščenje vode iz reke Save, zajetja HE Brežice na cca. 1500 ha površin. Izgradnja namakalnih sistemov.	10.000.000	MO Krško	2021	2027	
Pridelava zelenjave, vzgoja sadilnega materiala v pokritih površinah na območju PC Drnovo	MO Krško nudi zemljišča podjetnikom oz. kmetom zainteresiranim za vzgojo sadja, zelenjave, sadilnega materiala zelenjave, sadja ali okrasnih rastlin v pokritih površinah. Predvideno območje v izmeri 7 ha zemljišč, je v naravi del PC Drnovo, ni kmetijsko, kjer je možna pridelava na hidroponiki. Potencialno je za vzgojo v pokritih površinah možno koristiti vodo iz reke Save, za ogrevanje pokritih površin pa bo potencial tudi topla voda iz bodoče JEK.	10.000.000	Partnerstvo (MO Krško)	2022	2027	
Nacionalni projekt prehranske samooskrbe v javnih ustanovah	Povezati regionalne razvojne agencije za vzpostavitev usklajenega sistema oskrbe z lokalno pridelano hrano.	234.480	Medregijski projekt	2023	2027	14.5.
Kratke živilske verige	Vzpostavitev kratkih živilskih verig (od kmetij do gostincev, javnih zavodov, vzpostavitev lokalnih trgovin, prodajnih mest, e-trženje)	200.000	Posavje	2021	2027	
Razvojni vinogradniški center Posavja	Vzpostaviti razvojni vinogradniški center in izvajati programe izobraževanja, usposabljanja ter promocijo vrhunskih vin in kulinarike	500.000	KZ Krško	2021	2027	13.5.
Podukrep 1.5.3 Trajnostna turistična destinacija Čatež – Posavje		41.775.000				
Upravljanje turistične destinacije Čatež Posavje		6.055.000	Posavje			
Razvoj in promocija turistične ponudbe vodilnih destinacij	Izvajanje promocijskih aktivnosti in razvoj produkt in doživetij destinacije Čatež in Posavje, destinacijski management in marketing	200.000	RRA Posavje	2021	2027 (2029)	13.6.
Vzpostavitev digitalnega turizma	Vzpostavitev digitalnega turizma na območju Sevnica in s tem povezavo vseh turističnih ponudnikov in njihove ponudbe.	1.000.000	Občina Sevnica	2021	2027	
JV okno in vrata destinacije Čatež in Posavje	Ureditev sodobnega, digitaliziranega in interaktivnega turistično informacijskega centra ob AC in ob turističnemu gigantu. Prostor bo interaktivno ponazarjal vso regijsko ponudbo, služil kot izhodiščna točka turistom in bil prilagojen šolskim obiskom / delavnicam za otroke.	3.000.000	ZPTM	2023	2027	
Okusi Posavja	Virtualni center za razvoj gastronomije – digitalna platforma ponudnikov hrane in pijače, gastro dogodki, akademija, izobraževanje	200.000	MO Krško in regija Posavje	2021	2022	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Posavska kolesarska spletna platforma	Izdelava kolesarske spletne platforme za celotno Posavje, ki bi obsegala: 1. analizo stanja in izdelavo kolesarske strategije za Posavje 2021-2030; 2. pripravo okoli 50 kolesarskih tur (GPS sledi v povezavi z višinskim profilom, slikovnim materialom naravne in kulturne dediščine ter ostale ponudbe in kratkim opisom tur). Ture bi bile razdeljene glede na uporabnike in kolesa (družinske, cestne, tematske, gorske e-kolesa); 3. izdelavo spletne platforme in prenos gradiva; 4. priprava marketinškega materiala za promocijo platforme in 5. upravljanje spletne platforme.	100.000	Posavje	2021	2027	13.6.
Gastronomsko – vinska doživetja	Delavnice in gostovanja za dvig gastronomije, večjo navezavo na lokalne dobavitelje hrane, ustvarjanje novih gastronomsko-vinskih doživetij, tudi za spoznavanje domače gastronomske dediščine.	200.000	ZPTM Brežice	2022	2027	
Kolesarska malica	Vzpostaviti kolesarsko povezavo (E-kolesa) med ponudniki na območju dveh vinorodnih okolišev.	200.000	ZPTM	2022	2027	
Avtentična turistična doživetja	Oblikovanje avtentičnih turističnih doživetij (avtentična doživetja, zeleni turizem v destinaciji, digitalne tehnologije v turizmu)	200.000	MO Krško, CPT Krško	2021	2027	
RDO – upravljanje turističnih destinacij	dvigniti nivo upravljanja s turističnimi destinacijami, izboljšati kvaliteto turističnih storitev (kadri, storitve, digitalizacija), povezati turistično gospodarstvo ter razviti trajnostne programe v skladu s smernicami zelene sheme slovenskega turizma.	955.000	Medregijski projekt	2021	2027	14.7.
Nadgradnja posavskih turističnih produktov		12.250.000	Posavje			
Vzpostavitev turističnega koncepta Landart	Sistem prostorskih intervencij z oblikovanim atraktivnih turističnih točk. Elementi se umeščajo kot izletniške točke po različnih interesnih območjih. Gre za raznolike landart strukture iz naravnih materialov.	500.000	MO Krško	1.1.2022	30.6.2025	13.7.
Po-Savski rečni turizem	Projekt je usmerjen v razvoj rečnega turizma, njegova osnovna aktivnost je vzpostavitev ribiške vasice s tremi objekti za prenočevanje.	170.000	Posavje	September 2020	September 2021	
Izobraževanje turističnih vodnikov s področja narave in označitev elementov naravne dediščine	Povezovanje deležnikov na območju predstavitve naravne in kulturne dediščine, pripraviti skupno strategijo za področje predstavitve naravne in kulturne dediščine, ozaveščanje in izobraževanje ter postavitev strokovne in sodobne interpretacije na terenu, kjer je to primerno.	750.000	ZRSVN OE NM in partnerji	2021	2023	
Razvoj območja Hipodroma Brege	Vzpostavitev modernega konjeniškega centra in izhodišni turistična točka. Del je namenjen konjeniški dejavnosti del turističen.	5.000.000	MO Krško	1.1.2023	30.6.2025	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Izgradnja novih depandans na Lisci	Projekt zajema izgradnjo objekta za namen Centra občolskih dejavnosti.	3.000.000	Občina Sevnica	2023	2027	13.7.
Nadgradnja in popestritev turistične ponudbe na Gradu Rajhenburg	Ureditev nočitvenih zmogljivosti, vzpostavitev grajske kleti s ponudbi vin in penin iz regije, ureditev grajskega parka z avtohtonimi rastlinami.	550.000	MO Krško	2021	2027	
Postavitev interaktivnega čokoladnega muzeja, zagon čokoladnice s prodajalno čokolade in večnamenskim prostorom v prostorih obstoječe kavarne za obiskovalce (lahko tudi vzpostavitev TIC za občino na gradu)	Interaktivni muzej čokolade je smisel le v neposredni povezavi z oživitvijo čokoladnice na gradu, KDK predlaga; strokovno podporo bi moral nuditi kustos MNZS, zaposlen za enoto Brestanica; premestitev in zagon Čokoladnice v prostorih restavracije & kavarne, najemnik: lokalni oz. slovenski čokolater, alternativa: dodatna dejavnost KDK. Čokoladnica vključuje proizvodni del – ogled izdelovanje čokoladnih izdelkov v živo, prostor za degustacije, prostor za delavnice (postopek priprave čokoladnih izdelkov), kavarna & prodajalna s čokoladno ponudbo v različnih oblikah, prodaja lastnih čokoladnih artiklov / rinfuza, možnost dopolnitve ponudbe z izdelki izbranih čokolaterjev (udeleženci RDČL), napitki na osnovi čokolade (vroča čokolada, čokoladni likerji, vino, pivo); tematski dan za promocijo dediščine trapistov in čokoladnice je RDČL.	800.000	MO Krško Kulturni dom Krško MNZS OE Brestanica Proizvajalec čokolade (zunanj ali nova dejavnost KDK)	2021	2023	
»Krško skozi čas«	Nova stalna razstava v Mestnem muzeju Krško, s katero bomo predstavili zgodovino mesta in celotnega območja občine Krško, od prazgodovine do danes. Muzejska postavitev, ki bo pomembno dopolnila kulturno in turistično ponudbo Krškega in Posavja, bo obogatena z IKT tehnologijo. Ta bo obiskovalcu omogočila dodatno dimenzijo izkušnje dediščine. Ob fizični razstavi bomo razvili tudi virtualno, ki bo oblikovana kot »teezer« (promocijsko orodje), v razširjeni obliki pa je lahko tudi kakovosten vpogled v razstavišče v primeru, da nekdo ne zmore fizičnega obiska ali pa je ta zaradi kakršnega koli drugega razloga (epidemije) onemogočen.	280.000	Kulturni dom Krško	2021	2027	
Posavje Outdoor	Vzdrževanje in urejanje kolesarskih turističnih tematskih in pohodnih poti, aktivnosti v naravi, namestitve v naravi (glampingi, postajališča za avtodome, kampi, kočje)	1.200.000	MO Krško CPT Krško	2021	2027	
Turistična infrastruktura in obnove objektov kulturne dediščine		23.470.000	Posavje			
Vodovodni stolp	Občina želi spomenik tehniške in kulturne dediščine ter simbol Brežic prenoviti in vzpostaviti razgledno točko na vrhu tako za domačine kot turiste.	1.500.000	Posavje	Marec 2021	December 2022	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Vzpostavitev TIC točke in prodajalne v starem mestnem jedru	Obnova starega objekta v starem mestnem jedru, dati novo vsebino za razvoj turizma in revitalizacijo mestnega jedra. TIC točka s prodajalno in izhodiščno točko.	120.000	MO Krško	1.1.2021	30.6.2022	13.7.
Obnova gradu Šrajbarski Turn Leskovec	Gre za kulturni spomenik državnega pomena, obnova objekta, ki je v slabem stanju. Potencial gradu na različnih področjih.	5.000.000	MO Krško in Ministrstvo za kulturo	1.1.2023	31.12.2025	
Arheološko naravoslovni park Ajdovska jama	Ajdovska jama – arheološko najdišče, naravna vrednota državnega pomena, vzpostavitev arheološko naravoslovnega parka. Pridobljena projektna dokumentacija.	350.000	MO Krško	2023	2026	
Vzpostavitev ter nadgradnja turistične infrastrukture v občini Sevnica	Projekt zajema nabor večih investicij na področju turistične infrastrukture v občini Sevnica.	3.000.000	Občina Sevnica	2021	2027	
Ureditev objektov kulturne dediščine	Revitalizacija kulturne dediščine za potrebe turizma (grajska klet, grad Kunšperk, mlini, kleti)	2.500.000	Občina Bistrica Ob Sotli	2023	2026	
Ureditev območja ob Savi (gramozne jame Vrbina) za namene vzpostavitve turizma ob Savi	Območje v Vrbini (tudi gramozne jame) ob urejenem akumulacijskem jezeru na Savi želi MO Krško urediti za namene koriščenje razvoja turizma. Gre za ureditev infrastrukture za razvoj turizma: vodne športe, športno-rekreacijsko dejavnost, sprehajalne in kolesarske poti, čolnarjenje, ...	2.000.000	MO Krško	2023	2027	
ŠRC Planina nad Podbočjem	Območje Planine nad Podbočjem na katerem je nekoč že delovalo smučišče je namen revitalizirati in območje nameniti za razvoj turizma. Pretekle izkušnje in sodobni trendi kažejo na visoko povpraševanje po dejavnostih za preživljanje prostega časa v naravi. Sredstva bi se namenila za odkupe potrebnih zemljišč, ureditev kolesarske downhill steze, urejanje sprehajalnih poti, izgradnjo osrednje koče v ŠRC z namestitveno in gostinsko ponudbo. Hkrati bi se na območju uredilo steze za tek na smučeh, ki je v zadnjih letih izredno priljubljena oblika rekreacije.	5.000.000	MO Krško	2023	2027	
Adrenalinski park ob ribniku Resa	Sredstva bi se namenila za potrebne odkupe gozdnega zemljišča, projektno dokumentacijo in ureditev adrenalinskega parka v gozdu, nadalje pa tudi za ureditev ustreznega upravljanja. Ob ribniku bi zagotovili tudi podporni objekt za delovanje parka in morebitno gostinsko ponudbo.	1.000.000	MO Krško	2023	2027	
Spodnji grad v Brestanici	Za izvedbo projekta je potrebno izvesti še nekaj odkupov prostorov v gradu. Navedeno bi bilo podlaga za izvedbo celotnega projekta in povezavo objekta z gradom Rajhenburg. V objekt starega gradu v	3.000.000	MO Krško	2023	2027	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
	Brestanici bi umestili igrifikacijsko-doživljajski center in montažno plezalno steno.					

P2: DRUŽBENI RAZVOJ POSAVJA

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Ukrep 2.1: Večja socialna vključenost in razvoj skupnosti		6.589.602				
Socialno vključevanje in socialna podpora ranljivim skupinam		3.860.000				
Socialno vključevanje pripadnikov romske skupnosti	Izvajanje ukrepov za zmanjšanje socialnih stisk posameznih predstavnikov romske skupnosti s posebnim poudarkom na romskih otrocih	700.000	Občine regije Posavje s partnerji	2021	2027	13.8.
Psihosocialna online podpora ranljivi ciljni skupini	Psihosocialna online podpora ranljivi ciljni skupini (otroci, mladostniki in žrtve nasilja)	160.000	Fini zavod Radeče	2023	2026	
DOKONČANJE PRENOVE BIVŠEGA DOMA UPOKOJENCEV	Dokončanje preureditve in obnove prostorov za potrebe ranljivih skupin – bivanjske skupnosti, potrebe nevladnih organizacij...	1.000.000	Posavje	Avgust 2020	December 2021	
Romski center za otroke in mladostnike	Pilotni projekt – dodatno dnevno vključevanje romskih otrok v predšolski in šolski izobraževalni sistem. Dopolnjevanje izobraževanja (tistih, ki niso dokončali osnovnošolskega izobraževanja) in vzgoja romske mladine, pridobitev delovnih kompetenc (ob sodelovanju CSD).	2.000.000	MO Krško	2025	2027	
Medgeneracijsko sodelovanje		2.729.602				
Mreža socialnih storitev in medgeneracijsko sodelovanje	Ureditev infrastrukture (prostore), ki bo omogočila in spodbudila deinstucionalizacijo različnih skupin oseb, ki potrebujejo pomoč in oskrbo.	979.602	Občina Brežice in MO Krško	Delno že v izvajanju	Oktober 2021	
Večgeneracijski center Posavja – Krško	Projekt Večgeneracijski center Posavje bo potekal v vseh šestih občinah Posavja. Namen projekta je povečati socialno vključevanje in vseživljenjsko učenje ranljivih ciljnih skupin prebivalstva. V projektu bodo potekale naslednje aktivnosti: socialno vključevanje; medgeneracijsko sodelovanje; ustvarjalne delavnice, učenje slovenščine, predavanja, učna pomoč, počitniške aktivnosti za otroke, informiranje in svetovanje.	1.750.000	LU Krško s partnerji	2021	2027	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Ukrep 2.2: Trg dela in zaposlovanje		687.000				
Socialna aktivacija »Aktivirajmo Posavje«	Opolnomočenje brezposelnih, ki so prejemniki denarno socialnih pomoči ali osebam s kompleksno socialno problematiko. V projektu udeleženci pridobijo podporo pri iskanju rešitev na zaposlitvenem in osebnem področju; spodbudo za vzpostavljanju stikov z delodajalci; zastopanje pri vključitvah v delovne aktivnosti pri delodajalcih; vsebine s področja osebnostne rasti in opolnomočenja za trg dela.	687.000	Ljudska univerza Krško	2021	2027	13.9.
Ukrep 2.3: Aktivno in zdravo staranje		28.950.000				
Nastanitve za starejše		23.500.000				
SKUPNOSTI ZA STAREJŠE	Izgradnja ali investicija v objekte s ciljem vzpostavitve apartmajev, prilagojenih starejšim s podpornim servisom. Tu bi lahko prijavi tudi ureditve ex-Doma upokojencev.	1.000.000	Občina Brežice	2023	2026	13.10.
Ureditev dislocirane enote Doma starejših ter oskrbovanih stanovanj	Ureditev dislocirane enote doma starejših z dnevnim varstvom. Ter ureditev oskrbovanih stanovanj za potrebe lokalnega prebivalstva.	3.000.000	Občina Bistrica ob Sotli	2023	2026	
Pametne srebrne vasi Senovo	Gradnja starostnikom prijaznih naselij ter gradnja specializiranih stanovanjskih enot vključno s stanovanjsko oskrbo starostnikov	18.000.000	MO Krško	2025	2027	
Pomoč pri vzpostavljanju novih oblik institucionalnega varstva	Projekt zajema vzpostavljanje novih oblik institucionalnega varstva (zemljišča, OPPN, projekti...)	500.000	Občina Sevnica	2021	2027	
Obnova in ureditev stavb – Dom Beňa Zupančiča Zdole, stara OŠ v Podbočju, stara šola Dolenji Leskovec	Obnova stavb za potrebe bivalnih enot starostnikov, ki želijo ostati v lokalnem okolju (varovana stanovanja, e-oskrba, ...).	1.000.000	MO Krško	2025	2027	
Socialno varstvene storitve za starejše		5.450.000				
Socialno varstvene storitve v občini Sevnica	Projekt zajema nabor ukrepov na sistemu socialno-varstvenih storitev v lokalni skupnosti. Podpora prehodu iz institucionalne oskrbe na domu z zagotavljanjem socialno varstvenih storitev v skupnosti, ukrepi za integralno obravnavo in varstvo duševnega varstva, storitve za diagnosticiranje in obvladovanje demence, varovana stanovanja, socialna stanovanja, koncept razpršene bivalne skupnosti, medgeneracijsko sodelovanje	3.000.000	Občina Sevnica	2021	2027	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Integrirana oskrba v MO Krško »MOST«	Nadaljevanje projekta MOST	2.000.000	Krško	2021	2027	
Podporna mreža aktivnega staranja	Projekt je namenjen krepitvi in povezovanju storitev, potrebnim za zagotavljanje čim daljšega aktivnega staranja v domačem okolju.	450.000	Občina Brežice	2021	2023	
Ukrep 2.4: Zdravstveno varstvo in krepitev zdravja		27.650.501				
Izgradnja objekta F in rekonstrukcija objekta A Splošne bolnišnice Brežice za ureditev negovalne bolnišnice za regijo Posavje	Ena od nujnih oblik institucionalne oskrbe je tudi možnost trajne namestitve v negovalno bolnišnico. V regiji Posavje se za potrebe ustrezne skrbi oseb, ki potrebujejo dolgotrajno oskrbo, formira poleg različnih oblik pomoči na domu, družinskega pomočnika in domske oskrbe še možnost namestitve v negovalno bolnišnico. Predvideno je, da se uredi negovalna bolnišnica s 60 posteljami.	12.550.501	Splošna bolnišnica Brežice in Občine regije Posavje	2021	2022	13.11.
Zdravstveni domovi		13.100.000				
Prizidava in prenova ZD Brežice	Za zagotavljanje ustrezne zdravstvene oskrbe prebivalcev se k obstoječi stavbi ZD Brežice predvidi prizidek, v katerega se bo umestil del zdravstvenih programov ter lekarna, hkrati pa se bo preuredila obstoječa stavba ZD, da se zagotovi vse potrebne ambulate.	5.100.000	Občina Brežice	Januar 2021	December 2023	
Nadgradnja zdravstvenega doma	Projekt zajema nadzidavo obstoječega zdravstvenega doma, nakupa opreme, nadgradnja zdravstvenega sistema	2.000.000	Posavje	Januar 2021	December 2023	
Zdravstveni dom Krško – dozidava in pripadajoča oprema	Gradnja prizidka zdravstvenega doma	6.000.000	Krško	2022	2027	
Stanovanja za zdravstvene delavce		2.000.000				
Kadrovska stanovanja	Ureditev kadrovskih stanovanj za delavce v zdravstvu	2.000.000	Posavje	2023	2026	13.12.
Ukrep 2.5: Podpora mladim v Posavju		1.780.000				
Mladinski center POJNT	Projekt je usmerjen v delo z mladimi, njegova osnovna aktivnost pa je ureditev objekta (Simončičeva hiša), v katerem bo delo z mladimi lahko potekalo.	180.000	Posavje	September 2020	September 2021	13.8.
STANOVANJA ZA MLADE	Spodbuda občinam za odkup in investicije v podstrešja in zapuščene objekte v mestnem jedru s ciljem ureditev stanovanj za mlade družine, ki bi jih občine le-tem ponudile pod ugodnejšimi pogoji. S tem bi prispevali tudi k cilju krepitve življenja v mestnih jedrih. Energetske sanacije.	1.600.000	Občina Brežice in MO Krško	2023	2026	13.12.

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Ukrep 2.6: Razvoj kulturnih, športnih in prostora vsebin		43.077.250				
Urejanje športno rekreacijskih površin		8.600.000				
Vzdrževalna pot SEL Hotemež–Vrhovo	Ureditev vzdrževalne poti na relaciji Hotemež–Vrhovo ob reki Savi. Z realizacijo projekta bo vzpostavljena povezava za rekreativne športnike med Radečami in Sevnico.	300.000	Občina Radeče	September 2020	December 2021	13.13.
Izgradnja in vzpostavitev večnamenskih športnih površin na Lisci	Projekt zajema izgradnjo objekta za namen športnih in drugih dejavnosti.	2.000.000	Občina Sevnica	2022	2027	
Ureditev čolnarj ob Savi (Loka, Šmarčna, Orehovo, Sevnica, Boštanj, Log, Impoljca)	Ureditev objektov in sistema za izposojajo čolnov	300.000	Občina Sevnica	2023	2025	
Gradnja kolesarskega broda čez Savo med Orehovim in Kompoljami	Gradnja broda za prevoze kolesarjev in pohodnikov čez Savo med Orehovim in Kompoljami	500.000		2028	2030	
Vzpostavitev športno rekreativnih parkov za zdrav življenjski slog	Projekt zajema gradnjo športnih in rekreativnih parkov (športni park v Krmelju, športni park pri bazenu Sevnica, na Orehovem...).	3.000.000	Občina Sevnica	2021	2027	
ŠRC ob Krki in Savi	Ureditev športno rekreacijskega centra z izkoristkom reke Save in Krke. Urejanje brežin in dostopov do vode, čiščenje reke in brežin, ureditev parkirišč, lesenih pomolov, prostorov za piknike in druženja, ureditev PZA.	1.000.000	Center za podjetništvo Krško ali MO Krško	2023	2025	
UREDITVE Š&R OB AKUMULACIJI HE MOKRICE	Ob akumulacijskem bazenu HE Mokrice se uredijo pristanišča s privezi za čolne, prostor za kopanje, fitnes na prostem, adrenalinski oz. pustolovski park, učna pot Prilipska mrtvica na koliščih, pristan Mostec, kolesarske steze.	1.500.000	Občina Brežice	2022	2027	
Športni objekti		17.860.000				
PRENOVA NOGOMETNEGA STADIONA BREŽICE - I. in II. faza (umetna trava z razsvetljavo)	Pripravljen na izvedbo. Nogometni stadion Brežice ima pridobljeno licenco Regionalnega panožnega centra. Z celovito prenovo stadiona se zagotovijo vadbene in tekmovalne površine ustrezne kvalitete, da se zagotovi vsem pogojem NZS ter MNZ. Z prenovo se izkaže podpora športnemu turizmu in razvoju panoge na sploh.	860.000	Posavje	Junij 2020	November 2020	13.13.
PRENOVA NOGOMETNEGA STADIONA BREŽICE – dokončanje	Pripravljen na izvedbo. Nogometni stadion Brežice ima pridobljeno licenco Regionalnega panožnega centra. Z celovito prenovo stadiona se zagotovijo vadbene in tekmovalne površine ustrezne	950.000	Posavje	Marec 2023	Marec 2024	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
	kvalitete , da se zagotovi vsem pogojem NZS ter MNZ. Z prenovo se izkaže podpora športnemu turizmu in razvoju panoge na sploh.					13.13.
PRENOVA ATLETSKEGA STADIONA BREŽICE	Atletski stadion je zastarel in potreben obnove. Zagotoviti je treba ustrezne garderobne, skladiščne in vadbene pokrite površine ter tribune za gledalce. S posegi se bo objekt uredil v skladu s pravili Atletske zveze Slovenije in s tem dvignil nivo vadbe in tekmovanj na najvišjo možno raven. S prenovo se izkaže podpora športnemu turizmu in razvoju panoge na sploh. Pridobljeno GD, izdeluje se PZI.	2.500.000	Občina Brežice	September 2021	Februar 2023	
VODNI CENTER IN VESLAŠKA STEZA	Povečanje prepoznavnosti regije Posavja kot turistične destinacije. Glede na to, da je na tem območju dokaj razvita športna panoga kajak – kanu na divjih vodah je cilj, da se za izgubljene naravne danosti nadomestijo z umetno kajakaško progo, ki se locira ob jezovni zgradbi HE Brežice. Izgradnja takšne proge bi zadostila razvojnim potrebam. Center bo ponujal tudi možnosti različnih adrenalinskih športov, kot so: rafting, freestyling kajak, srnanje na stoječem valu,...), urjenje civilne zaščite pri usposabljanju za reševanje iz divje vode. Ustrezne zunanje ureditve Vodnega centra bodo omogočale tako občanom, kakor tudi turistom rekreativne in sprostitvene dejavnosti ob vodnih ekosistemih. V ta namen se celotno območje uredi s sprehajalnimi stezami z območji za počitek, igrali za otroke, fitnes napravami na prostem ter postavitve potrebnih ograj.	4.000.000	Občina Brežice	2023	2026	
Zamenjava tribun in parketa v Športni dvorani Radeče	Zamenjava tribun in parketa v Športni dvorani Radeče.	200.000	Občina Radeče	2021	2021	
Ureditev atletske steze na stadionu v Radečah	Projekt zajema obnovo atletske steze z nadgradnjo peščene tartanske podloge.	150.000	Občina Radeče	2021	2021	
Izgradnja malo nogometnega igrišča v Krakovem	Izgradnja malonogometnega igrišča na Krakovem.	100.000	Občina Radeče	2023	2023	
Dozidava športne dvorane	Povečanje površine športne dvorane s ciljem pridobitve dodatne prostorske kapacitete za razne športne aktivnosti.	900.000	Občina Radeče	2029	2030	
Revitalizacija bazenskega kompleksa	Generalna obnova vseh bazenskih objektov in infrastrukture.	1.200.000	Občina Radeče	2029	2030	
Bazen Krško	Izgradnje pokritega 25 m bazena s spremljajočimi prostori	6.000.000	MO Krško	Januar 2023	December 2024	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Športno rekreacijski park Krško (Matija Gubec)	Celostna ureditev rekreacijsko športnega parka na zahodni strani reke Save. Izgradnja objektov – roler steza, balinišče, BMX steze, pristanišča – čolnarne, sprehajališča;	1.000.000	MO Krško	2025	2027	
Objekti za izvajanje kulturnih in društvenih dejavnosti		16.617.250				
Obnova Doma PORP	Obsežna obnovitvena dela na kulturnem objektu. Projekt v pripravi.	500.000	Občina Radeče	2025	2026	13.14.
Investicijsko-vzdrževalna dela na Domu kulture Radeče	Dela zajemajo obnovo fasade in ureditev sanitarij. Pripravljen na začetek izvajanja.	250.000	Občina Radeče	Avgust 2020	November 2020	
Obnova nekdanjega župnišča z Lamutovim salonom	Nekdanje župnišče z Lamutovim likovnim salonom v starem mestnem jedru je potrebno obnove. Uredit se medgeneracijski prostor, protokolarna dvorana, mogoče je umestiti tudi prostore za društva in podobno.	3.000.000	Občina Kostanjevica na Krki	2021	2025	
Obnova objekta nekdanje OŠ v Črneči vasi	Obnova nekdanje osnovne šole v Črneči vasi, ki je bila zgrajena leta 1906 in je zaščitena kot nepremična kulturna dediščina RS. Za objekt je izdelana idejna zasnova za obnovo. Po DIIP-u iz leta 2008 bi v objektu umestili prostor za večnamensko dvorano za druženje vaščanov, muzejsko zbirko, informacijski kotiček in prostore za društva.	517.520	Občina Kostanjevica na Krki	2021	2022	
Vzpostavitev kulturnega središča v Sevnici	Projekt zajema gradnjo nove kulturne dvorane v Sevnici.	1.500.000	Občina Sevnica	2021	2027	
Sanacija objekta Galerije Krško	Streha galerije je dotrajana in že ogroža objekt. Menjava dotrajane in poškodovane strehe, fasada, ureditev odvodnjavanja in s tem odprava težav zaradi vlage.	50.000	MO Krško Kulturni dom Krško	2021	2023	
Novogradnja prizidka knjižnice in rekonstrukcija dela obstoječe knjižnice v Krškem	Prizidava in obnova osrednje knjižnice	8.000.000	MO Krško	Junij 2020	November 2023	
Investicija v Kulturno dvorano v Leskovcu	V Leskovcu je namen zagotoviti kulturno dvorano za izvajanje obstoječe gledališke dejavnosti, hkrati pa društvom zagotoviti ustrezne prostore za delovanje.	800.000	MO Krško	2022	2024	
Investicijsko-vzdrževalna dela na Kulturnem domu Krško	Dela zajemajo obnovo fasade in strehe, ter izvedbo prizidka za upravne prostore. Menjava stavbnega pohištva, strojno-elektro instalacij in opreme.	2.000.000	MO Krško	2025	2027	
Ukrep 2.7: Razvoj naravne in kulturne dediščine		7.800.000				

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Obnova starega železnega mostu	Obnova kulturnega spomenika z zamenjavo lesene pohodne površine in barvanjem objekta.	300.000	Občina Radeče	2027	2027	13.14.
Ureditev objektov kulturne dediščine	Revitalizacija kulturne dediščine za potrebe turizma (grajska klet, grad Kunšperk, mlini, kleti)	2.500.000	Občina Bistrica Ob Sotli	2023	2026	
DOKONČANJE OBNOVE GRADU BREŽICE	Nadaljevanje in dokončanje celovite prenove gradu: Vzpostavitev sistema ogrevanja, prenova elektroinstalacij in razsvetljave, ureditev prostorov za potrebe muzeja (restavratorske delavnice, depoji, vsebinska prenova kleti...), sanacija dela strehe, konservatprsko-restavratorski posegi.	2.000.000	Občina Brežice	2023	2026	
Ohranjanje starih mestnih jeder	Projekt zajema obnovo fasad v starih mestnih jedrih, ožvitev starega mestnega jedra, ohranjanje kulturne dediščine.	1.500.000	Občina Sevnica	2021	2027	
Cisterscapes	Povezava 18-ih srednjeevropskih cistercijanskih samostanov, katerega namen je pridobiti znak evropske kulturne dediščine za kulturno krajino cistercijanov. Aktivnosti: označevalne table kulturne krajine cistercijanov, pohodne poti, aktivnosti povezane z dvigom zavesti o kulturni krajini cistercijanov...)	100.000	Galerija Božidar Jakac s partnerji	2021	2027	
Celostna ureditev vplivnega območja gradu Rajhenburg v skladu s strokovno zasnovo ZVKD OE Ljubljana, sept. 2020	Rekonstrukcija trapistovske dediščine, ki je podlaga za razvoj dodatnih vsebin na gradu in v njegovi okolici, ponudnikov prehranskih izdelkov, po katerih so bili trapisti cenjeni, ožvitev njihove ideje o trajnostnem gospodarjenju (danes govorimo lahko tudi t.i. krožnem gospodarstvu); ureditev drevoreda in parkirnih mest; zaradi kompleksnosti projekta bi ta potekal najbrž fazno. Strokovna zasnova – Naročnik MO Krško.	300.000	MO Krško Kulturni dom Krško	2021	2027	
Ureditev obhodne poti okoli gradu Rajhenburg, temu ustrezne osvetlitve gradu, umestitev urbane opreme in pripadajoča zunanja ureditev	V skladu s konceptom celostne ureditve neposredne okolice gradu z zaščitnimi ograjami kot z vzpostavitev krožne poti okoli gradu bi grad dobil dodatno vsebino, ki bi bila zanimiva za zunanji prikaz stavbne dediščine, v navezavi s stalno razstavo stavbni razvoj, prav tako pa v navdušenje vsem adrenalina željnim turistom, saj je grad umeščen na 60m visok skalni pomol nad reko Savo in potokom Brestanico. Idejna zasnova.	150.000	MO Krško Kulturni dom Krško	2021	2023	
Dostopnost kulturne dediščine in njenih vsebin osebam z različnimi vrstami oviranosti (starejši, gibalno ovirani, slepi/slabovidni, gluhi/naglušni ...) - enoti	Priprava vseh vsebin obeh enot v virtualni obliki za gibalno ovirane osebe, priprava audiodeskripcij in zvočnih posnetkov za slepe in slabovidne, priprava videoposnetkov opisov v znakovnem jeziku, priprava tipnih zemljevidov, priprava brošure za širšo javnost, prilagojene starejšim in slabovidnim, priprava replik oz. didaktičnih pripomočkov, izobraževanje za kustose in vodnike, priprava dostopnih spletnih vsebin	95.000	MO Krško Kulturni dom Krško	2021	2023	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Mestni muzej Krško in Grad Rajhenburg						13.15.
Sprehod z deklico Savo	Izdelava in izdaja originalnega knjižnega dela ter e – vodnika po starem mestnem jedru. Lik deklice Save je bil zasnovan leta 2014 in se je v obliki ilustracij in krajših besedil umeščal v zapuščene vitrine v starem mestnem jedru Krškega. V nadaljevanju bomo izdali knjigo za otroke in spletno aplikacijo z vodnikom po starem mestnem jedru Krško. Idejni predlog.	55.000	Kulturni dom Krško	2021	2023	
Krške zgodbe – zgodovina in kulturna dediščina skozi pripovedna doživetja - »Krški reformatorji – zgodba o tem, kako smo Slovenci dobili prvo res doolgo knjigo (in eno krajšo, ki je opisala, kako pišemo) kot prvi projekt v nizu	Interaktivna pripovedna doživetja so projekt inovativne prezentacije kulturne zgodovine in dediščine skozi pripovedi, v katerih uporabnik aktivno sodeluje in (so)ustvarja njihov potek. Zasnova projekta temelji na narativnem pristopu k obravnavi dediščinskih vsebin in torej zgodbi/pripovedi kot eni osnovnih »matric« pomen-ustvarjajočih procesov (sensemaking processes) Pripovedna doživetja potekajo na fizičnih lokacijah, uporabnik pa se skozi lokacije in prostore giblje z uporabo aplikacije in virtualne in obogatene resničnosti (VR in AR).	800.000	Kulturni dom Krško	2021	2023	

P3: ZELENO IN NIKOGLJIČNO POSAVJE

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Ukrep 3.1: Ekosistemske rešitve in biotska raznovrstnost		6.300.000				
Revitalizacija vodnih virov	Revitalizacija vodnih virov s ciljem povečanja naravnih hidromorfoloških procesov, obujanja nekdanjih mrtvic, izboljšanja krajinske pestrosti, izboljšanje stanja rastlinskih in živalskih vrst in boljšega prilagajanja na podnebne razmere.	2.000.000	ZRSVN Novo mesto in partnerji	2021	2025	13.16.
Revitalizacija in celovito upravljanje sekundarnih habitatov	Na območju regije so kot posledica raznih posegov nastali številni sekundarni habitati, ki so postali pomembni življenjski prostor naravovarstveno pomembnim živalskim in rastlinskim vrstam (npr. Glinokopi, gramoznice, gnezdilne stene, travniki, ribniki, obrežna vegetacija). Projekt je namenjen izboljšanju stanja sekundarnih habitatov in predvsem vzpostavitve celovitega dolgoročnega upravljanja in strokovnega vzdrževanja.	300.000	ZRSVN Novo mesto in partnerji	2021	2025	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Revitalizacija suhih travnišč (po vzoru projekta LIFE Življenje travniščem, ampak regijsko)	Projekt je namenjen vzpostavitvi ugodnega stanja in zagotavljanju dolgoročnega ohranjanja suhih travnišč (dveh prioriteten Natura 2000 habitatnih tipov - 6210(*) in 6230(*) ter nanje vezanih rastlinskih in živalskih vrst) na štirih območjih Natura 2000: Gorjanci-Radoha, Bohor, Orlica, Vrbina, Kum.	1.500.000	ZRSVN Novo mesto in partnerji	2022	2025	13.16.
Spodbujanje biotske raznovrstnosti	Projekt zajema spodbujanje in vzpostavljanje biotske raznovrstnosti.	1.500.000	Občina Sevnica	2022	2027	
Zelena infrastruktura v Občini Sevnica	Projekt zajema nabor ukrepov na področju zelene infrastrukture v občini Sevnica	1.000.000	Občina Sevnica	2022	2027	
Ukrep 3.2: Varovanje okolja in zaščita naravnih virov		92.907.904				
Podukrep 3.2.1 Spremljanje kakovosti okolja in ozaveščanje javnosti		1.000.000				
Spremljanje in izboljšanje kakovosti okolja	Projekt zajema vzpostavitev mobilne postaje za merjenje onesnaženosti zraka ter informacijskega sistema za naravo. Na osnovi meritev se izvedejo ukrepi za zagotavljanje čistega okolja	1.000.000	Občina Sevnica	2022	2027	13.17.
Podukrep 3.2.2 Oskrba z vodo in upravljanje z vodotoki		15.837.030				
Hidravlična izboljšava v Občini Sevnica	Hidravlične izboljšave vodovodnega sistema	3.007.520	Občina Sevnica	Maj 2021	Oktober 2022	13.18.
Hidravlične izboljšave vodovodnega sistema v Občini Brežice in Bistrica ob Sotli	Hidravlične izboljšave vodovodnega sistema, povezava sistemov	6.279.510	Občina Brežice in Občina Bistrica ob Sotli	Januar 2021	Oktober 2022	
Posodobitev vodovodnega sistema v občini Sevnica	Projekt zajema obnovitev vodovodnih sistemov v občini Sevnica	480.000	Občina Sevnica	Januar 2021	December 2023	
Izgradnja vodovoda Podkraj	Izgradnja novega vodovodnega kraka na relaciji Radeče–Podkraj v dolžini 2 km.	70.000	Občina Radeče	Oktober 2020	November 2020	
SISTEM ZA PREPREČITEV VODNIH IZGUB	Uporaba novih daljinskih vodomerov je iz vidika natančnih ter zadosti pogostih meritev nujna iz vidika zmanjševanja vodnih izgub, večjega nadzora nad delovanjem vodovodnega sistema ter vodenja predpisane vodne bilance. V občini Brežice je potrebno zamenjati 9.500 obstoječih vodomerov z daljinskimi vodomeri.	1.000.000	Občina Brežice	2021	2023	
Zmanjševanje vodnih izgub na javnem vodovodnem sistemu	Prehod na nov sistem daljinskega nadzora z nadgradnjo obstoječega sistema. Izgradnja sektorskih jaškov na posameznih vodovodnih sistemih z daljinskimi merilci pretoka za večji nadzor nad delovanjem vodovodnega sistema ter zmanjševanja vodnih izgub.	1.000.000	MO Krško	2023	2027	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Izgradnja in posodobitev vodovodnih sistemov	Ureditev in posodobitev obstoječih in novih vodnih virov	3.000.000	Občina Sevnica	2022	2027	13.18.
Zagotavljanje vodnih virov	Izgradnja nove vrtine Brege II. Zagotoviti dodatne količine kakovostne, zdravstveno ustrezne pitne vode za uporabnike vodovoda Krško ter ostale občane, za katere se voda iz vodovoda Krško uporablja kot dodatni oz. rezervni vodni vir. Cilj investicije je izboljšati varnost oskrbe s pitno vodo v MO Krško.	1.000.000	MO Krško	2023	2025	
Podukrep 3.2.3 Odvajanje in čiščenje odpadnih voda		73.910.874				
Kanalizacijski sistemi nad 2000 PE		8.437.075				
Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju spodnje Save – Občina Sevnica	Izgradnja dodatnih odsekov kanalizacije za povečanje stopnje priključenosti na obstoječe ČN v aglomeracijah nad 2000 PE	3.190.182	Občina Sevnica	Maj 2021	Oktober 2022	13.19.
Odvajanje in čiščenje odpadnih voda v porečju srednje Save – Občina Radeče	Izgradnja dodatnih odsekov kanalizacije za povečanje stopnje priključenosti na obstoječe ČN v aglomeracijah nad 2000 PE	1.846.893	Občina Radeče	marec 2021	Oktober 2022	
Obnovitev kanalizacijskega omrežja	Projekt zajema obnovitev kanalizacijskega omrežja v občini Sevnica	400.000	Občina Sevnica	Januar 2021	December 2023	
Ureditev kanalizacijskega omrežja komunalnih odpadnih voda na območju Krške vasi	Izgradnja omrežja fekalne kanalizacije z črpališči na območju Krške vasi in povezavo na čistilno napravo Brežice	3.000.000	Občina Brežice	2021	2023	
Kanalizacijski sistemi pod 2000 PE		57.073.799				
Kanalizacijski sistemi pod 2000 PE	Projektna dokumentacija v pripravi	28.693.799	Posavje	2022	2025	13.19.
Čiščenje odpadnih voda v manjših aglomeracijah	Projekt zajema gradnjo ČN in kanalizacij (Krmelj, Šentjanž, Loka pri Zidanem mostu, Blanca...) v občini Sevnica	4.000.000	Občina Sevnica	2022	2027	
Izgradnja kanalizacije in druge infrastrukture Mali Podlog, Gržeča vas, Kalce Naklo, Malo Mraševo in Veliko Mraševo na območju KS Veliki Podlog in KS Podbočje	Celovita ureditev odvodnjavanja in čiščenja komunalnih odpadnih voda v opredeljenih naseljih. Ob teh ureditvi je predvideno tudi ureditev ostale komunalne infrastrukture. Gre za aglomeracije pod 2.000 PE.	11.000.000	MO Krško	2023	2027	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Izgradnja kanalizacije in druge infrastrukture v naselju Pristava pri Leskovcu	Celovito urejanje odvodnjavanja in čiščenja odpadnih voda v naseljih KS Krško polje, KS Veliki Podlog in KS Podbočje. Ob tem ureditev tudi državne ceste (DRSI). Aglomeracije pod 2.000 PE.	1.800.000	MO Krško	2023	2026	13.19.
Kanalizacija Raka	Izgradnja kanalizacijskega sistema za odvod komunalnih voda za naselje Raka in del naselja Cirje. Aglomeracije pod 2.000 PE.	1.380.000	MO Krško	2021	2024	
Kanalizacija v aglomeracijah do 2.000 PE	Aglomeracije: Šutna, Dobrava pri Krki, Vrh pri Površju, Pleterje, Gora, Zdole, Koprivnica, Drnovo zahod. Izgradnja javne kanalizacije in čistilne naprave.	8.000.000	MO Krško	2024	2027	
Odvajanje in čiščenje odpadnih voda pod 2000PE	Gre za dograditev fekalne kanalizacije iz smeri Prekope in Črneče vasi proti Kostanjevici, da se izkoristi centralno čistilno napravo, ki trenutno deluje le s polovico kapacitete.	2.000.000	Občina Kostanjevica na Krki	2021	2026	
Odvajanje in čiščenje odpadnih voda pod 2000 PE	Izgradnja kanalizacijskega omrežja	200.000	Občina Bistrica ob Sotli	2021	2026	
Čistilne naprave in naprave za predelavo blata		8.400.000				
Povečanje stopnje priključenosti na obstoječe ČN v Občini Sevnica	Projekt zajema povečanje priključenosti na obstoječe čistilne naprave v Sevnici.	2.000.000	Občina Sevnica	2021	2027	13.20.
Izgradnja naprave za predelavo blata iz CCN Radeče	Izgradnja naprave za predelavo blata iz CCN Radeče	500.000	Občina Radeče	2023	2023	
Izgradnja komunalne čistilne naprave Jagnjenica	Izgradnja komunalne čistilne naprave Jagnjenica.	400.000	Občina Radeče	2025	2025	
Izgradnja komunalne čistilne naprave Vrhovo	Izgradnja komunalne čistilne naprave Vrhovo.	400.000	Občina Radeče	2026	2026	
Rastlinska čistilna naprava za vas Kunšperk	Izgradnja dveh rastlinskih čistilnih naprav Kunšperk 1 in Kunšperk 2	100.000	Občina Bistrica ob Sotli	2023	2027	
Nova ČN Krško	Mesto Krško s širšo okolico je trenutno priključeno na mešano ČN Vipap. Zaradi težav pri obratovanju podjetja Vipap pričakujemo, da čiščenja ne bo več mogoče izvajati na tej ČN. Zato je v načrtovanju nova ČN za čiščenje komunalnih odpadnih voda mesta Krško, na novi lokaciji.	5.000.000	MO Krško	2024	2027	
Podukrep 3.2.4 Ravnanje z odpadki		2.160.000				
Ravnanje z odpadki	V sklopu projekta Sanacija divjih odlagališč bomo dali poudarek preventivi, pri čemer najbolj osveščanju naših uporabnikov,	2.160.000	Posavje	2021	2027	13.21.

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
	postavitvi dodatnih posod, rednim in dodatnim odvozom komunalnih odpadkov ter sanaciji morebitnih nastalih divjih odlagališč.					
Ukrep 3.3: Večja energetska učinkovitost in spodbujanje rabe energije iz obnovljivih virov		77.723.000				
Energetske sanacije stavb		7.950.000				
Energetske sanacije stavb v lasti občine Sevnica	Projekt zajema ukrepe na področju energetske prenove stavb	300.000	Občina Sevnica	Januar 2021	December 2023	13.22.
Energetske sanacije objektov in trajnostne gradnje javnih objektov v lasti Občine Sevnica	Energetske sanacije objektov (kulturni domovi, knjižnice...) in trajnostna gradnja novih javnih objektov v lasti občine Sevnica	5.500.000	Občina Sevnica	2021	2027	
Energetska sanacija Doma XIV. divizije pri OŠ Senovo	Celovita energetska sanacija. V pripravi.	1.500.000	MO Krško	2021	2023	
Pametni energetski sistemi, menjava napeljav in razsvetljave v JZ	Izgradnja pametnih sistemov CNS za učinkovitejšo uporabo energije. Obnova električne napeljave in menjava svetil za energetsko učinkovitejša.	500.000	MO Krško	2025	2027	
OHRANJANJE MESTNEGA JEDRA	Vzpostavitev inštrumenta za fizične lastnike objektov v mestnem jedru, ki bo namenjen sofinanciranju prenove zunanosti - energetske sanacije	150.000	Občina Brežice	2023	2026	
Javna razsvetljava		400.000				
ZMANJŠANJE SVETLOBNE ONESNAŽENOSTI-MENJAVA SVETILK JAVNE RAZSVETLJAVE	Določen odstotek svetilk javne razsvetljave v občini je zastarel in energetsko potraten. Smiselna je menjava teh svetilk z novimi energetsko varčnimi svetilkami. Predvidena je tudi dobava in montaža solarnih svetilk javne razsvetljave. Cilj je zmanjšati svetlobno onesnaževanje okolja in zmanjšati porabo električne energije.	400.000	Občina Brežice	2021	2023	13.23.
Obnovljivi viri /alternativni viri energije		5.000.000				
Naprava za energetske izrabo odpadkov (odpadno blato)	Projekt zajema rešitev za odpadno blato, ki nastaja v CCN Sevnica	1.000.000	Občina Sevnica	2023	2027	13.24.
Spodbujanje rabe iz obnovljivih virov v Občini Sevnica	Projekt zajema spodbujanje rabe iz obnovljivih virov, pametni energetski sistemi...	4.000.000	Občina Sevnica	2022	2027	13.23.

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Prehod v nizkoogljično družbo		64.373.000				
Zamenjava plinskih blokov PT 3 x 23 MW (2. faza)	Zaradi dotrajanih plinskih blokov PB 1 - 3 ter njihovo dokončno zamenjavo in s tem tudi zagotovilo po nujno potrebni redundanci in komercialnemu angažiranju, je postavitve dodatnih dveh plinskih blokov na lokaciji v TEB-u nujno za varno in zanesljivo delovanje elektroenergetskega sistema Republike Slovenije. S postavitvijo končnih dveh novih blokov se tudi izboljšuje okoljska obremenitev in s tem se tudi v TEB-u pomikamo k usmeritvam Evropske komisije, za postopen prehod v nizkoogljično družbo.	64.373.000	Posavje	September, 2021	September, 2024	
	Vzpodbujanje rabe energije iz obnovljivih virov in prehod v nizkoogljično družbo					13.27
Ukrep 3.4: Prilagajanje na podnebne spremembe		76.413.242				
Prilagajanje na podnebne spremembe	Izdelava hidrološko hidravlične študije, izdelava kart in projektna dokumentacija za povečanje poplavne varnosti na območju občin	1.700.000	Posavje	Januar 2021	December 2023	13.25
Večnamenska ureditev povodja in rečnih koridorjev Save in Krke	Ureditev kolesarskih, večnamenskih poti, ostale turistične infrastrukture, na delu poplav ureditve protipoplavnih ukrepov	60.000.000	Posavje	Januar 2021	Dec 2025 (2030)	
Ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti Kostanjevice na Krki	Izvedba lokalnega varovanja s kombinacijo stalnih (zemeljskih) nasipov in mobilnih zagatnih sten. V sklopu ukrepov je predvidena izgradnja črpališč za zaledne vode in skladišča za zagatne stene.	7.013.242	Direkcija RS za vode Občina Kostanjevica na Krki	Jan 2021	december 2023	
Ekološke sanacije	Projekt zajema ekološke sanacije s ciljem prilagajanja na klimatske razmere, revitalizacija območij	1.000.000	Občina Sevnica	2022	2027	
Prizidek in prenova gasilskega doma PGE Krško in regijski gasilski poligon Krško	Izgradnja prizidka in obnova gasilskega doma PGE Krško in PGD Videm ob Savi ter izgradnja Regijskega gasilskega poligona Krško za usposabljanje gasilcev in drugih struktur zaščite in reševanja iz Posavja	3.200.000	Posavje	Februar 2020	December 2023	
Ukrepi za zmanjšanje poplavne ogroženosti Podbočja	Izvedba lokalnega varovanja z regulacijo Krke in ostale potrebne protipoplavne ureditve na poselitvenih področjih.	3.500.000	Direkcija RS za vode MO Krško	2024	2026	
Ukrep 3.5: Razvoj krožnega gospodarstva		910.000				

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Podpora in razvoj krožnega gospodarstva v Posavju	Ozaveščanje otrok in mladostnikov na področju ravnanja z odpadki kot materialnimi viri, osveščanje gospodinjstev in poslovnih uporabnikov preko spletne strani podjetja, izdanih brošur, radia in zadnjih strani mesečnih položnic, sprejemanje naročil odvoza kosovnih odpadkov preko spletnega obrazca in telefona, večkratni odvoz uporabnih kosovnih predmetov od posameznih uporabnikov, popravilo izdelkov, marketing in prodaja rabljenih predmetov, nuditi podporo pri trajnostni transformaciji podjetij, predstaviti, kaj se da vključiti v podjetja	910.000	Posavje	2021	2027	13.26.

P4: MOBILNO IN DOSTOPNO POSAVJE

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Ukrep 4.1: Bolj trajnostna mobilnost		148.088.021				
Regijsko prometno načrtovanje	Izdelava celostne prometne strategije (CPS) regije, vzpostavitev regijskega mobilnostnega centra, izvajanje ukrepov na področju trajnostne mobilnosti v regiji, promocija trajnostnih oblik mobilnosti.	1.540.000	Medregijski projekt	2022	2027	14.6.
Medregijske kolesarske povezave		66.298.844				
Ureditev glavne kolesarske povezave G 16 Senovo - Podsreda	Kolesarske povezave med dvema občinama Krško in Kozje	1.580.463	Medregijski projekt			13.28
Kolesarsko omrežje	Sava Krka Bike – državna kolesarska povezava, D2, D5, G17, G19, gradbeni posegi na osnovi izdelanega elaborata – strokovnih podlag	64.718.381	Posavje in JV Slovenija	2022	2027	
Regijsko kolesarsko omrežje		68.336.177				
Kolesarska povezava ob R2 419 Brežice – Krška vas – Čatež ob Savi	Ureditev kolesarske povezave ob R2-419 Brežice – Krška vas in Brežice - Čatež, v skupni dolžini cca 2 km. Nujna istočasna izvedba s cesto (DRSI),	5.504.034 od tega kolesarke 2.463.600	Občina Brežice	Marec 2021	2023	
Kolesarska povezava ob R2 420 Brežice – Dobova	Ureditev kolesarske povezave ob R-420. Nujna istočasna izvedba kolesarke s cesto 8 etapah ceste (4,2 mio EUR) do 2023*, preostala obnova ceste do 2025 po DIIP/IP.	8.239.873 od tega kolesarska povezava 2.860.056	Občina Brežice	Marec 2021	2023*	
KOLESARSKA POVEZAVA - BREŽICE-SPODNJA	Izgradnja kolesarske povezave ločene od vozišča med Brežicami in Spodnjo Pohanco	3.500.000	Občina Brežice	2023	2026	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
POHANCA-DOLENJA VAS IN SPODNJA POHANCA -ARTIČE	ter do Dolenje vasi v dolžini cca 5km ter od Trebeža do Artič po vozišču cca 2km (skupno 7km)					13.28.
KOLESARSKA POVEZAVA BREŽICE-SLOVENSKA VAS (SAMOBOR)	Izgradnja kolesarske povezave delno ločene od vozišča, delno pa na vozišču med Brežicami in Slovensko vasjo v približni dolžini cca 14km.	7.000.000	Občina Brežice	2021	2029	
KOLESARSKA POVEZAVA BREŽICE-BUKOŠEK	Izgradnja kolesarske povezave delno ločene od vozišča, delno po vozišču med Brežicami in Bukoškom v dolžini cca 2,5 km (tudi v naseljih)	1.500.000	Občina Brežice	2023	2026	
KOLESARSKA POVEZAVA KRŠKA VAS-CERKLJE OB KRKI	Izgradnja kolesarske povezave ločene od vozišča med Krško vasjo in Cerkljami ob Krki v dolžini cca 4 km (tudi čez naseljih).	2.000.000	Občina Brežice	2023	2026	
KOLESARSKA POVEZAVA DOBOVA-KAPELE-ŽUPELEVEC	Izgradnja kolesarske povezave delno ločene od vozišča, delno po vozišču od Dobove -do Kapel - Župelevca s povezavo proti HR v Rigoncah v dolžini cca 16 km (tudi v naseljih) - čez Jovse in po LC	8.000.000	Občina Brežice	2021	2029	
Kolesarske povezave v MO Krško	Študija kolesarskih povezav in Celostna prometna strategija sta podlagi. Pripravljen je projekt za izvedbo kolesarske steze Sveta Barbara, ki poteka od konca obstoječe kolesarske steze na Senovem do Rudnika v Reštanju.	350.000	MO Krško	2022	2023	
Kolesarske povezave Leskovec pri Krškem	Večnamenska pot oz. kolesarska povezava od novega mostu do leskovške OŠ id od Gubčeve ulice do krožišča Brege. Gre za 3,1 km kolesarskih povezav.	750.000	MO Krško	2024	2025	
Izgradnja kolesarske poti D5 odsek Podčetrtek – Bistrica ob Sotli	Izgradnja kolesarske poti v Bistrici ob Sotli v dolžini 5,3 km.	1.087.000	DRSI	2021	2026	
Izgradnja kolesarske poti G16 Bistrica ob Sotli – Kozje - Brestanica	Izgradnja kolesarskih poti v dolžini 4,37 km.	896.000	DRSI	2023	2026	
UREDITEV KOLESARSKIH POVEZAV	Cilj projekta je celovito urejanje kolesarskega prometa na celotnem območju Sevnice in v mestu Sevnica za kar bi bilo smiselno pripraviti idejno zasnovo ukrepov.	250.000	Občina Sevnica	Januar 2021	December 2023	
KOLESARSKA STEZA KRMELJ-TRŽIŠČE	Cilj projekta je ureditev pribl. 2 km povezovalne poti po trasi nekdanjega železniškega tira od ŽP Tržišče do Krmelja. V pripravi je izvedbena projektna dokumentacija in predvidevamo, da bo dokončana v prvi polovici l. 21.	300.000	Občina Sevnica	Januar 2021	December 2023	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
KOLESARSKA POVEZAVA BOŠTANJ–SEVNICA	Cilj projekta je vzpostavitev prometno ustrezne kolesarske povezave med Sevnico in Boštanjem na manjkajočem odseku dolžine pribl. 500 m. Pripravljena je že idejna zasnova in del izvedbene dokumentacije. Predvidevamo naročilo izvedbene dokumentacije za odsek od nadvožnjaka, oziroma bodočega rondoja Hermanova, do Komunale. Potrebna bo celovita rekonstrukcija regionalne ceste.	500.000	Posavje	Januar 2021	December 2023	13.28
KOLESARSKA POVEZAVA OB SEVNIČNI	Gradnja kolesarske in večnamenske poti ob Sevnici, od Sevnice do Planine	2.000.000	Posavje	Januar 2021	December 2023	
UREDITEV KOLESARSKE POTI OB SAVI (D2) _ ODSEK RADEČE-LOKA	Cilj projekta je gradnja pribl. 2 km dolge kolesarske, sprehajalne in vzdrževalne poti po levi brežini Save med naseljema Obrežje (Radeče) in Loka pri Zidanem Mostu _ povezava obstoječih poti. Potrebna je gradnja podpornih konstrukcij in protierozijsko zavarovanje brežine Save ter gradnja poti in počivališč.	500.000	Občina Sevnica, Občina Radeče, DRSI, DRSV, SEL	2025	2027	
UREDITEV KOLESARSKE POTI OB SAVI (D2) _ ODSEK BREG-OREHOVO	Cilj projekta je gradnja pribl. 4 km dolge kolesarske, sprehajalne in vzdrževalne poti po levi brežini Save med naseljema Breg in Orehovo _ povezava obstoječih poti. Potrebna je gradnja podpornih konstrukcij in protierozijsko zavarovanje brežine Save ter gradnja poti, počivališč in varnostnih ograj ob železnici.	2.000.000	Občina Sevnica, DRSI, DRSV, SZ, HESS	2025	2027	
IZGRADNJA KOLESARSKE POTI OB SAVI (D2) _ ODSEK BOŠTANJ	Cilj projekta je gradnja 300 m dolge manjkajoče kolesarske, sprehajalne in vzdrževalne poti po desni brežini Save med naseljema Radna in Log _ povezava obstoječih poti. Potrebna je gradnja podpornih konstrukcij in prestavitev odseka glavne ceste.	500.000	Občina Sevnica, DRSI, DRSV, HESS	2024	2025	
IZGRADNJA KOLESARSKE POTI OB SAVI (D2) _ ODSEK RADNA-LOG	Cilj projekta je gradnja 300 m dolge manjkajoče kolesarske, sprehajalne in vzdrževalne poti po desni brežini Save med naseljema Radna in Log _ povezava obstoječih poti. Potrebna je gradnja podpornih konstrukcij in prestavitev odseka glavne ceste.	500.000	Občina Sevnica, DRSI, HESS	2023	2024	
UREDITEV KOLESARSKE POTI OB SAVI (D2) _ ODSEK LOG-HE BLANCA	Cilj projekta je ureditev pribl. 7 km dolge kolesarske, sprehajalne in vzdrževalne poti po desni brežini Save med naseljema Log in HE Blanca _ ureditev obstoječih poti. Potrebna je ureditev zgornjega ustroja in ureditev počivališč.	500.000	Občina Sevnica, DRSI, HESS	2022	2023	
UREDITEV KOLESARSKE POTI OB SAVI (D2) _ ODSEK BLANCA	Cilj projekta je gradnja 700 m dolge manjkajoče kolesarske, sprehajalne in vzdrževalne poti po levi brežini Save med HE Blanca in Blanco _ povezava obstoječih poti. Potrebna je gradnja podpornih konstrukcij ter gradnja poti.	500.000	Občina Sevnica, DRSI, HESS	2022	2023	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
UREDITEV KOLESARSKE POTI OB MIRNI (D12) _ ODSEK BOŠTANJ-JELOVEC	Cilj projekta je gradnja pribl. 7 km dolge kolesarske, sprehajalne in vzdrževalne poti po dolini reke Mirne med naseljema Boštanj in Jelovec. Potrebna je gradnja podpornih konstrukcij in protierozijsko zavarovanje brežin Mirne ter gradnja poti in počivališč.	2.000.000	Občina Sevnica, DRSI, DRSV	2025	2027	13.28
UREDITEV KOLESARSKE POTI OB MIRNI (D12) _ ODSEK JELOVEC-TRŽIŠČE	Cilj projekta je gradnja pribl. 7 km dolge kolesarske, sprehajalne in vzdrževalne poti po dolini reke Mirne med naseljema Jelovec in Tržišče. Potrebna je gradnja podpornih konstrukcij in protierozijsko zavarovanje brežin Mirne ter gradnja poti in počivališč.	2.000.000	Občina Sevnica, DRSI, DRSV	2026	2028	
UREDITEV KOLESARSKE POTI OB MIRNI (D12) _ ODSEK TRŽIŠČE-MOKRONOG	Cilj projekta je gradnja pribl. 6 km dolge kolesarske, sprehajalne in vzdrževalne poti po dolini reke Mirne med naseljema Tržišče in Mokronog. Potrebna je gradnja podpornih konstrukcij in protierozijsko zavarovanje brežin Mirne ter gradnja poti in počivališč.	2.000.000	Občina Sevnica, Občina Mokronog-Trebelno, DRSI, DRSV	2026	2028	
UREDITEV KOLESARSKE POTI MED TRŽIŠČEM IN KRMELJEM	Cilj projekta je gradnja pribl. 3 km dolge kolesarske in sprehajalne poti po trasi nekdanje rudniške železnice med naseljema Tržišče in Krmelj. Potrebna je gradnja zgornjega stroja poti, JR in počivališč.	400.000	Občina Sevnica, DRSI	2023	2024	
UREDITEV KOLESARSKE POTI MED KRMELJEM IN ŠENTJANŽEM	Cilj projekta je gradnja pribl. 4 km dolge kolesarske in sprehajalne poti med naseljema Krmelj in Šentjanž. Potrebna je gradnja podpornih konstrukcij in protierozijsko zavarovanje brežin vodotokov ter gradnja poti in počivališč.	2.000.000	Občina Sevnica, DRSI, DRSV	2026	2028	
UREDITEV KOLESARSKE POTI OB SEVNIČNI (R27) _ ODSEK SEVNICA-OREŠJE (KRAKOVO)	Cilj projekta je gradnja pribl. 5 km dolge kolesarske, sprehajalne in vzdrževalne poti po dolini potoka Sevnica med Sevnico in Orešjem (Krakovo). Potrebna je gradnja podpornih konstrukcij in protierozijsko zavarovanje brežin Sevnice ter gradnja poti in počivališč.	2.000.000	Občina Sevnica, DRSI, DRSV	2026	2028	
UREDITEV KOLESARSKE POTI OB SEVNIČNI (R27) _ ODSEK OREŠJE (KRAKOVO)-PODGORJE (STOPE)	Cilj projekta je gradnja pribl. 5 km dolge kolesarske, sprehajalne in vzdrževalne poti po dolini potoka Sevnica med Orešjem (Krakovo) in Podgorjem (Stope). Potrebna je gradnja podpornih konstrukcij in protierozijsko zavarovanje brežin Sevnice ter gradnja poti in počivališč.	2.000.000	Občina Sevnica, DRSI, DRSV	2027	2029	
UREDITEV KOLESARSKE POTI OB SEVNIČNI (R27) _ ODSEK PODGORJE (STOPE)-MRZLA PLANINA	Cilj projekta je gradnja pribl. 6 km dolge kolesarske, sprehajalne in vzdrževalne poti po dolini potoka Sevnica med Podgorjem (Stope) in Mrzlo Planino. Potrebna je gradnja podpornih konstrukcij in protierozijsko zavarovanje brežin Sevnice ter gradnja poti in počivališč.	2.000.000	Občina Sevnica, DRSI, DRSV	2028	2030	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
GRADNJA KOLEŠARSKE POVEZAVE BOŠTANJ-SEVNICA _ ODSEK RIBNIKI-KOMUNALA	Cilj projekta je gradnja 700 m dolge manjkajoče kolesarske, sprehajalne in vzdrževalne poti na vstopu v mesto Sevnica _ povezava med Boštanjem in Sevnico. Potrebna je gradnja podpornih konstrukcij, nadvoza nad železnico ter rekonstrukcija regionalne ceste.	2.000.000	Občina Sevnica, DRSI,	2024	2026	13.28
Trajnostna mobilnost mest		10.013.000				
Trajnostna mobilnost - ureditve za pešce in kolesarje	Projekt zajema ureditev pločnikov, peš in kolesarskih poti, nadstrešnic, sistema izposoje koles ter vzpostavitev ostalih ukrepov trajnostne mobilnosti v občini Sevnica.	3.200.000	Občina Sevnica	2021	2027	13.29.
Peš most preko Save	Izgradnja mostu – brvi za pešce in kolesarje preko reke Save v Krškem, ki bo skupne dolžine 109,50 m. Svetla širina znaša 3,50 m, razen na območju levega opornika, kjer se razcepi na 2 x 2,50 m. Most bo povezal dve pomembni točki na obeh bregovih. Na desnem se bo pripel na vhod v staro mestno jedro, na levem pa na začetek Ceste 4. julija, ki je osrednja doživljajska in programska os novega mestnega središča.	4.500.000	MO Krško	2023	2025	
Ureditev pločnika od naselja Kolenov Graben mimo ulice V gaju proti radeški železniški postaji	Predmet projekta je ureditev pločnika s cestno razsvetljavo, deloma ob glavni cesti G1-5 deloma ob lokalni cesti, v skupni dolžini 440 metrov.	350.000	Občina Radeče	Oktober 2020	Julij 2021	
Ureditev prehoda za pešce na regionalni cesti R3-665	Ureditev prehoda za pešce na regionalni cesti R3-665 pred trgovskim centrom Spar.	50.000	Občina Radeče	2021	2021	
PARKIRIŠČA OB VPADNICAH V MESTO BREŽICE (PARK&RIDE)	Izgradnja večih parkirišč za cca vsaj 150 vozil v mestu Brežice (več lokacij)	1.500.000	Občina Brežice	2023	2026	
P+R Krško in Smednik	Predmet investicije je izgradnja dveh parkirišč na izvozi iz avtoceste in sicer pri izvozu Krško in Smednik. Parkirišče pri izvozu Krško je mogoče izvajati v več fazah, prva bi obsegala cca 50 parkirnih mest, druga faza pa še 50 parkirnih mest. Parkirišče Smednik je prav tako mogoče izvajati v več fazah, ena faza zagotavlja cca 25 parkirnih mest, nadaljnja faza pa lahko še 50 parkirnih mest.	600.000	MO Krško	2023	2026	
Ureditev kolesarskega mostu preko Save	Cilj projekta je obnova in nadgradnja obstoječe brvi preko Save za potrebe navezave na ostale kolesarske in sprehajalne poti ter izven-nivojsko križanje z glavno cesto.	500.000	Občina Sevnica, DRSI	2025	2027	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Gradnja parkirišč P+R na območju IC in ŽP Sevnica	Cilj projekta je gradnja novih parkirišč P+R na območju ŽP in IC Sevnica.	1.000.000	Občina Sevnica, DRSI, SZ	2024	2024	13,29
Gradnja parkirišča za tovorna vozila in avtobuse	Cilj projekta je gradnja parkirišča in počivališča za tovorna vozila in avtobuse, ki sicer parkirajo po ostalih površinah.	200.000	Občina Sevnica, DRSI,	2024	2027	
Gradnja podhoda od ŽP do IC Sevnica	Cilj projekta je gradnja podhoda za kolesarje in pešce od ŽP Sevnica do IC Sevnica, kjer bo parkirišče P+R.	200.000	Občina Sevnica, DRSI,	2024	2026	
Ureditev sistema izposoje koles v Sevnici	Cilj projekta je ureditev postaj ter vzpostavitev sistema izposoje koles v Sevnici.	100.000	Občina Sevnica, DRSI,	2024	2026	
Uvedba mestnega avtobusa v Sevnici	Uvedba mestnega avtobusa v Sevnici	100.000	Občina Sevnica, DRSI,	2024	2026	
e-mobilnost		1.900.000				
Mini e-avtobusi za dostopnejši turizem	Vzpostavitev pilotne mreže mini e-busov z namenom povečevanja dostopnosti turističnih potencialov	800.000	Občina Radeče	2022	2023	13.30.
E-mobilnost	Povečanje mobilnosti za starejše na podeželju.	200.000	Občina Bistrica ob Soli	2023	2026	
Mestni e-avtobus	Mesto Krško ima trenutno pet mestnih avtobusnih linij. V duhu trajnostne mobilnosti je načrtovana posodobitev voznega parka z e-mestnimi avtobusi. V ta namen je potrebno nabaviti dve vozili ustrezne velikosti s pogonom na elektriko, vključno s hitrimi polnilci.	900.000	MO Krško	2023	2024	
Ukrep 4.2: Razvoj prometne infrastrukture v regiji		394.179.476				
Regijsko prometno načrtovanje	Izdelava celostne prometne strategije (CPS) regije, vzpostavitev regijskega mobilnostnega centra, izvajanje ukrepov na področju trajnostne mobilnosti v regiji, promocija trajnostnih oblik mobilnosti.	1.540.000	Medregijski projekt	2022	2027	14.6.
Zmanjšanje obremenitve okolja zaradi posodobitve cestne infrastrukture	Projekt zajema posodobitve prometnih povezav na odsekih Zavratac-Raka-Smednik; Sevnica-Trebnje, Boštanj-Trebnje, Loka-Račica...	15.000.000	MZI	2021	2027	13.31.
Omrežje cest v občini Sevnica	Ureditev, rekonstrukcija lokalnih cest s spodbujanjem gospodarskega razvoja v občini Sevnica	490.000	Posavje	Januar 2021	December 2023	
Cesta na Ribnik, Brestanica	Rekonstrukcija ceste s celovito ureditvijo odvodnjavanja in večnamenske poti na odseku od Brestanice skozi naselje Stolovnik do ribnikov Mačkovci	3.500.000	MO Krško	2021	2025	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
NAVEZOVALNA CESTA BREŽICE -KRŠKO	Državi vodi postopek izdelave državnega prostorskega načrta za navezovalno cesto Krško – Brežice. Z izvedbo ceste se bo v hitrejšo prometno povezavo navezala IPC Brežina. Navezovalna cesta bo v nadaljevanju z vzhodno obvoznico industrijsko cono direktno navezala na avtocesto.			2021	2027	13.31.
OBNOVA MOSTU ČEZ REKO SAVO V BREŽICAH Z RAZŠIRITVIJO ZA KOLESARJE IN PEŠCE	Obstoječi most čez reko Savo, ki povezuje Čatež ob Savi z mestom Brežice in po katerem poteka državna cesta R1-219, odsek 1242 Bizeljско – Čatež je v zelo slabem stanju in je trenutno edina prometna povezava čez reko Savo v občini Brežice. Most je nujno potreben obnove in izgradnje kolesarske povezave in površin za pešce.	3.000.000	DRSI in Občina Brežice	2021	2027	
Vlaganje v cestno infrastrukturo v občini Sevnica	Projekt zajema gradnjo, rekonstrukcijo cestnih povezav z vsemi elementi v občini Sevnica	5.500.000	Občina Sevnica	2021	2027	
Izboljšanje varnosti prometa na železniški progi Zidani most – Dobova	Projekt zajema izgradnjo protihrupnih zaščit ob železniški progi, izgradnja mostu na Logu, nadvoz na nad žel. Progo na Blanci, nadvoz Savska cesta nad žel. Progo Sevnica-Trebnje, Ureditev železniške postaje v Sevnici ter ostali ukrepi kot npr. obvozne ceste, zavarovanja...	40.000.000	MZI	2021	2027	
3. razvojna os osrednji del	Projekt zajema izgradnjo ter posodobitve prometnih povezav na srednjem delu z navezavami na večja urbana središča. Izgradnja novih prometnic bi povečala konkurenčnost ob razvojni osi, dostopnost, okrepile naj bi se institucionalne in gospodarske dejavnosti.	100.000.000	MZI	2021	2027	
Cesta Krško – Zdole	Nadaljevanje rekonstrukcije regionalne ceste od naselja Krško do začetka naselja Zdole. Gre za državno cesto, DRSI, sofinanciranje MO Krško.	5.600.000	DRSI, sofinancer MO Krško	2022	2024	
Most Podbočje in pločnik Križaj	V izdelavi je PD za most Podbočje in pločnik od križišča Brod do naselja Podbočje. Cilj je ureditev varnega peš prometa in omogočiti normalen promet čez reko Krško.	2.500.000	DRSI, MO Krško	2023	2025	
Komunalna in prometna infrastruktura tržnica Videm	Celovita obnova infrastrukture ob tržnici Videm: obnova kanalizacijskega in vodovodnega omrežja ter druge tangirane infrastrukture. Zajeta je tudi celovita prenova prometne ureditve in ureditve za tržnične dejavnosti.	1.800.000	MO Krško	2024	2027	
Železniška postaja Krško	Obnova železniške infrastrukture: obnova in nadgradnja tirov, trapeznih zvez, izven nivojskih dostopov, signalnovarnostnih naprav itd.	25.049.476	MZI	2022	2023	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Obvoznica Krško – Brežice	Medmestna povezava Krško-Brežice, za kar se pripravlja DPN.	14.000.000	DRSI	2026	2028	13.31.
Večnamenska povezava ob Potočnici	Trasa gre od nivojskega prehoda preko železniških tirov pri Evrosadu ob tirih do Potočnice, nato po visokovodnem nasipu do nove obvoznice. Skupaj 1.900 m povezave. Opcija nadhod preko železnice v Stari vasi in nadaljevanje trase ob Potočnici.	1.800.000	MO Krško	2024	2026	
Prometna ureditev in parkirišča Pod Goro	Nove prometne ureditve z namenom pretočnosti prometa v ulici Pod Goro. Gre za novo cestno povezavo Gora – G1-5, odstranitev objektov in nadomestni, garažna hiša in prometne ureditve mirujočega prometa.	3.800.000	MO Krško	2023	2025	
Rekonstrukcija RC R3-665 z ureditvijo pločnika na odseku Jagtnjenice do tovarne RPN	Rekonstrukcija regionalne ceste v dolžini 930 m z zamenjavo voziščne konstrukcije c celovito ureditvijo komunalne infrastrukture, javno razsvetljavo in gradnjo pločnika.	1.000.000	Občina Radeče	2022	2022	
PLOČNIKI OB R-3 LOKA-RAČICA	Gradnja pločnika ob regionalni cesti Loka-Račica v dolžini pribl. 2,0 km ob rekonstrukciji reg. Ceste – sofinanciranje DRIS	1.000.000	Posavje	Januar 2021	December 2023	
UREDITVE OB R-3 ŠENTJANŽ-GLINO	Gradnja pločnika in spremljevalnih ureditev ob regionalni cesti Tržišče-Hotemež v dolžini pribl. 1,0 km, ob rekonstrukciji reg. Ceste – sofinanciranje DRIS	300.000	Posavje	Januar 2021	December 2023	
PLOČNIK RADNA	Gradnja pločnika in spremljevalnih ureditev ob regionalni cesti Boštanj-Mokronog v dolžini pribl. 200 m	300.000	Posavje	Januar 2021	December 2023	
Grajska cesta z izgradnjo pločnika in kanalizacije	Izdelana je izvedbena projektna dokumentacija za cesto, pločnik in infrastrukturo v cesti ter dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja za novo fekalno kanalizacijo. Rekonstrukcija ceste in pločnika je predvidena v dolžini približno 1 km, fekalne kanalizacije pa 555 m.	2.000.000	Občina Kostanjevica na Krki	2021	2023	
Izgradnja treh lesenih mostov na Krki	Popolna rekonstrukcija lesenih mostov, trenutno so izdelane grobe idejne zasnove in grobe ocene stroškov	1.400.000	Občina Kostanjevica na Krki	2021	2024	
Logistični center Phoenix	razvoj civilnega letališča Cerklje in razvoj mreže poslovno – industrijskih – logističnih območij v bližini letališča, pridobitev do 3.000 novih delovnih mest	160.000.000	Posavje	Januar 2021	Dec 2025 (2030)	
Pločnik Veliki Kamen	Predvidena je ureditev pločnika ob regionalni cesti R2-422/1333 Podsreda – Brestanica v naselju Veliki Kamen, v skupni dolžini 1300 m. Na tem odseku bodo preurejena tudi dve avtobusni postajališči, odvodnjavanje meteorne vode s ceste, oporni zidovi ter javna razsvetljava	2.100.000	MO Krško	2024	2026	
Pločnik Mali Kamen	Predvidena je ureditev pločnika ob regionalni cesti R2-422/1333	2.500.000	MO Krško	2023	2025	

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
	Podsreda – Brestanica v naselju Mali Kamen v skupni dolžini 1500 m. Na tem odseku bodo preurejena tudi tri avtobusna postajališča, odvodnjavanje meteorne vode s ceste ter obnovljena javna razsvetljava.					
Ukrep 4.3: Razvoj rečnega prometa		0				
Ukrep 4.4: Razvoj širokopasovnih povezav in digitalne storitve		3.100.000				
e-storitve		3.100.000				
DIGITALIZACIJA OBČINE	Krepite brezpapirnega poslovanja.	100.000	Občina Brežice	2021	2023	13.32.
Pametne vasi v občini Sevnica	Projekt zajema izboljšanje gospodarskih, socialnih ali okoljskih izzivov v občini Sevnica z uporabo inovativnih rešitev in digitalne tehnologije.	1.000.000	Občina Sevnica	2021	2027	
Digitalna transformacija družbe	Projekt zajema spodbujanje digitalnih tehnologij za vse občane občine Sevnica (on-line storitve, e-učilnice, certifikati...)	1.000.000	Občina Sevnica	2021	2027	
Implementacija pametnih rešitev v MO Krško	Spodbujanje uporabe digitalnih tehnologij za večjo družbeno vključenost in enakost dostopa do digitalnih storitev vseh skupin prebivalstva; spodbujanje vlaganja v izboljšave in digitalizacijo komunalne infrastrukture, energetske sanacije javnih objektov in uvajanje energetskega monitoringa; omogočanje trajnostne oblike mobilnosti s čim manjšim vplivom na okolje in izgradnja regijskega inovacijskega ekosistema, ki lokalnemu gospodarstvu omogoča izkoriščanje prednosti digitalizacije	1.000.000	MO Krško	2021	2027	

P5: SKLADEN PROSTORSKI RAZVOJ MEST IN PODEŽELJA

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Ukrep 5.1: Regionalno prostorsko planiranje		540.000				
Regionalni prostorski plan	Priprava RPP skladno z Zurep-2.	540.000	RRA Posavje	2022	2027	14.9.
Ukrep 5.2: Trajnostni razvoj urbanih naselij		1.800.000				

V MNENJE, 2022

Naziv projekta	Kratek opis	Vrednost v EUR	Nosilec	Začetek del	Zaključek del	Št. projekta v RRP
Ureditev trškega jedra Bistrica ob Sotli	Ureditev trškega jedra z vso pripadajočo infrastrukturo (krožišče in pločnik)	1.000.000	Občina Bistrica ob Soli	2023	2027	13.33.
Zahodna fasada mestnega jedra	Ohranitev kulturne dediščine-sanacija varovanega obzidja mestnega jedra Brežic	800.000	Občina Brežice	2021	2023	
Ukrep 5.3: Trajnostni razvoj podeželja		6.732.299				
LAS Posavje	Izvajanje in projekti ESRR	1.321.533	RRA Posavje	2021	2030	13.34.
LAS Posavje	Izvajanje in projekti ESS	660.766	RRA Posavje	2021	2030	
LAS Posavje	Izvajanje in projekti EKSRR	2.000.000	RRA Posavje	2021	2030	
LAS Posavje	Izvajanje in projekti ESPRA	2.000.000	RRA Posavje	2021	2030	
Ureditev neprofitnih stanovanj	Ureditev neprofitnih stanovanj za izboljšanje kakovosti življenja na podeželju.	750.000	Občina Bistrica ob Sotli	2023	2026	
Ukrep 5.4: Prenova razvrednotenih površin		7.000.000				
Ureditev starega mestnega jedra	Ureditev starega mestnega jedra z odkupi in finančnimi spodbudami občanov za obnovo ali rušitev propadajočih objektov.	5.000.000	Občina Radeče	2027	2030	13.35.
OBNOVA DEGRADIRANIH OBMOČIJ (Tovarna povišča Brežice, Vila Treppo, Slovenska vas...)	Področja so degradirana in se vanje že dlje časa ni vlagalo in jih je potrebno sanirati. Področju tovarne povišča obkroža stanovanjska soseska, zato je potrebno njeno območje predvideti za podobne dejavnosti. Vila Treppo je zavarovana kot profana stavbna dediščina kot edinstven primer vrtno arhitekturne dediščine v tem območju, ki je podvržen propadanju. za degradirano območje IC Slovenska vas, občina vodi postopek OPPN, po sprejemu se območje sanira ter primerno infrastrukturno opremlja.	1.000.000	Občina Brežice	2021	2023	
Odkupi in vzpostavitev novih vsebin v zapuščenih stavbah v starem mestnem jedru Krškega, trg Brestanica, trg Raka in Podbočje	Zapuščene stavbe odkupiti in obnoviti ter jih nameniti za potrebe reševanja stanovanjske problematike in namene namestitvenih kapacitet v turizmu.	1.000.000	MO Krško	2022	2027	
Ukrep 5.5: Krepitev kapacitet za dobro upravljanje		40.000.000				
	Projekti Dogovora za razvoj regije	40.000.000	RRA Posavje	2021	2027	